

**MEVLANA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE EĞİTİMİ ANABİLİM DALI**

**BATI KÖKENLİ ALINTILAR İÇİN ÖNERİLEN KARŞILIKLARIN
UYGUNLUĞU ÜZERİNE BİR İNCELEME**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Burhan ÖZKOL

**KONYA
TEMMUZ, 2015**

**MEVLANA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE EĞİTİMİ ANABİLİM DALI**

**BATI KÖKENLİ ALINTILAR İÇİN ÖNERİLEN KARŞILIKLARIN
UYGUNLUĞU ÜZERİNE BİR İNCELEME**

Burhan ÖZKOL

**Mevlana Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nce kabul edilen yüksek
lisans tezidir.**

**Tez Danışmanı
Prof. Dr. Mustafa SARI**

**KONYA
TEMMUZ, 2015**

T.C.
MEVLANA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Bu çalışma jürimiz tarafından Türkçe Eğitimi Anabilim Dalında YÜKSEK LİSANS tezi olarak kabul edilmiştir. 14 / 09 / 2015

Tez Danışmanı :Prof. Dr. Mustafa SARI

Üye :Yrd. Doç. Dr. Nesrin ZENGİN

Üye :Yrd. Doç. Dr. Fatih ERBAY

Onay

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

İsmail Özgür ZEMBAT
Enstitü Müdürü

BİLDİRİM

Yapmış olduğum akademik çalışmadan elde edilen bulgular ışığında ele alarak düzenlediğim yüksek lisans tezimin etik davranış ve akademik kurallara dikkat edilerek hazırlanıp sunulduğunu, tezimin tez yazım kurallarına uygunluğunu, tezimde kullanılan her türlü kaynağa eksiksiz atıf yapıldığını, tezimi sadece Mevlana Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsüne verdiğimi ve bu beyanımın aksinin ortaya çıkması durumunda her türlü yasal sonucu kabul ettiğimi beyan ediyorum.

Burhan ÖZKOL
30 / 06 / 2015

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	XI
ÖZET	XII
ABSTRACT	XIII
TABLolar LİSTESİ	XIV
KISALTMALAR LİSTESİ	XX
1. GİRİŞ	1
1. 1. Batı Türkçesinin Söz Varlığında Alıntı Kelimeler	2
1. 1. 1. Eski Türkçe	3
1. 1. 1. 1. Göktürk Dönemi	4
1. 1. 1. 2. Uygur Dönemi	4
1. 1. 1. 3. Karahanlı Dönemi	5
1. 1. 2. Batı Türkçesi	5
1. 1. 2. 1. Eski Anadolu Türkçesi	6
1. 1. 2. 2. Osmanlı Türkçesi	6
1. 1. 2. 3. Türkiye Türkçesi	7
1. 2. Yabancı Kelimeler Karşısında Türk Dil Kurumu	8
1. 2. 1. Türetme	9
1. 2. 2. Çeviri	10
1. 2. 3. Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma	10
1. 2. 4. Birleştirme	10
1. 2. 5. Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma	11
1. 3. Gazete Dilinde Yabancı Kelimeler	11
2. İLGİLİ LİTERATÜR	15
3. YÖNTEM	18
3. 1. Veri Toplama Tekniği ve Aracı	18
3. 2. Araştırmanın Evreni	19
3. 3. Araştırma Gruplarının Özellikleri	20
3. 4. Araştırmada Kullanılan İstatistiksel Teknikler	20
4. BULGULAR	21
4. 1. Ankete Katılan Öğretmenlerin Branşlarına Göre Dağılımı	21

4. 2. Ankete Katılan Öğretmenlerin Yaşlarına Göre Dağılımı	21
4. 3. Ankete Katılan Öğretmenlerin Cinsiyetlerine Göre Dağılımı	21
4. 4. Ankete Katılan Öğretmenlerin Yaşlarının Branşa Göre Dağılımı.....	22
4. 5. Ankete Katılan Öğretmenlerin Cinsiyetlerinin Branşa Göre Dağılımı	22
4. 6. Farklı Yöntemlerle Oluşturulan Türkçe Karşılıkların Yöntem Bağlamında Genel Olarak Değerlendirilmesi	23
4. 6. 1. Türetme Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmemesi Oranlarının Yöntem Bağlamında Genel Dağılımı.....	23
4. 6. 2. Türetme Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmemesi Nedenlerinin Yöntem Bağlamında Genel Dağılımı	24
4. 6. 3. Birleştirme Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmemesi Oranlarının Yöntem Bağlamında Genel Dağılımı.....	26
4. 6. 4. Birleştirme Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmemesi Nedenlerinin Yöntem Bağlamında Genel Dağılımı	27
4. 6. 5. Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmemesi Oranlarının Yöntem Bağlamında Genel Dağılımı	29
4. 6. 6. Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmemesi Nedenlerinin Yöntem Bağlamında Genel Dağılımı	30
4. 6. 7. Çeviri Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmemesi Oranlarının Yöntem Bağlamında Genel Dağılımı.....	31
4. 6. 8. Çeviri Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmemesi Nedenlerinin Yöntem Bağlamında Genel Dağılımı	32
4. 6. 9. Zaten Var Olan Kelimleri Kullanma Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmemesi Oranlarının Yöntem Bağlamında Genel Dağılımı	34
4. 6. 10. Zaten Var Olan Kelimleri Kullanma Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmemesi Nedenlerinin Yöntem Bağlamında Genel Dağılımı	35
4. 7. Farklı Yöntemlerle Oluşturulan Türkçe Karşılıkların Yöntem Bağlamında Branşlara Göre Değerlendirilmesi.....	37
4. 7. 1. Türetme Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmemesi Oranlarının Yöntem Bağlamında Branşlara Göre Dağılımı	37
4. 7. 2. Türetme Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmemesi Nedenlerinin Yöntem Bağlamında Branşlara Göre Dağılımı.....	39

4. 7. 3. Birleştirme Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Yöntem Bağlamında Branşlara Göre Dağılımı	41
4. 7. 4. Birleştirme Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Nedenlerinin Yöntem Bağlamında Branşlara Göre Dağılımı.....	43
4. 7. 5. Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Yöntem Bağlamında Branşlara Göre Dağılımı..	44
4. 7. 6. Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Nedenlerinin Yöntem Bağlamında Branşlara Göre Dağılımı	46
4. 7. 7. Çeviri Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Yöntem Bağlamında Branşlara Göre Dağılımı	47
4. 7. 8. Çeviri Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Nedenlerinin Yöntem Bağlamında Branşlara Göre Dağılımı.....	49
4. 7. 9. Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Yöntem Bağlamında Branşlara Göre Dağılımı..	51
4. 7. 10. Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Nedenlerinin Yöntem Bağlamında Branşlara Göre Dağılımı	53
4. 8. Farklı Yöntemlerle Oluşturulan Türkçe Karşılıkların Yöntem Bağlamında Yaşa Göre Değerlendirilmesi	54
4. 8. 1. Türetme Yöntemi İle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Yöntem Bağlamında Yaşa Göre Dağılımı	54
4. 8. 2. Türetme Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Nedenlerinin Yöntem Bağlamında Yaşa Göre Dağılımı.....	57
4. 8. 3. Birleştirme Yöntemi İle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Yöntem Bağlamında Yaşa Göre Dağılımı	59
4. 8. 4. Birleştirme Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Nedenlerinin Yöntem Bağlamında Yaşa Göre Dağılımı.....	62
4. 8. 5. Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemi İle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Yöntem Bağlamında Yaşa Göre Dağılımı.	63
4. 8. 6. Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Nedenlerinin Yöntem Bağlamında Yaşa Göre Dağılımı.....	66
4. 8. 7. Çeviri Yöntemi İle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Yöntem Bağlamında Yaşa Göre Dağılımı	68

4. 8. 8. Çeviri Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Nedenlerinin Yöntem Bağlamında Yaşa Göre Dağılımı.....	71
4. 8. 9. Zaten Var Olan Kelimleri Kullanma Yöntemi İle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Yöntem Bağlamında Yaşa Göre Dağılımı.....	73
4. 8. 10. Zaten Var Olan Kelimleri Kullanma Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Nedenlerinin Yöntem Bağlamında Yaşa Göre Dağılımı.....	76
4. 9. Farklı Yöntemlerle Oluşturulan Türkçe Karşılıkların Yöntem Bağlamında Cinsiyete Göre Değerlendirilmesi	77
4. 9. 1. Türetme Yöntemi İle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Yöntem Bağlamında Cinsiyete Göre Dağılımı	78
4. 9. 2. Türetme Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Nedenlerinin Yöntem Bağlamında Cinsiyete Göre Dağılımı.....	79
4. 9. 3. Birleştirme Yöntemi İle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Yöntem Bağlamında Cinsiyete Göre Dağılımı	81
4. 9. 4. Birleştirme Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Nedenlerinin Yöntem Bağlamında Cinsiyete Göre Dağılımı.....	82
4. 9. 5. Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemi İle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Yöntem Bağlamında Cinsiyete Göre Dağılımı ..	84
4. 9. 6. Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Nedenlerinin Yöntem Bağlamında Cinsiyete Göre Dağılımı	85
4. 9. 7. Çeviri Yöntemi İle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Yöntem Bağlamında Cinsiyete Göre Dağılımı	87
4. 9. 8. Çeviri Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Nedenlerinin Yöntem Bağlamında Cinsiyete Göre Dağılımı.....	89
4. 9. 9. Zaten Var Olan Kelimleri Kullanma Yöntemi İle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Yöntem Bağlamında Cinsiyete Göre Dağılımı ..	90
4. 9. 10. Zaten Var Olan Kelimleri Kullanma Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Nedenlerinin Yöntem Bağlamında Cinsiyete Göre Dağılımı	92
4. 10. Farklı Yöntemlerle Oluşturulan Türkçe Karşılıkların Kelime Bağlamında Genel Olarak Değerlendirilmesi	93
4. 10. 1. Türetme Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Kelime Bağlamında Genel Dağılımı.....	93

4. 10. 2. Birleştirme Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Kelime Bağlamında Genel Dağılımı	94
4. 10. 3. Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Kelime Bağlamında Genel Dağılımı	96
4. 10. 4. Çeviri Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Kelime Bağlamında Genel Dağılımı	97
4. 10. 5. Zaten Var Olan Kelimleri Kullanma Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Kelime Bağlamında Genel Dağılımı.....	98
4. 11. Farklı Yöntemlerle Oluşturulan Türkçe Karşılıkların Kelime Bağlamında Branşlara Göre Değerlendirilmesi.	99
4. 11. 1. Türetme Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Kelime Bağlamında Branşlara Göre Dağılımı	99
4. 11. 2. Birleştirme Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Kelime Bağlamında Branşlara Göre Dağılımı	101
4. 11. 3. Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Kelime Bağlamında Branşlara Göre Dağılımı	103
4. 11. 4. Çeviri Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Kelime Bağlamında Branşlara Göre Dağılımı	105
4. 11. 5. Zaten Var Olan Kelimleri Kullanma Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Kelime Bağlamında Branşlara Göre Dağılımı.	107
4. 12. Farklı Yöntemlerle Oluşturulan Türkçe Karşılıkların Kelime Bağlamında Yaşa Göre Değerlendirilmesi	108
4. 12. 1. Türetme Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Kelime Bağlamında Yaşa Göre Dağılımı	109
4. 12. 2. Birleştirme Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Kelime Bağlamında Yaşa Göre Dağılımı	112
4. 12. 3. Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Kelime Bağlamında Yaşa Göre Dağılımı.....	115
4. 12. 4. Çeviri Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Kelime Bağlamında Yaşa Göre Dağılımı	119

4. 12. 5. Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Kelime Bağlamında Yaşa Göre Dağılımı	122
4. 13. Farklı Yöntemlerle Oluşturulan Türkçe Karşılıkların Kelime Bağlamında Cinsiyete Göre Değerlendirilmesi	126
4. 13. 1. Türetme Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Kelime Bağlamında Cinsiyete Göre Dağılımı	126
4. 13. 2. Birleştirme Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Kelime Bağlamında Cinsiyete Göre Dağılımı	127
4. 13. 3. Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Kelime Bağlamında Cinsiyete Göre Dağılımı	129
4. 13. 4. Çeviri Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Kelime Bağlamında Cinsiyete Göre Dağılımı	131
4. 13. 5. Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Kelime Bağlamında Cinsiyete Göre Dağılımı .	132
4.14. Batı Kökenli Alıntılara Karşı Önerilen Türkçe Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Tutumlarına Branşın Etkisi.....	134
4. 15. Batı Kökenli Alıntılara Karşı Önerilen Türkçe Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Tutumlarına Cinsiyetin Etkisi	134
4. 16. Batı Kökenli Alıntılara Karşı Önerilen Türkçe Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Tutumlarına Yaşın Etkisi.....	135
4. 17. Ankette Yer Alan Batı Kökenli Alıntıların ve Önerilen Türkçe Kelimelerin Türkçe Ders Kitaplarındaki Kullanım Durumu	135
5. SONUÇLAR VE TARTIŞMA	137
6. ÖNERİLER	159
7. KAYNAKLAR	160
8. EKLER	162
9. ÖZGEÇMİŞ	166

ÖNSÖZ

Türkçenin ilk yazılı kaynağı olan Orhun Abidelerinden günümüze kadar dilimizin var olma serüveni incelendiğinde, Türkçemiz çeşitli sebeplerle kimi zaman önemsenmemiş, kimi zaman da üç kıtada hâkim dil olma vasfına işaret edilerek övülmüştür. Her ne olursa olsun Türkçe, bütün güzelliğiyle, tüm diller için geçerli olan olumsuz koşullara rağmen, yüzyıllardır varlığını devam ettirmiştir. Aynı zamanda Türk toplumu, milli bir bilinçle diline önem verdiğini ve ona sahip çıktığını göstermiştir. Bu bilincin ortaya çıkmasında dilimizi korumak ve geliştirmek adına ferdi, kurumsal ve politik gayretlerin etkisi, hafife alınmamalıdır. Farklı dönemlerde ortaya çıkan farklı anlayışlara rağmen genel sonucu göz önünde bulundurduğumuzda sarf edilen gayretin başarıya ulaştığını söyleyebiliriz.

Türkçeyi koruma ve geliştirme gayretinden hareketle, Batı kökenli alıntılara önerilen Türkçe karşılıkların ve Türkçe kelime oluşturma yöntemlerinin, hangilerinin uygun görüldüğünün nedenleriyle birlikte tespit edilmesi, büyük önem arz etmektedir. Bu çalışma, Batı kökenli alıntılara önerilen Türkçe karşılıkların ve Türkçe kelime oluşturma yöntemlerinin hangilerinin uygun görüldüğünü ortaya çıkarabilmek amacıyla yapılmıştır.

Çalışmanın her aşamasında beni yönlendiren, engin bilgi birikimi ve tecrübesi ile çalışmaya yön veren danışman hocam, Prof. Dr. Sayın Mustafa SARI'ya, sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Ayrıca, üzerimde büyük emekleri olan Doç. Dr. Sayın Şadi AYDIN'a, Yard. Doç. Dr. Sayın Selim EMİROĞLU'na, Yard. Doç. Dr. Sayın Ramazan ÇAKIR'a ve Yard. Doç. Dr. Sayın Nesrin ZENGİN'e teşekkürü bir borç bilirim.

Son olarak, beni her zaman destekleyen ve hiçbir fedakârlıktan kaçınmayan sevgili eşime sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Burhan ÖZKOL

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, Batı kökenli alıntılara önerilen Türkçe karşılıkların ve Türkçe karşılıkları oluşturma yöntemlerinin uygunluğunu ortaya çıkarmaktır. Türk Dil Kurumu'nun önerdiği Türkçe karşılıkların ve Türkçe karşılıkları oluşturma yöntemlerinin, öğretmenler tarafından uygun görülüp görülmediğinin tespiti, bundan sonraki çalışmalara ışık tutması bakımından önemlidir. Anket tekniğine uygun olarak hazırlanan beşli Likert tipi anket formu, Konya Büyükşehir Belediyesi sınırları içinde bulunan devlet okullarında görevli öğretmenlere uygulanmıştır. Batı kökenli alıntılara önerilen farklı yöntemlerle oluşturulmuş Türkçe kelimelerin, İngilizce-Fransızca-Almanca ve Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenleri tarafından uygun görülüp görülmemesinin, branş ve cinsiyet bakımından anlamlı olup olmadığı, Independent Samples t testi uygulanarak ve yaş grupları bakımından da anlamlı olup olmadığı, One Way Anova testi uygulanarak belirlenmeye çalışılmıştır. Ayrıca, teknik doküman inceleme ve içerik analizi de yapılmıştır. Çalışma sonucunda, öğretmenlerin en uygun gördüğü yöntemin Çeviri Yöntemi, en uygun görmediği yöntemin ise Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemi olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Batı kökenli alıntılar, Türkçe karşılıklar, Türk Dil Kurumu

ABSTRACT

The aim of this study was to ascertain the eligibility of Western origin quoted Turkish response to the proposed method of creating and Turkish counterparts. Türk Dil Kurumu (Turkish Language Institution) suggests that the response of Turkish and Turkish counterparts to create methods of detecting whether or not considered proper by teachers, is important to shed light on future work. Likert-type questionnaire prepared in accordance with the questionnaire, Konya Metropolitan Municipality has applied to teachers who worked in state schools within the boundaries. Western origin quotations suggested different methods created with Turkish words, English-French-German and Turkish-Turkish Language and Literature not appear deemed appropriate by teachers, branch and whether it is significant in terms of gender, independent samples t test was used and the age groups are not terms is significant, One Way Anova test is conducted to determine the application. In addition, the technical document analysis and content analysis were also conducted. As a result, the translation methods that teachers find the most suitable method has been found to be the Method of Making the reply from the other dialects and accents the most appropriate method by which to see.

Key words: Western origin borrowings, Turkish counterparts, Türk Dil Kurumu (Turkish Language Institution)

TABLolar LİSTESİ

No	Tablo Adı	Sayfa No
4. 1.	Ankete Katılan Öğretmenlerin Branşlarına Göre Dağılımı	21
4. 2.	Ankete Katılan Öğretmenlerin Yaşlarına Göre Dağılımı	21
4. 3.	Ankete Katılan Öğretmenlerin Cinsiyetlerine Göre Dağılımı	22
4. 4.	Ankete Katılan Öğretmenlerin Yaşlarının Branşa Göre Dağılımı	22
4. 5.	Ankete Katılan Öğretmenlerin Cinsiyetlerinin Branşa Göre Dağılımı	23
4. 6.	Türetme Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Yöntem Bağlamında Genel Dağılımı	24
4. 7.	Türetme Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Nedenlerinin Yöntem Bağlamında Genel Dağılımı.....	25
4. 8.	Birleştirme Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Yöntem Bağlamında Genel Dağılımı	27
4. 9.	Birleştirme Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Nedenlerinin Yöntem Bağlamında Genel Dağılımı	28
4. 10.	Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemi İle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Yöntem Bağlamında Genel Dağılımı	29
4. 11.	Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Nedenlerinin Yöntem Bağlamında Genel Dağılımı.....	31
4. 12.	Çeviri Yöntemi İle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Yöntem Bağlamında Genel Dağılımı	32
4. 13.	Çeviri Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Nedenlerinin Yöntem Bağlamında Genel Dağılımı.....	34
4. 14.	Zaten Var Olan Kelimleri Kullanma Yöntemi İle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Yöntem Bağlamında Genel Dağılımı	35
4. 15.	Zaten Var Olan Kelimleri Kullanma Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Nedenlerinin Yöntem Bağlamında Genel Dağılımı	37

4. 16.	Türetme Yöntemi İle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Yöntem Bağlamında Branşlara Göre Dağılımı	39
4. 17.	Türetme Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Nedenlerinin Yöntem Bağlamında Branşlara Göre Dağılımı	40
4. 18.	Birleştirme Yöntemi İle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Yöntem Bağlamında Branşlara Göre Dağılımı	42
4. 19.	Birleştirme Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Nedenlerinin Yöntem Bağlamında Branşlara Göre Dağılımı	43
4. 20.	Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemi İle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Yöntem Bağlamında Branşlara Göre Dağılımı	45
4. 21.	Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Nedenlerinin Yöntem Bağlamında Branşlara Göre Dağılımı	46
4. 22.	Çeviri Yöntemi İle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Yöntem Bağlamında Branşlara Göre Dağılımı	49
4. 23.	Çeviri Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Nedenlerinin Yöntem Bağlamında Branşlara Göre Dağılımı	50
4. 24.	Zaten Var Olan Kelimleri Kullanma Yöntemi İle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Yöntem Bağlamında Branşlara Göre Dağılımı.....	52
4. 25.	Zaten Var Olan Kelimleri Kullanma Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Nedenlerinin Yöntem Bağlamında Branşlara Göre Dağılımı.....	53
4. 26.	Türetme Yöntemi İle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Yöntem Bağlamında Yaşa Göre Dağılımı	57
4. 27.	Türetme Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Nedenlerinin Yöntem Bağlamında Yaşa Göre Dağılımı	58
4. 28.	Birleştirme Yöntemi İle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Yöntem Bağlamında Yaşa Göre Dağılımı	61

4. 29.	Birleştirme Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülme Nedenlerinin Yöntem Bağlamında Yaşa Göre Dağılımı	62
4. 30.	Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemi İle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülme Oranlarının Yöntem Bağlamında Yaşa Göre Dağılımı.....	66
4. 31.	Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülme Nedenlerinin Yöntem Bağlamında Yaşa Göre Dağılımı	67
4. 32.	Çeviri Yöntemi İle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülme Oranlarının Yöntem Bağlamında Yaşa Göre Dağılımı	71
4. 33.	Çeviri Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülme Nedenlerinin Yöntem Bağlamında Yaşa Göre Dağılımı	72
4. 34.	Zaten Var Olan Kelimleri Kullanma Yöntemi İle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülme Oranlarının Yaşa Göre Dağılımı	75
4.35.	Zaten Var Olan Kelimleri Kullanma Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülme Nedenlerinin Yöntem Bağlamında Yaşa Göre Dağılımı	76
4. 36.	Türetme Yöntemi İle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülme Oranlarının Yöntem Bağlamında Cinsiyete Göre Dağılımı	79
4. 37.	Türetme Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülme Nedenlerinin Yöntem Bağlamında Cinsiyete Göre Dağılımı	80
4. 38.	Birleştirme Yöntemi İle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülme Oranlarının Yöntem Bağlamında Cinsiyete Göre Dağılımı	82
4. 39.	Birleştirme Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülme Nedenlerinin Yöntem Bağlamında Cinsiyete Göre Dağılımı	83
4. 40.	Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemi İle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülme Oranlarının Yöntem Bağlamında Cinsiyete Göre Dağılımı.....	85
4. 41.	Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülme Nedenlerinin Yöntem Bağlamında Cinsiyete Göre Dağılımı	86

4. 42.	Çeviri Yöntemi İle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Yöntem Bağlamında Cinsiyete Göre Dağılımı	88
4. 43.	Çeviri Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Nedenlerinin Yöntem Bağlamında Cinsiyete Göre Dağılımı	89
4. 44.	Zaten Var Olan Kelimleri Kullanma Yöntemi İle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Yöntem Bağlamında Cinsiyete Göre Dağılımı	91
4. 45.	Zaten Var Olan Kelimleri Kullanma Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Nedenlerinin Yöntem Bağlamında Cinsiyete Göre Dağılımı	92
4. 46.	Türetme Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Kelime Bağlamında Genel Dağılımı	94
4. 47.	Birleştirme Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Kelime Bağlamında Genel Dağılımı	95
4. 48.	Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Kelime Bağlamında Genel Dağılımı	96
4. 49.	Çeviri Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Kelime Bağlamında Genel Dağılımı	97
4. 50.	Zaten Var Olan Kelimleri Kullanma Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Kelime Bağlamında Genel Dağılımı	98
4. 51.	Türetme Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Kelime Bağlamında Branşlara Göre Dağılımı	100
4. 52.	Birleştirme Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Kelime Bağlamında Branşlara Göre Dağılımı	102
4. 53.	Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Kelime Bağlamında Branşlara Göre Dağılımı	104
4. 54.	Çeviri Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Kelime Bağlamında Branşlara Göre Dağılımı	106

4. 55.	Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Kelime Bağlamında Branşlara Göre Dağılımı.....	108
4. 56.	Türetme Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Kelime Bağlamında Yaşa Göre Dağılımı	110
4. 57.	Birleştirme Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Kelime Bağlamında Yaşa Göre Dağılımı	113
4. 58.	Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Kelime Bağlamında Yaşa Göre Dağılımı.....	117
4. 59.	Çeviri Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Kelime Bağlamında Yaşa Göre Dağılımı	120
4. 60.	Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Kelime Bağlamında Yaşa Göre Dağılımı	124
4. 61.	Türetme Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Kelime Bağlamında Cinsiyete Göre Dağılımı	127
4. 62.	Birleştirme Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Kelime Bağlamında Cinsiyete Göre Dağılımı	128
4. 63.	Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Kelime Bağlamında Cinsiyete Göre Dağılımı.....	130
4. 64.	Çeviri Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Kelime Bağlamında Cinsiyete Göre Dağılımı	131
4. 65.	Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Kelime Bağlamında Cinsiyete Göre Dağılımı	133
4. 66.	Batı Kökenli Alıntılara Karşı Önerilen Türkçe Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Tutumlarına Branşın Etkisi.....	134
4. 67.	Batı Kökenli Alıntılara Karşı Önerilen Türkçe Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Tutumlarına Cinsiyetin Etkisi.....	135

4. 68.	Batı Kökenli Alıntılara Karşı Önerilen Türkçe Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Tutumlarına Yaşın Etkisi.....	135
--------	--	-----

KISALTMALAR LİSTESİ

Kısaltma	Anlamı
MEB	Milli Eğitim Bakanlığı
S.	Sayı
s.	Sayfa
TDK	Türk Dil Kurumu
UNESCO	Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü

BATI KÖKENLİ ALINTILAR İÇİN ÖNERİLEN KARŞILIKLARIN UYGUNLUĞU ÜZERİNE BİR İNCELEME

1. GİRİŞ

Dilbilimciler, söz varlığının yerli ögeler ve yabancı ögeler biçiminde iki temel gruba ayrılabilceğini belirtmektedir. Söz varlığındaki yabancı ögeler için dilbilim çalışmalarında *alıntı* ya da *ödüncleme* terimi kullanılmaktadır. Bugün en ilkel kabilelerin dilinde bile alıntı kelimelerin bulunduğu bilinmektedir. Daha açık bir ifadeyle dünyada sadece yerli sözcüklerle iletişim kuran bir millet bulunmamaktadır.

İletişimin baş döndürücü bir hıza ulaşığı, sosyal medyanın, dünyanın en ücra köşesi ile en gelişmiş yerlerini sadece bir tuşla birbirine yakınlaştırdığı günümüzde kendi içine kapanmış bir dil ya da toplum bulmanın imkanı yoktur. Bu durum, her dilin söz varlığını başka dillerin etkisine açık hale getirmektedir. Bu bağlamda denilebilir ki her dil, hem alıcı hem verici, başka bir ifadeyle, hem ödünç sözcük alan hem de ödünç sözcük veren konumundadır.

Diller arasında etkileşimin artması, her toplumda dilin de korunması gerektiği düşüncesini doğurmuştur. Bugün dünyada dillerin korunmasına ilişkin çalışmalar, iki grupta ele alınabilir. Bunlardan ilki dilin bizzatini kendinin koruma altına alınmasıdır. Bu gruba giren çalışmalar, konuşurlarının asimilasyon, nüfusun yok olması gibi farklı nedenlere bağlı olarak bir dilin yok olması daha doğru bir ifadeyle ölmesine karşı yütülen bir takım tedbirleri içermektedir. Örneğin UNESCO, Türkiye’de konuşulan Lazca, Çerkezce, Abhazca, Romanca, Abazaca, Hemşince gibi dillerin de içinde bulunduğu 15 dilin yok olma tehlikesiyle karşı karşıya olduğunu ‘Dil Zenginliği Tüküyor’ uyarısıyla vurgulamıştır (UNESCO. (21 Şubat 2012). *Dil zenginliği tükeniyor*. 25.06.2015 tarihinde <http://www.ntv.com.tr/arsiv/id/25323979> adresinden alınmıştır). Dilin korunmasına ilişkin diğer gruba giren çalışmalar, dilin yozlaşması ve bozulmasına karşı alınan birtakım tedbirleri içermektedir. Bu gruptaki çalışmalar çoğunlukla ulusal boyutta yürütülmektedir. Bugün dünyada hemen hemen her devlet kendi ulusal dilini korumak için bir dizi çalışma yürütmekte; hatta bazen bu konuda kanunlar çıkarmaktadır. Almanya, Fransa ve Türkiye’den dille ilgili çok sayıda koruma kanununun çıkartıldığı bilinmektedir. Yine İsrail devletinin kendi yazı dilini yeniden diriltmesi bu konuda verilecek uç örneklerden biridir.

Tarihsel süreçte Türk dilinin korunmasına ilişkin neler yapılmıştır? Bu konuda yapılan çalışmalar üç temel gruba ayrılabilir (Sarı 2008:53):

1. Bireysel çabalar: Bireysel çabalar altında ilk olarak Uygur Türkçesi döneminde yapılan tercümelere değinilebilir. Örneğin, Sarı'nın Ölmez'den aktardığına göre, Şinko Seli Tutung'a ait tercümelere çok sayıda yabancı kelime, çeviri yöntemiyle Türkçeye kazandırılmıştır (Sarı 2008:6). Türk dili tarihinin en önemli eserleri arasında sayılabilecek olan *Divanü Lügati't Türk* de Kaşgarlı Mahmut'un bireysel çabaları sonunda ortaya çıkmıştır. Benzer biçimde Ali Şir Nevai'nin *Muhakemetü'l Lügateyn* adlı eseri de bu gruba girmektedir. Bu grupta son olarak, Osmanlı Türkçesi döneminde Türkçe ifadeler ve deyimleri divan şiirinde sıkça kullanan Nedim ile Cumhuriyet'in ilk yıllarında Türkçenin özleştirilmesi için gösterdikleri çabalar dolayısıyla Nurullah Ataç ve Ziya Gökalp'ten bahsedilebilir.
2. Edebi grupların yürüttüğü çalışmalar: Bu gruptaki çalışmalar, tarihte bir edebi grup ya da topluluk olarak adlandırılan aydınlar tarafından yürütülmüştür. Tatavlı Mahremi ve Edirneli Nazmi ile bilinen Türki-i Basit hareketi, Genç Kalemler'in yürüttüğü çalışmalar bu gruba giren örneklerdir.
3. Devlet eliyle yürütülen çalışmalar: Osmanlı devletinin sonu ile Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulmasıyla birlikte devletin dile ait birtakım düzenlemeler yaptığı ve kanunlar çıkardığı bilinmektedir (Sadoğlu 2003). Cumhuriyetle birlikte Türk dilinin korunması için Türk Dili Tedkik Cemiyeti kurulmuştur. Daha sonra Türk Dil Kurumu adını alacak olan bu kurum dilimizdeki yabancı unsurların Türkçeleştirilmesi için önemli çalışmalara imza atmıştır. Bu çalışmanın ana konusunu da devletin Türk Dil Kurumu vasıtasıyla yabancı kelimeler için bulduğu Türkçe karşılıkların kabul edilebilirliğine ilişkin bir araştırma oluşturmaktadır.

Çalışmanın asıl konusuna geçmeden önce, Batı Türkçesinde yabancı unsurların genel durumu hakkında bilgi verilecek daha sonra devletin yabancı unsurlara karşı Türk Dil Kurumu vasıtasıyla yürüttüğü çalışmalara değinilecektir.

1. 1. Batı Türkçesinin Söz Varlığında Alıntı Kelimeler

Dünyada ilk ortaya çıktığı zamanki haliyle kalan bir dil mevcut değildir. Her dil, çeşitli koşullara bağlı olarak zaman içinde bazı değişikliklere uğrar. Bu süreç, bazı

kelimelerin seslerinde meydana gelen değişikliklerden anlam değişmelerine, alfabe değişikliğinden söz varlığının değişmesine kadar pek çok yönü içine alır.

Bir dilin tarih boyunca geçirdiği değişikliklerin incelenebilmesi için o dilde oluşturulmuş metinlerin günümüze kadar zarar görmeden ulaşması gerekir. Türkçe yazılıp günümüze kadar ulaşabilmiş en eski metinler, 8. yüzyılda dikilen Göktürk (Köktürk) Yazıtları'dır. Bu yazıtlarda kullanılan dilin, edebi metin oluşturma niteliğine sahip olması, Türkçenin, bu yazıtların dikilmesinden çok öncelerine dayanan çok köklü bir geçmişinin olduğunu göstermektedir.

Daha Göktürkçe döneminde, yani Türklerin ilk yazılı metinlerinin bulunduğu dönemde bile yabancı kökenli kelimelerin varlığı tespit edilmiştir. Muharrem Ergin'in *Orhun Abideleri* adlı kitabında da belirttiği üzere Kültigin ve Bilge Kağan Abidelerinin bir yönü Çince'dir (Ergin 1996:10-11). Bu bilgi, Türklerin ilk dönemlerinden beri komşuluk ilişkileri kurduğu ve bunun doğal sonucu olarak da Türkçenin söz varlığına yansıdığı biçiminde yorumlanmalıdır.

Türkçenin tarihsel gelişimi ve Türkçede kullanılan yabancı unsurlar dönemlere göre aşağıda sıralanmıştır.

1. 1. 1. Eski Türkçe

Bilindiği üzere Türkolojide, Türk yazı dili tarihinin ilk devresi Eski Türkçe diye adlandırılmaktadır. Bu dönem, yazıtlarda kayıtlı tarihlerden 12-13. yüzyıla kadar devam etmiştir. Bu devirde Türkler arasında Eski Türkçe diye isimlendirilen tek yazı dili kullanılmıştır.

Türkçenin daha sonraki dönemlerinde ortaya çıkan lehçelerin kaynağı Eski Türkçe dönemine dayanmaktadır. 11. yüzyılda Türklerin Anadolu'ya yerleşmeye başlamasıyla birlikte bölgesel ağızlar oluşmuş ve yazma eserler ortaya çıkmıştır. 12-13. yüzyıla gelindiğinde Türkler Orta Asya'dan kuzeye ve batıya doğru yayılarak yeni vatanlar edinmiş, kültür merkezleri oluşturmuştur. Bu hareket ve gelişmeler de dilimizin yapısında önemli değişiklikler meydana getirmiştir. Bu dönemde Türkçe, Kuzey-Doğu Türkçesi ve Batı Türkçesi olmak üzere iki kola ayrılmıştır. Kuzey-Doğu Türkçesi 13-14. yüzyıllar arasında geçiş süreci yaşadıktan sonra 15. yüzyıldan itibaren Kuzey Türkçesi ve Doğu Türkçesi olarak iki kola ayrılmıştır.

Eski Türkçe Dönemi üç alt dönemden oluşmaktadır: Göktürk Dönemi, Uygur Dönemi, Karahanlı Dönemi.

1. 1. 1. 1. Göktürk Dönemi

Bu dönemde oluşturulan en önemli metinler Göktürk (Köktürk) Yazıtları'dır. Türkçeye oluşturulan ilk metinler olan Göktürk (Köktürk) Yazıtları'nın Orhun Abideleri olarak da anılmasının nedeni, bu dikili taşların Moğolistan'daki Koço Çaydam Gölü civarındaki Orhun Nehri'nin eski yatağının yakınlarında bulunmasıdır. Aslında bu bölge civarında birçok dikili taş vardır fakat bunların içinde üçü Türk dili, edebiyatı ve kültürü bakımından son derece önemlidir. Bunlar, Bilge Kağan Yazıtı, Kül Tigin Yazıtı ve Tonyukuk Yazıtı'dır.

Türk adını bir devlet adında kullanan ilk Türk devleti olan Göktürkler (Köktürkler) tarafından dikilen bu yazıtlar, bir çeşit yazılı nutuk örneği sayılabilir.

Sarı, Eski Türkçedeki alıntılarını, Çince, Tibetçe, Sanskritçe, Toharca ve Soğdca gibi dillerden geçmiş kelimeler olduğunu belirtmektedir. Talat Tekin'in, *Türkçedeki En Eski Ödünç Sözler* adlı makalesinden, Eski Türkçede, Eski Çince'den alınmış askerlik, din, eğitim, teknik ve müzik gibi alanlarla ilgili birçok kelime bulunduğunu aktarır. Tezcan ve Doerfer'i kaynak göstererek kağan, hakan, han, hatun, tarhan, tegin, batur gibi eski Türkler tarafından kullanılan unvan adlarının Ruanruan, Toba ve Sienbi gibi eski dillerden alındığını belirtir. Eski Türkçedeki alıntılarla ilgili dikkate değer bir araştırmacının da Gabain olduğunu belirtir (Sarı 2008:3). Sarı, Gabain'in *Eski Türkçenin Grameri* adlı kitabının sözlük bölümünde çoğunluğu özel adlar ve dini terimlerden oluşan 300'ün üzerinde Çince, Sanskritçe, Soğdca ve Tibetçe gibi dillerden alınmış kelime bulunduğunu dile getirir (Sarı 2008:4).

1. 1. 1. 2. Uygur Dönemi

Uygur Döneminde oluşturulan metinlerin çoğu, Maniheizm ve Budizm ile ilgili dini metinlerdir. Uygurlar, Göktürlere oranla daha yerleşik bir hayata sahiptirler. Yerleşik hayata geçen Uygurlarda dil ve edebiyat daha çok gelişmiş, bu dönemde yerli yabancı tarihçiler, edebiyatçılar ve alimler korunmuştur. Bu dönemde, Run, Uygur, Soğd, Mani ve Brahmi yazı sistemlerinin kullanılmış olması Uygurların başka milletlerle kurduğu ilişkisi göstermesi bakımından dikkate değerdir.

Uygur Türklerinin yabancı kültürlerle sıkı ilişkide bulduklarını belirten Sarı, Doğan Aksan'dan yaptığı alıntıyla, yabancı öğelerin payının yüksek olması gerekirken dini konuların işlendiği kesimler dışında yabancı kelime oranının oldukça düşük olduğunu, %2 ile %5 arasında değiştiğini dile getirir (Sarı 2008:5). Ayrıca bu dönemde Çince, Toharca ve Farsçadan ödünç kelimeler alınmıştır (Sarı 2008:6).

1. 1. 1. 3. Karahanlı Dönemi

İslamiyet'i kabul eden ilk Türk devleti, Karahanlılar'dır. 10. Yüzyılın ilk yarısında hükümdarları Saltuk Buğra Han'ın İslamiyet'i kabul etmesiyle kitleler halinde Müslüman olmuşlardır.

Bu dönemde İslam kültür ve medeniyetinin etkisiyle hem günlük dilde hem de edebi metinlerde Arapça ve Farsça kelimeler kullanılmaya başlanmıştır. Uygur alfabesinin yerini süreç içinde Arap alfabesi almıştır. Karahanlı Türkçesi bir taraftan Uygur Türkçesinin, diğer taraftan Arap ve Fars dillerinin etkisi altındadır. Dönemin en önemli eseri *Kutadgu Bilig*'in hem Arap harfli hem de Uygur harfli nüshası bulunmaktadır.

Karahanlı Türkçesine kelime vermiş olan başka bir dilin de Çince olduğunu, Han Woo Choi'nin, *Divanü Lugati't Türk'te Yeni Tespit Edilen Çince Alıntılar* başlıklı yazısından aktaran Sarı, Clauson'un etimolojik sözlüğündekilere ek olarak 46 yeni kelimenin de Çince'den alınmış olduğunu belirtmektedir (Sarı 2008:7).

Karahanlı Türkçesi diye adlandırılan dönemde Türk dil ve edebiyatı, tam bir geçiş devri içerisindeydi. Ahmet Caferoğlu, *Karahanlı Türkçesi Grameri* adlı kitabın girişine de alınan *Karahanlılar Devri Türk Edebiyatı* başlıklı yazısında, Müslüman olan Karahanlıların yukarıda değinilen Uygur Türkçesi yanında Arap ve Fars dillerinden de etkilendiklerini belirtir (Hacıeminoğlu 1996).

1. 1. 2. Batı Türkçesi

Batı Türkçesi, 12. yüzyıl sonlarıyla 13. yüzyıl başlarından günümüze kadar Anadolu, Azerbaycan, Irak, Suriye, Adalar, Rumeli ve Kuzey Afrika'da kullanılan Türkçedir. Batı Türkçesinin ana kolunu, Türkiye Türkçesi oluşturur.

1. 1. 2. 1. Eski Anadolu Türkçesi

Eski Anadolu Türkçesi, 13. yüzyıl başlarından 15. yüzyıl sonlarına kadar Anadolu ve Rumeli’de konuşulan Oğuzca temelindeki Türkçedir. Eski Anadolu Türkçesiyle oluşturulan eserler, Arap alfabesiyle kaleme alınmıştır.

Bu dönemde Türkçe, Farsçanın etkisiyle aydın sınıf arasında ihmal edilmiştir. Ancak bu dönemde Gülşehri gibi Türkçeye değer veren şairlerimiz de vardır.

Türkçe, Selçuklular döneminde çok ihmal edilmiştir. Türkçeyi yabancı kelimelerden kurtarmak ve Selçuklular döneminde ihmal edilen Türkçeye işlerlik kazandırmak için Anadolu beylikleri bir çaba içindedirler. Selçukluların sarayda Fars dili ve kültürüne yer vermelerine karşılık, Anadolu beylikleri Türkçe eserler yazdırmaya gayret etmişlerdir. Eski Anadolu Türkçesinde Arapça ve Farsça unsurların sayısı oldukça fazladır. Bu dönemdeki yabancı unsurlar hakkında şunlar söylenebilir: Hem temel hem de kültürel söz varlığından çok sayıda Arapça ve Farsça sözcük alınmıştır. Edat ve bağlaç gibi görevli sözcüklerden (*çün, çün ki, hem, eger, ger, meyer*) ödünçlemeler yapılmıştır. Farsça *hod* zamirinin ödünçlenmesi bu dönemde gerçekleşmiştir (Sarı 2008:11).

Agah Sırrı Levend, *Tarih Boyunca Türk Dili* adlı eseriyle Farsçanın Türkçe üzerindeki yoğun etkisini örneklerle açıklar (Levend 1961:1).

1. 1. 2. 2. Osmanlı Türkçesi

Osmanlı Türkçesi, 15. yüzyıl sonlarından 20. yüzyıl başlarına kadar Anadolu, Kırım, Irak, Suriye, Adalar, Rumeli ve Kuzey Afrika’da kullanılan Türk yazı dilidir. Osmanlı Türkçesinin daha sonraki edebi gelişmelere ve yazı dili anlayışına göre az çok değişiklik gösteren dönemleri de vardır.

Osmanlı Türkçesiyle oluşturulan edebi metinlerin çoğunda Arapça ve Farsça kelime, ek ve tamlamalar çok fazla kullanılmıştır. Ayrıca, süslü anlatıma, söz sanatlarına da sıkça başvurulmuştur.

Bu dönemde, kültürel etkileşimden dolayı, dilimize çok sayıda Arapça ve Farsça kelime girmiştir. Dildeki bu ağırlaşmaya bir tepki olarak 15-16. yüzyıllarda Edirneli Nazmi, Aydınlı Visali ve Tatavali Mahremi’nin öncülüğünde *Türki-i Basit* hareketi ortaya çıkmış ve dilde sadeleşme çabaları 18. yüzyılda *Mahallileşme* hareketi ile devam etmiştir. Nedim ve Necati bu hareketin en önemli temsilcileri olmuştur.

Türkçenin yabancı kelimeler açısından en karmaşık dönemi Osmanlı Türkçesidir. Bu dönemde, Arapça ve Farsça kelimeler, zamanla söz varlığı sınırını aşarak Türkçenin yapısına da zarar verecek derecede sirayet etmiştir.

İslam uygarlığında bilim dili Arapça olduğu için, İslami bilimler bu dille yazılmış ve böylece bilim terimleri Arapça olarak kalıcı hale gelmişti.

Öte yandan Osmanlı Türkçesinde özellikle geç dönem eserlerinde Batı dillerinden alınmış sözcükler kullanılmıştır. Özellikle İtalyanca, Grekçe ve Fransızca sözcük sayısı çoktur. Öyle ki Osmanlı Türkçesinin sonunda sadece Batı dillerinden alınmış kelimeler için sözcükler oluşturulmuştur.

Avrupa ile siyasi ilişkinin başlaması, Batı kökenli kelimelerin yavaş yavaş dilimize girmesine yol açar. İlk alınan kelimenin *statuquo* olduğunu Sait Paşa, *Gazeteci Lisanı* adlı eserinde kaydeder. Bu kayda göre 1789 savaşıdan sonra barış görüşmelerine memur edilerek komisyonda bulunan Kazasker Tatarcık Abdullah Efendi, bu deyiimi Meclis-i Vükela'da kullanmış ve Reisü'l-Küttap'a yazdığı tezkireye de koymuştur. *statuquo* kelimesinden elli yıl sonra *politique* ve *diplomatie* kelimeleriyle maliyeye ait *empiran* ve *avance* gibi kelimelerin dilimize girdiğini yine aynı eser kaydetmektedir. Daha sonraları bu *politique* kelimesi ile Farsça tamlama da yapılarak *Hulasa-i Politikiyeye* gibi deyimler de kullanılmıştır (Levend 1972:72).

Sarı, Batıyı daha iyi anlamak için kurulan kalem ve tercüme odalarının çalışmalarının, Fransızcadan birçok kelimenin dilimize girmesine sebep olduğunu, özellikle Tercüme Odası ve Encümen-i Daniş kalemleri, Fransızcanın ve Fransız kültürünün Türk toplumu içinde yayılmasına çok hizmet ettiğini, Türk toplumunun gazete gibi Batı kaynaklı bir yayın türü ve tiyatro gibi yine batılı bir sanat dalıyla tanışmasının, Fransız dil ve kültürünün toplumumuzu ve dilimizi etkilemesini hızlandırdığını belirtir (Sarı 2008:7).

1. 1. 2. 3. Türkiye Türkçesi

Batı Türkçesinin üçüncü ve son dönemidir. 1908 Meşrutiyeti ile başlayan ve günümüze dek varlığını sürdüren bir yazı dili dönemidir. Gramer özellikleri Osmanlı Türkçesiyle benzerlik gösterir. Bu dönemde gramer şekilleri ortaya çıkmış, Türkçe oldukça sadeleşmiş ve Doğu kökenli yabancı sözcük ve tamlamalar büyük ölçüde bırakılmıştır.

Bugünkü Türkiye Türkçesi, Türkiye Cumhuriyeti'nin resmi dili olan Türk yazı dilidir. Türkiye Türkçesi, halkın konuşma dilinden yeni bir yazı dilini oluşturma ilkesini benimsemiş ve bunda da başarıya ulaşmış olan *Yeni Lisan* hareketinin ürünüdür. Ömer Seyfettin, Ziya Gökalp ve Ali Canip Yöntem'in öncülüğünde 1911 yılında Selanik'te yayımlanmaya başlanan *Genç Kalemler* dergisi, bu hareketin yayın organı olmuştur.

Türkçenin bugünkü şeklini almasında *Yeni Lisan* hareketinden sonraki aşama *Dil Devrimidir*. *Dil Devrimi*, dil konusunu, gelişme şartları bakımından olgunlaştırmakla kalmayarak çok yönlü ve sağlam bir fikir temeline de yerleştirmeyi amaçlayan bir devlet politikasıdır.

1928'de Latin alfabesinin kabulü ve 1932'de Atatürk'ün *Dil Devrimini* başlatmasıyla Türkiye Türkçesi, yeni bir araştırma ve geliştirme programına bağlanmıştır. Bu program gereği, Türkçenin yapı ve işleyişine ters düşen pek çok yabancı kelime, tamlama ve terim dilden atılarak yerlerine Türkçe karşılıklar bulunmuştur.

12 Eylül 1980'deki askeri darbeden sonra ilk 50 yılda özleştirilmiş ve geliştirilmeye çalışılmış Türkçe üzerinde birtakım sınırlandırmaların getirilmesi gerektiğinin düşünüldüğünü ve bu nedenle dil planlamasının ve özleşmesinin simgesi durumunda olan TDK'nin yeniden yapılandırılması, daha doğrusu bu kuruma hükümete bağlı resmi bir konum kazandırılmasıyla işe başlanmıştır (İmer 1998:120).

1980 sonrasında ortaya çıkan ve olumlu görülebilecek olan bir gelişme Türkçe ve yabancı sözcüklerin seçiminde ortaya çıkan kutuplaşmanın giderek yok olmasıdır. Aynı durum önceleri özleşme karşısında yer alan gazetelerin haber dilinde de ortaya çıkmaktadır. Gazetelerin haber dilindeki Öztürkçe-Osmanlıca sözcük kullanımına göre destekledikleri siyasal eğilimi belirlemeye artık olanak yoktur. Çünkü gazeteler haberlerin verilişinde tek biçimli bir görünüm sergilemeye başlamışlardır (İmer 1998:121).

1. 2. Yabancı Kelimeler Karşısında Türk Dil Kurumu

12 Temmuz 1932 yılında Türk Dili Tedkik Cemiyeti adıyla kurulan Türk Dil Kurumunun ana çalışma alanlarından biri lügat ve ıstılah olmuş. Bu ad altından özel bir kol oluşturulmuştur. Türkçedeki yabancı unsurlarla ilgili yürütülen çalışmalar, bu kolun faaliyet alanına girmektedir. *Lügat ve İstılah Kolu*, ilk olarak bir lügat hazırlanmasına başlamıştır. Öte yandan kol, dilimizdeki Arapça ve Farsça sözcükler için Türkçe karşılıklar bulmaya

çalışmıştır. Bulunan bu karşılıklar, Hakimiyet-i Milliye gazetesinde yayımlanmış ve daha sonra iki cilt halinde *Osmanlıcadan Türkçeye Söz Karşılıkları Dergisi* adıyla bastırılmıştır.

Türk Dil Kurumu tarafından yürütülen faaliyetlerle ilgili kayda değer üç çalışmadan bahsedilebilir: Agah Sırrı Levend tarafından kaleme alınan *Türk Dilinde Sadeleşme ve Gelişme Evreleri* adlı hacimli çalışma, Kamile İmer tarafından yazılan *Türkiye’de Dil Planlaması: Türk Dil Devrimi* ve son olarak Mustafa Sarı’nın *Türkçenin Batı Dilleriyle İlişkisi* adlı çalışmadır.

1970 yılından sonra kurum, çalışmalarını dilimizdeki Batı kökenli sözcükler üzerinde yoğunlaştırmıştır. 1932’den 70’li yıllara kadar dilimizdeki Arapça ve Farsça kelimere Türkçe karşılıklar bulunmuş ve Türkçenin söz varlığının özleşmesi konusunda büyük mesafeler katedilmiştir. Ancak Türkiye’nin geçirdiği toplumsal değişime bağlı olarak Batı dünyasıyla ilişkiler artmış, bunun doğal sonucu olarak da Türkçe, Batı dillerinin etkisi altında kalmıştır. Özellikle Özal sonrasında Amerika ile kurulan ilişkiler, Türkçe ve İngilizce arasındaki ilişkiyi arttırmıştır.

Türk Dil Kurumu, Batı kökenli kelimelere Türkçe karşılıklar bulurken çeşitli yöntemler kullanmaktadır. Bu yöntemlerin neler olduğu ve yöntemlerin sınıflandırılması, İmer ve Sarı’dan özetle aktarılmıştır.

1. 2. 1. Türetme

Türetme, sondan eklemeli bir dil olan Türkçe için söz varlığını genişletmede yaygın olarak kullanılan bir yöntemdir. Bu yöntemde kelime kök veya gövdesine yapım ekleri getirilerek yeni kelimeler elde edilmektedir. Bu işlemde örneksime de etkili olmaktadır (İmer 1998:142).

Yapım eklerinden biri, daha önceki kullanım alanlarına uygun olarak yeni kelimelerin türetilmesinde kullanılmaktadır. Yabancı kelimelere karşılık arama çabaları sırasında türetme, cumhuriyetin ilk yıllarından bu yana en yaygın kullanılan yöntemlerden biridir. Cumhuriyetin ilk yıllarında, karşılık bulmak için diğer Türk lehçelerinden ve ağızlardan alınan kelimelerle eski eserlerden taranarak diriltiren kelimelerin, Türkçenin söz varlığında yer edinmemesi sebebiyle, 1970’li ve 1980’li yıllarda, Türkçe kurallara uygun yeni kelime türetme yöntemi, daha uygun bulunmuştur (Sarı 2008:80).

Aşağıdaki örnekler, Türk Dil Kurumu’nun 2002’de yayımladığı *Yabancı Kelimelere Karşılıklar* adlı kitaptan alınan *Türetme Yöntemi* ile oluşturulmuş kelimelerdir:

Air-conditioned-Havalandırmalı, Akustik-Yankılanım, Amblem-Belirtke, Angaje-Bağlanmış, Angajman-Bağlantı

1. 2. 2. Çeviri

Bütün dillerde olduğu gibi Türkçede de yabancı bir kelime bazen, tercüme edilerek dilimize aktarılmaktadır. *Çeviri Yöntemi* bazen tam çeviri bazen yarı çeviri bazen de serbest çeviri biçiminde yapılmaktadır. Aynı zamanda bu yöntem, Türkçenin söz varlığının genişlemesine yardımcı olmaktadır. Cumhuriyetin ilk yıllarında Arapça ve Farsça kelimelere, 1970 yılından beridir de Batı kökenli kelimelere tercüme yoluyla Türkçe karşılıklar bulunmaktadır (Sarı 2008:80).

Aşağıdaki örnekler, Türk Dil Kurumu'nun 2002'de yayımladığı *Yabancı Kelimelere Karşılıklar* adlı kitaptan alınan *Çeviri Yöntemi* ile oluşturulmuş kelimelerdir: *Alan markajı-Alan Tutma, Bariyer-Engel, Blokaj-Durdurmak, Bloke Para-Tutulmuş Para, Bouns Pas-Sektirme Pas*

1. 2. 3. Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma

Yabancı kelimenin, daha önce var olan fakat kullanımını azalan Türkçe eş anlamlı bir kelimeyle karşılandığı yönetime denir.

Cumhuriyetin ilk yıllarında birçok Arapça ve Farsça ödünçleme için dilimizde zaten var olan ama kullanım sıklığı azalan Türkçe eş anlamlıları tercih edilmiştir. Bu yöntem, TDK'nin son yıllarda yaptığı çalışmalarda da sıkça kullanılmıştır (Sarı 2008:86).

Aşağıdaki örnekler, Türk Dil Kurumu'nun 2002'de yayımladığı *Yabancı Kelimelere Karşılıklar* adlı kitaptan alınan *Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemi* ile oluşturulmuş kelimelerdir: *Ambiyans-Hava, Anekdote-Fıkra, Ansambl-Topluluk, Antet-Başlık, Go-kart-Yürüteç*

1. 2. 4. Birleştirme

Söz varlığının özleştirilmesinde en çok kullanılan yöntemlerden biri de birleştirmedir. Aynı ya da değişik sözcük sınıflarından iki ya da daha çok sözcüğün yan yana kullanılması anlamındaki bu yolla da dil planlaması sürecinde Türkçede pek çok öge üretilmiş ve hem kodlama hem de genişletme yapılmıştır (İmer 1998:144).

Yabancı bir kelimeyi ya da kelime grubunu karşılamak için yerli bir kelimenin yetersiz kaldığı durumlarda, Türkçenin söz dizimine uygun olarak birleştirme yoluna gidilmiştir (Sarı 2008:86).

Aşağıdaki örnekler, Türk Dil Kurumu'nun 2002'de yayımladığı *Yabancı Kelimelere Karşılıklar* adlı kitaptan alınan *Birleştirme Yöntemi* ile oluşturulmuş kelimelerdir: *Arbitraj-Ara Kazanç*, *Aroma-Hoş Koku*, *Aromaterapi-Koku Tedavisi*, *Asparagas-Şişirme Haber*, *Bandrol-Denetim Pulu*

1. 2. 5. Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma

Kazak, Kırgız, Azeri lehçeleri ve Kıbrıs Ağzı gibi Türkçenin diğer lehçelerinden ve Anadolu Ağızlarından kelimeler derlenerek yabancı kelimelere karşılık bulma yöntemine denir.

26 Eylül 1932'de Atatürk'ün de katılımıyla gerçekleştirilen 1. Türk Dili Kurultayı'nda Türk lehçelerinden kelimeler derlenerek lehçeler lügatı, sonra esas Türk lügatı, ıstılahı, Türk sarf ve nahvının tezelden yapılmasına karar verilmiştir. Bu karar aynı zamanda Arapça ve Farsça kelimelere karşılık aranırken diğer Türk lehçelerinden de yararlanılacağı anlamına gelmekteydi. Cumhuriyetin ilk yıllarında *parola*'ya karşılık olarak bulunan Kırgızca *uran* kelimesi, TDK'nin son çalışmalarında İngilizce *slogan* için teklif edilmektedir (Sarı 2008:88).

Aşağıdaki örnekler, Türk Dil Kurumu'nun 2002'de yayımladığı *Yabancı Kelimelere Karşılıklar* adlı kitaptan alınan *Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemi* ile oluşturulmuş kelimelerdir: *Business clas-İşlik Orun*, *Duayen-Aksakal*, *Economy clas-Hesaplı Orun*, *Eksantrik-Uçrak*, *Nüans-Çalar*

1. 3. Gazete Dilinde Yabancı Kelimeler

Bir dilin tarihsel söz varlığı üzerinde araştırma yapmak için iki kaynak bulunmaktadır. Bunlardan ilki tarihsel sözlükler diğeri ise tarihsel dönemlerden kalan eserlerin söz varalığı. Tarihsel sözlüklere bakmak kolaydır ama sözlüklerdeki kayıt çoğu zaman yetersiz ve kullanımı yansıtmaktan uzak olduğu için yanıltıcı olabilir. Tarihsel metinlerin söz varlığına müracaat etmek zahmetli ancak sağlam bir yoldur. Çünkü tarihsel metinlerde bağlama göre değişen anlamları tespit etmek mümkündür. Örneğin Fatih Sezgin *Türkçede Batı Kaynaklı Kelimelerin Yoğunluğu* adlı çalışmasında romanlarda geçen Batı kökenli sözcüklerle ilgili istatistiksel bilgiler vermektedir (Sezgin 2004:80-101).

Gazeteler, Türkçenin söz varlığındaki yabancı unsurlarla ilgili daha güncel ve sağlam bilgiler sunmaktadır. Aynı gazetenin farklı tarihlerdeki sayıları üzerinde yapılacak incelemeler, söz varlığındaki değişimleri göstermesi bakımından da önemlidir. Bu tür çalışmalar güncel dilin nasıl değiştiğine dair bilgiler sunar.

Bütün bu bilgiler ışığında, gazetelerin söz varlığına yansıyan yabancı sözcükleri tespit etmek için tarihsel süreç içinde, yaklaşık otuzar yıllık üç farklı döneme ait Milliyet gazetesinin söz varlığı taranmış ve yabancı kelimelerin durumu incelenmiştir.

Geçmiş yıllara ait iki gazeteye, Milliyet gazetesinin internet arşivine abone olunarak ulaşılmıştır. Günümüze ait gazete ise satın alınmak suretiyle elde edilmiştir.

20 Ekim 1950, 20 Ekim 1974 ve 28 Ekim 2014 tarihli Milliyet gazetesinin birinci sayfaları, yabancı kelimeler bakımından incelendiğinde şu sonuçlar ortaya çıkmıştır:

Gazetenin birinci sayfasındaki söz varlığı yıllara göre giderek azalmıştır. Birinci sayfadaki resimlerin oranının giderek artmasından kaynaklandığı düşünülmektedir. 1950 yılına ait Milliyet gazetesinde 491 kelime, 1974 yılına ait Milliyet gazetesinde 478 kelime ve 2014 yılına ait Milliyet gazetesinde ise 337 kelime vardır.

Yıllara göre değerlendirildiğinde Arapça kelime sayısının büyük oranda düştüğü gözlemlenmiştir. Fakat azalarak da olsa varlığını devam ettirmektedir. Bu yönüyle dikkate değerdir. Arapça kelimelerin, Türkçenin hücrelerine kadar yerleştiği anlaşılmaktadır. Bundan sonraki süreçte de Arapça kelimelerin varlığını koruyacağı sonucuna ulaşabiliriz. 1950 yılına ait Milliyet gazetesinde %43 oranında Arapça kelime, 1974 yılına ait Milliyet gazetesinde %19,75 oranında Arapça kelime ve 2014 yılına ait Milliyet gazetesinde ise %16,28 oranında Arapça kelime vardır.

Farsça kelime sayısında önemli bir değişiklik görülmemesine rağmen az da olsa bir azalma fark edilmektedir. Farsça kelimelerin varlığını koruması dikkat çekicidir. Türkçeye çok kalıcı bir şekilde yerleştiğini hatta Farsça olduğunun bile Türkçe türetme eklerinden dolayı kolay kolay anlaşılamayacağı fark edilmiştir. Dildeki yüzyıllar boyu süren alışkanlığın birkaç on yılda değişmesi beklenmemelidir. 1950 yılına ait Milliyet gazetesinde toplam kelime sayısına oranla %4 Farsça kelime, 1974 yılına ait Milliyet gazetesinde %2,62 Farsça kelime ve 2014 yılına ait Milliyet gazetesinde ise %2,03 Farsça kelime vardır.

Fransızca kelime sayısı 1974 yılında belirgin oranda artarken 2014 yılında ise bir azalma kaydedilmiştir. Bunu, günümüzde Fransızcanın etki alanını İngilizceye bırakmasıyla açıklayabiliriz. 1974 yılındaki artışın sebebi olarak yönümüzün Batıya biraz daha dönük olmasıyla açıklanabilir. 1950 yılına ait Milliyet gazetesinde toplam kelime sayısına oranla %2,84 Fransızca kelime, 1974 yılına ait Milliyet gazetesinde %6.25 Fransızca kelime ve 2014 yılına ait Milliyet gazetesinde ise %5,42 Fransızca kelime vardır.

İtalyanca kelime varlığında dikkate değer bir değişme olmamıştır. Fakat varlığını korumayı sürdürmesi dikkat çekicidir. Bunda İtalyanca kelimelere alternatif kelimeler üretilmemesinin etkili olduğu düşünülmektedir. Bu kelimeler kalıcı hale gelmiş denilebilir.

1950 ve 2014 yılında hiç İspanyolca kelimeye rastlanmazken 1974 yılında 1 adet İspanyolca kelime yer almıştır. Bu durum, 1950 ve 2014 yılında konuyla ilgili bir haber olmamasıyla açıklanabilir. Çünkü *sigara* kelimesi hala kullanılmaktadır ve alternatifi yoktur.

1950 yılında hiç Rumca kelimeye rastlanmazken 1974 yılında 1, 2014 yılında ise 2 Rumca kelime yer almıştır. Bu durum, 1950 yılında, konuyla ilgili bir haber olmamasıyla açıklanabilir. Dilimizde yerleşik olarak kullanıldığı fark edilmiştir.

1950 ve 1974 yılı Milliyet gazetesi söz varlığı içinde hiç İngilizce kelimeye rastlanmazken 2014 yılı Milliyet gazetesi söz varlığında 1 İngilizce kelimeye (*Gol*) rastlanmıştır. Bunun sebebi olarak futbolun etkisini ve yerine kelime üretmeye uygun bir kelime olmadığını düşündürmektedir. Çünkü *Gol* kelimesi İngiliz icadı olan futbolun bir terimidir. Ayrıca günümüzde, İngilizcenin dilimize olan etkisi de çok ciddi boyuttadır. Bu örnekle de İngilizcenin dilimize etkisi ortaya çıkmaktadır. Ayrıca Batı kökenli kelimelerin genel ortalaması artmıştır.

1950 yılından 1974 yılına kadar ve 1974 yılından 2014 yılına kadar Milliyet gazetesinde Türkçe kelime kullanma oranı düzenli ve gözle görülür bir şekilde artmıştır. 1950 yılı Milliyet gazetesinde, toplam kelime sayısına göre Türkçe kelime kullanma oranı %49 olarak gerçekleşirken 1974 yılı Milliyet gazetesinde, toplam kelime sayısına göre Türkçe kelime kullanma oranı %69,55'e yükselmiştir. 2014 yılı Milliyet gazetesinde, toplam kelime sayısına göre Türkçe kelime kullanma oranı ise %74,43'e yükselmiştir. Ayrıca 1950 yılından 1974 yılına kadar Milliyet gazetesinde Türkçe kelime kullanma oranı yaklaşık %20 artarken 1974 yılından 2014 yılına kadar Milliyet gazetesinde Türkçe kelime kullanma oranı ise yaklaşık %5 artmıştır. 1950 ile 1974 yılı arası Türkçe kelime kullanımı

artış oranının 1974 ile 2014 yılları arası oluşan Türkçe kelime kullanım oranından daha yüksek olması dikkat çekicidir. Bu 1950 ile 1974 yılları arası Türkçe kelime üretme faaliyetlerinin veya bu yöndeki devlet politikasının daha etkin olması sonucuna bizi ulaştırabilir. 1974 ile 2014 yılları arasında bu yönde çalışmaların belki de Batı dillerinin etkisiyle hız kaybettiği sonucuna ulaşabiliriz. 1950 yılından 2014 yılına kadar Milliyet gazetesinde Türkçe kelime kullanma oranı ise yaklaşık %25 artmıştır. Bu da TDK'nin yapmış olduğu takdire şayan çalışmaların meyve verdiği, toplumda kabul gördüğü anlamına gelmektedir. Çünkü gazete dili halkın diline ve seviyesine en yakın dildir.

25 adet Arapça kelimenin, yerini Türkçe kelimelere bıraktığı görülmüştür. Bu da aralarında çok fazla yıl olmamasına rağmen yabancı kelime varlığında büyük oranda değişim olduğunu göstermektedir. Söz varlığındaki bu değişimin Türkçe yönünde olması olumlu bir durum olmakla beraber, kısa süreli değişimlerin nesiller arası anlaşmayı olumsuz yönde etkileyeceği unutulmamalıdır.

7 Adet, genellikle Arapça olması kaydıyla, değişmeyen yabancı kelimenin varlığı tespit edilmiştir. Bunca yıldır bu kelimelerin değişmemesi, alternatiflerinin üretilmediği veya bu kelimelerin yüzyıllara bağlı olarak iyice yerleştiği, bundan sonra da dilimizde kalıcı olduğu sonucuna ulaşabiliriz.

2. İLGİLİ LİTERATÜR

Bu çalışmada, Batı kökenli alıntılara TDK'nin önerdiği Türkçe karşılıkların uygunluğu incelenmiştir. Çünkü önerilen Türkçe kelimelerin ne oranda uygun görüldüğü hep ihmal edilmiştir. Başka bir deyişle, hangi yöntemle oluşturulmuş kelimelerin, hangi nedenle daha uygun görüldüğü veya görülmediği ayrıntılı bilinmemektedir.

Türçedeki yabancı unsurlar ve bu unsurlara karşı alınan tedbirlerle ilgili kaynaklar iki ana grupta toplanabilir. İlk grup dilimizdeki yabancı unsurların tespit edilmesine yönelik çalışmalardır. İkinci ise yabancı kelimelere karşı önerilen Türkçe sözcüklerle ilgilidir.

İlk gruba giren kaynaklar şunlardır:

Muharrem Ergin'in *Orhun Abideleri* adlı eseri, Türkçenin ilk yazılı kaynağından itibaren Türkçenin tarihi gelişimi ve yabancı kelimelerle olan ilk ilişkileri ortaya koymasıyla bu çalışmaya katkı sağlamıştır.

Köktürkçenin söz varlığındaki yerli ve yabancı unsurlar hakkında Talat Tekin, *Türkçedeki En Eski Ödünç Sözler*, Mehmet Ölmez, *Eski Türk Yazıtlarında Yabancı Ögeler I*, A. Von Gabain, *Eski Türkçenin Grameri*, Semih Tezcan, *Türk Dili ve Yazını* ve Ahmet Caferoğlu, *Türk Dili Tarihi* adlı eserleriyle çalışmaya katkı sağlamıştır.

Doğan Aksan ise *Köktürkçeden Bugüne, Türkçede Ödünçlemeler Üzerine Bir Sözlük İstatistiği Araştırması* adlı eseriyle, Uygurcadaki yabancı kelime oranlarını vermekle bu alandaki araştırmalara yeni bir boyut kazandırmıştır. Ayrıca Osmanlı Türkçesi döneminde Türkçede yer alan yabancı kelime sayısını dile getirmiştir.

Sir Gerard Clauson'un *An Etymological Dictionary of Pre-Thirteenth Century Turkish* adlı sözlüğünde bu dönemde Farsçadan geçtiği belirtilen birçok kelimedenden bahseder.

Semih Tezcan ise *Additional Iranian Loan-words in Early Turkic Languages* adlı eseriyle bunlara ek olarak, Orhun Abideleri'nde ya da Uygurca yazılmış Hristiyan metinlerinde geçen Farsça kelimeleri dile getirir.

Karahanlı Türkçesi diye adlandırılan dönemde Türk dil ve edebiyatı, tam bir geçiş devri içerisindeydi. Ahmet Caferoğlu, *Karahanlı Türkçesi Grameri* adlı kitabın girişine de alınan *Karahanlılar Devri Türk Edebiyatı* başlıklı yazısında, Müslüman olan

Karahanlıların yukarıda değinilen Uygur Türkçesi yanında Arap ve Fars dillerinden de etkilendiklerini belirtir.

Han Woo Choi, *Divanü Lugati't Türk'te Yeni Tespit Edilen Çince Alıntılar* başlıklı yazısında, Clauson'un etimolojik sözlüğündekilere ek olarak 46 yeni kelimenin de Çince'den alınmış olduğunu belirtmektedir. Yine Choi, *Eski Uygurcada Çince Kelimeler* adlı eseriyle yabancı kelimelerin listesini verir.

İkinci gruba giren kaynaklar ise şöyledir:

Agah Sırrı Levend, *Tarih Boyunca Türk Dili* adlı eseriyle Farsçanın Türkçe üzerindeki yoğun etkisini örneklerle açıklar.

Ayrıca Agah Sırrı Levend, *Türk Dilinde Gelişme ve Sadeleşme Evreleri* adlı eseriyle Türkçeye yabancı dillerin etkisini, Türkçenin gelişme ve sadeleşme evrelerini tespit ederek bu çalışmanın temel dayanaklarından birini oluşturmaktadır.

Böylelikle bu eserler, Türkçenin tarihi gelişimini gözler önüne sererek dildeki sadeleşme hareketlerinin başlangıç noktasını dile getirir. Ayrıca Türkçenin yabancı dillerle ilişkisini günümüze kadar inceleyerek TDK'nin Batı kökenli kelimelere önerdiği Türkçe karşılıkların ne denli önemli olduğunu fark ettirir. Bu da bu çalışmanın hareket noktasını oluşturmaktadır.

Kamile İmer, *Türkiye'de Dil Planlaması: Türk Dil Devrimi* adlı eserinde Türkçenin tarihi gelişimini ve sadeleşme hareketlerini dile getirmekle kalmamıştır. TDK'nin kuruluşunu, alana ve topluma katkısını, devletin dil politikasını yıllara göre ayrıntılı bir şekilde de vermiştir. Ayrıca TDK'nin Türkçe kelime oluşturma yöntemlerini dile getirerek bu çalışmanın temel dayanaklarından birini oluşturmuştur.

Hüseyin Sadoğlu, *Türkiye'de Ulusçuluk ve Dil Politikaları* adlı eserinde Osmanlı devletinin sonu ile Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulmasıyla birlikte devletin dile ait birtakım düzenlemeler yaptığını ve bununla ilgili kanunlar çıkardığını dile getirmesiyle bu çalışmaya kaynaklık etmiştir.

Mustafa Sarı, *Türkçenin Batı Dilleriyle İlişkisi* adlı eseriyle Türkçedeki yabancı kelimelerin hangileri olduğunu ve hangi sebeple dilimize girdiğini ayrıntılı olarak ele alır. Ayrıca TDK'nin Türkçe kelime türetme yöntemlerini dile getirerek bu çalışmaya temel teşkil eden eserlerden biri olduğunu gösterir.

Yusuf Ziya Öksüz, *Türkçenin Sadeleşme Tarihi Genç kalemler ve Yeni Lisan Hareketi* adlı çalışmasında, Tanzimat döneminin gazete ve dergilerinde Türk dilin korunması ve sadeleştirilemsi çalışmalarını tarihsel olarak ele almış ve konuda Genç Kalemler dergisinin faaliyetlerini incelemiştir.

Fatih Sezgin, *Türkçede Batı Kaynaklı Kelimelerin Yoğunluğu* adlı çalışmada, Türk romanlarından tespit edilen Batı kaynaklı sözcükleri istatistiksel olarak ele almıştır.

Bu konuda son olarak, Türk Dil Kurumu tarafından 2002 tarihinde basılan *Yabancı Kelimelere Karşılıklar* adlı çalışmadan da bahsedilebilir.

3. YÖNTEM

3. 1. Veri Toplama Tekniği ve Aracı

Nitel bir özellik gösteren bu çalışmada anket tekniği kullanılmıştır. Çalışmada, Sarı (2012) tarafından kullanılan beşli Likert tipi anket, öğretmenlere uygulanmıştır.

Batı kökenli alıntılara önerilen Türkçe karşılıklardan oluşan 100 kelimelik anket çalışmasının Cronbach's Alfa güvenilirlik analizi yapılmış ve güvenilirlik 0,97 bulunmuştur. Dolayısıyla güvenilirlik 0,70 Cronbach's Alfa düzeyinin üzerinde bir değere sahiptir.

Ankette yer alan Batı kökenli alıntılara önerilen Türkçe kelimeler, TDK'nin 2002 tarihli, *Yabancı Kelimelere Karşılıklar* adlı kitabından alınmıştır. Kelimeler, oluşturulduğu yöntemlere göre, yirmişerli gruplar halinde, rastgele belirlenmiştir. Kelime oluşturma yöntemlerinden altı tanesi seçilmiş ve diğer lehçelerden alıntı yapma ve Anadolu ağızlarından yararlanma yöntemleri, bu yöntemlerle oluşturulmuş gerekli sayıda kelime bulunamadığı için birleştirilerek *Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemi* olarak belirlenmiştir. Kelimeler, Türkçe karşılık oluşturma yöntemleri belli olmayacak şekilde, anket formuna aktarılmıştır.

Formdaki ilk yirmi kelime, *Türetme Yöntemi* ile oluşturulmuş Türkçe karşılıklardan, ikinci yirmi kelime, *Birleştirme Yöntemi* ile oluşturulmuş Türkçe karşılıklardan, üçüncü yirmi kelime ise *Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemi* ile oluşturulmuş Türkçe karşılıklardan, dördüncü yirmi kelime, *Çeviri Yöntemi* ile oluşturulmuş Türkçe karşılıklardan ve beşinci yirmi kelime de *Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemi* ile oluşturulmuş Türkçe karşılıklardan meydana gelmektedir.

Anket formu, üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde, Batı kökenli yabancı kelimeler ve karşısında önerilen Türkçe kelimeler bulunmaktadır. İkinci bölümde, Türkçe karşılığın uygunluğu, beşli Likert ölçeğine göre *Hiç Uygun Değil*, *Uygun Değil*, *Biraz Uygun*, *Uygun* ve *Tamamen Uygun* biçiminde sorulmuştur. *Hiç Uygun Değil* =1, *Uygun Değil* =2, *Biraz Uygun* =3, *Uygun* =4, *Tamamen Uygun* =5 olarak puanlanmıştır. Bu ölçekte alınan yüksek puanlar, tutmun olumlu olduğunu göstermektedir.

Formdaki son bölüm ise Neden bölümüdür. Bu bölümde, yine beşli Likert ölçeğine göre hazırlanarak kelimelerin, uygun görülüp görülmemesi nedeninin işaretlenmesi talep edilmiştir. Neden bölümünde ise *Ses*, *Biçim*, *Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına*

Uygunluk, Anlamı Tam Olarak Karşılama ve Olumlu veya Olumsuz Çağrışım seçenekleri bulunmaktadır. Bunlardan herhangi biri veya hepsi işaretlenebilmektedir. Ayrıca, neden bölümü ortaktır. Uygun görülme veya görülmemesi durumunda da aynı nedenler işaretlenmiştir. Uygun görülürse işaretlenen nedenden dolayı uygun görüldüğünü, uygun görülmemişse işaretlenen nedenden dolayı uygun görülmediğini anlamaktayız.

Ses =1, Biçim =2, Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk =3, Anlamı Tam Olarak Karşılama =4, Olumlu veya Olumsuz Çağrışım =5, Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk-Olumlu veya Olumsuz Çağrışım =6, Anlamı Tam Olarak Karşılama-Olumlu veya Olumsuz Çağrışım =7, Ses-Biçim-Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk-Anlamı Tam Olarak Karşılama =8, Ses-Biçim-Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk =9, Hepsi =10, Ses-Biçim =11, Ses-Anlamı Tam Olarak Karşılama =12, Ses-Biçim-Anlamı Tam Olarak Karşılama =13, Ses-Biçim-Anlamı Tam Olarak Karşılama-Olumlu veya Olumsuz Çağrışım =14 ve Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk-Anlamı Tam Olarak Karşılama =15 olarak puanlanmıştır.

Anket formlarının arka alt bölümünde, açıklamalar kısmı bulunmaktadır. Açıklamalar, formu daha sonra doldurmak isteyen öğretmenlere yardımcı olmak için eklenmiştir. Formların ön bölümünde brans, yaş ve cinsiyet bilgileri de istenmiştir.

Anketler, alanla doğrudan ilgili olmaları dolayısıyla sadece, İngilizce-Fransızca-Almanca ve Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenleri hedef kitle olarak belirlenerek dağıtılmıştır. Formların bazıları, o gün doldurulmak suretiyle teslim alınmıştır. Bazı öğretmenler ise doldurdukları anketleri, bir hafta sonra teslim etmişlerdir.

Anket formlarının dağıtılması ve toplama süreci 15.09.2014 ve 15.05.2015 tarihleri arasında gerçekleşmiştir. Değişik nedenlerle, dağıtılan formların bazılarının toplanamadığı görülmüştür. Hatta bazı okullardan toplanan form sayısı, 1 veya 2'ye kadar düşmüştür.

3. 2. Araştırmanın Evreni

Bu çalışmanın evreni, Konya Büyükşehir Belediyesi sınırları içinde yer alan bütün devlet okullarıdır. İmkanlar ölçüsünde bütün okullara ulaşılmaya çalışılmıştır. Okul idarelerinden gerekli izinler alındıktan sonra hazırlanan anket formları, öğretmenler odasında açıklama yapılarak dağıtılmış ve kelime oluşturma yöntemlerine hiç değinilmemiştir.

3. 3. Araştırma Gruplarının Özellikleri

Değişik okullardan ankete katılan toplam 204 öğretmenden 102'si İngilizce-Fransızca-Almanca, 102'si ise Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenidir. Öğretmenlerin 128'i bayan, 76'sı erkektir. Öğretmenlerin 34'ü 20-29 yaş aralığında, 84'ü 30-39 yaş aralığında, 60'ı 40-49 yaş aralığında ve 26'sı da 50-59 yaş aralığındadır. İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmenlerinin 70'i bayan, 32'si erkektir. Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenlerinin 58'i bayan, 44'ü erkektir.

Ayrıca, İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmenlerinin 18'i 20-29 yaş aralığında, 48'i 30-39 yaş aralığında, 26'sı 40-49 yaş aralığında ve 10'u da 50-59 yaş aralığında bulunmaktadır. Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenlerinin ise 16'sı 20-29 yaş aralığında, 36'sı 30-39 yaş aralığında, 34'ü 40-49 yaş aralığında ve 16'sı 50-59 yaş aralığında bulunmaktadır.

3. 4. Araştırmada Kullanılan İstatistiksel Teknikler

Anket formları aracılığıyla elde edilen araştırma verilerinin istatistiksel çözümlemesi, SPSS 22.0 paket programı kullanılarak yapılmıştır. Önerilen Türkçe kelimelerin uygunluk derecesinin, branş ve cinsiyet bağımsız değişkenleri açısından anlamlı bir fark oluşturup oluşturmadığını tespit etmek için Independent Samples t testi uygulanmıştır.

Önerilen Türkçe kelimelerin uygunluk derecesinin, bağımsız yaş değişkeni açısından anlamlı bir fark oluşturup oluşturmadığını tespit etmek için One Way Anova testi uygulanmıştır. Ayrıca, teknik doküman inceleme ve içerik analizi de yapılmıştır.

4. BULGULAR

4. 1. Ankete Katılan Öğretmenlerin Branşlarına Göre Dağılımı

Ankete katılan İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmenlerinin sayısı 102'dir. Bu da toplam öğretmen sayısının %50'sine tekabül eder. Yine Türkçe ve Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenlerinin sayısı 102'dir. Bu da toplam öğretmen sayısının %50'sine tekabül eder. Bu bağlamda toplam öğretmen sayısı 204'tür ve %100'e tekabül etmektedir.

Branşlar	Sayı	Yüzde	Yüzde	Toplam Yüzde
İngilizce-Fransızca-Almanca	102	50%	50%	50%
Türkçe-T. Dili ve Edebiyatı	102	50%	50%	50%
Toplam	204	100%	100%	100%

Tablo 4. 1. Ankete Katılan Öğretmenlerin Branşlarına Göre Dağılımı

4. 2. Ankete Katılan Öğretmenlerin Yaşlarına Göre Dağılımı

Ankete katılan 20-29 yaş arası öğretmenlerin sayısının 34, bu da toplam öğretmen sayısının %16,7'sine, 30-39 yaş arası öğretmenlerin sayısının 84, bu da toplam öğretmen sayısının %41,2'sine, 40-49 yaş arası öğretmen sayısının 60, bu da toplam öğretmen sayısının %29,4'üne ve son olarak 50-59 yaş arası öğretmenlerin sayısı 26 ve toplam öğretmen sayısının %12,7'sine tekabül etmektedir. Bu bağlamda toplam öğretmen sayısı 204'tür ve %100'e tekabül etmektedir.

Yaş Grupları	Sayı	Yüzde	Yüzde	Toplam Yüzde
20-29	34	16,7	16,7	16,7
30-39	84	41,2	41,2	57,8
40-49	60	29,4	29,4	87,3
50-59	26	12,7	12,7	100
Toplam	204	100	100	

Tablo 4. 2. Ankete Katılan Öğretmenlerin Yaşlarına Göre Dağılımı

4. 3. Ankete Katılan Öğretmenlerin Cinsiyetlerine Göre Dağılımı

Ankete katılan bayan öğretmen sayısının 128, bu da toplam öğretmen sayısının %62,7'sine, Yine Erkek öğretmen sayısının 76, bu da toplam öğretmen sayısının %37,3'üne tekabül etmektedir. Bu bağlamda toplam öğretmen sayısı 204'tür ve %100'e tekabül etmektedir.

Cinsiyet	Sayı	Yüzde	Yüzde	Toplam Yüzde
Bayan	128	62,7	62,7	62,7
Erkek	76	37,3	37,3	100
Toplam	204	100	100	

Tablo 4. 3. Ankete Katılan Öğretmenlerin Cinsiyetlerine Göre Dağılımı

4. 4. Ankete Katılan Öğretmenlerin Yaşlarının Branşa Göre Dağılımı

Ankete katılan 20-29 yaş arası İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmeni sayısının 18 ve bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranının %17,64 olduğu, 30-39 yaş arası öğretmen sayısının 48 ve bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranının %47,05 olduğu, 40-49 yaş arası öğretmen sayısının 26 ve bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranının %25,49 olduğu, 50-59 yaş arası öğretmen sayısının ise 10 ve bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranının ise %9,80 olduğu tespit edilmiştir.

Ankete katılan 20-29 yaş arası Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni sayısının 16 ve bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranının %15,68 olduğu, 30-39 yaş arası öğretmen sayısının 36 ve bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranının %35,29 olduğu, 40-49 yaş arası öğretmen sayısı 34 ve bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranının %33,33 olduğu, 50-59 yaş arası öğretmen sayısının ise 16 ve bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranının ise %15,68 olduğu tespit edilmiştir.

Branş	Yaş				Toplam
	20-29	30-39	40-49	50-59	
İngilizce-Fransızca-Almanca	18	48	26	10	102
Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı	16	36	34	16	102
Toplam	34	84	60	26	204

Tablo 4. 4. Ankete Katılan Öğretmenlerin Yaşlarının Branşa Göre Dağılımı

4. 5. Ankete Katılan Öğretmenlerin Cinsiyetlerinin Branşa Göre Dağılımı

Ankete katılan bayan İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmeni sayısının 70 ve bu branştaki toplam öğretmen sayısının %68,62'sini oluşturmaktadır. Erkek sayısı ise 32 ve bu branştaki toplam öğretmen sayısının %31,37'sini oluşturmaktadır.

Ankete katılan bayan Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni sayısının 58 ve bu branştaki toplam öğretmen sayısının %56,86'sını oluşturmaktadır. Erkek sayısı ise 44 ve bu branştaki toplam öğretmen sayısının %43,13'ünü oluşturmaktadır.

		Cinsiyet		Toplam
		Bayan	Erkek	
Branş	İngilizce-Fransızca-Almanca	70	32	102
	Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı	58	44	102
Toplam		128	76	204

Tablo 4. 5. Ankete Katılan Öğretmenlerin Cinsiyetlerinin Branşa Göre Dağılımı

4. 6. Farklı Yöntemlerle Oluşturulan Türkçe Karşılıkların Yöntem Bağlamında Genel Olarak Değerlendirilmesi

Bu bölümde, ankete katılan öğretmenlerin *Türetme, Birleştirme, Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma, Çeviri ve Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemi* gibi yöntemlerle oluşturulmuş Türkçe karşılıkları, nedenleriyle birlikte yöntem bağlamında genel olarak değerlendirmesi bulunmaktadır.

4. 6. 1. Türetme Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Yöntem Bağlamında Genel Dağılımı

Batı kökenli alıntılar ve TDK'nin önerdiği, *Türetme Yöntemi* ile oluşturulmuş Türkçe karşılıklar şunlardır: “*Air-conditioned-Havalandırmalı, Akustik-Yankılanım, Amblem-Belirtke, Angaje-Bağlanmış, Angajman-Bağlantı, Animatör-Canlandırıcı, Antagonist-Düşmanca, Artikülasyon-Boğumlanma, Asist-Yardımcı, Avans-Öndelik, Banner-Duyurmalık, Patent-Buluş, Browser-Açar, Play-back-Söylemleme, Podyum-Çıkmalık, Rant-Getirim, Remix-Bindirim, Vokalist-Seslikçi, Adaptör-Uyarlayıcı, Akreditasyon-Denklik*”

Bu bölümde, ankette yer alan *Türetme Yöntemi* ile oluşturulmuş 20 kelimeye, öğretmenlerin vermiş olduğu cevaplar yer almıştır. Öğretmenlerin branş, yaş ve cinsiyet farklılıklarına göre bir ayırım yapılmamış olup öğretmenlerin genel toplamının değerlendirmesi yansıtılmıştır.

Türetme Yöntemi ile oluşturulmuş 20 kelimeye, *Hiç Uygun Değil* seçeneğini işaretleyen öğretmen sayısı 30'dur. Öğretmenlerin tamamına göre oranı %14,7'dir. *Uygun Değil* seçeneğini işaretleyen öğretmen sayısı ise 41 olup toplam öğretmen sayısının %20,1'ine tekabül etmektedir. *Biraz Uygun* seçeneğini işaretleyen öğretmen sayısı, 43'tür ve toplam öğretmen sayısının %21,5'ini oluşturmaktadır. *Uygun* seçeneğini işaretleyen öğretmen sayısı ise 62 olup toplam öğretmen sayısına göre oranı %30,1'dir. *Tamamen*

Uygun seçeneğini işaretleyen öğretmen sayısı 28'dir ve toplam öğretmen sayısının %13,5'ini oluşturmaktadır.

Hiç Uygun Değil ve *Uygun Değil* seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeleri uygun görmeyen öğretmen sayısı 71 olup toplam öğretmen sayısına oranı ise %34,8'dir. *Uygun* ve *Tamamen Uygun* seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeleri uygun gören öğretmen sayısı 90'dır ve toplam öğretmen sayısına oranı %43,6'dır.

		Bölümler	
		Sayı	Yüzde
Değerlendirme ^a	<i>Hiç Uygun Değil</i>	30	14,7%
	<i>Uygun Değil</i>	41	20,1%
	<i>Biraz Uygun</i>	43	21,5%
	<i>Uygun</i>	62	30,1%
	<i>Tamamen Uygun</i>	28	13,5%
Toplam		204	100%

Tablo 4. 6. Türetme Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Yöntem Bağlamında Genel Dağılımı

4. 6. 2. Türetme Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Nedenlerinin Yöntem Bağlamında Genel Dağılımı

Ankette yer alan *Türetme Yöntemi* ile oluşturulmuş 20 kelimeyi, öğretmenlerin uygun görüp görmeme nedenleri, bu başlık altında yer almaktadır. Buna göre, *Ses* seçeneğini işaretleyen öğretmenlerin sayısı 12,5'tir ve toplam öğretmen sayısına oranı %6,1'dir. *Biçim* seçeneğini işaretleyen öğretmenlerin sayısı 10,2 ve toplam öğretmen sayısına oranı %5'tir. *Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk* seçeneğini işaretleyen öğretmenlerin sayısı 18,6 ve toplam öğretmen sayısına oranı %9,1'dir. *Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneğini işaretleyen öğretmenlerin sayısı 128,1 ve toplam öğretmen sayısına oranı %62,8'dir. *Olumlu veya Olumsuz Çağrışım* seçeneğini işaretleyen öğretmenlerin sayısı 9,7 ve toplam öğretmen sayısına oranı %4,8'dir.

Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk-Olumlu veya Olumsuz Çağrışım seçeneklerini birlikte işaretleyen öğretmenlerin sayısı 0,1 ve toplam öğretmen sayısına oranı %0'dır. *Anlamı Tam Olarak Karşılama-Olumlu veya Olumsuz Çağrışım* seçeneklerini birlikte işaretleyen öğretmenlerin sayısı 3,3 ve toplam öğretmen sayısına oranı %1,6'dır. *Ses-Biçim-Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk-Anlamı Tam*

Olarak Karşılama seçeneklerini birlikte işaretleyen öğretmenlerin sayısı 6,4 ve toplam öğretmen sayısına oranı %3,1'dir. *Ses-Biçim-Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk* seçeneklerini birlikte işaretleyen öğretmenlerin sayısı 3,2 ve toplam öğretmen sayısına oranı %1,6'dır. Bütün seçenekleri birlikte işaretleyen öğretmenlerin sayısı 2,4 ve toplam öğretmen sayısına oranı %1,2'dir.

Ses-Biçim seçeneklerini birlikte işaretleyen öğretmenlerin sayısı 2,8 ve toplam öğretmen sayısına oranı %1,4'tür. *Ses-Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneklerini birlikte işaretleyen öğretmenlerin sayısı 1,8 ve toplam öğretmen sayısına oranı %0,9'dur. *Ses-Biçim-Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneklerini birlikte işaretleyen öğretmenlerin sayısı 1,7 ve toplam öğretmen sayısına oranı %0,8'dir. *Ses-Biçim-Anlamı Tam Olarak Karşılama-Olumlu veya Olumsuz Çağrışım* seçeneklerini birlikte işaretleyen öğretmenlerin sayısı 0,9 ve toplam öğretmen sayısına oranı %0,4'tür. *Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk-Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneklerini birlikte işaretleyen öğretmenlerin sayısı ise 2,3 ve toplam öğretmen sayısına oranı %1,1'dir.

Buna göre, öğretmenlerin kelimeyi uygun görme veya görmeme nedeni olarak *Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneği, %62,8 ile öne çıkmaktadır.

		Bölümler	
		Sayı	Yüzde
Değerlendirme ^a	Ses	12,5	6,1%
	Biçim	10,2	5,0%
	Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk	18,6	9,1%
	Anlamı Tam Olarak Karşılama	128,1	62,8%
	Olumlu veya Olumsuz Çağrışım	9,7	4,8%
	Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk- Olumlu veya Olumsuz Çağrışım	0,1	0,0%
	Anlamı Tam Olarak Karşılama-Olumlu veya Olumsuz Çağrışım	3,3	1,6%
	Ses-Biçim-Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk-Anlamı Tam Olarak Karşılama	6,4	3,1%
	Ses-Biçim-Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk	3,2	1,6%
	Hepsi	2,4	1,2%
	Ses-Biçim	2,8	1,4%
	Ses-Anlamı Tam Olarak Karşılama	1,8	0,9%
	Ses-Biçim-Anlamı Tam Olarak Karşılama	1,7	0,8%

Ses-Biçim-Anlamı Tam Olarak Karşılama-Olumlu veya Olumsuz Çağrışım	0,9	0,4%
Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk-Anlamı Tam Olarak Karşılama	2,3	1,1%
Toplam	204	100%

Tablo 4. 7. Türetme Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülme Nedenlerinin Yöntem Bağlamında Genel Dağılımı

4. 6. 3. Birleştirme Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülme Oranlarının Yöntem Bağlamında Genel Dağılımı

Batı kökenli alıntılar ve TDK'nin önerdiği, *Birleştirme Yöntemi* ile oluşturulmuş Türkçe karşılıklar şunlardır: “*Arbitraj-Ara Kazanç, Aroma-Hoş Koku, Aromaterapi-Koku Tedavisi, Asparagas-Şişirme Haber, Bandrol-Denetim Pulu, Bienal-Yılaşırı, Black Top-Sokak Basketbolu, Crash-test-Çarp-sına, Endoskopi-İç Görüm, Pivot-Eksen Oyuncu, Reasürans-İkili Sigorta, Senkronik-Eş Zamanlı, Rekonstrüksiyon-Yeniden Kurma, Süpermarket-Satış Sarayı, Tabldot-Seçmesiz Yemek, Ültimatom-Kesin Uyarı, Akreditif-Güven Yazısı, Tomografi-Kesityazar, Seminer-Toplu Çalışma, Zaping-Geçgeç*”

Ankette yer alan *Birleştirme Yöntemi* ile oluşturulmuş 20 kelimeye, öğretmenlerin vermiş olduğu cevaplar, bu başlık altında yer almaktadır. Bu bölümde, öğretmenlerin branş, yaş ve cinsiyet farklılıklarına göre bir ayırım yapılmamış olup öğretmenlerin genel toplamının değerlendirmesi yansıtılmıştır.

Birleştirme Yöntemi ile oluşturulmuş 20 kelimeye, *Hiç Uygun Değil* seçeneğini işaretleyen öğretmen sayısı 23'tür. Öğretmenlerin toplamına göre oranı %11,3'tür. *Uygun Değil* seçeneğini işaretleyen öğretmen sayısı ise 34 olup toplam öğretmen sayısının %16,6'sına tekabül etmektedir. *Biraz Uygun* seçeneğini işaretleyen öğretmen sayısı 39'dur ve toplam öğretmen sayısının %19,3'ünü oluşturmaktadır. *Uygun* seçeneğini işaretleyen öğretmen sayısı ise 70 olup toplam öğretmen sayısına göre oranı %34'tür. *Tamamen Uygun* seçeneğini işaretleyen öğretmen sayısı 38'dir ve toplam öğretmen sayısının %18,8'ini oluşturmaktadır.

Hiç Uygun Değil ve *Uygun Değil* seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeleri uygun görmeyen öğretmen sayısı 57 olup toplam öğretmen sayısına oranı ise %27,9'dur. *Uygun* ve *Tamamen Uygun* seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeleri uygun gören öğretmen sayısı 108'dir ve toplam öğretmen sayısına oranı %52,8'dir.

		Bölümler	
		Sayı	Yüzde
Değerlendirme ^a	Hiç Uygun Değil	23	11,3%
	Uygun Değil	34	16,6%
	Biraz Uygun	39	19,3%
	Uygun	70	34,0%
	Tamamen Uygun	38	18,8%
Toplam		204	100%

Tablo 4. 8. Birleştirme Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Yöntem Bağlamında Genel Dağılımı

4. 6. 4. Birleştirme Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Nedenlerinin Yöntem Bağlamında Genel Dağılımı

Ankette yer alan *Birleştirme Yöntemi* ile oluşturulmuş 20 kelimeyi, öğretmenlerin uygun görüp görmeme nedenleri, bu bölümde bulunmaktadır. Buna göre, *Ses* seçeneğini işaretleyen öğretmenlerin sayısı 8,8'dir ve toplam öğretmen sayısına oranı %4,3'tür. *Biçim* seçeneğini işaretleyen öğretmenlerin sayısı 9,6 ve toplam öğretmen sayısına oranı %4,7'dir. *Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk* seçeneğini işaretleyen öğretmenlerin sayısı 11,1 ve toplam öğretmen sayısına oranı %5,4'tür. *Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneğini işaretleyen öğretmenlerin sayısı 142,3 ve toplam öğretmen sayısına oranı %69,8'dir. *Olumlu veya Olumsuz Çağrışım* seçeneğini işaretleyen öğretmenlerin sayısı 8,3 ve toplam öğretmen sayısına oranı %4,1'dir.

Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk-Olumlu veya Olumsuz Çağrışım seçeneklerini birlikte işaretleyen öğretmenlerin sayısı 0,2 ve toplam öğretmen sayısına oranı %0,1'dir. *Anlamı Tam Olarak Karşılama-Olumlu veya Olumsuz Çağrışım* seçeneklerini birlikte işaretleyen öğretmenlerin sayısı 2,2 ve toplam öğretmen sayısına oranı %1,1'dir. *Ses-Biçim-Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk-Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneklerini birlikte işaretleyen öğretmenlerin sayısı 7,3 ve toplam öğretmen sayısına oranı %3,6'dır. *Ses-Biçim-Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk* seçeneklerini birlikte işaretleyen öğretmenlerin sayısı 2,1 ve toplam öğretmen sayısına oranı %1,0'dır. Bütün seçenekleri birlikte işaretleyen öğretmenlerin sayısı 4,5 ve toplam öğretmen sayısına oranı %2,2'dir.

Ses-Biçim seçeneklerini birlikte işaretleyen öğretmenlerin sayısı 1,2 ve toplam öğretmen sayısına oranı %0,6'dır. *Ses-Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneklerini birlikte işaretleyen öğretmenlerin sayısı 1,9 ve toplam öğretmen sayısına oranı %0,9'dur.

Ses-Biçim-Anlamı Tam Olarak Karşılama seçeneklerini birlikte işaretleyen öğretmenlerin sayısı 2,2 ve toplam öğretmen sayısına oranı %1,1'dir. *Ses-Biçim-Anlamı Tam Olarak Karşılama-Olumlu veya Olumsuz Çağrışım* seçeneklerini birlikte işaretleyen öğretmenlerin sayısı 0,4 ve toplam öğretmen sayısına oranı %0,2'dir. *Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk-Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneklerini birlikte işaretleyen öğretmenlerin sayısı ise 1,9 ve toplam öğretmen sayısına oranı %0,9'dur.

Buna göre, öğretmenlerin kelimeyi uygun görme veya görmeme nedeni olarak *Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneği, %69,8 ile öne çıkmaktadır.

		Bölümler	
		Sayı	Yüzde
Değerlendirme ^a	Ses	8,8	4,3%
	Biçim	9,6	4,7%
	Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk	11,1	5,4%
	Anlamı Tam Olarak Karşılama	142,3	69,8%
	Olumlu veya Olumsuz Çağrışım	8,3	4,1%
	Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk- Olumlu veya Olumsuz Çağrışım	0,2	0,1%
	Anlamı Tam Olarak Karşılama-Olumlu veya Olumsuz Çağrışım	2,2	1,1%
	Ses-Biçim-Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk-Anlamı Tam Olarak Karşılama	7,3	3,6%
	Ses-Biçim-Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk	2,1	1,0%
	Hepsi	4,5	2,2%
	Ses-Biçim	1,2	0,6%
	Ses-Anlamı Tam Olarak Karşılama	1,9	0,9%
	Ses-Biçim-Anlamı Tam Olarak Karşılama	2,2	1,1%
	Ses-Biçim-Anlamı Tam Olarak Karşılama-Olumlu veya Olumsuz Çağrışım	0,4	0,2%
	Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk- Anlamı Tam Olarak Karşılama	1,9	0,9%
	Toplam	204	100%

Tablo 4. 9. Birleştirme Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmemesi Nedenlerinin Yöntem Bağlamında Genel Dağılımı

4. 6. 5. Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemi İle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Yöntem Bağlamında Genel Dağılımı

Batı kökenli alıntılar ve TDK'nin önerdiği, *Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemi* ile oluşturulmuş Türkçe karşılıklar şunlardır: “*Business clas-İşlik Orun, Duayen-Aksakal, Economy clas-Hesaplı Orun, Eksantrik-Uçrak, Nüans-Çalar, Bar-kot-Çizgi İm, Slogan-Uran, Pankart-Uranlık, Lobi-Dalan, Viraj-Büküm, Kondisyon-Erk, Espionage-Çaşıtlık, Enfeksiyon-Yangı, First clas-Birinci Orun, Halüsinasyon-Sanrı, Konsültasyon-Keneş, Kota-Ülüş, Paraf-İmce, Pedal-Ayakça, Kod-İm*”

Ankette yer alan *Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemi* ile oluşturulmuş 20 kelimeye, öğretmenlerin vermiş olduğu cevaplar, bu bölümde bulunmaktadır. Öğretmenlerin branş, yaş ve cinsiyet farklılıklarına göre bir ayırım yapılmamış olup öğretmenlerin genel toplamının değerlendirilmesi yansıtılmıştır.

Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemi ile oluşturulmuş 20 kelimeye, *Hiç Uygun Değil* seçeneğini işaretleyen öğretmen sayısı 57,9'dur. Öğretmenlerin tamamına göre oranı %28,4'tür. *Uygun Değil* seçeneğini işaretleyen öğretmen sayısı ise 70 olup toplam öğretmen sayısının %34,3'üne tekabül etmektedir. *Biraz Uygun* seçeneğini işaretleyen öğretmen sayısı, 38,3'tür ve toplam öğretmen sayısının %18,8'ini oluşturmaktadır. *Uygun* seçeneğini işaretleyen öğretmen sayısı ise 25,2 olup toplam öğretmen sayısına göre oranı %12,4'tür. *Tamamen Uygun* seçeneğini işaretleyen öğretmen sayısı 12,6'dır ve toplam öğretmen sayısının %6,2'ini oluşturmaktadır.

Hiç Uygun Değil ve *Uygun Değil* seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeleri uygun görmeyen öğretmen sayısı 127,9 olup toplam öğretmen sayısına oranı ise %62,7'dir. *Uygun* ve *Tamamen Uygun* seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeleri uygun gören öğretmen sayısı 37,8'dir ve toplam öğretmen sayısına oranı %18,6'dır.

		Bölümler	
		Sayı	Yüzde
Değerlendirme ^a	Hiç Uygun Değil	57,9	28,4%
	Uygun Değil	70	34,3%
	Biraz Uygun	38,3	18,8%
	Uygun	25,2	12,4%
	Tamamen Uygun	12,6	6,2%

Toplam	204	100%
--------	-----	------

Tablo 4. 10. Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemi İle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmemeye Oranlarının Yöntem Bağlamında Genel Dağılımı

4. 6. 6. Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmemeye Nedenlerinin Yöntem Bağlamında Genel Dağılımı

Ankette yer alan *Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemi* ile oluşturulmuş 20 kelimeyi, öğretmenlerin uygun görüp görmeme nedenleri, bu bölümde yer almaktadır. Buna göre, *Ses* seçeneğini işaretleyen öğretmenlerin sayısı 36,5'tir ve toplam öğretmen sayısına oranı %17,9'dur. *Biçim* seçeneğini işaretleyen öğretmenlerin sayısı 19 ve toplam öğretmen sayısına oranı %9,3'tür. *Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk* seçeneğini işaretleyen öğretmenlerin sayısı 9,1 ve toplam öğretmen sayısına oranı %4,5'tir. *Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneğini işaretleyen öğretmenlerin sayısı 95,8 ve toplam öğretmen sayısına oranı %47'dir. *Olumlu veya Olumsuz Çağrışım* seçeneğini işaretleyen öğretmenlerin sayısı 15,5 ve toplam öğretmen sayısına oranı %7,6'dır.

Anlamı Tam Olarak Karşılama-Olumlu veya Olumsuz Çağrışım seçeneklerini birlikte işaretleyen öğretmenlerin sayısı 3 ve toplam öğretmen sayısına oranı %1,5'tir. *Ses-Biçim-Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk-Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneklerini birlikte işaretleyen öğretmenlerin sayısı 3,4 ve toplam öğretmen sayısına oranı %1,7'dir. *Ses-Biçim-Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk* seçeneklerini birlikte işaretleyen öğretmenlerin sayısı 1,2 ve toplam öğretmen sayısına oranı %0,6'dır. Bütün seçenekleri birlikte işaretleyen öğretmenlerin sayısı 3,6 ve toplam öğretmen sayısına oranı %1,8'dir.

Ses-Biçim seçeneklerini birlikte işaretleyen öğretmenlerin sayısı 4,3 ve toplam öğretmen sayısına oranı %2,1'dir. *Ses-Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneklerini birlikte işaretleyen öğretmenlerin sayısı 4,3 ve toplam öğretmen sayısına oranı %2,1'dir. *Ses-Biçim-Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneklerini birlikte işaretleyen öğretmenlerin sayısı 6,3 ve toplam öğretmen sayısına oranı %3,1'dir. *Ses-Biçim-Anlamı Tam Olarak Karşılama-Olumlu veya Olumsuz Çağrışım* seçeneklerini birlikte işaretleyen öğretmenlerin sayısı 0,9 ve toplam öğretmen sayısına oranı %0,4'tür. *Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk-Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneklerini birlikte işaretleyen öğretmenlerin sayısı ise 1,1 ve toplam öğretmen sayısına oranı %0,5'tir.

Buna göre, öğretmenlerin kelimeyi uygun görme veya görmeme nedeni olarak *Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneği, %47 ile öne çıkmaktadır. Ayrıca bu tür sözcüklerde Ses seçeneği de %17,9 ile ön plana çıkan ikinci seçenektir.

		Bölümler	
		Sayı	Yüzde
Değerlendirme ^a	Ses	36,5	17,9%
	Biçim	19	9,3%
	Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk	9,1	4,5%
	Anlamı Tam Olarak Karşılama	95,8	47,0%
	Olumlu veya Olumsuz Çağrışım	15,5	7,6%
	Anlamı Tam Olarak Karşılama-Olumlu veya Olumsuz Çağrışım	3	1,5%
	Ses-Biçim-Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk-Anlamı Tam Olarak Karşılama	3,4	1,7%
	Ses-Biçim-Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk	1,2	0,6%
	Hepsi	3,6	1,8%
	Ses-Biçim	4,3	2,1%
	Ses-Anlamı Tam Olarak Karşılama	4,3	2,1%
	Ses-Biçim-Anlamı Tam Olarak Karşılama	6,3	3,1%
	Ses-Biçim-Anlamı Tam Olarak Karşılama-Olumlu veya Olumsuz Çağrışım	0,9	0,4%
	Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk-Anlamı Tam Olarak Karşılama	1,1	0,5%
	Total	204	100%

Tablo 4. 11. Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmemeye Nedenlerinin Yöntem Bağlamında Genel Dağılımı

4. 6. 7. Çeviri Yöntemi İle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmemeye Oranlarının Yöntem Bağlamında Genel Dağılımı

Batı kökenli alıntılar ve TDK'nin önerdiği, *Çeviri Yöntemi* ile oluşturulmuş Türkçe karşılıklar şunlardır: “*Alan markajı-Alan Tutma, Bariyer-Engel, Blokaaj-Durdurmak, Bloke Para-Tutulmuş Para, Bouns Pas-Sektirme Pas, Brand Extention-Marka Yayılımı, Call Center-Çağrı Merkezi, Cash Card-Nakit Kartı, Casting-Oyuncu Seçimi, Check point-Denetim Noktası, Cohabitation-Birlikte Yaşama, Damping-İndirim, Birthtravma-Doğum İncinmesi, Dealing Room-Satış Odası, Deep-freeze-Derin Dondurucu, Deflâsyon-Para*

Kısıtlaması, Demarke Olmak-Boşta Olmak, Depresyon-Çöküntü, Devalüasyon-Değer Düşürme, Partner-Eş”

Ankette yer alan *Çeviri Yöntemi* ile oluşturulmuş 20 kelimeye, öğretmenlerin vermiş olduğu cevaplar, burada yer almaktadır. Bu bölümde de öğretmenlerin branş, yaş ve cinsiyet farklılıklarına göre bir ayırım yapılmamış olup öğretmenlerin genel toplamının değerlendirmesi yansıtılmıştır.

Çeviri Yöntemi ile oluşturulmuş 20 kelimeye, *Hiç Uygun Değil* seçeneğini işaretleyen öğretmen sayısı 8,4'tür. Öğretmenlerin tamamına göre oranı %4,1'dir. *Uygun Değil* seçeneğini işaretleyen öğretmen sayısı ise 15 olup toplam öğretmen sayısının %7,4'üne tekabül etmektedir. *Biraz Uygun* seçeneğini işaretleyen öğretmen sayısı, 28,7'dir ve toplam öğretmen sayısının %14,1'ini oluşturmaktadır. *Uygun* seçeneğini işaretleyen öğretmen sayısı ise 76,3 olup toplam öğretmen sayısına göre oranı %37,4'tür. *Tamamen Uygun* seçeneğini işaretleyen öğretmen sayısı 75,6'dır ve toplam öğretmen sayısının %37,1'ini oluşturmaktadır.

Hiç Uygun Değil ve *Uygun Değil* seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeleri uygun görmeyen öğretmen sayısı 23,8 olup toplam öğretmen sayısına oranı ise %11,5'tir. *Uygun* ve *Tamamen Uygun* seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeleri uygun gören öğretmen sayısı 151,9'dur ve toplam öğretmen sayısına oranı %74,5'tir.

		Bölümler	
		Sayı	Yüzde
Değerlendirme ^a	Hiç Uygun Değil	8,4	4,1%
	Uygun Değil	15	7,4%
	Biraz Uygun	28,7	14,1%
	Uygun	76,3	37,4%
	Tamamen Uygun	75,6	37,1%
Toplam		204	100%

Tablo 4. 12. Çeviri Yöntemi İle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmemeye Oranlarının Yöntem Bağlamında Genel Dağılımı

4. 6. 8. Çeviri Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmemeye Nedenlerinin Yöntem Bağlamında Genel Dağılımı

Ankette yer alan *Çeviri Yöntemi* ile oluşturulmuş 20 kelimeyi, öğretmenlerin uygun görüp görmeme nedenleri, bu bölümde yer almaktadır. Buna göre, *Ses* seçeneğini

işaretleyen öğretmenlerin sayısı 6,1'dir ve toplam öğretmen sayısına oranı %3'tür. *Biçim* seçeneğini işaretleyen öğretmenlerin sayısı 6 ve toplam öğretmen sayısına oranı %2,9'dur. *Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk* seçeneğini işaretleyen öğretmenlerin sayısı 10,9 ve toplam öğretmen sayısına oranı %5,3'tür. *Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneğini işaretleyen öğretmenlerin sayısı 151,7 ve toplam öğretmen sayısına oranı %74,4'tür. *Olumlu veya Olumsuz Çağrışım* seçeneğini işaretleyen öğretmenlerin sayısı 4,3 ve toplam öğretmen sayısına oranı %2,1'dir.

Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk-Olumlu veya Olumsuz Çağrışım seçeneğini işaretleyen öğretmenlerin sayısı 0,2 ve toplam öğretmen sayısına oranı %0,1'dir. *Anlamı Tam Olarak Karşılama-Olumlu veya Olumsuz Çağrışım* seçeneklerini birlikte işaretleyen öğretmenlerin sayısı 0,9 ve toplam öğretmen sayısına oranı %0,4'tür. *Ses-Biçim-Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk-Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneklerini birlikte işaretleyen öğretmenlerin sayısı 8,3 ve toplam öğretmen sayısına oranı %4,1'dir. *Ses-Biçim-Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk* seçeneklerini birlikte işaretleyen öğretmenlerin sayısı 1,2 ve toplam öğretmen sayısına oranı %0,6'dır.

Bütün seçenekleri birlikte işaretleyen öğretmenlerin sayısı 7,3 ve toplam öğretmen sayısına oranı %3,6'dır. *Ses-Biçim* seçeneklerini birlikte işaretleyen öğretmenlerin sayısı 0,9 ve toplam öğretmen sayısına oranı %0,4'tür. *Ses-Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneklerini birlikte işaretleyen öğretmenlerin sayısı 2,3 ve toplam öğretmen sayısına oranı %1,1'dir. *Ses-Biçim-Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneklerini birlikte işaretleyen öğretmenlerin sayısı 1,9 ve toplam öğretmen sayısına oranı %0,9'dur. *Ses-Biçim-Anlamı Tam Olarak Karşılama-Olumlu veya Olumsuz Çağrışım* seçeneklerini birlikte işaretleyen öğretmenlerin sayısı 0,4 ve toplam öğretmen sayısına oranı %0,2'dir. *Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk-Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneklerini birlikte işaretleyen öğretmenlerin sayısı ise 1,6 ve toplam öğretmen sayısına oranı %0,8'dir.

Buna göre, öğretmenlerin kelimeyi uygun görme veya görmeme nedeni olarak *Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneği, %74,4 ile öne çıkmaktadır. Bu yöntemle hazırlanmış kelimeler, %74,5 oranında uygun görülmüştü. Uygun görülme nedeni olarak %74,4 ile *Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneği karşımıza çıkmaktadır.

		Bölümler	
		Sayı	Yüzde
Değerlendirme ^a	Ses	6,1	3,0%
	Biçim	6	2,9%
	Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk	10,9	5,3%
	Anlamı Tam Olarak Karşılama	151,7	74,4%
	Olumlu veya Olumsuz Çağrışım	4,3	2,1%
	Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk- Olumlu veya Olumsuz Çağrışım	0,2	0,1%
	Anlamı Tam Olarak Karşılama-Olumlu veya Olumsuz Çağrışım	0,9	0,4%
	Ses-Biçim-Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk-Anlamı Tam Olarak Karşılama	8,3	4,1%
	Ses-Biçim-Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk	1,2	0,6%
	Hepsi	7,3	3,6%
	Ses-Biçim	0,9	0,4%
	Ses-Anlamı Tam Olarak Karşılama	2,3	1,1%
	Ses-Biçim-Anlamı Tam Olarak Karşılama	1,9	0,9%
	Ses-Biçim-Anlamı Tam Olarak Karşılama-Olumlu veya Olumsuz Çağrışım	0,4	0,2%
	Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk- Anlamı Tam Olarak Karşılama	1,6	0,8%
	Toplam	204	100%

Tablo 4. 13. Çeviri Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmemeye Nedenlerinin Yöntem Bağlamında Genel Dağılımı

4. 6. 9. Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemi İle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmemeye Oranlarının Yöntem Bağlamında Genel Dağılımı

Batı kökenli alıntılar ve TDK'nin önerdiği, *Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemi* ile oluşturulmuş Türkçe karşılıklar şunlardır: “*Ambiyans-Hava, Anekdote-Fıkra, Ansambl-Topluluk, Antet-Başlık, Go-kart-Yürüteç, Entertainment-Eğlence, Gusto-Zevk, Handikap-Engel, Adisyon-Hesap, Argüman-Kanıt, Brokır-Simsar, Chat-Sohbet, Antipatik-Soğuk, Demagog-Lafazan, Planton-Emir Eri, Rating-Takdir, Titr-San, Ekspedisyon-Sefer, Eksperyans-Deneme, Ekspozisyon-Sergi*”

Ankette yer alan *Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemi* ile oluşturulmuş 20 kelimeye, öğretmenlerin vermiş olduğu cevaplar, bu bölümdedir. Burada, öğretmenlerin

branş, yaş ve cinsiyet farklılıklarına göre bir ayırım yapılmamış olup öğretmenlerin genel toplamının değerlendirmesi yansıtılmıştır.

Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemi ile oluşturulmuş 20 kelimeye, *Hiç Uygun Değil* seçeneğini işaretleyen öğretmen sayısı 20,3'tür. Öğretmenlerin tamamına göre oranı %10'dur. *Uygun Değil* seçeneğini işaretleyen öğretmen sayısı ise 29,8 olup toplam öğretmen sayısının %14,6'sına tekabül etmektedir. *Biraz Uygun* seçeneğini işaretleyen öğretmen sayısı, 36'dır ve toplam öğretmen sayısının %17,6'sını oluşturmaktadır. *Uygun* seçeneğini işaretleyen öğretmen sayısı ise 66 olup toplam öğretmen sayısına göre oranı %32,4'tür. *Tamamen Uygun* seçeneğini işaretleyen öğretmen sayısı 51,9'dur ve toplam öğretmen sayısının %25,4'ünü oluşturmaktadır.

Hiç Uygun Değil ve *Uygun Değil* seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeleri uygun görmeyen öğretmen sayısı 50,1 olup toplam öğretmen sayısına oranı ise %24,6'dır. *Uygun* ve *Tamamen Uygun* seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeleri uygun gören öğretmen sayısı 117,9'dur ve toplam öğretmen sayısına oranı %57,8'dir.

		Bölümler	
		Sayı	Yüzde
Değerlendirme ^a	Hiç Uygun Değil	20,3	10%
	Uygun Değil	29,8	14,6%
	Biraz Uygun	36	17,6%
	Uygun	66	32,4%
	Tamamen Uygun	51,9	25,4%
Toplam		204	100%

Tablo 4. 14. *Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemi* İle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmemeye Oranlarının Yöntem Bağlamında Genel Dağılımı

4. 6. 10. *Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemi* ile Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmemeye Nedenlerinin Yöntem Bağlamında Genel Dağılımı

Bu bölümde, ankette yer alan *Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemi* ile oluşturulmuş 20 kelimeyi, öğretmenlerin uygun görüp görmeme nedenleri, yer almaktadır. Buna göre, *Ses* seçeneğini işaretleyen öğretmenlerin sayısı 8'dir ve toplam öğretmen sayısına oranı %3,9'dur.

Biçim seçeneğini işaretleyen öğretmenlerin sayısı 5,9 ve toplam öğretmen sayısına oranı %2,9'dur. *Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk* seçeneğini işaretleyen öğretmenlerin sayısı 7,9 ve toplam öğretmen sayısına oranı %3,9'dur.

Anlamı Tam Olarak Karşılama seçeneğini işaretleyen öğretmenlerin sayısı 154,5 ve toplam öğretmen sayısına oranı %75,7'dir. *Olumlu veya Olumsuz Çağrışım* seçeneğini işaretleyen öğretmenlerin sayısı 7,2 ve toplam öğretmen sayısına oranı %3,5'tir.

Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk-Olumlu veya Olumsuz Çağrışım seçeneğini işaretleyen öğretmenlerin sayısı 0,1 ve toplam öğretmen sayısına oranı %0,0'dır. *Anlamı Tam Olarak Karşılama-Olumlu veya Olumsuz Çağrışım* seçeneklerini birlikte işaretleyen öğretmenlerin sayısı 2,7 ve toplam öğretmen sayısına oranı %1,3'tür. *Ses-Biçim-Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk-Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneklerini birlikte işaretleyen öğretmenlerin sayısı 5,3 ve toplam öğretmen sayısına oranı %2,6'dır.

Ses-Biçim-Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk seçeneklerini birlikte işaretleyen öğretmenlerin sayısı 0,6 ve toplam öğretmen sayısına oranı %0,3'tür. Bütün seçenekleri birlikte işaretleyen öğretmenlerin sayısı 5,5 ve toplam öğretmen sayısına oranı %2,7'dir. *Ses-Biçim* seçeneklerini birlikte işaretleyen öğretmenlerin sayısı 0,6 ve toplam öğretmen sayısına oranı %0,3'tür.

Ses-Anlamı Tam Olarak Karşılama seçeneklerini birlikte işaretleyen öğretmenlerin sayısı 2,3 ve toplam öğretmen sayısına oranı %1,1'dir. *Ses-Biçim-Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneklerini birlikte işaretleyen öğretmenlerin sayısı 2 ve toplam öğretmen sayısına oranı %1,0'dır. *Ses-Biçim-Anlamı Tam Olarak Karşılama-Olumlu veya Olumsuz Çağrışım* seçeneklerini birlikte işaretleyen öğretmenlerin sayısı 0,2 ve toplam öğretmen sayısına oranı %0,1'dir. *Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk-Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneklerini birlikte işaretleyen öğretmenlerin sayısı ise 1,2 ve toplam öğretmen sayısına oranı %0,6'dır.

Buna göre, öğretmenlerin kelimeleri uygun görme veya görmeme nedeni olarak *Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneği, %75,7 ile öne çıkmaktadır. Bu yöntemle hazırlanmış kelimeler %57,8 oranında uygun görülmüştü. Uygun görülme nedeni olarak %75,7 ile *Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneği karşımıza çıkmaktadır.

		Bölümler	
		Sayı	Yüzde
Değerlendirme ^a	Ses	8	3,9%
	Biçim	5,9	2,9%
	Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk	7,9	3,9%
	Anlamı Tam Olarak Karşılama	154,5	75,7%
	Olumlu veya Olumsuz Çağrışım	7,2	3,5%
	Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk- Olumlu veya Olumsuz Çağrışım	0,1	0%
	Anlamı Tam Olarak Karşılama-Olumlu veya Olumsuz Çağrışım	2,7	1,3%
	Ses-Biçim-Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk-Anlamı Tam Olarak Karşılama	5,3	2,6%
	Ses-Biçim-Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk	0,6	0,3%
	Hepsi	5,5	2,7%
	Ses-Biçim	0,6	0,3%
	Ses-Anlamı Tam Olarak Karşılama	2,3	1,1%
	Ses-Biçim-Anlamı Tam Olarak Karşılama	2	1,0%
	Ses-Biçim-Anlamı Tam Olarak Karşılama-Olumlu veya Olumsuz Çağrışım	0,2	0,1%
	Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk- Anlamı Tam Olarak Karşılama	1,2	0,6%
	Toplam	204	100%

Tablo 4. 15. Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmemeye Nedenlerinin Yöntem Bağlamında Genel Dağılımı

4. 7. Farklı Yöntemlerle Oluşturulan Türkçe Karşılıkların Yöntem Bağlamında Branşlara Göre Değerlendirilmesi

Bu bölümde, ankete katılan öğretmenlerin *Türetme, Birleştirme, Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma, Çeviri ve Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemi* gibi yöntemlerle oluşturulmuş Türkçe karşılıkları, nedenleriyle birlikte yöntem bağlamında branşlara göre değerlendirmesi bulunmaktadır.

4. 7. 1. Türetme Yöntemi İle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmemeye Oranlarının Yöntem Bağlamında Branşlara Göre Dağılımı

Batı kökenli alıntılar ve TDK'nin önerdiği, *Türetme Yöntemi* ile oluşturulmuş Türkçe karşılıklar şunlardır: “*Air-conditioned-Havalandırmalı, Akustik-Yankılanım, Anblem-Belirtke, Angaje-Bağlanmış, Angajman-Bağlantı, Animatör-Canlandırıcı,*

Antagonist-Düşmanca, Artikülasyon-Boğumlanma, Asist-Yardımcı, Avans-Öndelik, Banner-Duyurmalık, Patent-Buluş, Browser-Açar, Play-back-Söylemleme, Podyum-Çıkmalık, Rant-Getirim, Remix-Bindirim, Vokalist-Seslikçi, Adaptör-Uyarlayıcı, Akreditasyon-Denklik”

Ankette yer alan *Türetme Yöntemi* ile oluşturulmuş 20 kelimeye branşlarına göre öğretmenlerin vermiş olduğu cevaplar şu şekildedir: *Türetme Yöntemi* ile oluşturulmuş 20 kelimeye, *Hiç Uygun Değil* seçeneğini işaretleyen İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmeni sayısı 17,8 ve bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranı %17,45'tir. *Hiç Uygun Değil* seçeneğini işaretleyen Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni sayısı 12,2 ve bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranı %11,96'dır.

Uygun Değil seçeneğini işaretleyen İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmeni sayısı 21,4 ve bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranı %20,98'dir. *Uygun Değil* seçeneğini işaretleyen Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni sayısı 19,7 ve bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranı %19,31'dir.

Biraz Uygun seçeneğini işaretleyen İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmeni sayısı 20,7 ve bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranı %20,29'dur. *Biraz Uygun* seçeneğini işaretleyen Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni sayısı 23,1 ve bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranı %22,64'tür.

Uygun seçeneğini işaretleyen İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmeni sayısı 31,1 ve bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranı %30,49'dur. *Uygun* seçeneğini işaretleyen Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni sayısı 30,4 ve bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranı %29,80'dir.

Tamamen Uygun seçeneğini işaretleyen İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmeni sayısı 11 ve bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranı %10,78'dir. *Tamamen Uygun* seçeneğini işaretleyen Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni sayısı 16,6 ve bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranı %16,27'dir.

Hiç Uygun Değil ve *Uygun Değil* seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeyi uygun görmeyen İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmeni sayısı 39,2 olup bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranı ise %38,43'tür. *Hiç Uygun Değil* ve *Uygun Değil* seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeyi uygun

görmeyen Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni sayısı 31,9 olup bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranı ise %31,27'dir.

Uygun ve Tamamen Uygun seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeyi uygun gören İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmeni sayısı 42,1'dir ve bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranı %41,27'dir. *Uygun ve Tamamen Uygun* seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeyi uygun gören Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni sayısı 47'dir ve bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranı %46,7'dir.

	Branş		Toplam
	İngilizce-Fransızca-Almanca	Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı	
Değerlendirme ^a Hiç Uygun Değil Sayı	17,8	12,2	30
% TüretmeYöntemi	17,45%	11,96%	
Uygun Değil Sayı	21,4	19,7	41,1
% TüretmeYöntemi	20,98%	19,31%	
Biraz Uygun Sayı	20,7	23,1	43,8
% TüretmeYöntemi	20,29%	22,64%	
Uygun Sayı	31,1	30,4	61,5
% TüretmeYöntemi	30,49%	29,80%	
Tamamen Uygun Sayı	11	16,6	27,6
% TüretmeYöntemi	10,78%	16,27%	
Toplam	102	102	204

Tablo 4. 16. Türetme Yöntemi İle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmemeye Oranlarının Yöntem Bağlamında Branşlara Göre Dağılımı

4. 7. 2. Türetme Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmemeye Nedenlerinin Yöntem Bağlamında Branşlara Göre Dağılımı

Ankette yer alan *Türetme Yöntemi* ile oluşturulmuş 20 kelimeyi, branşlara göre öğretmenlerin uygun görüp görmeme nedenleri, şu şekildedir: *Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneğini işaretleyen İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmenlerinin sayısı 65,5'tir ve bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranı %64,21'dir. *Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneğini işaretleyen Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenlerinin sayısı ise 62,6'dır ve bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranı ise %61,37'dir.

Buna göre her iki branştaki öğretmenlerin de kelimeyi uygun görme veya görmeme nedeni olarak *Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneği yaklaşık %60 ile öne çıkmaktadır.

		Branş		Toplam
		İngilizce-Fransızca-Almanca	Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı	
Değerlendirme ^a Ses	Sayı	6	6,5	12,5
	%TüretmeYöntemiNeden	5,88%	6,37%	
Biçim	Sayı	6,7	3,5	10,2
	%TüretmeYöntemiNeden	6,5%	3,43%	
Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk	Sayı	8,8	9,8	18,6
	%TüretmeYöntemiNeden	8,6%	9,6%	
Anlamı Tam Olarak Karşılama	Sayı	65,5	62,6	128,1
	%TüretmeYöntemiNeden	64,21%	61,37%	
Olumlu veya Olumsuz Çağrışım	Sayı	5,5	4,2	9,7
	%TüretmeYöntemiNeden	5,39%	4,11%	
Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk-Olumlu veya Olumsuz Çağrışım	Sayı	0	0	0
	%TüretmeYöntemiNeden	0%	0%	
Anlamı Tam Olarak Karşılama-Olumlu veya Olumsuz Çağrışım	Sayı	1,8	1,5	3,3
	%TüretmeYöntemiNeden	1,76%	1,47%	
Ses-Biçim-Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk-Anlamı Tam Olarak Karşılama	Sayı	1,2	5,2	6,4
	%TüretmeYöntemiNeden	1,17%	5,09%	
Ses-Biçim-Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk	Sayı	0,6	2,6	3,2
	%TüretmeYöntemiNeden	0,58%	2,54%	
Hepsi	Sayı	2	0,4	2,4
	%TüretmeYöntemiNeden	1,96%	0,39%	
Ses-Biçim	Sayı	0,7	2,1	2,8
	%TüretmeYöntemiNeden	0,68%	2,05%	
Ses-Anlamı Tam Olarak Karşılama	Sayı	1,2	0,6	1,8
	%TüretmeYöntemiNeden	1,17%	0,58%	
Ses-Biçim-Anlamı Tam Olarak Karşılama	Sayı	0,7	1	1,7
	%TüretmeYöntemiNeden	0,68%	0,98%	
Ses-Biçim-Anlamı Tam Olarak Karşılama-	Sayı	0,4	0,5	18

Olumlu veya Olumsuz Çağrışım	%TüretmeYöntemiNeden	0,39%	0,4%	
Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına	Sayı	0,8	1,5	46
Uygunluk-Anlamı Tam Olarak Karşılama	%TüretmeYöntemiNeden	0,78%	1,47%	
Toplam	Sayı	102	102	204

Tablo 4. 17. Türetme Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülme Nedenlerinin Yöntem Bağlamında Branşlara Göre Dağılımı

4. 7. 3. Birleştirme Yöntemi İle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülme Oranlarının Yöntem Bağlamında Branşlara Göre Dağılımı

Batı kökenli alıntılar ve TDK'nin önerdiği, *Birleştirme Yöntemi* ile oluşturulmuş Türkçe karşılıklar şunlardır: “*Arbitraj-Ara Kazanç, Aroma-Hoş Koku, Aromaterapi-Koku Tedavisi, Asparagas-Şişirme Haber, Bandrol-Denetim Pulu, Bienal-Yılaşırı, Black Top-Sokak Basketbolu, Crash-test-Çarp-sına, Endoskopi-İç Görüm, Pivot-Eksen Oyuncu, Reasürans-İkili Sigorta, Senkronik-Eş Zamanlı, Rekonstrüksiyon-Yeniden Kurma, Süpermarket-Satış Sarayı, Tabldot-Seçmesiz Yemek, Ültimatom-Kesin Uyarı, Akreditif-Güven Yazısı, Tomografi-Kesityazar, Seminer-Toplu Çalışma, Zaping-Geçgeç*”

Ankette yer alan *Birleştirme Yöntemi* ile oluşturulmuş 20 kelimeye, branşlarına göre öğretmenlerin vermiş olduğu cevaplar şöyledir: Birleştirme Yöntemiyle oluşturulmuş 20 kelimeye, *Hiç Uygun Değil* seçeneğini işaretleyen İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmeni sayısı 13,7 ve bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranı %13,43'tür. *Hiç Uygun Değil* seçeneğini işaretleyen Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni sayısı 9,3 ve bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranı %9,11'dir.

Uygun Değil seçeneğini işaretleyen İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmeni sayısı 14,9 ve bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranı %14,60'tır. *Uygun Değil* seçeneğini işaretleyen Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni sayısı 18,9 ve bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranı %18,52'dir.

Biraz Uygun seçeneğini işaretleyen İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmeni sayısı 20,3 ve bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranı %19,90'dır. *Biraz Uygun* seçeneğini işaretleyen Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni sayısı 19,1 ve bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranı %18,72'dir.

Uygun seçeneğini işaretleyen İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmeni sayısı 35,2 ve bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranı %34,50'dir. *Uygun* seçeneğini işaretleyen

Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni sayısı 34,2 ve bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranı %33,52'dir.

Tamamen Uygun seçeneğini işaretleyen İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmeni sayısı 17,9 ve bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranı %17,54'tür. *Tamamen Uygun* seçeneğini işaretleyen Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni sayısı 20,5 ve bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranı %20,09'dur.

Hiç Uygun Değil ve *Uygun Değil* seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeleri uygun görmeyen İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmeni sayısı 28,6 olup bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranı ise %28,03'tür. *Hiç Uygun Değil* ve *Uygun Değil* seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeleri uygun görmeyen Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni sayısı 28,2 olup bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranı ise %27,63'tür.

Uygun ve *Tamamen Uygun* seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeyi uygun gören İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmeni sayısı 53,1'dir ve bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranı %52,04'tür. *Uygun* ve *Tamamen Uygun* seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeyi uygun gören Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni sayısı 54,7'dir ve bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranı %53,61'dir.

	Branş		Toplam
	İngilizce-Fransızca-Almanca	Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı	
Değerlendirme ^a Hiç Uygun Değil Sayı	13,7	9,3	30
	% BirleştirmeYöntemi	13,43%	9,11%
Uygun Değil Sayı	14,9	18,9	33,8
	% BirleştirmeYöntemi	14,60%	18,52%
Biraz Uygun Sayı	20,3	19,1	39,4
	% BirleştirmeYöntemi	19,90%	18,72%
Uygun Sayı	35,2	34,2	69,4
	% BirleştirmeYöntemi	34,50%	33,52%
Tamamen Uygun Sayı	17,9	20,5	38,4
	% BirleştirmeYöntemi	17,54%	20,09%
Toplam Count	102	102	204

Tablo 4. 18. Birleştirme Yöntemi İle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Yöntem Bağlamında Branşlara Göre Dağılımı

4. 7. 4. Birleştirme Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmemeye Nedenlerinin Yöntem Bağlamında Branşlara Göre Dağılımı

Bu bölümde, ankette yer alan *Birleştirme Yöntemi* ile oluşturulmuş 20 kelimeyi, branşlara göre öğretmenlerin uygun görüp görmeme nedenleri yer almaktadır. Buna göre, *Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneğini işaretleyen İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmenlerinin sayısı 75,2'dir ve bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranı %73,72'dir.

Anlamı Tam Olarak Karşılama seçeneğini işaretleyen Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenlerinin sayısı ise 67,1'dir ve bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranı ise %65,78'dir.

Buna göre, her iki branştaki öğretmenlerin de kelimeyi uygun görme veya görmeme nedeni olarak *Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneği yaklaşık %66 ile karşımıza çıkmaktadır.

		Branş		Toplam
		İngilizce-Fransızca-Almanca	Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı	
Değerlendirme ^a Ses	Sayı	4.2	4.6	8.8
	% Birleştirme Yöntemi Neden	4,11%	4,50%	
Biçim	Sayı	6.2	3.4	9.6
	% Birleştirme Yöntemi Neden	6,07%	3,33%	
Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk	Sayı	4.3	6.8	11.1
	% Birleştirme Yöntemi Neden	4,21%	6,66%	
Anlamı Tam Olarak Karşılama	Sayı	75.2	67.1	142.3
	% Birleştirme Yöntemi Neden	73,72%	65,78%	
Olumlu veya Olumsuz Çağrışım	Sayı	4.2	4.1	8.3
	% Birleştirme Yöntemi Neden	4,11%	4,01%	
Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk-Olumlu veya Olumsuz Çağrışım	Sayı	0	0	0
	% Birleştirme Yöntemi Neden	0%	0%	
Anlamı Tam Olarak Karşılama-Olumlu veya Olumsuz Çağrışım	Sayı	1.1	1.1	2.2
	% Birleştirme Yöntemi Neden	1,07%	1,07%	
Ses-Biçim-Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk-Anlamı Tam Olarak Karşılama	Sayı	1.4	5.9	7.3
	% Birleştirme Yöntemi Neden	1,37%	5,78%	
Ses-Biçim-Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk	Sayı	1	1.1	2.1
	% Birleştirme Yöntemi Neden	0,98%	1,07%	

Hepsi	Sayı	2.1	2.4	4.5
	% Birleştirme Yöntemi Neden	2,05%	2,35%	
Ses-Biçim	Sayı	0.6	0.6	1.2
	% Birleştirme Yöntemi Neden	0,58%	0,58%	
Ses-Anlamı Tam Olarak Karşılama	Sayı	0.5	1.4	1.9
	% Birleştirme Yöntemi Neden	0,49%	1,37%	
Ses-Biçim-Anlamı Tam Olarak Karşılama	Sayı	0.6	1.6	2.2
	% Birleştirme Yöntemi Neden	0,58%	1,56%	
Ses-Biçim-Anlamı Tam Olarak Karşılama-	Sayı	0	0	8
Olumlu veya Olumsuz Çağrışım	% Birleştirme Yöntemi Neden	0%	0%	
Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına	Sayı	0.4	1.5	1.9
Uygunluk-Anlamı Tam Olarak Karşılama	% Birleştirme Yöntemi Neden	0,39%	1,47%	
Toplam	Sayı	102	102	204

Tablo 4. 19. Birleştirme Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülme Nedenlerinin Yöntem Bağlamında Branşlara Göre Dağılımı

4. 7. 5. Diğer Lehçe ve Ağzılardan Alıntı Yapma Yöntemi İle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülme Oranlarının Yöntem Bağlamında Branşlara Göre Dağılımı

Batı kökenli alıntılar ve TDK'nin önerdiği, *Diğer Lehçe ve Ağzılardan Alıntı Yapma Yöntemi* ile oluşturulmuş Türkçe karşılıklar şunlardır: “*Business clas-İşlik Orun, Duayen-Aksakal, Economy clas-Hesaplı Orun, Eksantrik-Uçrak, Nüans-Çalar, Bar-kot-Çizgi İm, Slogan-Uran, Pankart-Uranlık, Lobi-Dalan, Viraj-Büküm, Kondisyon-Erk, Espionnage-Çaşıtlık, Enfeksiyon-Yangı, First clas-Birinci Orun, Halüsinasyon-Sanrı, Konsültasyon-Keneş, Kota-Ülüş, Paraf-İmce, Pedal-Ayakça, Kod-İm*”

Bu bölümde de ankette yer alan *Diğer Lehçe ve Ağzılardan Alıntı Yapma Yöntemi* ile oluşturulmuş 20 kelimeye, branşlarına göre öğretmenlerin vermiş olduğu cevaplar bulunmaktadır. *Diğer Lehçe ve Ağzılardan Alıntı Yapma Yöntemi* ile oluşturulmuş 20 kelimeye, *Hiç Uygun Değil* seçeneğini işaretleyen İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmeni sayısı 30,1 ve bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranı %29,50'dir. *Hiç Uygun Değil* seçeneğini işaretleyen Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni sayısı 27,8 ve bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranı %27,25'tir.

Uygun Değil seçeneğini işaretleyen İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmeni sayısı 35,8 ve bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranı %35,9'dur. *Uygun Değil* seçeneğini

işaretleyen Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni sayısı 34,2 ve bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranı %33,52'dir.

Biraz Uygun seçeneğini işaretleyen İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmeni sayısı 18,1 ve bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranı %17,74'tür. *Biraz Uygun* seçeneğini işaretleyen Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni sayısı 20,2 ve bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranı %19,80'dir.

Uygun seçeneğini işaretleyen İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmeni sayısı 12,7 ve bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranı %12,45'tir. *Uygun* seçeneğini işaretleyen Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni sayısı 12,5 ve bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranı %12,25'tir.

Tamamen Uygun seçeneğini işaretleyen İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmeni sayısı 5,3 ve bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranı %5,19'dur. *Tamamen Uygun* seçeneğini işaretleyen Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni sayısı 7,3 ve bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranı %7,15'tir.

Hiç Uygun Değil ve *Uygun Değil* seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeleri uygun görmeyen İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmeni sayısı 65,9 olup bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranı ise %64,59'dur. *Hiç Uygun Değil* ve *Uygun Değil* seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeleri uygun görmeyen Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni sayısı 62 olup bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranı ise %60,77'dir.

Uygun ve Tamamen Uygun seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeleri uygun gören İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmeni sayısı 18'dir ve bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranı %17,64'tür. *Uygun ve Tamamen Uygun* seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeleri uygun gören Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni sayısı 19,8'dir ve bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranı %19,4'tür.

	Branş		Toplam
	İngilizce-Fransızca-Almanca	Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı	
Değerlendirme ^a Hiç Uygun Sayı	30.1	27.8	57.9
Değil % Diğer Lehçelerden Alıntı Yöntemi	29,50%	27,25%	
Uygun Değil Sayı	35.8	34.2	70

	% Diğer Lehçelerden Alıntı Yöntemi	35,09%	33,52%	
Biraz Uygun	Sayı	18.1	20.2	38.3
	% Diğer Lehçelerden Alıntı Yöntemi	17,74%	19,80%	
Uygun	Sayı	12.7	12.5	25.2
	% Diğer Lehçelerden Alıntı Yöntemi	12,45%	12,25%	
Tamamen Uygun	Sayı	5.3	7.3	12.6
	% Diğer Lehçelerden Alıntı Yöntemi	5,19%	7,15%	
Total	Count	102	102	204

Tablo 4. 20. Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemi İle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Yöntem Bağlamında Branşlara Göre Dağılımı

4. 7. 6. Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Nedenlerinin Yöntem Bağlamında Branşlara Göre Dağılımı

Bu bölümde ise ankette yer alan *Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemi* ile oluşturulmuş 20 kelimeyi, branşlara göre öğretmenlerin uygun görüp görmeme nedenleri yer almaktadır.

Buna göre, *Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneğini işaretleyen İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmenlerinin sayısı 47.5'tir ve bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranı %46,56'dır. *Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneğini işaretleyen Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenlerinin sayısı ise 48.3'dir ve bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranı ise %47,35'tir.

Buna göre, her iki branştaki öğretmenlerin de kelimeyi uygun görme veya görmeme nedeni olarak *Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneği yaklaşık %47 ile karşımıza çıkmaktadır.

		Branş		Toplam
		İngilizce-Fransızca-Almanca	Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı	
Değerlendirme ^a Ses	Sayı	17.9	18.6	36.5
	% Diğer Lehçelerden Alıntı Yöntemi Neden	17,54%	18,23%	
Biçim	Sayı	14.7	4.3	19
	% Diğer Lehçelerden Alıntı Yöntemi Neden	14,41%	4,21%	
Türkçenin Sözcük Türetme	Sayı	4.8	4.3	9
Kurallarına Uygunluk	% Diğer Lehçelerden Alıntı Yöntemi Neden	4,70%	4,21%	
Anlamı Tam Olarak Karşılama	Sayı	47.5	48.3	95.8

	% Diğer Lehçelerden Alıntı Yöntemi Neden	46,56%	47,35%	
Olumlu veya Olumsuz Çağrışım	Sayı	7	8.5	15.5
	% Diğer Lehçelerden Alıntı Yöntemi Neden	6,86%	8,33%	
Anlamı Tam Olarak Karşılama-	Sayı	2.4	0.6	3
Olumlu veya Olumsuz Çağrışım	% Diğer Lehçelerden Alıntı Yöntemi Neden	2,35%	0,58%	
Ses-Biçim-Türkçenin Sözcük	Sayı	0.5	3	3.5
Türetme Kurallarına Uygunluk-	% Diğer Lehçelerden Alıntı Yöntemi Neden	0,49%	2,84%	
Anlamı Tam Olarak Karşılama				
Ses-Biçim-Türkçenin Sözcük	Sayı	1	0.4	1.5
Türetme Kurallarına Uygunluk	% Diğer Lehçelerden Alıntı Yöntemi Neden	0,78%	0,39%	
Hepsi	Sayı	2	1.6	4
	% Diğer Lehçelerden Alıntı Yöntemi Neden	1,96%	1,56%	
Ses-Biçim	Sayı	1	3	4
	% Diğer Lehçelerden Alıntı Yöntemi Neden	1,07%	3,13%	
Ses-Anlamı Tam Olarak	Sayı	2	2.6	5
Karşılama	% Diğer Lehçelerden Alıntı Yöntemi Neden	1,66%	2,54%	
Ses-Biçim-Anlamı Tam Olarak	Sayı	1	5	6
Karşılama	% Diğer Lehçelerden Alıntı Yöntemi Neden	0,88%	5,29%	
Ses-Biçim-Anlamı Tam Olarak	Sayı	0	1	1
Karşılama-Olumlu veya Olumsuz	% Diğer Lehçelerden Alıntı Yöntemi Neden	0%	0,58%	
Çağrışım				
Türkçenin Sözcük Türetme	Sayı	0	1	1
Kurallarına Uygunluk-Anlamı	% Diğer Lehçelerden Alıntı Yöntemi Neden	0%	0,68%	
Tam Olarak Karşılama				
Toplam	Sayı	102	102	204

Tablo 4. 21. Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmemeye Nedenlerinin Yöntem Bağlamında Branşlara Göre Dağılımı

4. 7. 7. Çeviri Yöntemi İle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmemeye Oranlarının Yöntem Bağlamında Branşlara Göre Dağılımı

Batı kökenli alıntılar ve TDK'nin önerdiği, *Çeviri Yöntemi* ile oluşturulmuş Türkçe karşılıklar şunlardır: “Alan markajı-Alan Tutma, Bariyer-Engel, Blokaj-Durdurmak, Bloke Para-Tutulmuş Para, Bouns Pas-Sektirme Pas, Brand Extention-Marka Yayılımı, Call Center-Çağrı Merkezi, Cash Card-Nakit Kartı, Casting-Oyuncu Seçimi, Check point-Denetim Noktası, Cohabitation-Birlikte Yaşama, Damping-İndirim, Birthtravma-Doğum İncinmesi, Dealing Room-Satış Odası, Deep-freeze-Derin Dondurucu, Deflasyon-Para Kısıtlaması, Demarke Olmak-Boşta Olmak, Depresyon-Çöküntü, Devalüasyon-Değer Düşürme, Partner-Eş”

Ankette yer alan *Çeviri Yöntemi* ile oluşturulmuş 20 kelimeye, branşlarına göre öğretmenlerin vermiş olduğu cevaplar tespit edilmiştir. *Çeviri Yöntemi* ile oluşturulmuş 20 kelimeye, *Hiç Uygun Değil* seçeneğini işaretleyen İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmeni sayısı 5 ve bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranı %5'tir. *Hiç Uygun Değil* seçeneğini işaretleyen Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni sayısı 3 ve bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranı %3'tür.

Uygun Değil seçeneğini işaretleyen İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmeni sayısı 7 ve bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranı %6,47'dir. *Uygun Değil* seçeneğini işaretleyen Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni sayısı 9 ve bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranı %8,23'tür.

Biraz Uygun seçeneğini işaretleyen İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmeni sayısı 16 ve bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranı %15'tir. *Biraz Uygun* seçeneğini işaretleyen Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni sayısı 14 ve bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranı %13,13'tür.

Uygun seçeneğini işaretleyen İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmeni sayısı 40 ve bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranı %39,90'dır. *Uygun* seçeneğini işaretleyen Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni sayısı 35 ve bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranı %34,90'dır.

Tamamen Uygun seçeneğini işaretleyen İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmeni sayısı 34 ve bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranı %33,62'dir. *Tamamen Uygun* seçeneğini işaretleyen Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni sayısı 41 ve bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranı %40,49'dur.

Hiç Uygun Değil ve *Uygun Değil* seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeleri uygun görmeyen İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmeni sayısı 12 olup bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranı ise %11,47'dir. *Hiç Uygun Değil* ve *Uygun Değil* seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeleri uygun görmeyen Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni sayısı 12 olup bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranı ise %11,23'tür.

Uygun ve *Tamamen Uygun* seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeleri uygun gören İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmeni sayısı 74'tür ve bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranı %73,52'dir. *Uygun* ve *Tamamen Uygun*

seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeleri uygun gören Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni sayısı 76'dır ve bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranı %75,39'dur.

			Branş		Toplam
			İngilizce-Fransızca-Almanca	Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı	
Değerlendirme ^a	Hiç Uygun Değil	Sayı	5	3	8
		%Çeviri Yöntemi	5%	3%	
	Uygun Değil	Sayı	7	9	16
		%Çeviri Yöntemi	6,47%	8,23%	
	Biraz Uygun	Sayı	16	14	30
		%Çeviri Yöntemi	15%	13,13%	
	Uygun	Sayı	40	35	75
		%Çeviri Yöntemi	39,90%	34,90%	
	Tamamen Uygun	Sayı	34	41	75
		%Çeviri Yöntemi	33,62%	40,49%	
Toplam		Sayı	102	102	204

Tablo 4. 22. Çeviri Yöntemi İle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmemeye Oranlarının Yöntem Bağlamında Branşlara Göre Dağılımı

4. 7. 8. Çeviri Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmemeye Nedenlerinin Yöntem Bağlamında Branşlara Göre Dağılımı

Bu bölümde, ankette yer alan *Çeviri Yöntemi* ile oluşturulmuş 20 kelimeyi, branşlara göre öğretmenlerin uygun görüp görmeme nedenleri yer almaktadır. Buna göre, *Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneğini işaretleyen İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmenlerinin sayısı 80.5'tir ve bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranı %78,92'dir.

Anlamı Tam Olarak Karşılama seçeneğini işaretleyen Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenlerinin sayısı ise 71.2'dir ve bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranı ise %69,80'dir.

Buna göre, her iki branştaki öğretmenlerin de kelimeleri uygun görme veya görmeme nedeni olarak *Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneği yaklaşık %70 ile karşımıza çıkmaktadır.

		Branş		Toplam
		İngilizce- Fransızca- Almanca	Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı	
Değerlendirme ^a Ses	Sayı	2.6	3.5	6.1
	% Çeviri Yöntemi Neden	2,54%	3,43%	
Biçim	Sayı	4.2	1.8	6
	% Çeviri Yöntemi Neden	4,11%	1,76%	
Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk	Sayı	4.5	6.4	10.9
	% Çeviri Yöntemi Neden	4,41%	6,27%	
Anlamı Tam Olarak Karşılama	Sayı	80.5	71.2	150.7
	% Çeviri Yöntemi Neden	78,92%	69,80%	
Olumlu veya Olumsuz Çağrışım	Sayı	1.8	2.5	4.3
	% Çeviri Yöntemi Neden	1,76%	2,45%	
Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk-Olumlu veya Olumsuz Çağrışım	Sayı	0	0	0
	% Çeviri Yöntemi Neden	0%	0%	
Anlamı Tam Olarak Karşılama-Olumlu veya Olumsuz Çağrışım	Sayı	0	0	0
	% Çeviri Yöntemi Neden	0%	0%	
Ses-Biçim-Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk-Anlamı Tam Olarak Karşılama	Sayı	3	6	9
	% Çeviri Yöntemi Neden	3%	6%	
Ses-Biçim-Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk	Sayı	0	1	1
	% Çeviri Yöntemi Neden	0%	1,07%	
Hepsi	Sayı	2.6	4.7	7.3
	% Çeviri Yöntemi Neden	2,54%	4,60%	
Ses-Biçim	Sayı	0	1	1
	% Çeviri Yöntemi Neden	0%	0,98%	
Ses-Anlamı Tam Olarak Karşılama	Sayı	1.4	1	2.4
	% Çeviri Yöntemi Neden	1,37%	0,98%	
Ses-Biçim-Anlamı Tam Olarak Karşılama	Sayı	0	2	2
	% Çeviri Yöntemi Neden	0%	1,66%	
Ses-Biçim-Anlamı Tam Olarak Karşılama- Olumlu veya Olumsuz Çağrışım	Sayı	0	1	1
	% Çeviri Yöntemi Neden	0,0%	0,98%	
Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk-Anlamı Tam Olarak Karşılama	Sayı	1	1	2
	% Çeviri Yöntemi Neden	0,98%	0,98%	
Toplam	Sayı	102	102	204

Tablo 4. 23. Çeviri Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Nedenlerinin Yöntem Bağlamında Branşlara Göre Dağılımı

4. 7. 9. Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemi İle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Yöntem Bağlamında Branşlara Göre Dağılımı

Batı kökenli alıntılar ve TDK'nin önerdiği, *Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemi* ile oluşturulmuş Türkçe karşılıklar şunlardır: “*Ambiyans-Hava, Anekdote-Fıkra, Ansambl-Topluluk, Antet-Başlık, Go-kart-Yürüteç, Entertainment-Eğlence, Gusto-Zevk, Handikap-Engel, Adisyon-Hesap, Argüman-Kanıt, Brokır-Simsar, Chat-Sohbet, Antipatik-Soğuk, Demagog-Lafazan, Planton-Emir Eri, Rating-Takdir, Titr-San, Ekspedisyon-Sefer, Eksperyans-Deneme, Ekspozisyon-Sergi*”

Bu bölümde, ankette yer alan *Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemi* ile oluşturulmuş 20 kelimeye, branşlarına göre öğretmenlerin vermiş olduğu cevaplar bulunmaktadır. *Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemi* ile oluşturulmuş 20 kelimeye, *Hiç Uygun Değil* seçeneğini işaretleyen İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmeni sayısı 11.6 ve bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranı %11,37'dir. *Hiç Uygun Değil* seçeneğini işaretleyen Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni sayısı 8.7 ve bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranı %8,52'dir.

Uygun Değil seçeneğini işaretleyen İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmeni sayısı 13.7 ve bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranı %13,43'tür. *Uygun Değil* seçeneğini işaretleyen Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni sayısı 16.1 ve bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranı %15,78'dir.

Biraz Uygun seçeneğini işaretleyen İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmeni sayısı 18.2 ve bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranı %17,84'tür. *Biraz Uygun* seçeneğini işaretleyen Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni sayısı 17.8 ve bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranı %17,45'tir.

Uygun seçeneğini işaretleyen İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmeni sayısı 36 ve bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranı %35,29'dur. *Uygun* seçeneğini işaretleyen Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni sayısı 30 ve bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranı %29,41'dir.

Tamamen Uygun seçeneğini işaretleyen İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmeni sayısı 22.5 ve bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranı %22,05'tir. *Tamamen Uygun*

seçeneğini işaretleyen Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni sayısı 29.4 ve bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranı %28,82'dir.

Hiç Uygun Değil ve *Uygun Değil* seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeleri uygun görmeyen İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmeni sayısı 25.3 olup bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranı ise %24,80'dir. *Hiç Uygun Değil* ve *Uygun Değil* seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeleri uygun görmeyen Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni sayısı 24.8 olup bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranı ise %24,30'dur.

Uygun ve *Tamamen Uygun* seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeleri uygun gören İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmeni sayısı 58.5'tir ve bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranı %57,34'tür. *Uygun* ve *Tamamen Uygun* seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeleri uygun gören Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni sayısı 59.4'tür ve bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranı %58,23'tür.

	Branş		Toplam	
	İngilizce-Fransızca-Almanca	Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı		
Değerlendirme ^a Hiç Uygun	Sayı	11.6	8.7	20.3
Değil	% VarOlanKelimleriKullanmaYöntemi	11,37%	8,52%	
Uygun Değil	Sayı	13.7	16.1	29.8
	% VarOlanKelimleriKullanmaYöntemi	13,43%	15,78%	
Biraz Uygun	Sayı	18.2	17.8	36
	% VarOlanKelimleriKullanmaYöntemi	17,84%	17,45%	
Uygun	Sayı	36	30	66
	% VarOlanKelimleriKullanmaYöntemi	35,29%	29,41%	
Tamamen	Sayı	22.5	29.4	51.9
Uygun	% VarOlanKelimleriKullanmaYöntemi	22,05%	28,82%	
Toplam	Sayı	102	102	204

Tablo 4. 24. Zaten Var Olan Kelimleri Kullanma Yöntemi İle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Yöntem Bağlamında Branşlara Göre Dağılımı

4. 7. 10. Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmemeye Nedenlerinin Yöntem Bağlamında Branşlara Göre Dağılımı

Bu bölümde ise ankette yer alan *Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemi* ile oluşturulmuş 20 kelimeyi, branşlara göre öğretmenlerin uygun görüp görmeme nedenleri yer almaktadır. Buna göre, *Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneğini işaretleyen İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmenlerinin sayısı 80.6'dır ve bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranı %79,01'dir.

Anlamı Tam Olarak Karşılama seçeneğini işaretleyen Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenlerinin sayısı ise 73.9'dur ve bu branştaki toplam öğretmen sayısına oranı ise %72,45'tir.

Buna göre, her iki branştaki öğretmenlerin de kelimeleri uygun görme veya görmeme nedeni olarak *Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneği yaklaşık %72 ile karşımıza çıkmaktadır.

		Branş		Toplam
		İngilizce-Fransızca-Almanca	Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı	
Değerlendirme ^a Ses	Sayı	4	4	8
	% VarOlanKelimeleriKullanmaYöntemiNeden	3,92%	3,92%	
Biçim	Sayı	4.4	1.5	5.9
	% VarOlanKelimeleriKullanmaYöntemiNeden	4,31%	1,47%	
Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk	Sayı	3.4	4.5	7.9
	% VarOlanKelimeleriKullanmaYöntemiNeden	3,33%	4,41%	
Anlamı Tam Olarak Karşılama	Sayı	80.6	73.9	154.5
	% VarOlanKelimeleriKullanmaYöntemiNeden	79,01%	72,45%	
Olumlu veya Olumsuz Çağrışım	Sayı	2.6	4.6	7.2
	% VarOlanKelimeleriKullanmaYöntemiNeden	2,54%	4,50%	
Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk-Olumlu veya Olumsuz Çağrışım	Sayı	0	0	0
	% VarOlanKelimeleriKullanmaYöntemiNeden	0%	0%	
Anlamı Tam Olarak Karşılama-Olumlu veya Olumsuz Çağrışım	Sayı	1.1	1.6	2.7
	% VarOlanKelimeleriKullanmaYöntemiNeden	1,07%	1,56%	
Ses-Biçim-Türkçenin Sözcük	Sayı	1.3	4	5.3

Türetme Kurallarına Uygunluk-Anlamı Tam Olarak Karşılama	% VarOlanKelimeleriKullanmaYöntemiNeden	1,27%	3,92%	
Ses-Biçim-Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk	Sayı	0	0,5	0,5
Hepsi	% VarOlanKelimeleriKullanmaYöntemiNeden	0%	0,49%	
Ses-Biçim	Sayı	2,1	3,4	5,6
	% VarOlanKelimeleriKullanmaYöntemiNeden	2,05%	3,33%	
Ses-Biçim-Anlamı Tam Olarak Karşılama	Count	0	0,6	0,6
	% VarOlanKelimeleriKullanmaYöntemiNeden	0%	0,58%	
Ses-Anlamı Tam Olarak Karşılama	Sayı	0,8	1,5	2,3
	% VarOlanKelimeleriKullanmaYöntemiNeden	0,78%	1,47%	
Ses-Biçim-Anlamı Tam Olarak Karşılama	Sayı	0,6	1,4	2
	% VarOlanKelimeleriKullanmaYöntemiNeden	0,58%	1,37%	
Ses-Biçim-Anlamı Tam Olarak Karşılama-Olumsuz veya Olumsuz Çağrışım	Sayı	0	0	0
	% VarOlanKelimeleriKullanmaYöntemiNeden	0%	0%	
Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk-Anlamı Tam Olarak Karşılama	Sayı	0,9	0,3	1,2
	% VarOlanKelimeleriKullanmaYöntemiNeden	0,88%	0,29%	
Toplam	Sayı	102	102	204

Tablo 4. 25. Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmemeye Nedenlerinin Yöntem Bağlamında Branşlara Göre Dağılımı

4. 8. Farklı Yöntemlerle Oluşturulan Türkçe Karşılıkların Yöntem Bağlamında Yaşa Göre Değerlendirilmesi

Bu bölümde, ankete katılan öğretmenlerin *Türetme, Birleştirme, Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma, Çeviri ve Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemi* gibi yöntemlerle oluşturulmuş Türkçe karşılıkları, nedenleriyle birlikte yöntem bağlamında yaşa göre değerlendirmesi bulunmaktadır.

4. 8. 1. Türetme Yöntemi İle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmemeye Oranlarının Yöntem Bağlamında Yaşa Göre Dağılımı

Batı kökenli alıntılar ve TDK'nin önerdiği, *Türetme Yöntemi* ile oluşturulmuş Türkçe karşılıklar şunlardır: “*Air-conditioned-Havalandırmalı, Akustik-Yankılanım, Amblem-Belirtke, Angaje-Bağlanmış, Angajman-Bağlantı, Animatör-Canlandırıcı, Antagonist-Düşmanca, Artikülasyon-Boğumlanma, Asist-Yardımcı, Avans-Öndelik, Banner-Duyurmalık, Patent-Buluş, Browser-Açar, Play-back-Söylemleme, Podyum-*

Çıkmalık, Rant-Getirim, Remix-Bindirim, Vokalist-Seslikçi, Adaptör-Uyarlayıcı, Akreditasyon-Denklik.”

Bu bölümde, ankette yer alan *Türetme Yöntemi* ile oluşturulmuş 20 kelimeye, yaşlarına göre öğretmenlerin vermiş olduğu cevaplar yer almaktadır. *Türetme Yöntemi* ile oluşturulmuş 20 kelimeye, *Hiç Uygun Değil* seçeneğini işaretleyen 20-29 yaş arası öğretmen sayısı 4 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %11,76’dır.

Hiç Uygun Değil seçeneğini işaretleyen 30-39 yaş arası öğretmen sayısı 13.4 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %15,95’tir.

Hiç Uygun Değil seçeneğini işaretleyen 40-49 yaş arası öğretmen sayısı 9.3 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %15,5’tir.

Hiç Uygun Değil seçeneğini işaretleyen 50-59 yaş arası öğretmen sayısı 3.3 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %12,69’dur.

Uygun Değil seçeneğini işaretleyen 20-29 yaş arası öğretmen sayısı 8.1 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %23,82’dir.

Uygun Değil seçeneğini işaretleyen 30-39 yaş arası öğretmen sayısı 15.9 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %18,92’dir.

Uygun Değil seçeneğini işaretleyen 40-49 yaş arası öğretmen sayısı 13.8 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %23’tür.

Uygun Değil seçeneğini işaretleyen 50-59 yaş arası öğretmen sayısı 3.3 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %12,69’dur.

Biraz Uygun seçeneğini işaretleyen 20-29 yaş arası öğretmen sayısı 7 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %20,58’dir.

Biraz Uygun seçeneğini işaretleyen 30-39 yaş arası öğretmen sayısı 18.7 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %22,26’dır.

Biraz Uygun seçeneğini işaretleyen 40-49 yaş arası öğretmen sayısı 5.8 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %20,5’tir.

Biraz Uygun seçeneğini işaretleyen 50-59 yaş arası öğretmen sayısı 8.7 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %22,30’dur.

Uygun seçeneğini işaretleyen 20-29 yaş arası öğretmen sayısı 9.7 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %28,52'dir.

Uygun seçeneğini işaretleyen 30-39 yaş arası öğretmen sayısı 24.6 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %29,28'dir.

Uygun seçeneğini işaretleyen 40-49 yaş arası öğretmen sayısı 18.3 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %30,5'tir.

Uygun seçeneğini işaretleyen 50-59 yaş arası öğretmen sayısı 8.9 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %34,23'tür.

Tamamen Uygun seçeneğini işaretleyen 20-29 yaş arası öğretmen sayısı 5.2 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %15,29'dur.

Tamamen Uygun seçeneğini işaretleyen 30-39 yaş arası öğretmen sayısı 11.4 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %13,57'dir.

Tamamen Uygun seçeneğini işaretleyen 40-49 yaş arası öğretmen sayısı 6.3 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %10,5'tir.

Tamamen Uygun seçeneğini işaretleyen 50-59 yaş arası öğretmen sayısı 4.7 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %18,07'dir.

Hiç Uygun Değil ve *Uygun Değil* seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeleri uygun görmeyen 20-29 yaş arası öğretmen sayısı 12.1 olup bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı ise %35,58'dir.

Hiç Uygun Değil ve *Uygun Değil* seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeleri uygun görmeyen 30-39 yaş arası öğretmen sayısı 29.3 olup bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı ise %34,87'dir.

Hiç Uygun Değil ve *Uygun Değil* seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeleri uygun görmeyen 40-49 yaş arası öğretmen sayısı 23.1 olup bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı ise %38,5'tir.

Hiç Uygun Değil ve *Uygun Değil* seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeleri uygun görmeyen 50-59 yaş arası öğretmen sayısı 6.6 olup bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı ise %25,38'dir.

Uygun ve Tamamen Uygun seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeleri uygun gören 20-29 yaş arası öğretmen sayısı 14.9 olup bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı ise %43,81'dir.

Uygun ve Tamamen Uygun seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeleri uygun gören 30-39 yaş arası öğretmen sayısı 36 olup bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı ise %42,85'tir.

Uygun ve Tamamen Uygun seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeleri uygun gören 40-49 yaş arası öğretmen sayısı 24.6 olup bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı ise %41'dir.

Uygun ve Tamamen Uygun seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeleri uygun gören 50-59 yaş arası öğretmen sayısı 13.6 olup bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı ise %52,3'tür.

			Yaş				Toplam
			20-29	30-39	40-49	50-59	
Değerlendirme ^a	Hiç Uygun Değil	Sayı	4	13.4	9.3	3.3	30
		% TüretmeYöntemi	11,76%	15,95%	15,5%	12,69%	
	Uygun Değil	Sayı	8.1	15.9	13.8	3.3	41.1
		% TüretmeYöntemi	23,82%	18,92%	23%	12,69%	
	Biraz Uygun	Sayı	7	18.7	12.3	5.8	43.8
		% TüretmeYöntemi	20,58%	22,26%	20,5%	22,30%	
	Uygun	Sayı	9.7	24.6	18.3	8.9	61.5
		% TüretmeYöntemi	28,52%	29,28%	30,5%	34,23%	
	Tamamen Uygun	Sayı	5.2	11.4	6.3	4.7	27.6
		% TüretmeYöntemi	15,29%	13,57%	10,5%	18,07%	
Toplam		Sayı	34	84	60	26	204

Tablo 4. 26. Türetme Yöntemi İle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Yöntem Bağlamında Yaşa Göre Dağılımı

4. 8. 2. Türetme Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Nedenlerinin Yöntem Bağlamında Yaşa Göre Dağılımı

Bu bölümde ise ankette yer alan *Türetme Yöntemi* ile oluşturulmuş 20 kelimeyi, öğretmenlerin yaşa göre uygun görüp görmeme nedenleri yer almaktadır. Buna göre,

Anlamı Tam Olarak Karşılama seçeneğini işaretleyen 20-29 yaş arası öğretmenlerin sayısı 22.4'tür ve bu yaştaki toplam öğretmen sayısına oranı %65,88'dir.

Anlamı Tam Olarak Karşılama seçeneğini işaretleyen 30-39 yaş arası öğretmenlerin sayısı 52.1'dir ve bu yaştaki toplam öğretmen sayısına oranı %62,02'dir.

Anlamı Tam Olarak Karşılama seçeneğini işaretleyen 40-49 yaş arası öğretmenlerin sayısı 38.4'tür ve bu yaştaki toplam öğretmen sayısına oranı %64'tür.

Anlamı Tam Olarak Karşılama seçeneğini işaretleyen 50-59 yaş arası öğretmenlerin sayısı 15.2'dir ve bu yaştaki toplam öğretmen sayısına oranı %58,46'dır.

		Yaş				Toplam
		20-29	30-39	40-49	50-59	
Değerlendirme ^a Ses	Sayı	2.5	5.7	3.1	1.2	12.5
	% TüretmeYöntemiNeden	7,35%	6,78%	5,1%	4,61%	
Biçim	Sayı	2.6	3	3.2	1.4	10.2
	% TüretmeYöntemiNeden	7,64%	3,57%	5,33%	5,38%	
Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk	Sayı	3.8	9.7	2.5	2.6	18.6
	% TüretmeYöntemiNeden	11,17%	11,54%	4,16%	10%	
Anlamı Tam Olarak Karşılama	Sayı	22.4	52.1	38.4	15.2	128.1
	% TüretmeYöntemiNeden	65,88%	62,02%	64%	58,46%	
Olumlu veya Olumsuz Çağrışım	Sayı	2.3	3.4	2.7	1.3	9.7
	% TüretmeYöntemiNeden	6,76%	4,04%	4,5%	5%	
Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk-Olumlu veya Olumsuz Çağrışım	Sayı	0	0.1	0	0	0.1
	% TüretmeYöntemiNeden	0%	0,1%	0%	0%	
Anlamı Tam Olarak Karşılama-Olumlu veya Olumsuz Çağrışım	Sayı	0.2	1.1	1.7	1.3	4.3
	% TüretmeYöntemiNeden	0,58%	1,30%	2,83%	5%	
Ses-Biçim-Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk-Anlamı Tam Olarak Karşılama	Sayı	0	2	4	0.4	6.4
	% TüretmeYöntemiNeden	0%	2,38%	6,66%	1,53%	
Ses-Biçim-Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk	Sayı	0	1.4	1.2	0.6	3.2
	% TüretmeYöntemiNeden	0%	1,66%	2%	2,30%	
Hepsi	Sayı	0	2.1	0.3	0	2.4
	% TüretmeYöntemiNeden	0%	2,5%	0,5%	0%	
Ses-Biçim	Sayı	0.1	1.5	0.9	0.3	2.8
	% TüretmeYöntemiNeden	0,29%	1,78%	1,5%	1,15%	
Ses-Anlamı Tam Olarak Karşılama	Sayı	0.1	0.4	0.6	0.7	1.8

		% TüretmeYöntemiNeden	0,29%	0,47%	1%	2,69%	
Ses-Biçim-Anlamı Tam Olarak	Sayı		0	0.4	0.7	0.6	1.7
Karşılama	% TüretmeYöntemiNeden		0%	0,47%	1,16%	2,30%	
Ses-Biçim-Anlamı Tam Olarak	Sayı		0	0.5	0.1	0.3	0.9
Karşılama-Olumlu veya Olumsuz	% TüretmeYöntemiNeden		0%	0,59%	0,16%	1,15%	
Çağrışım							
Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına	Sayı		0	0.6	0.6	1.1	2.3
Uygunluk-Anlamı Tam Olarak	% TüretmeYöntemiNeden		0%	0,71%	1%	4,23%	
Karşılama							
Toplam	Sayı		34	84	60	26	204

Tablo 4. 27. Türetme Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Nedenlerinin Yöntem Bağlamında Yaşa Göre Dağılımı

4. 8. 3. Birleştirme Yöntemi İle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Yöntem Bağlamında Yaşa Göre Dağılımı

Batı kökenli alıntılar ve TDK'nin önerdiği, *Birleştirme Yöntemi* ile oluşturulmuş Türkçe karşılıklar şunlardır: “*Arbitraj-Ara Kazanç, Aroma-Hoş Koku, Aromaterapi-Koku Tedavisi, Asparagas-Şişirme Haber, Bandrol-Denetim Pulu, Bienal-Yılaşırı, Black Top-Sokak Basketbolu, Crash-test-Çarp-sına, Endoskopi-İç Görüm, Pivot-Eksen Oyuncu, Reasürans-İkili Sigorta, Senkronik-Eş Zamanlı, Rekonstrüksiyon-Yeniden Kurma, Süpermarket-Satış Sarayı, Tabldot-Seçmesiz Yemek, Ültimatom-Kesin Uyarı, Akreditif-Güven Yazısı, Tomografi-Kesityazar, Seminer-Toplu Çalışma, Zaping-Geçgeç*”

Bu başlık altında, ankette yer alan *Birleştirme Yöntemi* ile oluşturulmuş 20 kelimeye, yaşlarına göre öğretmenlerin vermiş olduğu cevaplar bulunmaktadır. *Birleştirme Yöntemi* ile oluşturulmuş 20 kelimeye, *Hiç Uygun Değil* seçeneğini işaretleyen 20-29 yaş arası öğretmen sayısı 3 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %8,82'dir.

Hiç Uygun Değil seçeneğini işaretleyen 30-39 yaş arası öğretmen sayısı 11.4 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %13,57'dir.

Hiç Uygun Değil seçeneğini işaretleyen 40-49 yaş arası öğretmen sayısı 7 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %11,66'dır.

Hiç Uygun Değil seçeneğini işaretleyen 50-59 yaş arası öğretmen sayısı 1.6 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %6,15'tir.

Uygun Değil seçeneğini işaretleyen 20-29 yaş arası öğretmen sayısı 5.4 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %15,88'dir.

Uygun Değil seçeneğini işaretleleyen 30-39 yaş arası öğretmen sayısı 12.1 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %14,40'tır.

Uygun Değil seçeneğini işaretleleyen 40-49 yaş arası öğretmen sayısı 12 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %20'dir.

Uygun Değil seçeneğini işaretleleyen 50-59 yaş arası öğretmen sayısı 4.3 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %16,53'tür.

Biraz Uygun seçeneğini işaretleleyen 20-29 yaş arası öğretmen sayısı 5.7 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %16,76'dır.

Biraz Uygun seçeneğini işaretleleyen 30-39 yaş arası öğretmen sayısı 16.7 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %19,88'dir.

Biraz Uygun seçeneğini işaretleleyen 40-49 yaş arası öğretmen sayısı 12.4 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %20,66'dır.

Biraz Uygun seçeneğini işaretleleyen 50-59 yaş arası öğretmen sayısı 4.6 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %17,69'dur.

Uygun seçeneğini işaretleleyen 20-29 yaş arası öğretmen sayısı 11.4 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %33,52'dir.

Uygun seçeneğini işaretleleyen 30-39 yaş arası öğretmen sayısı 29.5 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %35,11'dir.

Uygun seçeneğini işaretleleyen 40-49 yaş arası öğretmen sayısı 18.8 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %31,33'tür.

Uygun seçeneğini işaretleleyen 50-59 yaş arası öğretmen sayısı 9.7 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %37,30'dur.

Tamamen Uygun seçeneğini işaretleleyen 20-29 yaş arası öğretmen sayısı 8.5 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %25'tir.

Tamamen Uygun seçeneğini işaretleleyen 30-39 yaş arası öğretmen sayısı 14.3 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %17,02'dir.

Tamamen Uygun seçeneğini işaretleleyen 40-49 yaş arası öğretmen sayısı 9.8 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %16,33'tür.

Tamamen Uygun seçeneğini işaretleyen 50-59 yaş arası öğretmen sayısı 5.8 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %22,30'dur.

Hiç Uygun Değil ve *Uygun Değil* seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeleri uygun görmeyen 20-29 yaş arası öğretmen sayısı 8.4 olup bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı ise %24,7'dir.

Hiç Uygun Değil ve *Uygun Değil* seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeleri uygun görmeyen 30-39 yaş arası öğretmen sayısı 23.5 olup bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı ise %27,97'dir.

Hiç Uygun Değil ve *Uygun Değil* seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeleri uygun görmeyen 40-49 yaş arası öğretmen sayısı 19 olup bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı ise %31,66'dır.

Hiç Uygun Değil ve *Uygun Değil* seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeleri uygun görmeyen 50-59 yaş arası öğretmen sayısı 5.9 olup bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı ise %22,68'dir.

Uygun ve *Tamamen Uygun* seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeleri uygun gören 20-29 yaş arası öğretmen sayısı 19.9 olup bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı ise %58,52'dir.

Uygun ve *Tamamen Uygun* seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeleri uygun gören 30-39 yaş arası öğretmen sayısı 43.8 olup bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı ise %52,13'tür.

Uygun ve *Tamamen Uygun* seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeleri uygun gören 40-49 yaş arası öğretmen sayısı 28.6 olup bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı ise %47,66'dır.

Uygun ve *Tamamen Uygun* seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeleri uygun gören 50-59 yaş arası öğretmen sayısı 15.5 olup bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı ise %59,6'dır.

			Yaş				Toplam
			20-29	30-39	40-49	50-59	
Değerlendirme ^a	<i>Hiç Uygun Değil</i>	Sayı	3	11.4	7	1.6	23
		% BirleştirmeYöntemi	8,82%	13,57%	11,66%	6,15%	
	<i>Uygun Değil</i>	Sayı	5.4	12.1	12	4.3	33.8

	% BirleştirmeYöntemi	15,88%	14,40%	20%	16,53%	
Biraz Uygun	Sayı	5.7	16.7	12.4	4.6	43.4
	% BirleştirmeYöntemi	16,76%	19,88%	20,66%	17,69%	
Uygun	Sayı	11.4	29.5	18.8	9.7	69.4
	% BirleştirmeYöntemi	33,52%	35,11%	31,33%	37,30%	
Tamamen Uygun	Sayı	8.5	14.3	9.8	5.8	37.4
	% BirleştirmeYöntemi	25%	17,02%	16,33%	22,30%	
Toplam	Sayı	34	84	60	26	204

Tablo 4. 28. Birleştirme Yöntemi İle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülme Oranlarının Yöntem Bağlamında Yaşa Göre Dağılımı

4. 8. 4. Birleştirme Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülme Nedenlerinin Yöntem Bağlamında Yaşa Göre Dağılımı

Bu bölümde de ankette yer alan *Birleştirme Yöntemi* ile oluşturulmuş 20 kelimeyi, yaşa göre öğretmenlerin uygun görüp görmeme nedenleri yer almaktadır. Buna göre, *Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneğini işaretleyen 20-29 yaş arası öğretmenlerin sayısı 26.1'dir ve bu yaştaki toplam öğretmen sayısına oranı %76,76'dır.

Anlamı Tam Olarak Karşılama seçeneğini işaretleyen 30-39 yaş arası öğretmenlerin sayısı 56.9'dur ve bu yaştaki toplam öğretmen sayısına oranı %67,73'tür.

Anlamı Tam Olarak Karşılama seçeneğini işaretleyen 40-49 yaş arası öğretmenlerin sayısı 41.7'dir ve bu yaştaki toplam öğretmen sayısına oranı %69,5'tir.

Anlamı Tam Olarak Karşılama seçeneğini işaretleyen 50-59 yaş arası öğretmenlerin sayısı 17.6'dır ve bu yaştaki toplam öğretmen sayısına oranı %67,69'dur.

		Yaş				Toplam
		20-29	30-39	40-49	50-59	
Değerlendirme ^a Ses	Sayı	1.1	4.9	2	0.8	8.8
	% BirleştirmeYöntemiNeden	3,23%	5,83%	3,33%	3,07%	
Biçim	Sayı	2.1	2.5	4	1	9.6
	% BirleştirmeYöntemiNeden	6,17%	2,97%	6,66%	3,84%	
Türkçenin Sözcük Türetme	Sayı	2.5	6.4	1.1	1.1	11.1
Kurallarına Uygunluk	% BirleştirmeYöntemiNeden	7,35%	7,61%	1,83%	4,23%	
Anlamı Tam Olarak Karşılama	Sayı	26.1	56.9	41.7	17.6	142.3
	% BirleştirmeYöntemiNeden	76,76%	67,73%	69,5%	67,69%	
Olumlu veya Olumsuz Çağrışım	Sayı	1.5	3.1	2.8	0.9	8.3
	% BirleştirmeYöntemiNeden	4,41%	3,69%	4,66%	3,46%	

Türkçenin Sözcük Türetme	Sayı	0	0.1	0	0.1	0.2
Kurallarına Uygunluk-Olumlu veya Olumsuz Çağrışım	% Birleştirme Yöntemi Neden	0%	0,11%	0%	0,38%	
Anlamı Tam Olarak Karşılama- Olumlu veya Olumsuz Çağrışım	Sayı	0.1	0.7	0.5	0.9	2.2
	% Birleştirme Yöntemi Neden	0,29%	0,83%	0,83%	3,46%	
Ses-Biçim-Türkçenin Sözcük Türetme	Sayı	0.1	2.2	3.6	1.4	7.3
Kurallarına Uygunluk-Anlamı Tam Olarak Karşılama	% Birleştirme Yöntemi Neden	0,29%	2,61%	6%	5,38%	
Ses-Biçim-Türkçenin Sözcük Türetme	Sayı	0	1.2	0.3	0.6	2.1
Kurallarına Uygunluk	% Birleştirme Yöntemi Neden	0%	1,42%	0,5%	2,30%	
Hepsi	Sayı	0	3.5	0.8	0.2	4.5
	% Birleştirme Yöntemi Neden	0%	4,16%	1,33%	0,76%	
Ses-Biçim	Sayı	0.1	0.9	0.1	0.1	1.2
	% Birleştirme Yöntemi Neden	0,29%	1,07%	0,16%	0,38%	
Ses-Anlamı Tam Olarak Karşılama	Sayı	0.1	0.9	0.6	0.3	1.9
	% Birleştirme Yöntemi Neden	0,29%	1,07%	1%	1,15%	
Ses-Biçim-Anlamı Tam Olarak Karşılama	Sayı	0	0.1	1.6	0.5	2.2
	% Birleştirme Yöntemi Neden	0%	0,11%	2,66%	1,92%	
Ses-Biçim-Anlamı Tam Olarak Karşılama-Olumlu veya Olumsuz Çağrışım	Sayı	0	0	0	0.4	0.4
	% Birleştirme Yöntemi Neden	0%	0%	0%	1,53%	
Türkçenin Sözcük Türetme	Sayı	0.3	0.6	0.9	0.1	1.9
Kurallarına Uygunluk-Anlamı Tam Olarak Karşılama	% Birleştirme Yöntemi Neden	0,88%	0,71%	1,5%	5%	
Toplam	Sayı	34	84	60	26	204

Tablo 4. 29. Birleştirme Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmemeye Nedenlerinin Yöntem Bağlamında Yaşa Göre Dağılımı

4. 8. 5. Diğer Lehçe ve Ağzılardan Alıntı Yapma Yöntemi İle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmemeye Oranlarının Yöntem Bağlamında Yaşa Göre Dağılımı

Batı kökenli alıntılar ve TDK'nin önerdiği, *Diğer Lehçe ve Ağzılardan Alıntı Yapma Yöntemi* ile oluşturulmuş Türkçe karşılıklar şunlardır: “*Business clas-İşlik Orun, Duayen-Aksakal, Economy clas-Hesaplı Orun, Eksantrik-Uçrak, Nüans-Çalar, Bar-kot-Çizgi İm, Slogan-Uran, Pankart-Uranlık, Lobi-Dalan, Viraj-Büküm, Kondisyon-Erk, Espionage-Çaşıtlık, Enfeksiyon-Yangı, First clas-Birinci Orun, Halüsinasyon-Sanrı, Konsültasyon-Keneş, Kota-Ülüş, Paraf-İmce, Pedal-Ayakça, Kod-İm*”

Bu bölümde, ankette yer alan *Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemi* ile oluşturulmuş 20 kelimeye, yaşlarına göre öğretmenlerin vermiş olduğu cevaplar yer almaktadır. *Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemi* ile oluşturulmuş 20 kelimeye, *Hiç Uygun Değil* seçeneğini işaretleyen 20-29 yaş arası öğretmen sayısı 4.3 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %12,64'tür.

Hiç Uygun Değil seçeneğini işaretleyen 30-39 yaş arası öğretmen sayısı 27.9 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %33,21'dir.

Hiç Uygun Değil seçeneğini işaretleyen 40-49 yaş arası öğretmen sayısı 17 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %28,33'tür.

Hiç Uygun Değil seçeneğini işaretleyen 50-59 yaş arası öğretmen sayısı 8.7 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %33,46'dır.

Uygun Değil seçeneğini işaretleyen 20-29 yaş arası öğretmen sayısı 15.7 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %46,17'dir.

Uygun Değil seçeneğini işaretleyen 30-39 yaş arası öğretmen sayısı 27 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %32,14'tür.

Uygun Değil seçeneğini işaretleyen 40-49 yaş arası öğretmen sayısı 19.9 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %33.16'dır.

Uygun Değil seçeneğini işaretleyen 50-59 yaş arası öğretmen sayısı 7.4 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %28,46'dır.

Biraz Uygun seçeneğini işaretleyen 20-29 yaş arası öğretmen sayısı 6.5 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %19,11'dir.

Biraz Uygun seçeneğini işaretleyen 30-39 yaş arası öğretmen sayısı 14 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %16,66'dır.

Biraz Uygun seçeneğini işaretleyen 40-49 yaş arası öğretmen sayısı 12.3 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %20,5'tir.

Biraz Uygun seçeneğini işaretleyen 50-59 yaş arası öğretmen sayısı 5.5 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %21,15'tir.

Uygun seçeneğini işaretleyen 20-29 yaş arası öğretmen sayısı 5.7 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %16,76'dır.

Uygun seçeneğini işaretleyen 30-39 yaş arası öğretmen sayısı 10.1 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %12,02'dir.

Uygun seçeneğini işaretleyen 40-49 yaş arası öğretmen sayısı 6.6 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %11'dir.

Uygun seçeneğini işaretleyen 50-59 yaş arası öğretmen sayısı 2.8 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %10,76'dır.

Tamamen Uygun seçeneğini işaretleyen 20-29 yaş arası öğretmen sayısı 1.8 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %5,28'dir.

Tamamen Uygun seçeneğini işaretleyen 30-39 yaş arası öğretmen sayısı 5 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %5,95'tir.

Tamamen Uygun seçeneğini işaretleyen 40-49 yaş arası öğretmen sayısı 4.2 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %7'dir.

Tamamen Uygun seçeneğini işaretleyen 50-59 yaş arası öğretmen sayısı 1.6 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %6,15'tir.

Hiç Uygun Değil ve *Uygun Değil* seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeleri uygun görmeyen 20-29 yaş arası öğretmen sayısı 20 olup bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı ise %58,81'dir.

Hiç Uygun Değil ve *Uygun Değil* seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeleri uygun görmeyen 30-39 yaş arası öğretmen sayısı 54.9 olup bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı ise %65,35'tir.

Hiç Uygun Değil ve *Uygun Değil* seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeleri uygun görmeyen 40-49 yaş arası öğretmen sayısı 36.9 olup bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı ise %61,49'dur.

Hiç Uygun Değil ve *Uygun Değil* seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeleri uygun görmeyen 50-59 yaş arası öğretmen sayısı 16.1 olup bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı ise %61,92'dir.

Uygun ve *Tamamen Uygun* seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeleri uygun gören 20-29 yaş arası öğretmen sayısı 7.5 olup bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı ise %22,05'tir.

Uygun ve Tamamen Uygun seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeleri uygun gören 30-39 yaş arası öğretmen sayısı 15.1 olup bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı ise %17,97'dir.

Uygun ve Tamamen Uygun seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeleri uygun gören 40-49 yaş arası öğretmen sayısı 10.8 olup bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı ise %18'dir.

Uygun ve Tamamen Uygun seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeleri uygun gören 50-59 yaş arası öğretmen sayısı 4.4 olup bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı ise %16,91'dir.

			Yaş				Toplam
			20-29	30-39	40-49	50-59	
Değerlendirme ^a	Hiç Uygun Değil	Sayı	4.3	27.9	17	8.7	57.9
		% Lehçelerden Alıntı Yöntemi	12,64%	33,21%	28,33%	33,46%	
	Uygun Değil	Sayı	15.7	27	19.9	7.4	70
		% Lehçelerden Alıntı Yöntemi	46,17%	32,14%	33,16%	28,46%	
	Biraz Uygun	Sayı	6.5	14	12.3	5.5	38.3
		% Lehçelerden Alıntı Yöntemi	19,11%	16,66%	20,5%	21,15%	
	Uygun	Sayı	5.7	10.1	6.6	2.8	25.2
		% Lehçelerden Alıntı Yöntemi	16,76%	12,02%	11%	10,76%	
	Tamamen Uygun	Sayı	1.8	5	4.2	1.6	12.6
		% Lehçelerden Alıntı Yöntemi	5,29%	5,95%	7%	6,15%	
Toplam		Sayı	34	84	60	26	204

Tablo 4. 30. Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemi İle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Yöntem Bağlamında Yaşa Göre Dağılımı

4. 8. 6. Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Nedenlerinin Yöntem Bağlamında Yaşa Göre Dağılımı

Bu başlık altında da ankette yer alan *Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemi* ile oluşturulmuş 20 kelimeyi, yaşa göre öğretmenlerin uygun görüp görmeme nedenleri yer almaktadır. Buna göre, *Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneğini işaretleyen 20-29 yaş arası öğretmenlerin sayısı 11.2'dir ve bu yaştaki toplam öğretmen sayısına oranı %32,9'dur.

Anlamı Tam Olarak Karşılama seçeneğini işaretleyen 30-39 yaş arası öğretmenlerin sayısı 40.5'tir ve bu yaştaki toplam öğretmen sayısına oranı %48,2'dir.

Anlamı Tam Olarak Karşılama seçeneğini işaretleyen 40-49 yaş arası öğretmenlerin sayısı 31.8'dir ve bu yaştaki toplam öğretmen sayısına oranı %53'tür.

Anlamı Tam Olarak Karşılama seçeneğini işaretleyen 50-59 yaş arası öğretmenlerin sayısı 12.3'tür ve bu yaştaki toplam öğretmen sayısına oranı %47,3'tür.

Ayrıca, *Ses* seçeneğini işaretleyen 20-29 yaş arası öğretmenlerin sayısı 6.7 ve bu yaştaki öğretmenlere oranı %19,7'dir. 30-39 yaş arası öğretmenlerin sayısı 14.5 ve bu yaştaki öğretmenlere oranı %17,2'dir. 40-49 yaş arası öğretmenlerin sayısı 7.7 ve bu yaştaki öğretmenlere oranı %12,8'dir. 50-59 yaş arası öğretmenlerin sayısı 7.6 ve bu yaştaki öğretmenlere oranı %29,2'dir.

Biçim seçeneğini işaretleyen 20-29 yaş arası öğretmenlerin sayısı 6.4 ve bu yaştaki öğretmenlere oranı %18,8'dir. 30-39 yaş arası öğretmenlerin sayısı 7.6 ve bu yaştaki öğretmenlere oranı %9'dur. 40-49 yaş arası öğretmenlerin sayısı 3.9 ve bu yaştaki öğretmenlere oranı %6,5'tir.

Olumlu veya Olumsuz Çağrışım seçeneğini işaretleyen 20-29 yaş arası öğretmenlerin sayısı 3.7 ve bu yaştaki öğretmenlere oranı %10,8'dir. *Olumlu veya Olumsuz Çağrışım* seçeneğini işaretleyen 30-39 yaş arası öğretmenlerin sayısı 4.8 ve bu yaştaki öğretmenlere oranı %5,7'dir. *Olumlu veya Olumsuz Çağrışım* seçeneğini işaretleyen 40-49 yaş arası öğretmenlerin sayısı 5.5 ve bu yaştaki öğretmenlere oranı %9,1'dir. *Olumlu veya Olumsuz Çağrışım* seçeneğini işaretleyen 50-59 yaş arası öğretmenlerin sayısı 1.5 ve bu yaştaki öğretmenlere oranı %5,7'dir.

Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk seçeneğini işaretleyen 20-29 yaş arası öğretmenlerin sayısı 2.6 ve bu yaştaki öğretmenlere oranı %7,6'dır. *Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk* seçeneğini işaretleyen 30-39 yaş arası öğretmenlerin sayısı 4.5 ve bu yaştaki öğretmenlere oranı %5,3'tür.

		Yaş				Toplam
		20-29	30-39	40-49	50-59	
Değerlendirme ^a Ses	Sayı	6.7	14.5	7.7	7.6	36.5
	%LehçeAlıntıYöntemiNeden	19,7%	17,2%	12,8%	29,2%	
Biçim	Count	6.4	7.6	3.9	1.1	19
	%LehçeAlıntıYöntemiNeden	18,8%	9,0%	6,5%	4,2%	

Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk	Sayı	2.6	4.5	1.1	0.9	9.1
	%LehçeAlıntıYöntemiNeden	7,6%	5,3%	1,8%	3,4%	
Anlamı Tam Olarak Karşılama	Sayı	11.2	40.5	31.8	12.3	95.8
	%LehçeAlıntıYöntemiNeden	32,9%	48,2%	53%	47,3%	
Olumlu veya Olumsuz Çağrışım	Sayı	3.7	4.8	5.5	1.5	15.5
	%LehçeAlıntıYöntemiNeden	10,8%	5,7%	9,1%	5,7%	
Anlamı Tam Olarak Karşılama-Olumlu veya Olumsuz Çağrışım	Sayı	0.2	1.6	0.5	0.7	3
	%LehçeAlıntıYöntemiNeden	0,5%	1,9%	0,8%	2,6%	
Ses-Biçim-Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk-Anlamı Tam Olarak Karşılama	Sayı	0	0.5	2.3	0.6	3.4
	%LehçeAlıntıYöntemiNeden	0%	0,5%	3,8%	2,3%	
Ses-Biçim-Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk	Sayı	0.1	0.5	0.2	0.4	1.2
	%LehçeAlıntıYöntemiNeden	0,2%	0,5%	0,3%	1,5%	
Hepsi	Sayı	0	3.3	0.3	0	3.6
	%LehçeAlıntıYöntemiNeden	0%	3,9%	0,5%	0%	
Ses-Biçim	Sayı	0.9	2.4	0.8	0.2	4.3
	%LehçeAlıntıYöntemiNeden	2,6%	2,8%	1,3%	0,7%	
Ses-Anlamı Tam Olarak Karşılama	Sayı	0.5	1.5	1.9	0.4	4.3
	%LehçeAlıntıYöntemiNeden	1,4%	1,7%	3,1%	1,5%	
Ses-Biçim-Anlamı Tam Olarak Karşılama	Sayı	1.5	1.7	3	0.1	6.3
	%LehçeAlıntıYöntemiNeden	4,4%	2,0%	5%	0,3%	
Ses-Biçim-Anlamı Tam Olarak Karşılama-Olumlu veya Olumsuz Çağrışım	Sayı	0.1	0.5	0.2	0.1	0.9
	%LehçeAlıntıYöntemiNeden	0,2%	0,5%	0,3%	0,3%	
Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk-Anlamı Tam Olarak Karşılama	Sayı	0.1	0.1	0.8	0.1	1.1
	%LehçeAlıntıYöntemiNeden	0,2%	0,1%	1,3%	0,3%	
Toplam	Sayı	34	84	60	26	204

Tablo 4. 31. Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmemeye Nedenlerinin Yöntem Bağlamında Yaşa Göre Dağılımı

4. 8. 7. Çeviri Yöntemi İle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmemeye Oranlarının Yöntem Bağlamında Yaşa Göre Dağılımı

Batı kökenli alıntılar ve TDK'nin önerdiği, *Çeviri Yöntemi* ile oluşturulmuş Türkçe karşılıklar şunlardır: “Alan markajı-Alan Tutma, Bariyer-Engel, Blokaj-Durdurmak, Bloke Para-Tutulmuş Para, Bouns Pas-Sektirme Pas, Brand Extention-Marka Yayılımı, Call Center-Çağrı Merkezi, Cash Card-Nakit Kartı, Casting-Oyuncu Seçimi, Check point-Denetim Noktası, Cohabitation-Birlikte Yaşama, Damping-İndirim, Birthtravma-Doğum İncinmesi, Dealing Room-Satış Odası, Deep-freeze-Derin Dondurucu, Deflasyon-Para

Kısıtlaması, Demarke Olmak-Boşta Olmak, Depresyon-Çöküntü, Devalüasyon-Değer Düşürme, Partner-Eş”

Bu bölümde, ankette yer alan *Çeviri Yöntemi* ile oluşturulmuş 20 kelimeye, yaşlarına göre öğretmenlerin vermiş olduğu cevaplar yer almaktadır. *Çeviri Yöntemi* ile oluşturulmuş 20 kelimeye, *Hiç Uygun Değil* seçeneğini işaretleyen 20-29 yaş arası öğretmen sayısı 1.1 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %3,23'tür.

Hiç Uygun Değil seçeneğini işaretleyen 30-39 yaş arası öğretmen sayısı 4.1 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %4,88'dir.

Hiç Uygun Değil seçeneğini işaretleyen 40-49 yaş arası öğretmen sayısı 2.3 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %3,83'tür.

Hiç Uygun Değil seçeneğini işaretleyen 50-59 yaş arası öğretmen sayısı 0.9 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %3,46'dır.

Uygun Değil seçeneğini işaretleyen 20-29 yaş arası öğretmen sayısı 4.3 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %12,64'tür.

Uygun Değil seçeneğini işaretleyen 30-39 yaş arası öğretmen sayısı 4 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %4,76'dır.

Uygun Değil seçeneğini işaretleyen 40-49 yaş arası öğretmen sayısı 5 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %8,33'tür.

Uygun Değil seçeneğini işaretleyen 50-59 yaş arası öğretmen sayısı 1.7 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %6,53'tür.

Biraz Uygun seçeneğini işaretleyen 20-29 yaş arası öğretmen sayısı 4.8 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %14,11'dir.

Biraz Uygun seçeneğini işaretleyen 30-39 yaş arası öğretmen sayısı 10.4 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %12,38'dir.

Biraz Uygun seçeneğini işaretleyen 40-49 yaş arası öğretmen sayısı 9.4 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %15,66'dır.

Biraz Uygun seçeneğini işaretleyen 50-59 yaş arası öğretmen sayısı 4.1 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %15,76'dır.

Uygun seçeneğini işaretleyen 20-29 yaş arası öğretmen sayısı 9.7 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %28,52'dir.

Uygun seçeneğini işaretleyen 30-39 yaş arası öğretmen sayısı 34 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %40,47'dir.

Uygun seçeneğini işaretleyen 40-49 yaş arası öğretmen sayısı 22.5 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %37,5'tir.

Uygun seçeneğini işaretleyen 50-59 yaş arası öğretmen sayısı 10.1 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %38,84'tür.

Tamamen Uygun seçeneğini işaretleyen 20-29 yaş arası öğretmen sayısı 14.1 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %41.47'dir.

Tamamen Uygun seçeneğini işaretleyen 30-39 yaş arası öğretmen sayısı 31.5 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %37,5'tir.

Tamamen Uygun seçeneğini işaretleyen 40-49 yaş arası öğretmen sayısı 20.8 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %34,66'dır.

Tamamen Uygun seçeneğini işaretleyen 50-59 yaş arası öğretmen sayısı 9.2 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %35,38'dir.

Hiç Uygun Değil ve *Uygun Değil* seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeleri uygun görmeyen 20-29 yaş arası öğretmen sayısı 5.4 olup bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı ise %15,87'dir.

Hiç Uygun Değil ve *Uygun Değil* seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeleri uygun görmeyen 30-39 yaş arası öğretmen sayısı 8.1 olup bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı ise %9,64'tür.

Hiç Uygun Değil ve *Uygun Değil* seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeleri uygun görmeyen 40-49 yaş arası öğretmen sayısı 7.3 olup bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı ise %12,16'dır.

Hiç Uygun Değil ve *Uygun Değil* seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeleri uygun görmeyen 50-59 yaş arası öğretmen sayısı 2.6 olup bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı ise %9,99'dur.

Uygun ve Tamamen Uygun seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeleri uygun gören 20-29 yaş arası öğretmen sayısı 23.8 olup bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı ise %69,99'dur.

Uygun ve Tamamen Uygun seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeleri uygun gören 30-39 yaş arası öğretmen sayısı 65.5 olup bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı ise %77,97'dir.

Uygun ve Tamamen Uygun seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeleri uygun gören 40-49 yaş arası öğretmen sayısı 43.3 olup bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı ise %72,16'dır.

Uygun ve Tamamen Uygun seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeleri uygun gören 50-59 yaş arası öğretmen sayısı 19.3 olup bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı ise %74,22'dir.

			Yaş				Toplam
			20-29	30-39	40-49	50-59	
Değerlendirme ^a	Hiç Uygun Değil	Sayı	1.1	4.1	2.3	0.9	8.4
		% ÇeviriYöntemi	3,23%	4,88%	3,83%	3,46%	
	Uygun Değil	Sayı	4.3	4	5	1.7	15
		% ÇeviriYöntemi	12,64%	4,76%	8,33%	6,53%	
	Biraz Uygun	Sayı	4.8	10.4	9.4	4.1	28.7
		% ÇeviriYöntemi	14,11%	12,38%	15,66%	15,76%	
	Uygun	Sayı	9.7	34	22.5	10.1	76.3
		% ÇeviriYöntemi	28,52%	40,47%	37,5%	38,84%	
	Tamamen Uygun	Sayı	14.1	31.5	20.8	9.2	75.6
		% ÇeviriYöntemi	41,47%	37,5%	34,66%	35,38%	
Toplam		Sayı	34	84	60	26	204

Tablo 4. 32. Çeviri Yöntemi İle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülme Oranlarının Yöntem Bağlamında Yaşa Göre Dağılımı

4. 8. 8. Çeviri Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülme Nedenlerinin Yöntem Bağlamında Yaşa Göre Dağılımı

Bu bölümde, ankette yer alan *Çeviri Yöntemi* ile oluşturulmuş 20 kelimeyi, yaşa göre öğretmenlerin uygun görüp görmeme nedenleri yer almaktadır. Buna göre, *Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneğini işaretleyen 20-29 yaş arası öğretmenlerin sayısı 27.5'tir ve bu yaştaki toplam öğretmen sayısına oranı %80'dir.

Anlamı Tam Olarak Karşılama seçeneğini işaretleyen 30-39 yaş arası öğretmenlerin sayısı 63.5'tir ve bu yaştaki toplam öğretmen sayısına oranı %75,5'tir.

Anlamı Tam Olarak Karşılama seçeneğini işaretleyen 40-49 yaş arası öğretmenlerin sayısı 44.9'dur ve bu yaştaki toplam öğretmen sayısına oranı %74,8'dir.

Anlamı Tam Olarak Karşılama seçeneğini işaretleyen 50-59 yaş arası öğretmenlerin sayısı 15.8'dir ve bu yaştaki toplam öğretmen sayısına oranı %60,7'dir.

Ayrıca, *Ses-Biçim-Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk-Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneğini işaretleyen 50-59 yaş arası öğretmenlerin sayısı 2.7 ve bu yaştaki toplam öğretmen sayısına oranı %10,3'tür.

		Yaş				Toplam
		20-29	30-39	40-49	50-59	
Değerlendirme ^a Ses	Sayı	1.1	2.8	1.4	0.8	6.1
	%ÇeviriYöntemiNeden	3,23%	3,3%	2,3%	3,0%	
Biçim	Sayı	1.2	1.8	2.5	0.5	6
	%ÇeviriYöntemiNeden	3,5%	2,1%	4,1%	1,9%	
Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk	Sayı	3.4	3.7	1.5	2.3	10.9
	%ÇeviriYöntemiNeden	10%	4,4%	2,5%	8,8%	
Anlamı Tam Olarak Karşılama	Sayı	27.5	63.5	44.9	15.8	151.7
	%ÇeviriYöntemiNeden	80%	75,5%	74,8%	60,7%	
Olumlu veya Olumsuz Çağrışım	Sayı	0.4	2.3	1.1	0.5	4.3
	%ÇeviriYöntemiNeden	1,1%	2,7%	1,8%	1,9%	
Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk-Olumlu veya Olumsuz Çağrışım	Sayı	0	0	0	0.2	0.2
	%ÇeviriYöntemiNeden	0%	0%	0%	0,7%	
Anlamı Tam Olarak Karşılama-Olumlu veya Olumsuz Çağrışım	Sayı	0	0	0.6	0.3	0.9
	%ÇeviriYöntemiNeden	0%	0%	1%	1,1%	
Ses-Biçim-Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk-Anlamı Tam Olarak Karşılama	Sayı	0	2.4	3.2	2.7	8.3
	%ÇeviriYöntemiNeden	0%	2,8%	5,3%	10,3%	
Ses-Biçim-Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk	Sayı	0	0.1	0.7	0.4	1.2
	%ÇeviriYöntemiNeden	0%	0,1%	1,1%	1,5%	
Hepsi	Sayı	0	4.6	2.2	0.5	7.3
	%ÇeviriYöntemiNeden	0%	5,4%	3,6%	1,9%	
Ses-Biçim	Sayı	0	0.2	0.5	0.2	0.9
	%ÇeviriYöntemiNeden	0%	0,2%	0,8%	0,7%	
Ses-Anlamı Tam Olarak Karşılama	Sayı	0.1	1.6	0.4	0.2	2.3
	%ÇeviriYöntemiNeden	0,2%	1,9%	0,6%	0,7%	
Ses-Biçim-Anlamı Tam Olarak Karşılama	Sayı	0.1	0.6	0.4	0.8	1.9

	% Çeviri Yöntemi Neden	0,2%	0,7%	0,6%	3,0%	
Ses-Biçim-Anlamı Tam Olarak Karşılama-	Sayı	0	0	0	0,4	0,4
Olumlu veya Olumsuz Çağrışım	% Çeviri Yöntemi Neden	0%	0%	0%	1,5%	
Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına	Sayı	0,2	0,4	0,6	0,4	1,6
Uygunluk-Anlamı Tam Olarak Karşılama	% Çeviri Yöntemi Neden	0,5%	0,4%	1%	1,5%	
Toplam	Sayı	34	84	60	26	204

Tablo 4. 33. Çeviri Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmemeye Nedenlerinin Yöntem Bağlamında Yaşa Göre Dağılımı

4. 8. 9. Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemi İle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmemeye Oranlarının Yöntem Bağlamında Yaşa Göre Dağılımı

Batı kökenli alıntılar ve TDK'nin önerdiği, *Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemi* ile oluşturulmuş Türkçe karşılıklar şunlardır: “*Ambiyans-Hava, Anekdöt-Fıkra, Ansambl-Topluluk, Antet-Başlık, Go-kart-Yürüteç, Entertainment-Eğlence, Gusto-Zevk, Handikap-Engel, Adisyon-Hesap, Argüman-Kanıt, Brokır-Simsar, Chat-Sohbet, Antipatik-Soğuk, Demagog-Lafazan, Planton-Emir Eri, Rating-Takdir, Titr-San, Ekspedisyön-Sefer, Eksperyans-Deneme, Ekspozisyon-Sergi*”

Bu bölümde, ankette yer alan *Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemi* ile oluşturulmuş 20 kelimeye, yaşlarına göre öğretmenlerin vermiş olduğu cevaplar vardır. *Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemi* ile oluşturulmuş 20 kelimeye, *Hiç Uygun Değil* seçeneğini işaretleyen 20-29 yaş arası öğretmen sayısı 3.9 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %11,4'tür.

Hiç Uygun Değil seçeneğini işaretleyen 30-39 yaş arası öğretmen sayısı 8.5 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %10,11'dir.

Hiç Uygun Değil seçeneğini işaretleyen 40-49 yaş arası öğretmen sayısı 4.7 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %7,8'dir.

Hiç Uygun Değil seçeneğini işaretleyen 50-59 yaş arası öğretmen sayısı 3.2 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %12,3'tür.

Uygun Değil seçeneğini işaretleyen 20-29 yaş arası öğretmen sayısı 6.1 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %17,9'dur.

Uygun Değil seçeneğini işaretleyen 30-39 yaş arası öğretmen sayısı 9.6 ve bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %11,4'tür.

Uygun Değil seğeneğini işaretleyen 40-49 yaş arası օęretmen sayısı 10.4 ve bu yaş aralığındaki toplam օęretmen sayısına oranı %17,3'tür.

Uygun Değil seğeneğini işaretleyen 50-59 yaş arası օęretmen sayısı 3.7 ve bu yaş aralığındaki toplam օęretmen sayısına oranı %14,2'dir.

Biraz Uygun seğeneğini işaretleyen 20-29 yaş arası օęretmen sayısı 4 ve bu yaş aralığındaki toplam օęretmen sayısına oranı %11,7'dir.

Biraz Uygun seğeneğini işaretleyen 30-39 yaş arası օęretmen sayısı 15.8 ve bu yaş aralığındaki toplam օęretmen sayısına oranı %18,8'dir.

Biraz Uygun seğeneğini işaretleyen 40-49 yaş arası օęretmen sayısı 12 ve bu yaş aralığındaki toplam օęretmen sayısına oranı %20'dir.

Biraz Uygun seğeneğini işaretleyen 50-59 yaş arası օęretmen sayısı 4.2 ve bu yaş aralığındaki toplam օęretmen sayısına oranı %16,1'dir.

Uygun seğeneğini işaretleyen 20-29 yaş arası օęretmen sayısı 9.8 ve bu yaş aralığındaki toplam օęretmen sayısına oranı %28,8'dir.

Uygun seğeneğini işaretleyen 30-39 yaş arası օęretmen sayısı 30 ve bu yaş aralığındaki toplam օęretmen sayısına oranı %35,7'dir.

Uygun seğeneğini işaretleyen 40-49 yaş arası օęretmen sayısı 19.1 ve bu yaş aralığındaki toplam օęretmen sayısına oranı %31,8'dir.

Uygun seğeneğini işaretleyen 50-59 yaş arası օęretmen sayısı 7.1 ve bu yaş aralığındaki toplam օęretmen sayısına oranı %27,3'tür.

Tamamen Uygun seğeneğini işaretleyen 20-29 yaş arası օęretmen sayısı 10.2 ve bu yaş aralığındaki toplam օęretmen sayısına oranı %30'dur.

Tamamen Uygun seğeneğini işaretleyen 30-39 yaş arası օęretmen sayısı 20.1 ve bu yaş aralığındaki toplam օęretmen sayısına oranı %23,9'dur.

Tamamen Uygun seğeneğini işaretleyen 40-49 yaş arası օęretmen sayısı 13.8 ve bu yaş aralığındaki toplam օęretmen sayısına oranı %23'tür.

Tamamen Uygun seğeneğini işaretleyen 50-59 yaş arası օęretmen sayısı 7.8 ve bu yaş aralığındaki toplam օęretmen sayısına oranı %30'dur.

Hiç Uygun Değil ve *Uygun Değil* seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeleri uygun görmeyen 20-29 yaş arası öğretmen sayısı 10 olup bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı ise %29,3'tür.

Hiç Uygun Değil ve *Uygun Değil* seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeleri uygun görmeyen 30-39 yaş arası öğretmen sayısı 18.1 olup bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı ise %21,5'tir.

Hiç Uygun Değil ve *Uygun Değil* seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeleri uygun görmeyen 40-49 yaş arası öğretmen sayısı 15.1 olup bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı ise %25,1'dir.

Hiç Uygun Değil ve *Uygun Değil* seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeleri uygun görmeyen 50-59 yaş arası öğretmen sayısı 6.9 olup bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı ise %26,5'tir.

Uygun ve *Tamamen Uygun* seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeleri uygun gören 20-29 yaş arası öğretmen sayısı 20 olup bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı ise %58,8'dir.

Uygun ve *Tamamen Uygun* seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeleri uygun gören 30-39 yaş arası öğretmen sayısı 50.1 olup bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı ise %59,6'dır.

Uygun ve *Tamamen Uygun* seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeleri uygun gören 40-49 yaş arası öğretmen sayısı 32.9 olup bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı ise %54,8'dir.

Uygun ve *Tamamen Uygun* seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeleri uygun gören 50-59 yaş arası öğretmen sayısı 14.9 olup bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı ise %57,3'tür.

			Yaş				Toplam
			20-29	30-39	40-49	50-59	
Değerlendirme ^a	<i>Hiç Uygun Değil</i>	Sayı	3.9	8.5	4.7	3.2	20.3
		% VarOlanKelimeleriKullanmaYöntemi	11,4%	10,1%	7,8%	12,3%	
	<i>Uygun Değil</i>	Sayı	6.1	9.6	10.4	3.7	29.8
		% VarOlanKelimeleriKullanmaYöntemi	17,9%	11,4%	17,3%	14,2%	
	<i>Biraz Uygun</i>	Sayı	4	15.8	12	4.2	36

	% VarOlanKelimeleriKullanmaYöntemi	11,7%	18,8%	20%	16,1%	
Uygun	Sayı	9.8	30	19.1	7.1	66
	% VarOlanKelimeleriKullanmaYöntemi	28,8%	35,7%	31,8%	27,3%	
Tamamen Uygun	Sayı	10.2	20.1	13.8	7.8	51.9
	% VarOlanKelimeleriKullanmaYöntemi	30%	23,9%	23%	30%	
Toplam	Sayı	34	84	60	26	204

Tablo 4. 34. Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemi İle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmemeye Oranlarının Yöntem Bağlamında Yaşa Göre Dağılımı

4. 8. 10. Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmemeye Nedenlerinin Yöntem Bağlamında Yaşa Göre Dağılımı

Bu bölümde de ankette yer alan *Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemi* ile oluşturulmuş 20 kelimeyi, yaşa göre öğretmenlerin uygun görüp görmeme nedenleri yer almaktadır. Buna göre, *Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneğini işaretleyen 20-29 yaş arası öğretmenlerin sayısı 26.8'tir ve bu yaştaki toplam öğretmen sayısına oranı %78.8'dir.

Anlamı Tam Olarak Karşılama seçeneğini işaretleyen 30-39 yaş arası öğretmenlerin sayısı 63.9'dur ve bu yaştaki toplam öğretmen sayısına oranı %76'dır.

Anlamı Tam Olarak Karşılama seçeneğini işaretleyen 40-49 yaş arası öğretmenlerin sayısı 46.3'tür ve bu yaştaki toplam öğretmen sayısına oranı %77,1'dir.

Anlamı Tam Olarak Karşılama seçeneğini işaretleyen 50-59 yaş arası öğretmenlerin sayısı 17.5'tir ve bu yaştaki toplam öğretmen sayısına oranı %67,3'tür.

Ayrıca, *Ses-Biçim-Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk-Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneğini işaretleyen 50-59 yaş arası öğretmenlerin sayısı 2.6 ve bu yaştaki toplam öğretmen sayısına oranı %10'dur.

		Yaş				Toplam
		20-29	30-39	40-49	50-59	
Değerlendiril ^a Ses	Sayı	1.2	4.3	1.8	0.7	8
	% VarOlanKelimeleriKullanYöntemiNeden	3,52%	5,11%	3,00%	2,69%	
Biçim	Sayı	0.9	1.4	3.1	0.5	5.9
	% VarOlanKelimeleriKullanYöntemiNeden	2,6%	1,6%	5,1%	1,9%	
Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk	Sayı	2.5	2.8	1.5	1.1	7.9
	% VarOlanKelimeleriKullanYöntemiNeden	7,3%	3,3%	2,5%	4,2%	
Anlamı Tam Olarak	Sayı	26.8	63.9	46.3	17.5	155

Karşılama	% VarOlanKelimeleriKullanYöntemiNeden	79%	76%	77%	67%	
Olumlu veya Olumsuz	Sayı	2	2.3	1.6	1.3	7.2
Çağrışım	% ZatenVarOlanKelimelerKulYöntemiNeden	5,8%	2,7%	2,6%	5%	
Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk-	% VarOlanKelimeleriKullanYöntemiNeden					
Olumlu veya Olumsuz	Sayı	0	0.1	0	0	0.1
Çağrışım	% VarOlanKelimeleriKullanYöntemiNeden	0%	0,1%	0%	0%	
Anlamı Tam Olarak	Sayı	0	1.3	1	0.4	2.7
Karşılama-Olumlu veya Olumsuz Çağrışım	% VarOlanKelimeleriKullanYöntemiNeden	0%	1,5%	1,6%	1,5%	
Ses-Biçim-Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk-Anlamı Tam Olarak Karşılama	% VarOlanKelimeleriKullanYöntemiNeden					
Ses-Biçim-Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk	Sayı	0	2	0.7	2.6	5.3
Hepsi	% VarOlanKelimeleriKullanYöntemiNeden	0%	2,3%	1,1%	10%	
Ses-Biçim-Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk	Sayı	0	0.3	0.3	0	0.6
Hepsi	% VarOlanKelimeleriKullanYöntemiNeden	0%	0,3%	0,5%	0%	
Ses-Biçim	Sayı	0	3.2	2	0.3	5.5
Ses-Biçim	% VarOlanKelimeleriKullanYöntemiNeden	0,0%	3,8%	3,3%	1,1%	
Ses-Anlamı Tam Olarak Karşılama	Sayı	0.5	0.4	0	0.2	0.6
Ses-Anlamı Tam Olarak Karşılama	% VarOlanKelimeleriKullanYöntemiNeden	0,0%	0,4%	0%	0,7%	
Ses-Biçim-Anlamı Tam Olarak Karşılama	Sayı	0.5	1.4	0.3	0.1	2.3
Ses-Biçim-Anlamı Tam Olarak Karşılama	% VarOlanKelimeleriKullanYöntemiNeden	1,4%	1,6%	0,5%	0,3%	
Ses-Biçim-Anlamı Tam Olarak Karşılama	Sayı	0.1	0.5	0.9	0.5	2
Ses-Biçim-Anlamı Tam Olarak Karşılama	% VarOlanKelimeleriKullanYöntemiNeden	0,2%	0,5%	1,5%	1,9%	
Ses-Biçim-Anlamı Tam Olarak Karşılama-Olumlu veya Olumsuz Çağrışım	Sayı	0	0.1	0	0.1	0.2
Ses-Biçim-Anlamı Tam Olarak Karşılama-Olumlu veya Olumsuz Çağrışım	% VarOlanKelimeleriKullanYöntemiNeden	0%	0,1%	0%	0,3%	
Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk-Anlamı Tam Olarak Karşılama	Sayı	0	0	0.5	0.7	1.2
Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk-Anlamı Tam Olarak Karşılama	% VarOlanKelimeleriKullanYöntemiNeden	0%	0%	0,8%	2,6%	
Toplam	Sayı	34	84	60	26	204

Tablo 4. 35. Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmemeye Nedenlerinin Yöntem Bağlamında Yaşa Göre Dağılımı

4. 9. Farklı Yöntemlerle Oluşturulan Türkçe Karşılıkların Yöntem Bağlamında Cinsiyete Göre Değerlendirilmesi

Bu bölümde, ankete katılan öğretmenlerin *Türetme*, *Birleştirme*, *Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma*, *Çeviri* ve *Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemi* gibi

yöntemlerle oluşturulmuş Türkçe karşılıkları, nedenleriyle birlikte yöntem bağlamında cinsiyete göre değerlendirmesi bulunmaktadır.

4. 9. 1. Türetme Yöntemi İle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Yöntem Bağlamında Cinsiyete Göre Dağılımı

Batı kökenli alıntılar ve TDK'nin önerdiği, *Türetme Yöntemi* ile oluşturulmuş Türkçe karşılıklar şunlardır: “*Air-conditioned-Havalandırmalı, Akustik-Yankılanım, Amblem-Belirtke, Angaje-Bağlanmış, Angajman-Bağlantı, Animatör-Canlandırıcı, Antagonist-Düşmanca, Artikülasyon-Boğumlanma, Asist-Yardımcı, Avans-Öndelik, Banner-Duyurmalık, Patent-Buluş, Browser-Açar, Play-back-Söylemleme, Podyum-Çıkmalık, Rant-Getirim, Remix-Bindirim, Vokalist-Seslikçi, Adaptör-Uyarlayıcı, Akreditasyon-Denklik*”

Bu bölümde de ankette yer alan *Türetme Yöntemi* ile oluşturulmuş 20 kelimeye, cinsiyetlerine göre öğretmenlerin vermiş olduğu cevaplar bulunmaktadır. *Türetme Yöntemi* ile oluşturulmuş 20 kelimeye, *Hiç Uygun Değil* seçeneğini işaretleyen bayan öğretmen sayısı 17.4 ve bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı %13,59'dur. *Hiç Uygun Değil* seçeneğini işaretleyen erkek öğretmen sayısı 12.6 ve bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı %16,57'dir.

Uygun Değil seçeneğini işaretleyen bayan öğretmen sayısı 22.9 ve bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı %17,89'dur. *Uygun Değil* seçeneğini işaretleyen erkek öğretmen sayısı 18.2 ve bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı %23,94'tür.

Biraz Uygun seçeneğini işaretleyen bayan öğretmen sayısı 29.2 ve bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı %22,81'dir. *Biraz Uygun* seçeneğini işaretleyen erkek öğretmen sayısı 14.6 ve bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı %19,21'dir.

Uygun seçeneğini işaretleyen bayan öğretmen sayısı 39.9 ve bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı %31,17'dir. *Uygun* seçeneğini işaretleyen erkek öğretmen sayısı 21.6 ve bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı %28,42'dir.

Tamamen Uygun seçeneğini işaretleyen bayan öğretmen sayısı 18.6 ve bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı %14,53'tür. *Tamamen Uygun* seçeneğini işaretleyen erkek öğretmen sayısı 9 ve bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı %11,84'tür.

Hiç Uygun Değil ve *Uygun Değil* seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeleri uygun görmeyen bayan öğretmen sayısı 40.3 olup bu gruptaki

toplam öğretmen sayısına oranı ise %31,48'dir. *Hiç Uygun Değil* ve *Uygun Değil* seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeleri uygun görmeyen erkek öğretmen sayısı 30.8 olup bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı ise %40,51'dir.

Uygun ve *Tamamen Uygun* seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeleri uygun gören bayan öğretmen sayısı 58.5 olup bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı ise %45,70'tir. *Uygun* ve *Tamamen Uygun* seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeleri uygun gören erkek öğretmen sayısı 30.6 olup bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı ise %40,26'dır.

			Cinsiyet		Toplam
			Bayan	Erkek	
Değerlendirme ^a	Hiç Uygun Değil	Sayı	17.4	12.6	30
		% TüretmeYöntemi	13,59%	16,57%	
	Uygun Değil	Sayı	22.9	18.2	41.1
		% TüretmeYöntemi	17,89%	23,94%	
	Biraz Uygun	Sayı	29.2	14.6	43.8
		% TüretmeYöntemi	22,81%	19,21%	
	Uygun	Sayı	39.9	21.6	61.5
		% TüretmeYöntemi	31,17%	28,42%	
	Tamamen Uygun	Sayı	18.6	9	27.6
		% TüretmeYöntemi	14,53%	11,84%	
Toplam		Sayı	128	76	204

Tablo 4. 36. Türetme Yöntemi İle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Yöntem Bağlamında Cinsiyete Göre Dağılımı

4. 9. 2. Türetme Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Nedenlerinin Yöntem Bağlamında Cinsiyete Göre Dağılımı

Bu bölümde de ankette yer alan *Türetme Yöntemi* ile oluşturulmuş 20 kelimeyi, cinsiyete göre öğretmenlerin uygun görüp görmeme nedenleri yer almaktadır. Buna göre, *Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneğini işaretleyen bayan öğretmenlerin sayısı 83.2'dir ve bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı %65'tir. *Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneğini işaretleyen erkek öğretmenlerin sayısı 44.9'dur ve bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı %59'dur.

		Cinsiyet		Toplam
		Bayan	Erkek	
Değerlendirme ^a Ses	Sayı	7.3	5.2	12.5
	% TüretmeYöntemiNeden	5,7%	6,8%	
Biçim	Sayı	7.6	2.6	10.2
	% TüretmeYöntemiNeden	5,9%	3,4%	
Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk	Sayı	10.8	7.8	18.6
	% TüretmeYöntemiNeden	8,4%	6%	
Anlamı Tam Olarak Karşılama	Sayı	83.2	44.9	128.1
	% TüretmeYöntemiNeden	65%	59%	
Olumlu veya Olumsuz Çağrışım	Sayı	6.4	3.3	9.7
	% TüretmeYöntemiNeden	5%	4,3%	
Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk-Olumlu veya Olumsuz Çağrışım	Sayı	0.1	0	0.1
	% TüretmeYöntemiNeden	0,07%	0%	
Anlamı Tam Olarak Karşılama-Olumlu veya Olumsuz Çağrışım	Sayı	1.5	1.8	3.3
	% TüretmeYöntemiNeden	1,1%	2,3%	
Ses-Biçim-Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk-Anlamı Tam Olarak Karşılama	Sayı	4.2	2.2	6.4
	% TüretmeYöntemiNeden	3,2%	2,8%	
Ses-Biçim-Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk	Sayı	2.2	1	3.2
	% TüretmeYöntemiNeden	1,7%	1,3%	
Hepsi	Sayı	2.1	0.3	2.4
	% TüretmeYöntemiNeden	1,6%	0,3%	
Ses-Biçim	Sayı	0.9	1.9	2.8
	% TüretmeYöntemiNeden	0,7%	2,5%	
Ses-Anlamı Tam Olarak Karşılama	Sayı	0.9	0.9	1.8
	% TüretmeYöntemiNeden	0,7%	1,1%	
Ses-Biçim-Anlamı Tam Olarak Karşılama	Sayı	0.5	1.2	1.7
	% TüretmeYöntemiNeden	0,3%	1,5%	
Ses-Biçim-Anlamı Tam Olarak Karşılama-Olumlu veya	Sayı	0.1	0.8	0.9

Olumsuz Çağrışım	% TüretmeYöntemiNeden	0,07%	1%	
Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk-Anlamı	Sayı	0.2	2.1	2.3
Tam Olarak Karşılama	% TüretmeYöntemiNeden	0,1%	2,7%	
Toplam	Sayı	128	76	204

Tablo 4. 37. Türetme Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmemeye Nedenlerinin Yöntem Bağlamında Cinsiyete Göre Dağılımı

4. 9. 3. Birleştirme Yöntemi İle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmemeye Oranlarının Yöntem Bağlamında Cinsiyete Göre Dağılımı

Batı kökenli alıntılar ve TDK'nin önerdiği, *Birleştirme Yöntemi* ile oluşturulmuş Türkçe karşılıklar şunlardır: “*Arbitraj-Ara Kazanç, Aroma-Hoş Koku, Aromaterapi-Koku Tedavisi, Asparagas-Şişirme Haber, Bandrol-Denetim Pulu, Bienal-Yılaşırı, Black Top-Sokak Basketbolu, Crash-test-Çarp-sına, Endoskopi-İç Görüm, Pivot-Eksen Oyuncu, Reasürans-İkili Sigorta, Senkronik-Eş Zamanlı, Rekonstrüksiyon-Yeniden Kurma, Süpermarket-Satış Sarayı, Tabldot-Seçmesiz Yemek, Ültimatom-Kesin Uyarı, Akreditif-Güven Yazısı, Tomografi-Kesityazar, Seminer-Toplu Çalışma, Zaping-Geçgeç*”

Bu bölümde, ankette yer alan *Birleştirme Yöntemi* ile oluşturulmuş 20 kelimeye, cinsiyetlerine göre öğretmenlerin vermiş olduğu cevaplar görülmektedir. *Birleştirme Yöntemi* ile oluşturulmuş 20 kelimeye, *Hiç Uygun Değil* seçeneğini işaretleyen bayan öğretmen sayısı 13.5 ve bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı %10,5'tir. *Hiç Uygun Değil* seçeneğini işaretleyen erkek öğretmen sayısı 9.5 ve bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı %12,5'tir.

Uygun Değil seçeneğini işaretleyen bayan öğretmen sayısı 19.9 ve bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı %15,5'tir. *Uygun Değil* seçeneğini işaretleyen erkek öğretmen sayısı 13.9 ve bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı %18,2'dir.

Biraz Uygun seçeneğini işaretleyen bayan öğretmen sayısı 26.4 ve bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı %20,6'dır. *Biraz Uygun* seçeneğini işaretleyen erkek öğretmen sayısı 13 ve bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı %17,1'dir.

Uygun seçeneğini işaretleyen bayan öğretmen sayısı 42.3 ve bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı %33'tür. *Uygun* seçeneğini işaretleyen erkek öğretmen sayısı 27.1 ve bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı %35,6'dır.

Tamamen Uygun seçeneğini işaretleyen bayan öğretmen sayısı 25.9 ve bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı %20,2'dir. *Tamamen Uygun* seçeneğini işaretleyen erkek öğretmen sayısı 12.5 ve bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı %16,4'tür.

Hiç Uygun Değil ve *Uygun Değil* seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeleri uygun görmeyen bayan öğretmen sayısı 33.4 olup bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı ise %26'dır. *Hiç Uygun Değil* ve *Uygun Değil* seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeleri uygun görmeyen erkek öğretmen sayısı 23.4 olup bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı ise %30,7'dir.

Uygun ve *Tamamen Uygun* seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeleri uygun gören bayan öğretmen sayısı 68.2 olup bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı ise %53,2'tir. *Uygun* ve *Tamamen Uygun* seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeleri uygun gören erkek öğretmen sayısı 39.6 olup bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı ise %52'dir.

			Cinsiyet		Toplam
			Bayan	Erkek	
Değerlendirme ^a	Hiç Uygun Değil	Sayı	13.5	9.5	23
		% BirleştirmeYöntemi	10,5%	12,5%	
	Uygun Değil	Sayı	19.9	13.9	33.8
		% BirleştirmeYöntemi	15,5%	18,2%	
	Biraz Uygun	Sayı	26.4	13	39.4
		% BirleştirmeYöntemi	20,6%	17,1%	
	Uygun	Sayı	42.3	27.1	69.4
		% BirleştirmeYöntemi	33%	35,6%	
	Tamamen Uygun	Sayı	25.9	12.5	38.4
		% BirleştirmeYöntemi	20,2%	16,4%	
Toplam	Sayı	128	76	204	

Tablo 4. 38. Birleştirme Yöntemi İle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Yöntem Bağlamında Cinsiyete Göre Dağılımı

4. 9. 4. Birleştirme Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Nedenlerinin Yöntem Bağlamında Cinsiyete Göre Dağılımı

Bu başlık altında, ankette yer alan *Birleştirme Yöntemi* ile oluşturulmuş 20 kelimeyi, cinsiyete göre öğretmenlerin uygun görüp görmeme nedenleri yer almaktadır. Buna göre, *Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneğini işaretleyen bayan öğretmenlerin sayısı 94.3'tür ve bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı %73,6'dır. *Anlamı Tam*

Olarak Karşılama seçeneğini işaretleyen erkek öğretmenlerin sayısı 48'dir ve bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı %63,1'dir.

		Cinsiyet		Toplam
		Bayan	Erkek	
Değerlendirme ^a Ses	Sayı	5.6	3.2	8.8
	% Birleştirme Yöntemi Neden	4,3%	4,2%	
Biçim	Sayı	6.2	3.4	9.6
	% Birleştirme Yöntemi Neden	4,8%	4,4%	
Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk	Sayı	5.3	5.8	11.1
	% Birleştirme Yöntemi Neden	4,1%	7,6%	
Anlamı Tam Olarak Karşılama	Sayı	94.3	48	142.3
	% Birleştirme Yöntemi Neden	73,6%	63,1%	
Olumlu veya Olumsuz Çağrışım	Sayı	5.1	3.2	8.3
	% Birleştirme Yöntemi Neden	3,9%	4,2%	
Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk-Olumlu veya Olumsuz Çağrışım	Sayı	0	0.2	0.2
	% Birleştirme Yöntemi Neden	0%	0,2%	
Anlamı Tam Olarak Karşılama-Olumlu veya Olumsuz Çağrışım	Sayı	0.8	1.4	2.2
	% Birleştirme Yöntemi Neden	0,6%	1,8%	
Ses-Biçim-Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk-Anlamı Tam Olarak Karşılama	Sayı	4.8	2.5	7.3
	% Birleştirme Yöntemi Neden	3,7%	3,2%	
Ses-Biçim-Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk	Sayı	0.8	1.3	2.1
	% Birleştirme Yöntemi Neden	0,6%	1,7%	
Hepsi	Sayı	2.1	2.4	4.5
	% Birleştirme Yöntemi Neden	1,6%	3,1%	
Ses-Biçim	Sayı	0.7	0.5	1.2
	% Birleştirme Yöntemi Neden	0,5%	0,6%	
Ses-Anlamı Tam Olarak Karşılama	Sayı	1.1	0.8	1.9
	% Birleştirme Yöntemi Neden	0,8%	0,05%	
Ses-Biçim-Anlamı Tam Olarak Karşılama	Sayı	0.6	1.6	2.2
	% Birleştirme Yöntemi Neden	0,4%	2,1%	
Ses-Biçim-Anlamı Tam Olarak Karşılama-Olumlu veya Olumsuz Çağrışım	Sayı	0.1	0.3	0.4
	% Birleştirme Yöntemi Neden	0,07%	0,3%	
Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk-Anlamı Tam Olarak Karşılama	Sayı	0.5	1.4	1.9
	% Birleştirme Yöntemi Neden	0,3%	1,8%	
Toplam	Sayı	128	76	204

Tablo 4. 39. Birleştirme Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Nedenlerinin Yöntem Bağlamında Cinsiyete Göre Dağılımı

4. 9. 5. Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemi İle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Yöntem Bağlamında Cinsiyete Göre Dağılımı

Batı kökenli alıntılar ve TDK'nin önerdiği, *Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemi* ile oluşturulmuş Türkçe karşılıklar şunlardır: “*Business clas-İşlik Orun, Duayen-Aksakal, Economy clas-Hesaplı Orun, Eksantrik-Uçrak, Nüans-Çalar, Bar-kot-Çizgi İm, Slogan-Uran, Pankart-Uranlık, Lobi-Dalan, Viraj-Büküm, Kondisyon-Erk, Espionage-Çaşıtlık, Enfeksiyon-Yangı, First clas-Birinci Orun, Halüsinasyon-Sanrı, Konsültasyon-Keneş, Kota-Ülüş, Paraf-İmce, Pedal-Ayakça, Kod-İm*”

Bu bölümde de ankette yer alan *Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemi* ile oluşturulmuş 20 kelimeye, cinsiyetlerine göre öğretmenlerin vermiş olduğu cevaplar bulunmaktadır. *Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemi* ile oluşturulmuş 20 kelimeye, *Hiç Uygun Değil* seçeneğini işaretleyen bayan öğretmen sayısı 33.1 ve bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı %25,8'dir. *Hiç Uygun Değil* seçeneğini işaretleyen erkek öğretmen sayısı 24.8 ve bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı %32,6'dır.

Uygun Değil seçeneğini işaretleyen bayan öğretmen sayısı 48.1 ve bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı %37,5'tir. *Uygun Değil* seçeneğini işaretleyen erkek öğretmen sayısı 21.9 ve bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı %28,8'dir.

Biraz Uygun seçeneğini işaretleyen bayan öğretmen sayısı 23.6 ve bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı %18,4'tür. *Biraz Uygun* seçeneğini işaretleyen erkek öğretmen sayısı 14.7 ve bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı %19,3'tür.

Uygun seçeneğini işaretleyen bayan öğretmen sayısı 15.2 ve bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı %11,8'dir. *Uygun* seçeneğini işaretleyen erkek öğretmen sayısı 10 ve bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı %13,1'dir.

Tamamen Uygun seçeneğini işaretleyen bayan öğretmen sayısı 8 ve bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı %6,2'dir. *Tamamen Uygun* seçeneğini işaretleyen erkek öğretmen sayısı 4.6 ve bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı %6,05'tir.

Hiç Uygun Değil ve *Uygun Değil* seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeyi uygun görmeyen bayan öğretmen sayısı 81.2 olup bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı ise %63,3'tür. *Hiç Uygun Değil* ve *Uygun Değil*

seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeleri uygun görmeyen erkek öğretmen sayısı 46.7 olup bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı ise %61,4'tür.

Uygun ve Tamamen Uygun seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeleri uygun gören bayan öğretmen sayısı 23.2 olup bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı ise %18'dir. *Uygun ve Tamamen Uygun* seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeleri uygun gören erkek öğretmen sayısı 14.6 olup bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı ise %19,15'tir.

			Cinsiyet		Toplam
			Bayan	Erkek	
Değerlendirme ^a	Hiç Uygun Değil	Sayı	33.1	24.8	57.9
		%LehçelerdenAlıntıYöntemi	25,8%	32,6%	
	Uygun Değil	Sayı	48.1	21.9	70
		%LehçelerdenAlıntıYöntemi	37,5%	28,8%	
	Biraz Uygun	Sayı	23.6	14.7	38.3
		%LehçelerdenAlıntıYöntemi	18,4%	19,3%	
	Uygun	Sayı	15.2	10	25.2
		%LehçelerdenAlıntıYöntemi	11,8%	13,1%	
	Tamamen Uygun	Sayı	8	4.6	12.6
		%LehçelerdenAlıntıYöntemi	6,2%	6,05%	
Toplam		Sayı	128	76	204

Tablo 4. 40. Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemi İle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmemeye Oranlarının Yöntem Bağlamında Cinsiyete Göre Dağılımı

4. 9. 6. Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmemeye Nedenlerinin Yöntem Bağlamında Cinsiyete Göre Dağılımı

Bu bölümde, ankette yer alan *Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemi* ile oluşturulmuş 20 kelimeyi, cinsiyete göre öğretmenlerin uygun görüp görmeme nedenleri yer almaktadır. Buna göre, *Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneğini işaretleyen bayan öğretmenlerin sayısı 59.6'dır ve bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı %46,5'tir. *Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneğini işaretleyen erkek öğretmenlerin sayısı 36.2'dir ve bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı %47,6'dır.

Ayrıca *Ses* seçeneğini işaretleyen bayan öğretmen sayısı 22.4 ve bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı %17,5'tir. *Ses* seçeneğini işaretleyen erkek öğretmen sayısı 14.1 ve bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı %18,5'tir.

Biçim seçeneğini işaretleyen bayan öğretmen sayısı 16.6'dır ve bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı 12,9'dur. *Biçim* seçeneğini işaretleyen erkek öğretmen sayısı 2.4'tür ve bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı 3,1'dir.

Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk seçeneğini işaretleyen bayan öğretmen sayısı 4.2'dir ve bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı 3,2'dir. *Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk* seçeneğini işaretleyen erkek öğretmen sayısı 4.9'dur ve bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı 6,4'tür.

Olumlu veya Olumsuz Çağrışım seçeneğini işaretleyen bayan öğretmen sayısı 9.8'dir ve bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı 7,6'dır. *Olumlu veya Olumsuz Çağrışım* seçeneğini işaretleyen erkek öğretmen sayısı 5.7'dir ve bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı 7,5'tir.

		Cinsiyet		Toplam
		Bayan	Erkek	
Değerlendirme ^a Ses	Sayı	22.4	14.1	36.5
	% Lehçelerden Alıntı Yöntemi Neden	17,5%	18,5%	
Biçim	Sayı	16.6	2.4	19
	% Lehçelerden Alıntı Yöntemi Neden	12,9%	3,1%	
Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk	Sayı	4.2	4.9	9.1
	% Lehçelerden Alıntı Yöntemi Neden	3,2%	6,4%	
Anlamı Tam Olarak Karşılama	Sayı	59.6	36.2	95.8
	% Lehçelerden Alıntı Yöntemi Neden	46,5%	47,6%	
Olumlu veya Olumsuz Çağrışım	Sayı	9.8	5.7	15.5
	% Lehçelerden Alıntı Yöntemi Neden	7,6%	7,5%	
Anlamı Tam Olarak Karşılama-Olumlu veya Olumsuz Çağrışım	Sayı	1.7	1.3	3
	% Lehçelerden Alıntı Yöntemi Neden	1,3%	1,7%	
Ses-Biçim-Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk-Anlamı Tam Olarak Karşılama	Sayı	1.2	2.2	3.4
	% Lehçelerden Alıntı Yöntemi Neden	0,9%	2,8%	
Ses-Biçim-Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk	Sayı	0.8	0.4	1.2
	% Lehçelerden Alıntı Yöntemi Neden	0,6%	0,5%	

Hepsi	Sayı	2	1.6	3.6
	% Lehçelerden Alıntı Yöntemi Neden	1,5%	2,1%	
Ses-Biçim	Sayı	3.2	1.1	4.3
	% Lehçelerden Alıntı Yöntemi Neden	2,5%	1,4%	
Ses-Anlamı Tam Olarak Karşılama	Sayı	2.1	2.2	4.3
	% Lehçelerden Alıntı Yöntemi Neden	1,6%	2,8%	
Ses-Biçim-Anlamı Tam Olarak Karşılama	Sayı	3.7	2.6	6.3
	% Lehçelerden Alıntı Yöntemi Neden	2,8%	3,4%	
Ses-Biçim-Anlamı Tam Olarak Karşılama-Olumlu veya Olumsuz Çağrışım	Sayı	0.3	0.6	0.9
	% Lehçelerden Alıntı Yöntemi Neden	0,2%	0,7%	
Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk-Anlamı Tam Olarak Karşılama	Sayı	0.4	0.7	1.1
	% Lehçelerden Alıntı Yöntemi Neden	0,3%	0,9%	
Toplam	Sayı	128	76	204

Tablo 4. 41. Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmemeye Nedenlerinin Yöntem Bağlamında Cinsiyete Göre Dağılımı

4. 9. 7. Çeviri Yöntemi İle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmemeye Oranlarının Yöntem Bağlamında Cinsiyete Göre Dağılımı

Batı kökenli alıntılar ve TDK'nin önerdiği, *Çeviri Yöntemi* ile oluşturulmuş Türkçe karşılıklar şunlardır: “*Alan markajı-Alan Tutma, Bariyer-Engel, Blokaj-Durdurmak, Bloke Para-Tutulmuş Para, Bouns Pas-Sektirme Pas, Brand Extention-Marka Yayılımı, Call Center-Çağrı Merkezi, Cash Card-Nakit Kartı, Casting-Oyuncu Seçimi, Check point-Denetim Noktası, Cohabitation-Birlikte Yaşama, Damping-İndirim, Birthtravma-Doğum İncinmesi, Dealing Room-Satış Odası, Deep-freeze-Derin Dondurucu, Deflasyon-Para Kısıtlaması, Demarke Olmak-Boşta Olmak, Depresyon-Çöküntü, Devalüasyon-Değer Düşürme, Partner-Eş*”

Bu bölümde, ankette yer alan *Çeviri Yöntemi* ile oluşturulmuş 20 kelimeye, cinsiyetlerine göre öğretmenlerin vermiş olduğu cevaplar yer almaktadır. *Çeviri Yöntemi* ile oluşturulmuş 20 kelimeye, *Hiç Uygun Değil* seçeneğini işaretleyen bayan öğretmen sayısı 5.3 ve bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı %4,1'dir. *Hiç Uygun Değil* seçeneğini işaretleyen erkek öğretmen sayısı 3.1 ve bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı %4,07'dir.

Uygun Değil seçeneğini işaretleyen bayan öğretmen sayısı 8.9 ve bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı %6,9'dur. *Uygun Değil* seçeneğini işaretleyen erkek öğretmen sayısı 6.1 ve bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı %8,02'dir.

Biraz Uygun seçeneğini işaretleyen bayan öğretmen sayısı 18.5 ve bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı %14,4'tür. *Biraz Uygun* seçeneğini işaretleyen erkek öğretmen sayısı 10.2 ve bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı %13,4'tür.

Uygun seçeneğini işaretleyen bayan öğretmen sayısı 47.8 ve bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı %37,3'tür. *Uygun* seçeneğini işaretleyen erkek öğretmen sayısı 28,5 ve bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı %37,5'tir.

Tamamen Uygun seçeneğini işaretleyen bayan öğretmen sayısı 47.5 ve bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı %37,1'dir. *Tamamen Uygun* seçeneğini işaretleyen erkek öğretmen sayısı 28.1 ve bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı %36,9'dur.

Hiç Uygun Değil ve *Uygun Değil* seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeleri uygun görmeyen bayan öğretmen sayısı 14.2 olup bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı ise %11'dir. *Hiç Uygun Değil* ve *Uygun Değil* seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeleri uygun görmeyen erkek öğretmen sayısı 9.2 olup bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı ise %12,09'dur.

Uygun ve *Tamamen Uygun* seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeleri uygun gören bayan öğretmen sayısı 95.3 olup bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı ise %74,4'tür. *Uygun* ve *Tamamen Uygun* seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeleri uygun gören erkek öğretmen sayısı 56.6 olup bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı ise %74,4'tür.

			Cinsiyet		Toplam
			Bayan	Erkek	
Değerlendirme ^a	Hiç Uygun Değil	Sayı	5.3	3.1	8.4
		% ÇeviriYöntemi	4,1%	4,07%	
	Uygun Değil	Sayı	8.9	6.1	15
		% ÇeviriYöntemi	6,9%	8,02%	
	Biraz Uygun	Sayı	18.5	10.2	28.7
		% ÇeviriYöntemi	14,4%	13,4%	
	Uygun	Sayı	47.8	28.5	76.3
		% ÇeviriYöntemi	37,3%	37,5%	
	Tamamen Uygun	Sayı	47.5	28.1	75.6

	% ÇeviriYöntemi	37,1%	36,9%	
Toplam	Sayı	128	76	204

Tablo 4. 42. Çeviri Yöntemi İle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmemeye Oranlarının Yöntem Bağlamında Cinsiyete Göre Dağılımı

4. 9. 8. Çeviri Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmemeye Nedenlerinin Yöntem Bağlamında Cinsiyete Göre Dağılımı

Bu bölümde, ankette yer alan *Çeviri Yöntemi* ile oluşturulmuş 20 kelimeyi, cinsiyete göre öğretmenlerin uygun görüp görmeme nedenleri yer almaktadır. Buna göre, *Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneğini işaretleyen bayan öğretmenlerin sayısı 100.2'dir ve bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı %78,2'dir. *Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneğini işaretleyen erkek öğretmenlerin sayısı 51.5'tir ve bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı %67,7'dir.

		Cinsiyet		Toplam
		Bayan	Erkek	
Değerlendirme ^a Ses	Sayı	3.9	2.2	6.1
	% ÇeviriYöntemiNeden	3,04%	2,8%	
Biçim	Sayı	4.3	1.7	6
	% ÇeviriYöntemiNeden	3,3%	2,2%	
Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk	Sayı	5.2	5.7	10.9
	% ÇeviriYöntemiNeden	4,06%	7,5%	
Anlamı Tam Olarak Karşılama	Sayı	100.2	51.5	151.7
	% ÇeviriYöntemiNeden	78,2%	67,7%	
Olumlu veya Olumsuz Çağrışım	Sayı	3.1	1.2	4.3
	% ÇeviriYöntemiNeden	2,4%	1,5%	
Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk-Olumlu veya Olumsuz Çağrışım	Sayı	0	0.2	0.2
	% ÇeviriYöntemiNeden	0%	0,2%	
Anlamı Tam Olarak Karşılama-Olumlu veya Olumsuz Çağrışım	Sayı	0.2	0.7	0.9
	% ÇeviriYöntemiNeden	0,1%	0,9%	
Ses-Biçim-Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk-Anlamı Tam Olarak Karşılama	Sayı	3.4	4.9	8.3
	% ÇeviriYöntemiNeden	2,6%	6,4%	
Ses-Biçim-Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk	Sayı	0.8	0.4	1.2
	% ÇeviriYöntemiNeden	0,6%	0,5%	
Hepsi	Sayı	3.7	3.6	7.3

	% Çeviri Yöntemi Neden	2,8%	4,7%	
Ses-Biçim	Sayı	0.7	0.2	0.9
	% Çeviri Yöntemi Neden	0,5%	0,2%	
Ses-Anlamı Tam Olarak Karşılama	Sayı	0.6	1.7	2.3
	% Çeviri Yöntemi Neden	0,4%	2,2%	
Ses-Biçim-Anlamı Tam Olarak Karşılama	Sayı	0.9	1	1.9
	% Çeviri Yöntemi Neden	0,7%	1,3%	
Ses-Biçim-Anlamı Tam Olarak Karşılama-Olumlu veya Olumsuz Çağrışım	Sayı	0.4	0	0.4
	% Çeviri Yöntemi Neden	0,3%	0%	
Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk-Anlamı Tam Olarak Karşılama	Sayı	0.6	1	1.6
	% Çeviri Yöntemi Neden	0,4%	1,3%	
Toplam	Sayı	128	76	204

Tablo 4. 43. Çeviri Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmemeye Nedenlerinin Yöntem Bağlamında Cinsiyete Göre Dağılımı

4. 9. 9. Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemi İle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmemeye Oranlarının Yöntem Bağlamında Cinsiyete Göre Dağılımı

Batı kökenli alıntılar ve TDK'nin önerdiği, *Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemi* ile oluşturulmuş Türkçe karşılıklar şunlardır: “*Ambiyans-Hava, Anekdot-Fıkra, Ansambl-Topluluk, Antet-Başlık, Go-kart-Yürüteç, Entertainment-Eğlence, Gusto-Zevk, Handikap-Engel, Adisyon-Hesap, Argüman-Kanıt, Brokır-Simsar, Chat-Sohbet, Antipatik-Soğuk, Demagog-Lafazan, Planton-Emir Eri, Rating-Takdir, Titr-San, Ekspedisyon-Sefer, Eksperyans-Deneme, Ekspozisyon-Sergi*”

Bu bölümde ise ankette yer alan *Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemi* ile oluşturulmuş 20 kelimeye, cinsiyetlerine göre öğretmenlerin vermiş olduğu cevaplar bulunmaktadır. *Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemi* ile oluşturulmuş 20 kelimeye, *Hiç Uygun Değil* seçeneğini işaretleyen bayan öğretmen sayısı 13 ve bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı %10,1'dir. *Hiç Uygun Değil* seçeneğini işaretleyen erkek öğretmen sayısı 7.3 ve bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı %9,6'dır.

Uygun Değil seçeneğini işaretleyen bayan öğretmen sayısı 19.2 ve bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı %15'tir. *Uygun Değil* seçeneğini işaretleyen erkek öğretmen sayısı 10.6 ve bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı %13,9'dur.

Biraz Uygun seçeneğini işaretleyen bayan öğretmen sayısı 23 ve bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı %17,9'dur. *Biraz Uygun* seçeneğini işaretleyen erkek öğretmen sayısı 13 ve bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı %17,1'dir.

Uygun seçeneğini işaretleyen bayan öğretmen sayısı 43.5 ve bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı %33,9'dur. *Uygun* seçeneğini işaretleyen erkek öğretmen sayısı 22,5 ve bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı %29,6'dır.

Tamamen Uygun seçeneğini işaretleyen bayan öğretmen sayısı 29.3 ve bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı %22,8'dir. *Tamamen Uygun* seçeneğini işaretleyen erkek öğretmen sayısı 22.6 ve bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı %29,7'dir.

Hiç Uygun Değil ve *Uygun Değil* seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeleri uygun görmeyen bayan öğretmen sayısı 32.2 olup bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı ise %25,1'dir. *Hiç Uygun Değil* ve *Uygun Değil* seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeleri uygun görmeyen erkek öğretmen sayısı 17.9 olup bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı ise %23,5'tir.

Uygun ve *Tamamen Uygun* seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeleri uygun gören bayan öğretmen sayısı 72.8 olup bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı ise %56,7'dir. *Uygun* ve *Tamamen Uygun* seçeneklerini birlikte değerlendirip incelediğimizde kelimeleri uygun gören erkek öğretmen sayısı 45.1 olup bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı ise %59,3'tür.

			Cinsiyet		Toplam
			Bayan	Erkek	
Değerlendirme ^a	Hiç Uygun Değil	Sayı	13	7.3	20.3
		% VarOlanKelKullYöntemi	10,1%	9,6%	
	Uygun Değil	Sayı	19.2	10.6	29.8
		% VarOlanKelKullYöntemi	15%	13,9%	
	Biraz Uygun	Sayı	23	13	36
		% VarOlanKelKullYöntemi	17,9%	17,1%	
	Uygun	Sayı	43.5	22.5	66
		% VarOlanKelKullYöntemi	33,9%	29,6%	
	Tamamen Uygun	Sayı	29.3	22.6	51.9
		% VarOlanKelKullYöntemi	22,8%	29,7%	
Toplam	Sayı	128	76	204	

Tablo 4. 44. Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemi İle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Yöntem Bağlamında Cinsiyete Göre Dağılımı

4. 9. 10. Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülme Nedenlerinin Yöntem Bağlamında Cinsiyete Göre Dağılımı

Bu bölümde, ankette yer alan *Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemi* ile oluşturulmuş 20 kelimeyi, cinsiyete göre öğretmenlerin uygun görüp görmeme nedenleri yer almaktadır. Buna göre, *Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneğini işaretleyen bayan öğretmenlerin sayısı 97.5'dir ve bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı %76,1'dir. *Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneğini işaretleyen erkek öğretmenlerin sayısı 57'dir ve bu gruptaki toplam öğretmen sayısına oranı %75'tir.

		Cinsiyet		Toplam
		Bayan	Erkek	
Değerlendirme ^a Ses	Sayı	6.2	1.8	8
	% VarOlanKelimeleriKullanmaYöntemiNeden	4,8%	2,3%	
Biçim	Sayı	4.3	1.6	5.9
	% VarOlanKelimeleriKullanmaYöntemiNeden	3,3%	2,1%	
Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk	Sayı	4	3.9	7.9
	% VarOlanKelimeleriKullanmaYöntemiNeden	3,1%	5,1%	
Anlamı Tam Olarak Karşılama	Sayı	97.5	57	154.5
	% VarOlanKelimeleriKullanmaYöntemiNeden	76,1%	75%	
Olumlu veya Olumsuz Çağrışım	Sayı	5.7	1.5	7.2
	% VarOlanKelimeleriKullanmaYöntemiNeden	4,4%	1,9%	
Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk- Olumlu veya Olumsuz Çağrışım	Sayı	0.1	0	0.1
	% VarOlanKelimeleriKullanmaYöntemiNeden	0,07%	0%	
Anlamı Tam Olarak Karşılama-Olumlu veya Olumsuz Çağrışım	Sayı	1	1.7	2.7
	% VarOlanKelimeleriKullanmaYöntemiNeden	0,7%	2,2%	
Ses-Biçim-Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk- Anlamı Tam Olarak Karşılama	Sayı	2.5	2.8	5.3
	% VarOlanKelimeleriKullanmaYöntemiNeden	1,9%	3,6%	
Ses-Biçim-Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk	Sayı	0.5	0.1	0.6
	% VarOlanKelimeleriKullanmaYöntemiNeden	0,3%	0,1%	
Hepsi	Sayı	4.1	1.4	5.5
	% VarOlanKelimeleriKullanmaYöntemiNeden	3,2%	1,8%	

Ses-Biçim	Sayı	0.5	0.1	0.6
	% VarOlanKelimeleriKullanmaYöntemiNeden	0,3%	0,1%	
Ses-Anlamı Tam Olarak	Sayı	0.8	1.5	2.3
Karşılama	% VarOlanKelimeleriKullanmaYöntemiNeden	0,6%	1,9%	
Ses-Biçim-Anlamı Tam	Sayı	0.7	1.3	2
Olarak Karşılama	% VarOlanKelimeleriKullanmaYöntemiNeden	0,5%	1,7%	
Ses-Biçim-Anlamı Tam	Sayı	0.1	0.1	0.2
Olarak Karşılama-Olumlu	% VarOlanKelimeleriKullanmaYöntemiNeden	0,07%	0,1%	
veya Olumsuz Çağrışım				
Türkçenin Sözcük Türetme	Sayı	0	1.2	1.2
Kurallarına Uygunluk-	% VarOlanKelimeleriKullanmaYöntemiNeden			
Anlamı Tam Olarak		0%	1,5%	
Karşılama				
Toplam	Sayı	128	76	204

Tablo 4. 45. Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmemeye Nedenlerinin Yöntem Bağlamında Cinsiyete Göre Dağılımı

4. 10. Farklı Yöntemlerle Oluşturulan Türkçe Karşılıkların Kelime Bağlamında Genel Olarak Değerlendirilmesi

Bu bölümde, ankete katılan öğretmenlerin *Türetme*, *Birleştirme*, *Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma*, *Çeviri* ve *Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemi* gibi yöntemlerle oluşturulmuş Türkçe karşılıkları, kelime bağlamında genel olarak değerlendirmesi bulunmaktadır.

4. 10. 1. Türetme Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmemeye Oranlarının Kelime Bağlamında Genel Dağılımı

Kelimeler içinden Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Asist*” kelimesine TDK’nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Türetme Yöntemi* ile oluşturulmuş “*Yardımcı*” kelimesi için *Uygun* ve *Tamamen Uygun* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun gören öğretmen sayısı 160’tır ve toplam öğretmen sayısına oranı %78,4’tür.

Yine Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Play-back*” kelimesine TDK’nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Türetme Yöntemi* ile oluşturulmuş “*Söylememe*” kelimesi için *Hiç Uygun Değil* ve *Uygun Değil* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun görmeyen öğretmen sayısı 158’dir ve toplam öğretmen sayısına oranı %77,5’tir.

Batı Kökenli Kelimeler ve Önerilen Türkçe Karşılıklar	Uygun Görülmeme		Uygun Görülme	
	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde
Air-conditioned - Havalandırılmalı	28	13,7%	150	73,5%
Akustik - Yankılanım	58	28,5%	96	47,1%
Amblem - Belirtke	74	36,2%	84	41,1%
Angaje - Bağlanmış	44	21,6%	100	49,1%
Angajman - Bağlantı	52	25,5%	116	56,9%
Animatör - Canlandırıcı	38	18,6%	104	51%
Antagonist - Düşmanca	42	20,6%	140	68,7%
Artikülasyon - Boğumlanma	48	23,5%	118	57,8%
Asist - Yardımcı	18	8,8%	160	78,4%
Avans - Öndelik	86	42,1%	60	29,4%
Banner - Duyurmalık	108	52,9%	38	18,6%
Patent - Buluş	50	24,5%	114	55,6%
Browser - Açar	80	39,5%	70	34,3%
Play-back - Söylememe	158	77,5%	18	8,8%
Podium - Çıkmalık	150	73,5%	18	8,8%
Rant - Getirim	48	23,5%	82	40,2%
Remix - Bindirim	130	63,7%	36	17,6%
Vokalist - Seslikçi	152	74,5%	16	7,9%
Adaptör - Uyarlayıcı	32	15,7%	134	65,7%
Akreditasyon – Denklik	26	12,7%	128	62,7%
Toplam	204		100%	

Tablo 4. 46. Türetme Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmemeye Oranlarının Kelime Bağlamında Genel Dağılımı

4. 10. 2. Birleştirme Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmemeye Oranlarının Kelime Bağlamında Genel Dağılımı

Kelimeler içinden Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Senkronik*” kelimesine TDK’nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Birleştirme Yöntemi* ile oluşturulmuş “*Eş Zamanlı*” kelimesi için *Uygun* ve *Tamamen Uygun* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun gören öğretmen sayısı 164’tür ve toplam öğretmen sayısına oranı %80,4’tür.

Yine Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “Süpermarket” kelimesine TDK’nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Birleştirme Yöntemi* ile oluşturulmuş “Satis Sarayı” kelimesi için *Hiç Uygun Değil* ve *Uygun Değil* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun görmeyen öğretmen sayısı 126’dır ve toplam öğretmen sayısına oranı %61,8’dir.

Batı Kökenli Kelimeler ve Önerilen Türkçe Karşılıklar	Uygun Görülme		Uygun Görülme	
	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde
Arbitraj - Ara Kazanç	40	19,6%	132	64,7%
Aroma - Hoş Koku	30	14,7%	148	72,6%
Aromaterapi - Koku Tedavisi	20	9,8%	144	70,6%
Asparagas - Şişirme Haber	26	13,7%	150	73,5%
Bandrol - Denetim Pulu	10	4,9%	160	78,4%
Bienal - Yılaşırı	76	37,2%	80	39,3%
Black Top - Sokak Basketbolu	58	28,4%	106	52%
Crash-test - Çarp-sına	100	49,1%	66	32,4%
Endoskopi - İç Görüm	38	18,6%	108	52,9%
Pivot - Eksen Oyuncu	76	37,2%	88	43,1%
Reasürans - İkili Sigorta	46	22,5%	126	61,8%
Senkronik - Eş Zamanlı	16	7,8%	164	80,4%
Rekonstrüksiyon - Yeniden Kurma	28	13,7%	140	68,6%
Süpermarket - Satis Sarayı	126	61,8%	44	22,6%
Tabldot - Seçmesiz Yemek	110	53,9%	52	25,5%
Ültimatom - Kesin Uyarı	22	10,8%	150	73,5%
Akreditif - Güven Yazısı	44	21,5%	112	54,9%
Tomografi - Kesityazar	120	58,8%	40	19,6%
Seminer - Toplu Çalışma	42	20,6%	102	50%
Zaping - Geçgeç	108	52,9%	44	21,5%
Toplam	204			100%

Tablo 4. 47. Birleştirme Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülme Oranlarının Kelime Bağlamında Genel Dağılımı

4. 10. 3. Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Kelime Bağlamında Genel Dağılımı

Kelimeler içinden Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Halüsinasyon*” kelimesine TDK’nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemi* ile oluşturulmuş “*Sanrı*” kelimesi için *Uygun ve Tamamen Uygun* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun gören öğretmen sayısı 92’dir ve toplam öğretmen sayısına oranı %45,1’dir.

Yine Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Business clas*” kelimesine TDK’nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemi* ile oluşturulmuş “*İşlik Orun*” kelimesi için *Hiç Uygun Değil ve Uygun Değil* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun görmeyen öğretmen sayısı 176’dır ve toplam öğretmen sayısına oranı %86,3’tür.

Batı Kökenli Kelimeler ve Önerilen Türkçe Karşılıklar	Uygun Görülmeme		Uygun Görülme	
	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde
Business clas - İşlik Orun	176	86,3%	14	6,9%
Duayen - Aksakal	140	68,6%	34	16,6%
Economy clas - Hesaplı Orun	154	75,5%	22	10,7%
Eksantrik - Uçrak	160	78,4%	16	7,8%
Nüans - Çalar	154	75,5%	20	9,7%
Bar-kot - Çizgi İm	98	48%	62	30,4%
Slogan - Uran	156	76,5%	14	6,8%
Pankart - Uranlık	164	80,4%	14	6,9%
Lobi - Dalan	160	78,5%	18	8,8%
Viraj - Büküm	58	28,4%	80	39,2%
Kondisyon - Erk	116	56,8%	36	17,6%
Espionnage - Çaçıtlık	150	73,6%	34	16,7%
Enfeksiyon - Yangı	128	62,7%	34	16,7%
First clas - Birinci Orun	130	63,8%	40	19,6%
Halüsinasyon - Sanrı	64	31,4%	92	45,1%
Konsültasyon - Keneş	170	83,3%	18	8,8%

Kota - Ülüş	158	77,5%	22	10,8%
Paraf - İmce	88	43,2%	58	28,4%
Pedal - Ayakça	90	44,2%	46	22,5%
Kod - İm	44	21,6%	82	40,3%
Toplam	204			100%

Tablo 4. 48. Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Kelime Bağlamında Genel Dağılımı

4. 10. 4. Çeviri Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Kelime Bağlamında Genel Dağılımı

Kelimeler içinden Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Call Center*” kelimesine TDK’nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Çeviri Yöntemi* ile oluşturulmuş “*Çağrı Merkezi*” kelimesi için *Uygun* ve *Tamamen Uygun* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun gören öğretmen sayısı 188’dir ve toplam öğretmen sayısına oranı %92,2’dir.

Yine Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Bouns Pas*” kelimesine TDK’nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Çeviri Yöntemi* ile oluşturulmuş “*Sektirme Pas*” kelimesi için *Hiç Uygun Değil* ve *Uygun Değil* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun görmeyen öğretmen sayısı 50’dir ve toplam öğretmen sayısına oranı %24,5’tir.

Batı Kökenli Kelimeler ve Önerilen Türkçe Karşılıklar	Uygun Görülmeme		Uygun Görülme	
	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde
Alan markajı - Alan Tutma	46	22,6%	120	58,8%
Bariyer - Engel	20	9,8%	184	90,2%
Blokaj - Durdurmak	28	13,7%	140	68,6%
Bloke Para - Tutulmuş Para	34	16,6%	132	64,7%
Bouns Pas - Sektirme Pas	50	24,5%	108	52,9%
Brand Extention - Marka Yayılımı	36	17,7%	142	69,6%
Call Center - Çağrı Merkezi	8	4%	188	92,2%
Cash Card - Nakit Kartı	12	5,9%	176	86,3%
Casting - Oyuncu Seçimi	20	9,8%	162	86,3%
Check point - Denetim Noktası	12	5,8%	176	86,3%

Cohabitation - Birlikte Yaşama	26	12,8%	148	72,6%
Damping - İndirim	20	9,8%	168	82,4%
Birthtravma - Doğum İncinmesi	44	21,6%	126	61,7%
Dealing Room - Satış Odası	26	12,8%	140	68,6%
Deep-freeze - Derin Dondurucu	20	9,8%	184	90,2%
Deflasyon - Para Kısıtlaması	24	11,8%	148	72,6%
Demarke Olmak - Boşta Olmak	36	17,6%	112	54,9%
Depresyon - Çöküntü	16	7,9%	148	72,6%
Devalüasyon - Değer Düşürme	12	5,8%	168	82,3%
Partner - Eş	12	5,8%	168	82,3%
Toplam	204			100%

Tablo 4. 49. Çeviri Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmemeye Oranlarının Kelime Bağlamında Genel Dağılımı

4. 10. 5. Zaten Var Olan Kelimleri Kullanma Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmemeye Oranlarının Kelime Bağlamında Genel Dağılımı

Kelimeler içinden Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Chat*” kelimesine TDK’nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Zaten Var Olan Kelimleri Kullanma Yöntemi* ile oluşturulmuş “*Sohbet*” kelimesi için *Uygun* ve *Tamamen Uygun* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun gören öğretmen sayısı 174’tür ve toplam öğretmen sayısına oranı %85,3’tür.

Yine Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Go-kart*” kelimesine TDK’nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Zaten Var Olan Kelimleri Kullanma Yöntemi* ile oluşturulmuş “*Yürüteç*” kelimesi için *Hiç Uygun Değil* ve *Uygun Değil* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun görmeyen öğretmen sayısı 122’dir ve toplam öğretmen sayısına oranı %59,8’dir.

Batı Kökenli Kelimeler ve Önerilen Türkçe Karşılıklar	Uygun Görülmemeye		Uygun Görülme	
	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde
Ambiyans - Hava	26	12,7%	154	75,5%
Anekdot - Fıkra	76	37,3%	100	49%
Ansabl - Topluluk	48	23,5%	130	63,7%
Antet - Başlık	52	25,5%	116	56,8%

Go-kart - Yürüteç	122	59,8%	46	22,5%
Entertainment - Eğlence	22	10,8%	156	76,4%
Gusto - Zevk	52	25,5%	116	56,9%
Handikap - Engel	38	22,6%	140	68,7%
Adisyon - Hesap	18	8,8%	168	82,4%
Argüman - Kanıt	50	24,5%	112	54,9%
Brokır - Simsar	52	25,5%	120	58,8%
Chat - Sohbet	14	6,9%	174	85,3%
Antipatik - Soğuk	34	16,6%	120	58,8%
Demagog - Lafazan	66	32,3%	84	41,2%
Planton - Emir Eri	62	30,3%	92	45,1%
Rating - Takdir	64	31,4%	92	45,1%
Titir - San	76	37,3%	80	39,2%
Ekspedisyona - Sefer	44	20,6%	112	54,9%
Eksperyans - Deneme	46	22,5%	118	57,9%
Ekspozisyon - Sergi	40	19,6%	128	62,7%
Toplam	204			100%

Tablo 4. 50. Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmemeye Oranlarının Kelime Bağlamında Genel Dağılımı

4. 11. Farklı Yöntemlerle Oluşturulan Türkçe Karşılıkların Kelime Bağlamında Branşlara Göre Değerlendirilmesi

Bu bölümde, ankete katılan öğretmenlerin *Türetme*, *Birleştirme*, *Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma*, *Çeviri ve Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemi* gibi yöntemlerle oluşturulmuş Türkçe karşılıkları, kelime bağlamında branşlara göre değerlendirmesi bulunmaktadır.

4. 11. 1. Türetme Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmemeye Oranlarının Kelime Bağlamında Branşlara Göre Dağılımı

Kelimeler içinden Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Asist*” kelimesine TDK’nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Türetme Yöntemi* ile oluşturulmuş “*Yardımcı*” kelimesi için *Uygun* ve *Tamamen Uygun* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun gören İngilizce-Fransızca-Almanca

öğretmeni sayısı 84'tür ve toplam İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmeni sayısına oranı %82,3'tür.

Bu kelimeler içinden Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Asist*” kelimesine TDK'nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Türetme Yöntemi* ile oluşturulmuş “*Yardımcı*” kelimesi için *Uygun* ve *Tamamen Uygun* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun gören Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni sayısı 76'dır ve toplam Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni sayısına oranı %74,6'dır.

Ayrıca bu kelimeler içinden Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Adaptör*” kelimesine TDK'nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Türetme Yöntemi* ile oluşturulmuş “*Uyarlayıcı*” kelimesi için *Uygun* ve *Tamamen Uygun* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun gören Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni sayısı 76'dır ve toplam Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni sayısına oranı %74,6'dır.

Yine Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Podyum*” kelimesine TDK'nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Türetme Yöntemi* ile oluşturulmuş “*Çıkmalık*” kelimesi için *Hiç Uygun Değil* ve *Uygun Değil* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun görmeyen İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmeni sayısı 84'tür ve toplam İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmeni sayısına oranı %82,4'tür.

Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Play-back*” kelimesine TDK'nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Türetme Yöntemi* ile oluşturulmuş “*Söylememe*” kelimesi için *Hiç Uygun Değil* ve *Uygun Değil* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun görmeyen Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni sayısı 76'dır ve toplam Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni sayısına oranı %74,5'tir.

Batı Kökenli Kelimeler ve Önerilen Türkçe Karşılıklar	İngilizce-Fransızca-Almanca				Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı			
	Uygun Görülmemesi		Uygun Görülme		Uygun Görülmemesi		Uygun Görülme	
	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde
Air-conditioned - Havalandırılmalı	14	13,7%	76	74,5%	14	13,7%	74	72,5%

Akustik - Yankılanım	28	27,4%	48	47,1%	30	29,4%	48	47%
Amblem - Belirtke	44	43,2%	30	29,4%	30	29,4%	54	53%
Angaje - Bağlanmış	22	21,6%	58	56,9%	22	21,6%	42	41,1%
Angajman - Bağlantı	24	23,6%	64	62,7%	28	27,4%	52	51%
Animatör - Canlandırıcı	20	19,6%	52	51%	18	17,6%	52	51%
Antagonist - Düşmanca	20	19,6%	68	66,7%	22	21,6%	72	70,6%
Artikülasyon - Boğumlanma	28	27,5%	58	56,9%	20	19,6%	60	58,9%
Asist - Yardımcı	10	9,8%	84	82,3%	8	7,9%	76	74,6%
Avans - Öndelik	42	41,2%	30	29,4%	44	43,2%	30	29,4%
Banner - Duyurmalık	68	66,7%	12	11,8%	40	39,2%	26	25,5%
Patent - Buluş	26	25,5%	56	54,9%	24	23,5%	58	56,9%
Browser - Açar	50	49%	20	19,6%	30	29,4%	50	49%
Play-back - Söylememe	82	80,4%	8	7,9%	76	74,5%	10	9,8%
Podyum - Çıkmalık	84	82,4%	6	5,9%	66	64,7%	12	11,7%
Rant - Getirim	28	27,5%	44	43,2%	20	19,6%	38	37,2%
Remix - Bindirim	74	72,6%	10	9,8%	56	54,9%	26	25,4%
Vokalist - Seslikçi	82	80,4%	4	3,9%	70	68,6%	12	11,7%
Adaptör - Uyarlayıcı	24	23,5%	58	56,9%	8	7,9%	76	74,6%
Akreditasyon – Denklik	14	13,7%	56	54,9%	12	11,8%	72	70,6%
Toplam	102		100%		102		100%	

Tablo 4. 51. Türetme Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Kelime Bağlamında Branşlara Göre Dağılımı

4. 11. 2. Birleştirme Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Kelime Bağlamında Branşlara Göre Dağılımı

Kelimeler içinden Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Bandrol*” kelimesine TDK’nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Birleştirme Yöntemi* ile oluşturulmuş “*Denetim Pulu*” kelimesi için *Uygun* ve *Tamamen Uygun* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun gören İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmenleri sayısı 82’dir ve toplam İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmenleri sayısına oranı %80,4’tür.

Kelimeler içinden Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Senkronik*” kelimesine TDK’nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Birleştirme Yöntemi* ile

oluşturulmuş “Eş Zamanlı” kelimesi için *Uygun* ve *Tamamen Uygun* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun gören Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni sayısı 88’dir ve toplam Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni sayısına oranı %86,2’dir.

Yine Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Süpermarket*” kelimesine TDK’nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Birleştirme Yöntemi* ile oluşturulmuş “*Satış Sarayı*” kelimesi için *Hiç Uygun Değil* ve *Uygun Değil* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun görmeyen İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmeni sayısı 68’dir ve toplam İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmeni sayısına oranı %66,7’dir.

Yine Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Tomografi*” kelimesine TDK’nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Birleştirme Yöntemi* ile oluşturulmuş “*Kesityazar*” kelimesi için *Hiç Uygun Değil* ve *Uygun Değil* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun görmeyen Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni sayısı 62’dir ve toplam Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni sayısına oranı %60,8’dir.

Batı Kökenli Kelimeler ve Önerilen Türkçe Karşılıklar	İngilizce-Fransızca-Almanca				Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı			
	Uygun Görülmeme		Uygun Görülme		Uygun Görülmeme		Uygun Görülme	
	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde
Arbitraj - Ara Kazanç	20	19,6%	62	60,8%	20	19,6%	70	68,6%
Aroma - Hoş Koku	12	11,7%	74	72,6%	18	17,7%	74	72,6%
Aromaterapi - Koku Tedavisi	14	13,7%	66	64,7%	6	5,9%	78	76,5%
Asparagas - Şişirme Haber	10	9,8%	80	78,5%	16	15,7%	70	68,7%
Bandrol - Denetim Pulu	4	4%	82	80,4%	6	5,9%	78	76,5%
Bienal - Yılaşırı	32	31,3%	48	47,1%	44	43,1%	32	31,4%
Black Top - Sokak Basketbolu	26	25,5%	52	50,9%	32	31,4%	54	52,9%
Crash-test - Çarp-sına	52	51%	30	29,5%	48	47,1%	36	35,3%
Endoskopi - İç Görüm	22	21,6%	48	47,1%	16	15,7%	60	58,8%
Pivot - Eksen Oyuncu	40	39,2%	40	39,2%	36	35,3%	48	47,1%
Reasürans - İkili Sigorta	30	29,4%	58	56,9%	16	15,7%	68	66,7%
Senkronik - Eş Zamanlı	12	11,8%	76	74,6%	4	3,9%	88	86,2%

Rekonstrüksiyon - Yeniden Kurma	16	15,7%	72	70,6%	12	11,8%	68	66,6%
Süpermarket - Satış Sarayı	68	66,7%	18	17,6%	58	56,8%	26	25,5%
Tabldot - Seçmesiz Yemek	54	52,9%	22	21,5%	56	54,9%	30	29,4%
Ültimeatom - Kesin Uyarı	8	7,8%	80	78,4%	14	13,7%	70	68,6%
Akreditif - Güven Yazısı	20	19,6%	60	58,8%	24	23,5%	52	51%
Tomografi - Kesityazar	58	56,8%	24	23,5%	62	60,8%	16	15,7%
Seminer - Toplu Çalışma	10	9,8%	52	51%	32	31,3%	50	49%
Zaping - Geçgeç	64	62,8%	18	17,6%	44	43,1%	26	25,5%
Toplam	102		102	100%	102		102	100%

Tablo 4. 52. Birleştirme Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmemeye Oranlarının Kelime Bağlamında Branşlara Göre Dağılımı

4. 11. 3. Diğer Lehçe ve Ağzılardan Alıntı Yapma Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmemeye Oranlarının Kelime Bağlamında Branşlara Göre Dağılımı

Kelimeler içinden Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Kod*” kelimesine TDK’nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Diğer Lehçe ve Ağzılardan Alıntı Yapma Yöntemi* ile oluşturulmuş “*İm*” kelimesi için *Uygun* ve *Tamamen Uygun* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun gören İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmeni sayısı 40’tır ve toplam İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmeni sayısına oranı %39,2’dir.

Kelimeler içinden Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Halüsinasyon*” kelimesine TDK’nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Diğer Lehçe ve Ağzılardan Alıntı Yapma Yöntemi* ile oluşturulmuş “*Sanrı*” kelimesi için *Uygun* ve *Tamamen Uygun* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun gören Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni sayısı 54’tür ve toplam Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni sayısına oranı %53’tür.

Yine Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Business clas*” kelimesine TDK’nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Diğer Lehçe ve Ağzılardan Alıntı Yapma Yöntemi* ile oluşturulmuş “*İşlik Orun*” kelimesi için *Hiç Uygun Değil* ve *Uygun Değil* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun görmeyen İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmeni sayısı 90’dır ve toplam İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmeni sayısına oranı %88,3’tür.

Yine Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Business clas*” kelimesine TDK’nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemi* ile oluşturulmuş “*İşlik Orun*” kelimesi için *Hiç Uygun Değil* ve *Uygun Değil* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun görmeyen Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni sayısı 86’dır ve toplam Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni sayısına oranı %84,3’tür.

Batı Kökenli Kelimeler ve Önerilen Türkçe Karşılıklar	İngilizce-Fransızca-Almanca				Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı			
	Uygun Görülmeme		Uygun Görülme		Uygun Görülmeme		Uygun Görülme	
	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde
Business clas - İşlik Orun	90	88,3%	6	5,9%	86	84,3%	8	7,9%
Duayen - Aksakal	70	68,7%	18	17,7%	70	68,6%	16	15,7%
Economy clas - Hesaplı Orun	78	76,5%	14	13,8%	76	74%	8	7,8%
Eksantrik - Uçrak	78	76,5%	12	11,8%	82	80,4%	4	3,9%
Nüans - Çalar	78	76,5%	12	11,8%	76	74,6%	8	7,9%
Bar-kot - Çizgi İm	52	51%	24	23,5%	46	45,1%	38	37,3%
Slogan - Uran	74	72,6%	6	5,9%	82	80,4%	8	7,8%
Pankart - Uranlık	80	78,4%	4	4%	84	82,4%	10	9,8%
Lobi - Dalan	80	78,5%	8	7,9%	80	78,4%	10	9,8%
Viraj - Büküm	36	35,3%	38	37,3%	22	21,5%	42	41,2%
Kondisyon - Erk	64	62,8%	18	17,7%	52	51%	18	17,6%
Espionnage - Çaçıtlık	80	78,4%	16	15,7%	70	68,7%	18	17,7%
Enfeksiyon - Yangı	68	66,7%	10	9,8%	60	58,8%	24	23,5%
First clas - Birinci Orun	66	64,7%	20	19,6%	64	62,7%	20	19,6%
Halüsinasyon - Sanrı	36	35,2%	38	37,3%	28	27,5%	54	53%
Konsültasyon - Keneş	88	86,3%	12	11,7%	82	80,4%	6	5,9%
Kota - Ülüş	80	78,5%	10	9,8%	78	76,4%	12	11,7%
Paraf - İmce	38	37,3%	32	31,4%	50	49,1%	26	25,5%
Pedal - Ayakça	58	56,9%	22	21,6%	32	31,4%	24	23,5%
Kod - İm	24	23,5%	40	39,2%	20	19,6%	42	41,2%
Toplam	102		100%		102		100%	

Tablo 4. 53. Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Kelime Bağlamında Branşlara Göre Dağılımı

4. 11. 4. Çeviri Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Kelime Bağlamında Branşlara Göre Dağılımı

Kelimeler içinden Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Call Center*” kelimesine TDK’nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Çeviri Yöntemi* ile oluşturulmuş “*Çağrı Merkezi*” kelimesi için *Uygun* ve *Tamamen Uygun* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun gören İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmeni sayısı 96’dır ve toplam İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmeni sayısına oranı %94,1’dir.

Kelimeler içinden Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Bariyer*” kelimesine TDK’nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Çeviri Yöntemi* ile oluşturulmuş “*Engel*” kelimesi için *Uygun* ve *Tamamen Uygun* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun gören Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni sayısı 94’tür ve toplam Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni sayısına oranı %92,2’dir.

Yine Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Alan Markajı*” kelimesine TDK’nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Çeviri Yöntemi* ile oluşturulmuş “*Alan Tutma*” kelimesi için *Hiç Uygun Değil* ve *Uygun Değil* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun görmeyen İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmeni sayısı 24’tür ve toplam İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmeni sayısına oranı %23,5’tir.

Yine Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Bouns Pas*” kelimesine TDK’nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Çeviri Yöntemi* ile oluşturulmuş “*Sektirme Pas*” kelimesi için *Hiç Uygun Değil* ve *Uygun Değil* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun görmeyen Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni sayısı 28’dir ve toplam Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni sayısına oranı %27,4’tür.

Yine Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Birthtravma*” kelimesine TDK’nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Çeviri Yöntemi* ile oluşturulmuş “*Doğum İncinmesi*” kelimesi için *Hiç Uygun Değil* ve *Uygun Değil* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun görmeyen Türkçe-Türk Dili ve

Edebiyatı öğretmeni sayısı 28'dir ve toplam Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni sayısına oranı %27,4'tür.

Batı Kökenli Kelimeler ve Önerilen Türkçe Karşılıklar	İngilizce-Fransızca-Almanca				Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı			
	Uygun Görülmeme		Uygun Görülme		Uygun Görülmeme		Uygun Görülme	
	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde
Alan markajı - Alan Tutma	24	23,5%	58	56,9%	22	21,6%	62	60,8%
Bariyer - Engel	12	11,7%	90	88,3%	8	7,8%	94	92,2%
Blokaj - Durdurmak	14	13,7%	72	70,6%	14	13,8%	68	66,9%
Bloke Para - Tutulmuş Para	16	15,7%	72	70,6%	18	17,6%	60	58,8%
Bouns Pas - Sektirme Pas	22	21,5%	46	45,1%	28	27,4%	62	60,8%
Brand Extention - Marka Yayılımı	16	15,6%	70	68,7%	20	19,6%	72	70,6%
Call Center - Çağrı Merkezi	4	4%	96	94,1%	4	4%	92	90,2%
Cash Card - Nakit Kartı	4	4%	94	92,2%	8	7,8%	82	80,4%
Casting - Oyuncu Seçimi	12	11,7%	80	78,5%	8	7,8%	82	80,4%
Check point - Denetim Noktası	6	5,9%	92	90,2%	6	5,9%	84	82,4%
Cohabitation - Birlikte Yaşama	16	15,6%	72	70,6%	10	9,8%	76	74,5%
Damping - İndirim	8	7,9%	84	82,4%	12	11,8%	84	82,4%
Birthtravma - Doğum İncinmesi	16	15,6%	62	60,8%	28	27,4%	64	62,8%
Dealing Room - Satış Odası	12	11,7%	62	60,8%	14	13,7%	78	76,5%
Deep-freeze - Derin Dondurucu	12	9,8%	92	90,2%	10	9,8%	92	90,2%
Deflasyon - Para Kısıtlaması	14	13,7%	68	66,6%	10	9,8%	80	78,5%
Demarke Olmak - Boşta Olmak	22	21,6%	54	53%	14	13,7%	58	56,9%
Depresyon - Çöküntü	8	7,8%	66	64,7%	8	7,8%	82	80,4%
Devalüasyon - Değer Düşürme	6	5,9%	84	82,3%	6	5,9%	84	82,3%
Partner - Eş	8	7,8%	86	84,3%	4	4%	82	80,4%
Toplam	102		100%		102		100%	

Tablo 4. 54. Çeviri Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmemeye Oranlarının Kelime Bağlamında Branşlara Göre Dağılımı

4. 11. 5. Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Kelime Bağlamında Branşlara Göre Dağılımı

Kelimeler içinden Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Chat*” kelimesine TDK’nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemi* ile oluşturulmuş “*Sohbet*” kelimesi için *Uygun* ve *Tamamen Uygun* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun gören İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmeni sayısı 92’dir ve toplam İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmeni sayısına oranı %90,2’dir.

Kelimeler içinden Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Chat*” kelimesine TDK’nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemi* ile oluşturulmuş “*Sohbet*” kelimesi için *Uygun* ve *Tamamen Uygun* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun gören Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni sayısı 82’dir ve toplam Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni sayısına oranı %80,4’tür.

Kelimeler içinden Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Adisyon*” kelimesine TDK’nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemi* ile oluşturulmuş “*Hesap*” kelimesi için *Uygun* ve *Tamamen Uygun* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun gören Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni sayısı 82’dir ve toplam Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni sayısına oranı %80,4’tür.

Yine Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Go-kart*” kelimesine TDK’nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemi* ile oluşturulmuş “*Yürüteç*” kelimesi için *Hiç Uygun Değil* ve *Uygun Değil* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun görmeyen İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmeni sayısı 66’dır ve toplam İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmeni sayısına oranı %64,7’dir.

Yine Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Go-kart*” kelimesine TDK’nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemi* ile oluşturulmuş “*Yürüteç*” kelimesi için *Hiç Uygun Değil* ve *Uygun Değil* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun görmeyen Türkçe-

Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni sayısı 56'dır ve toplam Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni sayısına oranı %54,9'dur.

Batı Kökenli Kelimeler ve Önerilen Türkçe Karşılıklar	İngilizce-Fransızca-Almanca				Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı			
	Uygun Görülmeme		Uygun Görülme		Uygun Görülmeme		Uygun Görülme	
	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde
Ambiyans - Hava	14	13,7%	86	84,3%	12	11,8%	68	66,7%
Anekdot - Fıkra	32	31,4%	60	58,8%	44	43,1%	40	39,2%
Ansambl - Topluluk	30	29,4%	62	60,8%	18	17,6%	68	66,7%
Antet - Başlık	24	23,5%	56	54,9%	28	27,5%	60	58,8%
Go-kart - Yürüteç	66	64,7%	18	17,6%	56	54,9%	28	27,4%
Entertainment - Eğlence	4	3,9%	84	82,4%	18	17,7%	72	70,6%
Gusto - Zevk	22	21,5%	64	62,7%	30	29,4%	52	51%
Handikap - Engel	6	5,9%	84	82,4%	32	31,3%	56	54,9%
Adisyon - Hesap	10	9,8%	86	84,3%	8	7,8%	82	80,4%
Argüman - Kanıt	26	25,5%	48	47%	24	23,5%	64	62,7%
Brokır - Simsar	22	21,6%	64	62,7%	30	29,4%	56	55%
Chat - Sohbet	6	5,9%	92	90,2%	8	7,9%	82	80,4%
Antipatik - Soğuk	18	17,7%	62	60,8%	16	15,7%	58	56,9%
Demagog - Lafazan	38	37,2%	32	31,3%	28	27,4%	52	51%
Planton - Emir Eri	36	35,2%	38	37,2%	26	25,4%	54	52,9%
Rating - Takdir	38	37,2%	36	35,3%	26	25,5%	56	54,9%
Titr - San	38	37,3%	36	35,3%	38	37,2%	44	43,2%
Ekspedisyon - Sefer	22	21,6%	54	53%	22	21,6%	58	56,8%
Eksperyans - Deneme	28	27,5%	50	49,1%	18	17,6%	68	66,7%
Ekspozisyon - Sergi	26	25,5%	58	56,9%	14	13,7%	70	68,6%
Toplam	102	100%	102	100%	102	100%	102	100%

Tablo 4. 55. Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmemeye Oranlarının Kelime Bağlamında Branşlara Göre Dağılımı

4. 12. Farklı Yöntemlerle Oluşturulan Türkçe Karşılıkların Kelime Bağlamında Yaşa Göre Değerlendirilmesi

Bu bölümde, ankete katılan öğretmenlerin *Türetme, Birleştirme, Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma, Çeviri ve Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemi* gibi

yöntemlerle oluşturulmuş Türkçe karşılıkları, kelime bağlamında yaşa göre değerlendirmesi bulunmaktadır.

4. 12. 1. Türetme Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmemesi Oranlarının Kelime Bağlamında Yaşa Göre Dağılımı

Kelimeler içinden Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Asist*” kelimesine TDK’nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Türetme Yöntemi* ile oluşturulmuş “*Yardımcı*” kelimesi için *Uygun* ve *Tamamen Uygun* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun gören 20-29 yaş aralığındaki öğretmenlerin, bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %82,4’tür.

Kelimeler içinden Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Asist*” kelimesine TDK’nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Türetme Yöntemi* ile oluşturulmuş “*Yardımcı*” kelimesi için *Uygun* ve *Tamamen Uygun* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun gören 30-39 yaş aralığındaki öğretmenlerin, bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %83,4’tür.

Kelimeler içinden Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Antagonist*” ve “*Adaptör*” kelimelerine TDK’nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Türetme Yöntemi* ile oluşturulmuş “*Düşmanca*” ve “*Uyarlayıcı*” kelimeleri için *Uygun* ve *Tamamen Uygun* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun gören 40-49 yaş aralığındaki öğretmenlerin, bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %70’tir.

Kelimeler içinden Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Asist*” kelimesine TDK’nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Türetme Yöntemi* ile oluşturulmuş “*Yardımcı*” kelimesi için *Uygun* ve *Tamamen Uygun* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun gören 50-59 yaş aralığındaki öğretmenlerin, bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %84,6’dır.

Yine Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Play-back*” kelimesine TDK’nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Türetme Yöntemi* ile oluşturulmuş “*Söylemleme*” kelimesi için *Hiç Uygun Değil* ve *Uygun Değil* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun görmeyen 20-29 yaş aralığındaki öğretmenlerin, bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %82,4’tür.

Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Play-back*” kelimesine TDK’nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Türetme Yöntemi* ile oluşturulmuş “*Söylemleme*” kelimesi için *Hiç Uygun Değil* ve *Uygun Değil* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun görmeyen 30-39 yaş aralığındaki öğretmenlerin, bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %76,2’dir.

Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Podyum*” kelimesine TDK’nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Türetme Yöntemi* ile oluşturulmuş “*Çıkmalık*” kelimesi için *Hiç Uygun Değil* ve *Uygun Değil* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun görmeyen 40-49 yaş aralığındaki öğretmenlerin, bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %83,3’tür.

Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Play-back*” ve “*Vokalist*” kelimelerine TDK’nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Türetme Yöntemi* ile oluşturulmuş “*Söylemleme*” ve “*Seslikçi*” kelimeleri için *Hiç Uygun Değil* ve *Uygun Değil* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun görmeyen 50-59 yaş aralığındaki öğretmenlerin, bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %69,3’tür.

Batı Kökenli Kelimeler ve Önerilen Türkçe Karşılıklar	20-29 Yaş				30-39 Yaş				40-49 Yaş				50-59 Yaş			
	Uygun Görülmeme		Uygun Görülme		Uygun Görülmeme		Uygun Görülme		Uygun Görülme		Uygun Görülme		Uygun Görülme		Uygun Görülme	
	S.	%	S.	%	S.	%	S.	%	S.	%	S.	%	S.	%	S.	%
Air-conditioned Havalandırmalı	6	17,7 %	24	70,6 %	12	14,3 %	64	76,2 %	10	16,7 %	42	70 %	0	0 %	20	76,9 %
Akustik - Yankılanım	16	47,1 %	12	35,3 %	22	26,2 %	36	42,9 %	18	30 %	30	50 %	2	7,7 %	18	69,2 %
Amblem - Belirtke	8	23,5 %	16	47,1 %	30	35,7 %	32	38,1 %	30	50 %	20	33,3 %	6	23,1 %	16	61,6 %
Angaje - Bağlanmış	4	11,8 %	22	64,7 %	22	26,2 %	38	45,2 %	14	23,3 %	30	50 %	6	23,1 %	16	61,6 %

Angajman -Bağlantı	8	23,5	22	64,7	22	26,2	48	57,2	16	26,6	30	50	6	23,1	16	61,6
Animatör - Canlandırıcı	4	11,8 %	18	52,9 %	16	19%	40	47,6%	14	23,3 %	26	43,3%	4	15,4 %	20	76,9 %
Antagonist -Düşmanca	2	5,9%	26	76,5 %	18	21,5 %	58	69,1%	16	26,7 %	42	70 %	6	23,1 %	14	53,9 %
Artikülasyon - Boğumlanma	12	35,3 %	22	64,7 %	16	19,1 %	50	59,5%	14	23,4 %	30	50 %	6	23,1 %	16	61,6 %
Asist - Yardımcı	4	11,8 %	28	82,4 %	4	4,8%	70	83,4%	10	16,7 %	40	66,7%	0	0 %	22	84,6 %
Avans - Öndelik	12	35,3 %	14	41,1 %	30	35,7 %	28	33,3%	36	60 %	8	13,4%	8	30,8 %	10	38,5 %
Banner - Duyurmalık	16	47,1 %	6	17,6 %	46	54,7 %	14	16,7%	32	53,4 %	12	20 %	14	53,9 %	6	23,1 %
Patent - Buluş	8	23,5 %	20	58,1 %	22	26,2 %	46	54,8%	16	26,7 %	28	46,7%	4	15,4 %	20	77%
Browser - Açar	16	47,1 %	10	29,4 %	36	42,9 %	28	33,4%	24	40 %	18	30 %	4	15,4 %	14	53,8 %
Play-back - Söyleşme	28	82,4 %	2	5,9%	64	76,2 %	8	9,5 %	48	80 %	6	10 %	18	69,3 %	2	7,7 %
Podyum - Çıkmalık	26	76,5 %	4	11,8 %	60	71,4 %	6	7,1 %	50	83,3 %	6	10 %	14	53,9 %	2	7,7 %
Rant - Getirim	10	29,4 %	14	41,2 %	22	26,2 %	30	35,7%	14	23,3 %	24	40 %	2	7,7 %	14	53,9 %
Remix - Bindirim	26	76,4 %	2	5,9%	58	69%	10	11,9%	36	60 %	12	20 %	10	38,5 %	12	46,2 %
Vokalist - Seslikçi	26	76,4 %	0	0%	62	73,8 %	4	4,8 %	46	76,6 %	8	13,3%	18	69,3 %	4	15,4 %

Adaptör - Uyarlayıcı	4	11,8 %	18	52,9 %	16	19%	54	64, 3%	8	13 ,3 %	42	70 %	4	15 ,4 %	20	76,9 %
Akreditasy on - Denklik	6	17,6 %	18	52,9 %	8	9,6%	56	66, 6%	10	16 ,7 %	38	63, 4%	2	7, 7 %	16	61,6 %
Toplam	34		100%		84		100%		60		100%		26		100%	

Tablo 4. 56. Türetme Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Kelime Bağlamında Yaşa Göre Dağılımı

4. 12. 2. Birleştirme Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Kelime Bağlamında Yaşa Göre Dağılımı

Kelimeler içinden Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Asparagas*” kelimesine TDK’nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Birleştirme Yöntemi* ile oluşturulmuş “*Şişirme Haber*” kelimesi için *Uygun* ve *Tamamen Uygun* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun gören 20-29 yaş aralığındaki öğretmenlerin, bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %88,2’dir.

Kelimeler içinden Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Bandrol*” kelimesine TDK’nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Birleştirme Yöntemi* ile oluşturulmuş “*Denetim Pulu*” kelimesi için *Uygun* ve *Tamamen Uygun* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun gören 30-39 yaş aralığındaki öğretmenlerin, bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %80,9’dur.

Kelimeler içinden Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Bandrol*” kelimesine TDK’nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Birleştirme Yöntemi* ile oluşturulmuş “*Denetim Pulu*” kelimesi için *Uygun* ve *Tamamen Uygun* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun gören 40-49 yaş aralığındaki öğretmenlerin, bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %73,3’tür.

Kelimeler içinden Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Aromaterapi*” ve “*Ültimat*” kelimesine TDK’nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Birleştirme Yöntemi* ile oluşturulmuş “*Koku Tedavisi*” ve “*Kesin Uyarı*” kelimesi için *Uygun* ve *Tamamen Uygun* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun gören 50-59 yaş aralığındaki öğretmenlerin, bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %92,3’tür.

Yine Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Süpermarket*” kelimesine TDK’nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Birleştirme Yöntemi* ile oluşturulmuş

“*Satış Sarayı*” kelimesi için *Hiç Uygun Değil* ve *Uygun Değil* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun görmeyen 20-29 yaş aralığındaki öğretmenlerin, bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %64,7’dir.

Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Süpermarket*” kelimesine TDK’nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Birleştirme Yöntemi* ile oluşturulmuş “*Satış Sarayı*” kelimesi için *Hiç Uygun Değil* ve *Uygun Değil* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun görmeyen 30-39 yaş aralığındaki öğretmenlerin, bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %61,9’dur.

Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Tomografi*” kelimesine TDK’nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Birleştirme Yöntemi* ile oluşturulmuş “*Kesityazar*” kelimesi için *Hiç Uygun Değil* ve *Uygun Değil* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun görmeyen 40-49 yaş aralığındaki öğretmenlerin, bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %76,6’dır.

Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Tomografi*” kelimesine TDK’nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Birleştirme Yöntemi* ile oluşturulmuş “*Kesityazar*” kelimesi için *Hiç Uygun Değil* ve *Uygun Değil* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun görmeyen 50-59 yaş aralığındaki öğretmenlerin, bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %61,6’dır.

Batı Kökenli Kelimeler ve Önerilen Türkçe Karşılıklar	20-29 Yaş				30-39 Yaş				40-49 Yaş				50-59 Yaş			
	Uygun Görülmem		Uygun Görülme		Uygun Görülmem		Uygun Görülme		Uygun Görülme		Uygun Görülme		Uygun Görülme		Uygun Görülme	
	S	%	S	%	S	%	S	%	S	%	S	%	S	%	S	%
Arbitraj - Ara Kazanç	6	17,7%	20	58,8%	16	19%	60	71,4%	14	23,3%	32	53,3%	4	15,4%	20	76,9%
Aroma - Hoş Koku	6	17,7%	26	76,5%	14	16,7%	60	71,4%	10	16,7%	40	66,6%	0	0%	22	84,7%
Aromaterapi - Koku Tedavisi	2	5,9%	26	76,4%	10	11,9%	58	69,1%	8	13,4%	36	60%	0	0%	24	92,3%

Asparagas - Şişirme Haber	4	11,8 %	30	88,2 %	10	11,9 %	60	71,5 %	10	16, 7%	42	70%	2	7,7 %	18	69 ,5 %
Bandrol- Denetim Pulu	0	0%	26	76,5 %	4	4,8%	68	80,9 %	4	6,6 %	44	73,3 %	2	7,7 %	22	84 ,6 %
Bienal - Yılaşırı	10	29,4 %	18	52,9 %	28	33,3 %	28	33,3 %	28	46, 7%	24	40%	1 0	38, 5%	10	38 ,5 %
Black Top - Sokak Basketbolu	10	29,4 %	16	47,1 %	26	31%	46	54,8 %	18	30 %	28	46,7 %	4	15, 4%	16	61 ,6 %
Crash-test - Çarp-sına	16	47%	16	47,1 %	44	52,3 %	26	31%	26	43, 3%	18	30%	1 4	53, 9%	6	23 ,1 %
Endoskop İç - Görüm	8	23,5 %	16	47,1 %	12	14,2 %	50	59,5 %	16	26, 7%	24	40%	2	7,7 %	18	69 ,2 %
Pivot - Eksen Oyuncu	6	17,7 %	24	70,6 %	34	40,4 %	30	35,7 %	24	40 %	22	36,7 %	1 2	46, 2%	12	46 ,2 %
Reasürans - İkili Sigorta	6	17,7 %	28	82,3 %	24	28,6 %	44	52,4 %	14	23, 3%	36	60%	2	7,7 %	20	76 ,9 %
Senkronik - Eş Zamanlı	4	11,8 %	28	41,2 %	10	11,9 %	42	50%	2	3,3 %	40	66,7 %	0	0%	20	76 ,9 %
Rekonstrük siyon - Yeniden Kurma	4	11,8 %	24	70,6 %	12	14,2 %	58	60%	12	20 %	42	70%	0	0%	16	61 ,6 %
Süpermark et - Satış Sarayı	22	64,7 %	10	29,4 %	52	61,9 %	14	16,7 %	40	66, 6%	14	23,3 %	1 2	46, 5%	6	23 ,1 %

Tabldot - Seçmesiz Yemek	18	52,9 %	12	35,3 %	46	54,8 %	16	19,1 %	34	56,7 %	10	16,6 %	1	46,2 %	14	53,9 %
Ültimato - Kesin Uyarı	4	11,8 %	20	58,8 %	12	14,3 %	64	76,2 %	6	10 %	42	70 %	0	0 %	24	92,3 %
Akreditif - Güven Yazısı	10	29,4 %	16	47,1 %	14	16,6 %	48	57,2 %	14	23,3 %	34	56,7 %	6	23,1 %	14	53,9 %
Tomografi - Kesityazar	14	41,1 %	10	29,4 %	44	52,4 %	18	21,4 %	46	76,6 %	8	13,3 %	1	61,6 %	4	15,4 %
Seminer - Toplu Çalışma	4	11,8 %	18	52,9 %	16	19,1 %	42	60 %	16	26,7 %	26	43,3 %	6	23,1 %	16	61,6 %
Zaping - Geçgeç	14	41,2 %	14	41,2 %	42	50 %	18	21,5 %	38	63,4 %	8	13,3 %	1	53,4 %	4	15,4 %
Toplam	34	100 %	84	100 %	60	100 %	26	100 %								

Tablo 4. 57. Birleştirme Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Kelime Bağlamında Yaşa Göre Dağılımı

4. 12. 3. Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Kelime Bağlamında Yaşa Göre Dağılımı

Kelimeler içinden Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “Viraj” kelimesine TDK’nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemi* ile oluşturulmuş “Büküm” kelimesi için *Uygun ve Tamamen Uygun* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun gören 20-29 yaş aralığındaki öğretmenlerin, bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %58,9’dur.

Kelimeler içinden Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “Kod” ve “Halüsinasyon” kelimelerine TDK’nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemi* ile oluşturulmuş “İm” ve “Sanrı” kelimesi için *Uygun ve Tamamen Uygun* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip

incelediğimizde, kelimeyi uygun gören 30-39 yaş aralığındaki öğretmenlerin, bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %47,6'dır.

Kelimeler içinden Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Halüsinasyon*” kelimesine TDK'nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemi* ile oluşturulmuş “*Sanrı*” kelimesi için *Uygun* ve *Tamamen Uygun* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun gören 40-49 yaş aralığındaki öğretmenlerin, bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %50'dir.

Kelimeler içinden Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Bar-kot*” kelimesine TDK'nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemi* ile oluşturulmuş “*Çizgi İm*” kelimesi için *Uygun* ve *Tamamen Uygun* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun gören 50-59 yaş aralığındaki öğretmenlerin, bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %46,2'dir.

Yine Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Business clas*” kelimesine TDK'nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemi* ile oluşturulmuş “*İşlik Orun*” kelimesi için *Hiç Uygun Değil* ve *Uygun Değil* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun görmeyen 20-29 yaş aralığındaki öğretmenlerin, bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %94,1'dir.

Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Konsültasyon*” kelimesine TDK'nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemi* ile oluşturulmuş “*Keneş*” kelimesi için *Hiç Uygun Değil* ve *Uygun Değil* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun görmeyen 30-39 yaş aralığındaki öğretmenlerin, bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %88,1'dir.

Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Business clas*” kelimesine TDK'nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemi* ile oluşturulmuş “*İşlik Orun*” kelimesi için *Hiç Uygun Değil* ve *Uygun Değil* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun görmeyen 40-49 yaş aralığındaki öğretmenlerin, bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %83,3'tür.

Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Business clas*”, “*Nüans*”, “*Slogan*” ve “*Konsültasyon*” kelimelerine TDK’nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemi* ile oluşturulmuş “*İşlik Orun*”, “*Çalar*”, “*Uran*” ve “*Keneş*” kelimeleri için *Hiç Uygun Değil* ve *Uygun Değil* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun görmeyen 50-59 yaş aralığındaki öğretmenlerin, bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %84,7’dir.

Batı Kökenli Kelimeler ve Önerilen Türkçe Karşılıklar	20-29 Yaş				30-39 Yaş				40-49 Yaş				50-59 Yaş			
	Uygun Görülmeme		Uygun Görülme		Uygun Görülmeme		Uygun Görülme		Uygun Görülme		Uygun Görülme		Uygun Görülme		Uygun Görülme	
	S	%	S	%	S	%	S	%	S	%	S	%	S	%	S	%
Business clas - İşlik Orun	32	94,1 %	0	0%	72	85,7 %	4	4,8 %	50	83 ,3 %	8	13, 3%	22	84 ,7 %	2	7,7 %
Duayen - Aksakal	24	70,6 %	4	11,8 %	68	80,9 %	12	14, 3%	36	60 %	10	16, 7%	12	46 ,2 %	8	30,8 %
Economy clas - Hesaplı Orun	30	88,2 %	4	11,8 %	58	69,1 %	12	14, 3%	46	76 ,7 %	4	6,6 %	20	77 %	2	7,7 %
Eksantrik - Uçrak	30	88,2 %	4	11,8 %	64	76,2 %	6	7,2 %	46	76 ,7 %	4	6,6 %	20	77 %	2	7,7 %
Nüans - Çalar	22	64,7 %	6	17,6 %	66	78,6 %	4	4,8 %	44	73 ,4 %	8	13, 3%	22	84 ,7 %	2	7,7 %
Bar-kot - Çizgi İm	12	35,3 %	12	35,3 %	52	61,9 %	18	21, 4%	24	40 %	20	33, 3%	10	38 ,5 %	12	46,2 %
Slogan - Uran	22	64,7 %	4	11,8 %	68	80,9 %	2	2,4 %	44	73 ,3 %	6	10 %	22	84 ,7 %	2	7,7 %
Pankart - Uranlık	26	76,4 %	4	11,8 %	74	88,1 %	2	2,4 %	44	73 %	6	10 %	20	77 %	2	7,7 %

		%		%		%		%		,3		%		%		%
Lobi - Dalan	28	82,3 %	4	11,8 %	66	78,6 %	6	7,2 %	48	80 %	6	10 %	18	69 ,3 %	2	7,7 %
Viraj - Büküm	8	23,5 %	20	58,8 %	24	28,5 %	38	45, 2%	20	33 ,3 %	14	23, 3%	6	23 ,1 %	8	30,8 %
Kondisyon - Erk	16	47,1 %	8	23,5 %	54	54,3 %	14	16, 7%	32	53 ,3 %	6	10	14	53 ,9 %	8	30,8 %
Espionnage - Çatışlık	26	76,5 %	2	5,9%	64	76,2 %	12	14, 3%	42	70 %	14	23, 3%	18	69 ,3 %	6	23,1 %
Enfeksiyon - Yangı	22	64,7 %	4	11,8 %	54	64,3 %	16	19, 1%	34	56 ,6 %	8	13, 4%	18	69 ,3 %	6	23,1 %
First clas - Birinci Orun	18	52,9 %	12	35,3 %	54	64,3 %	14	16, 7%	42	70 %	12	20 %	16	61 ,6 %	2	7,7 %
Halüsinasyon - Sanrı	12	35,3 %	18	52,9 %	22	26,2 %	40	47, 6%	16	26 ,7 %	30	50 %	14	53 ,9 %	4	15,4 %
Konsültasyon - Keneş	26	76,5 %	2	5,9%	74	88,1 %	8	9,6 %	48	80 %	6	10 %	22	84 ,7 %	2	7,7 %
Kota - Ülüş	22	64,7 %	4	11,8 %	72	85,7 %	6	7,2 %	46	76 ,7 %	10	16, 7%	18	69 ,3 %	2	7,7 %
Paraf - İmce	6	17,6 %	14	41,2 %	40	47,6 %	24	28, 5%	28	46 ,7 %	16	26, 6%	14	53 ,9 %	4	15,4 %
Pedal - Ayakça	12	35,3 %	6	17,7 %	36	42,8 %	24	28, 6%	36	60 %	10	16, 7%	6	23 ,1 %	6	23,1 %

Kod - İm	6	17,7 %	18	52,9 %	16	19,1 %	40	47, 6%	12	20 %	18	30 %	10	38 ,5 %	6	23,1 %
Toplam	34	100%		84	100%		60	100%		26	100%					

Tablo 4. 58. Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülme Oranlarının Kelime Bağlamında Yaşa Göre Dağılımı

4. 12. 4. Çeviri Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülme Oranlarının Kelime Bağlamında Yaşa Göre Dağılımı

Kelimeler içinden Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Bariyer*” kelimesine TDK’nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Çeviri Yöntemi* ile oluşturulmuş “*Engel*” kelimesi için *Uygun* ve *Tamamen Uygun* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun gören 20-29 yaş aralığındaki öğretmenlerin, bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %100’dür.

Kelimeler içinden Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Call Center*” kelimesine TDK’nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Çeviri Yöntemi* ile oluşturulmuş “*Çağrı Merkezi*” kelimesi için *Uygun* ve *Tamamen Uygun* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun gören 30-39 yaş aralığındaki öğretmenlerin, bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %92,9’dur.

Kelimeler içinden Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Call Center*” kelimesine TDK’nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Çeviri Yöntemi* ile oluşturulmuş “*Çağrı Merkezi*” kelimesi için *Uygun* ve *Tamamen Uygun* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun gören 40-49 yaş aralığındaki öğretmenlerin, bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %93,3’tür.

Kelimeler içinden Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Call Center*” kelimesine TDK’nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Çeviri Yöntemi* ile oluşturulmuş “*Çağrı Merkezi*” kelimesi için *Uygun* ve *Tamamen Uygun* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun gören 50-59 yaş aralığındaki öğretmenlerin, bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %100’dür.

Yine Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Alan markajı*” kelimesine TDK’nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Çeviri Yöntemi* ile oluşturulmuş “*Alan Tutma*” kelimesi için *Hiç Uygun Değil* ve *Uygun Değil* seçeneklerini işaretleyenleri

birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun görmeyen 20-29 yaş aralığındaki öğretmenlerin, bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %35,3'tür.

Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Bloke Para*” kelimesine TDK'nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Çeviri Yöntemi* ile oluşturulmuş “*Tutulmuş Para*” kelimesi için *Hiç Uygun Değil* ve *Uygun Değil* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun görmeyen 30-39 yaş aralığındaki öğretmenlerin, bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %19'dur.

Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Bouns Pas*” kelimesine TDK'nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Çeviri Yöntemi* ile oluşturulmuş “*Sektirme Pas*” kelimesi için *Hiç Uygun Değil* ve *Uygun Değil* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun görmeyen 40-49 yaş aralığındaki öğretmenlerin, bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %36,6'dır.

Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Brand Extention*”, “*Birthtravma*” ve “*Demarke Olmak*” kelimelerine TDK'nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Çeviri Yöntemi* ile oluşturulmuş “*Marka Yayılımı*”, “*Doğum İncinmesi*” ve “*Boşta Olmak*” kelimeleri için *Hiç Uygun Değil* ve *Uygun Değil* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun görmeyen 50-59 yaş aralığındaki öğretmenlerin, bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %30,8'dir.

Batı Kökenli Kelimeler ve Önerilen Türkçe Karşılıklar	20-29 Yaş				30-39 Yaş				40-49 Yaş				50-59 Yaş			
	Uygun Görülmeme		Uygun Görülme		Uygun Görülmeme		Uygun Görülme		Uygun Görülme		Uygun Görülme		Uygun Görülme		Uygun Görülme	
	S	%	S	%	S	%	S	%	S	%	S	%	S	%	S	%
Alan markajı - Alan Tutma	12	35,3 %	16	47%	14	16,6 %	58	69 %	16	26 ,7 %	30	50 %	4	15 ,4 %	16	61,6 %
Bariyer - Engel	0	0%	34	100 %	10	11,9 %	74	88, 1%	10	16 ,7 %	50	83, 3%	0	0 %	26	100 %
Blokaj - Durdurmak	10	29,4 %	22	64,7 %	10	11,9 %	62	73, 8%	8	13 ,3 %	36	60 %	0	0 %	20	76,9 %
Bloke Para -	6	17,6	18	52,9	16	19%	52	61,	10	16	40	66,	2	7,	22	84,6

Tutulmuş Para		%		%				9%		,6		7%		7		%
Bouns Pas - Sektirme Pas	10	29,4 %	14	41,2 %	14	16,7 %	50	59,6 %	22	36,6 %	28	46,6 %	4	15,4 %	16	61,6 %
Brand Extention - Marka Yayılımı	2	5,9%	28	82,4 %	12	14,3 %	58	69,1 %	14	23,3 %	42	70 %	8	30,8 %	14	53,9 %
Call Center - Çağrı Merkezi	4	11,8 %	28	82,3 %	2	2,4%	78	92,9 %	2	3,3 %	56	93,3 %	0	0 %	26	100 %
Cash Card - Nakit Kartı	2	5,9%	26	76,4 %	4	4,8%	78	92,8 %	4	6,7 %	54	90 %	2	7,7 %	18	69,3 %
Casting - Oyuncu Seçimi	8	23,6 %	22	64,7 %	6	7,2%	70	83,4 %	4	6,7 %	52	86,7 %	2	7,7 %	18	69,3 %
Check point - Denetim Noktası	2	5,9%	28	82,3 %	4	4,8%	76	90,5 %	4	6,6 %	50	83,3 %	2	7,7 %	22	84,7 %
Cohabitati on - Birlikte Yaşama	10	29,4 %	20	58,8 %	8	9,6%	66	78,6 %	6	10 %	44	73,3 %	2	7,7 %	18	69,3 %
Damping - İndirim	4	11,8 %	28	82,4 %	6	7,2%	72	85,7 %	8	13,3 %	46	76,7 %	2	7,7 %	22	84,6 %
Birthtravm a - Doğum İncinmesi	8	23,5 %	20	58,8 %	10	11,9 %	60	71,5 %	18	30 %	34	56,7 %	8	30,8 %	12	46,2 %
Dealing Room - Satış Odası	8	23,6 %	20	58,8 %	8	9,6%	58	69 %	8	13,4 %	44	73,3 %	2	7,7 %	18	69,3 %

Deep-freeze - Derin Dondurucu	2	5,9%	32	94,1%	6	7,2%	78	82,8%	6	10	54	90	6	23,1%	20	76,9%
Deflasyon - Para Kısıtlaması	8	23,5%	18	53%	10	11,9%	64	76,2%	4	6,6%	46	76,7%	2	7,7%	20	77%
Demarke Olmak - Boşta Olmak	8	23,5%	14	41,1%	14	16,6%	48	57,2%	6	10	36	60	8	30,8%	14	53,9%
Depresyon - Çöküntü	2	5,9%	26	76,4%	4	4,8%	66	78,6%	8	13,3%	36	60	2	7,7%	20	77%
Devalüasyon - Değer Düşürme	2	5,9%	30	88,3%	6	7,2%	72	85,7%	4	6,6%	44	73,4%	0	0%	22	84,6%
Partner - Eş	2	5,9%	32	94,1%	8	9,5%	70	83,3%	0	0	44	73,4%	2	7,7%	22	84,6%
Toplam	34		100%		84		100%		60		100%		26		100%	

Tablo 4. 59. Çeviri Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Kelime Bağlamında Yaşa Göre Dağılımı

4. 12. 5. Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Kelime Bağlamında Yaşa Göre Dağılımı

Kelimeler içinden Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Entertainment*” ve “*Adisyon*” kelimesine TDK’nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemi* ile oluşturulmuş “*Eğlence*” ve “*Hesap*” kelimesi için *Uygun* ve *Tamamen Uygun* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun gören 20-29 yaş aralığındaki öğretmenlerin, bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %94,1’dir.

Kelimeler içinden Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Adisyon*” kelimesine TDK’nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemi* ile oluşturulmuş “*Hesap*” kelimesi için *Uygun* ve *Tamamen Uygun*

seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun gören 30-39 yaş aralığındaki öğretmenlerin, bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %92,8'dir.

Kelimeler içinden Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Chat*” kelimesine TDK'nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemi* ile oluşturulmuş “*Sohbet*” kelimesi için *Uygun* ve *Tamamen Uygun* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun gören 40-49 yaş aralığındaki öğretmenlerin, bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %80'dir.

Kelimeler içinden Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Chat*” kelimesine TDK'nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemi* ile oluşturulmuş “*Sohbet*” kelimesi için *Uygun* ve *Tamamen Uygun* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun gören 50-59 yaş aralığındaki öğretmenlerin, bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %77'dir.

Yine Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Go-kart*” kelimesine TDK'nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemi* ile oluşturulmuş “*Yürüteç*” kelimesi için *Hiç Uygun Değil* ve *Uygun Değil* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun görmeyen 20-29 yaş aralığındaki öğretmenlerin, bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %76,5'tir.

Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Go-kart*” kelimesine TDK'nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemi* ile oluşturulmuş “*Yürüteç*” kelimesi için *Hiç Uygun Değil* ve *Uygun Değil* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun görmeyen 30-39 yaş aralığındaki öğretmenlerin, bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %57,2'dir.

Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Go-kart*” kelimesine TDK'nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemi* ile oluşturulmuş “*Yürüteç*” kelimesi için *Hiç Uygun Değil* ve *Uygun Değil* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun görmeyen 40-49 yaş aralığındaki öğretmenlerin, bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %56,6'dır.

Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Go-kart*” kelimesine TDK'nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemi* ile oluşturulmuş “*Yürüteç*” kelimesi için *Hiç Uygun Değil* ve *Uygun Değil* seçeneklerini

işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun görmeyen 50-59 yaş aralığındaki öğretmenlerin, bu yaş aralığındaki toplam öğretmen sayısına oranı %53,9'dur.

Batı Kökenli Kelimeler ve Önerilen Türkçe Karşılıklar	20-29 Yaş				30-39 Yaş				40-49 Yaş				50-59 Yaş			
	Uygun Görülmeme		Uygun Görülme		Uygun Görülmeme		Uygun Görülme		Uygun Görülmeme		Uygun Görülme		Uygun Görülmeme		Uygun Görülme	
	S	%	S	%	S	%	S	%	S	%	S	%	S	%	S	%
Ambiyans - Hava	0	0%	30	88,2%	16	19,1%	66	78,6%	8	13,3%	40	66,7%	2	7,7%	18	69,3%
Anekdot - Fıkra	12	35,3%	22	64,7%	30	35,7%	36	42,9%	24	40%	30	50%	10	16,7%	12	46,2%
Ansambl - Topluluk	12	35,3%	18	52,9%	16	19%	58	69%	14	23%	36	60%	6	11,7%	18	69,3%
Antet - Başlık	14	41,2%	12	35,2%	14	16,6%	54	64,3%	14	23%	36	60%	10	16,7%	14	53,9%
Go-kart - Yürüteç	26	76,5%	6	17,7%	48	57,2%	18	21,4%	34	56%	12	20%	14	23%	10	38,5%
Entertainment - Eğlence	2	5,9%	32	94,1%	4	4,8%	70	83,4%	10	16,7%	36	60%	6	11,7%	18	69,3%
Gusto - Zevk	8	23,5%	18	52,9%	18	21,5%	54	64,3%	18	30%	30	50%	8	13,3%	14	53,9%
Handikap - Engel	6	17,7%	26	76,5%	12	14,3%	62	73,8%	16	26%	34	56,7%	4	11,7%	18	69,3%
Adisyon - Hesap	2	5,9%	32	94,1%	4	4,8%	78	92,8%	8	13,3%	42	70%	4	6,7%	16	61,6%

Argüman - Kanıt	8	23,5 %	26	76,5 %	16	19%	40	47, 6%	16	,7 %	26	36	60 %	10	,5 %	10	38,5 %
Brokır - Simsar	14	41,1 %	14	41,2 %	16	19,1 %	58	69 %	14	,3 %	23	34	56, 6%	8	,8 %	14	53,9 %
Chat - Sohbet	2	5,9%	30	88,2 %	4	4,8%	76	90, 5%	4	7 %	6,	48	80 %	4	,4 %	20	77%
Antipatik - Soguk	8	23,5 %	24	70,5 %	14	16,7 %	46	54, 7%	8	,3 %	13	36	60 %	4	,4 %	14	53,9 %
Demagog - Lafazan	16	47%	12	35,3 %	24	28,6 %	36	42, 9%	20	,4 %	33	26	43, 3%	6	,1 %	10	38,5 %
Planton - Emir Eri	10	29,4 %	12	35,3 %	28	33,4 %	36	42, 9%	16	,7 %	26	30	50 %	8	,8 %	14	53,9 %
Rating - Takdir	16	47%	14	41,1 %	28	33,3 %	36	42, 8%	12	20 %	30	26	43, 3%	8	,8 %	16	61,6 %
Titr - San	16	47,1 %	10	29,4 %	28	33,3 %	32	38, 1%	24	40 %	30	24	40 %	8	,8 %	14	53,9 %
Ekspedisyon - Sefer	10	29,4 %	18	53%	14	16,6 %	44	52, 4%	14	,3 %	23	34	56, 7%	6	,1 %	16	61,6 %
Eksperyans - Deneme	8	23,5 %	22	64,7 %	16	19%	46	54, 7%	16	,7 %	26	34	56, 7%	6	,1 %	16	61,6 %
Ekspozisyon - Sergi	10	29,4 %	22	64,7 %	12	14,2 %	56	66, 6%	12	20 %	23	34	56, 7%	6	,1 %	16	61,6 %

Toplam	34	100%	84	100%	60	100%	26	100%
--------	----	------	----	------	----	------	----	------

Tablo 4. 60. Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Kelime Bağlamında Yaşa Göre Dağılımı

4. 13. Farklı Yöntemlerle Oluşturulan Türkçe Karşılıkların Kelime Bağlamında Cinsiyete Göre Değerlendirilmesi

Bu bölümde, ankete katılan öğretmenlerin *Türetme*, *Birleştirme*, *Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma*, *Çeviri ve Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemi* gibi yöntemlerle oluşturulmuş Türkçe karşılıkları, kelime bağlamında cinsiyete göre değerlendirmesi bulunmaktadır.

4. 13. 1. Türetme Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Kelime Bağlamında Cinsiyete Göre Dağılımı

Kelimeler içinden Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Asist*” kelimesine TDK’nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Türetme Yöntemi* ile oluşturulmuş “*Yardımcı*” kelimesi için *Uygun* ve *Tamamen Uygun* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun gören bayan öğretmen sayısı 104’tür ve toplam bayan öğretmen sayısına oranı %81,2’dir.

Bu kelimeler içinden Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Asist*” kelimesine TDK’nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Türetme Yöntemi* ile oluşturulmuş “*Yardımcı*” kelimesi için *Uygun* ve *Tamamen Uygun* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun gören erkek öğretmen sayısı 56’dır ve toplam erkek öğretmen sayısına oranı %73,7’dir.

Ayrıca Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Play-back*” kelimesine TDK’nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Türetme Yöntemi* ile oluşturulmuş “*Söylemleme*” kelimesi için *Hiç Uygun Değil* ve *Uygun Değil* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun görmeyen bayan öğretmen sayısı 96’dır ve toplam bayan öğretmen sayısına oranı %75’tir.

Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Play-back*” kelimesine TDK’nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Türetme Yöntemi* ile oluşturulmuş “*Söylemleme*” kelimesi için *Hiç Uygun Değil* ve *Uygun Değil* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun görmeyen erkek öğretmen sayısı 62’dir ve toplam erkek öğretmen sayısına oranı %81,6’dır.

Batı Kökenli Kelimeler ve Önerilen Türkçe Karşılıklar	Bayan				Erkek			
	Uygun Görülme		Uygun Görülme		Uygun Görülme		Uygun Görülme	
	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde
Air-conditioned - Havalandırılmalı	14	10,9%	100	78,2%	14	18,4%	50	65,8%
Akustik - Yankılanım	34	26,6%	58	45,3%	24	31,6%	38	50%
Amblem - Belirtke	40	31,3%	62	48,5%	34	44,7%	22	29%
Angaje - Bağlanmış	22	17,2%	66	51,6%	22	29%	34	44,7%
Angajman - Bağlantı	26	20,3%	82	64%	26	34,3%	34	44,7%
Animatör - Canlandırıcı	18	14%	74	57,8%	20	26,3%	30	39,5%
Antagonist - Düşmanca	24	18,7%	88	68,8%	18	23,7%	52	68,4%
Artikülasyon - Boğumlanma	28	21,9%	72	56,2%	20	26,3%	46	60,5%
Asist - Yardımcı	10	7,8%	104	81,2%	8	10,5%	56	73,7%
Avans - Öndelik	46	35,9%	42	32,9%	40	52,6%	18	23,7%
Banner - Duyurmalık	62	48,5%	22	17,2%	46	60,5%	16	21%
Patent - Buluş	18	14%	78	61%	32	42,1%	36	47,4%
Browser - Açar	48	37,5%	36	28,2%	32	42,1%	34	44,7%
Play-back - Söylememe	96	75%	14	11%	62	81,6%	4	5,3%
Podyum - Çıkmalık	90	70,4%	14	10,9%	60	78,9%	4	5,3%
Rant - Getirim	24	18,8%	58	45,3%	24	31,6%	24	31,6%
Remix - Bindirim	88	68,7%	18	14%	42	55,3%	18	23,7%
Vokalist - Seslikçi	92	71,9%	6	4,7%	60	78,9%	10	13,2%
Adaptör - Uyarlayıcı	16	12,6%	88	68,8%	16	21,1%	46	60,6%
Akreditasyon – Denklik	10	7,8%	88	68,8%	16	21,1%	40	52,6%
Toplam	128		100%		76		100%	

Tablo 4. 61. Türetme Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülme Oranlarının Kelime Bazında Cinsiyete Göre Dağılımı

4. 13. 2. Birleştirme Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülme Oranlarının Kelime Bağlamında Cinsiyete Göre Dağılımı

Kelimeler içinden Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Bandrol*” kelimesine TDK’nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Birleştirme Yöntemi* ile oluşturulmuş “*Denetim Pulu*” kelimesi için *Uygun* ve *Tamamen Uygun* seçeneklerini

işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun gören bayan öğretmen sayısı 100'dür ve toplam bayan öğretmen sayısına oranı %78,2'dir.

Bu kelimeler içinden Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Senkronik*” kelimesine TDK'nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Birleştirme Yöntemi* ile oluşturulmuş “*Eş Zamanlı*” kelimesi için *Uygun* ve *Tamamen Uygun* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun gören erkek öğretmen sayısı 66'dır ve toplam erkek öğretmen sayısına oranı %86,8'dir.

Ayrıca Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Süpermarket*” kelimesine TDK'nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Birleştirme Yöntemi* ile oluşturulmuş “*Satış Sarayı*” kelimesi için *Hiç Uygun Değil* ve *Uygun Değil* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun görmeyen bayan öğretmen sayısı 80'dir ve toplam bayan öğretmen sayısına oranı %62,6'dır.

Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Tomografi*” kelimesine TDK'nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Birleştirme Yöntemi* ile oluşturulmuş “*Kesityazar*” kelimesi için *Hiç Uygun Değil* ve *Uygun Değil* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun görmeyen erkek öğretmen sayısı 54'tür ve toplam erkek öğretmen sayısına oranı %71,1'dir.

Batı Kökenli Kelimeler ve Önerilen Türkçe Karşılıklar	Bayan				Erkek			
	Uygun Görülmeme		Uygun Görülme		Uygun Görülmeme		Uygun Görülme	
	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde
Arbitraj - Ara Kazanç	26	20,3%	82	64,1%	14	18,5%	50	65,8%
Aroma - Hoş Koku	10	7,8%	100	76,1%	20	26,3%	48	63,1%
Aromaterapi - Koku Tedavisi	12	9,4%	92	71,9%	8	10,5%	52	68,4%
Asparagas - Şişirme Haber	14	10,9%	98	76,6%	12	15,8%	52	68,5%
Bandrol - Denetim Pulu	4	3,2%	100	78,2%	6	7,9%	60	78,9%
Bienal - Yılaşır	44	34,3%	54	42,2%	32	42,1%	26	34,2%
Black Top - Sokak Basketbolu	40	31,2%	60	46,9%	18	23,7%	46	60,6%
Crash-test - Çarp-sına	64	50%	42	32,8%	36	47,4%	24	31,6%
Endoskopi - İç Görüm	28	21,9%	58	45,3%	10	13,1%	50	65,8%
Pivot - Eksen Oyuncu	42	32,8%	60	46,9%	34	44,7%	28	36,8%
Reasürans - İkili Sigorta	26	20,3%	82	64,1%	20	26,4%	44	57,9%

Senkronik - Eş Zamanlı	12	9,4%	98	76,5%	4	5,2%	66	86,8%
Rekonstrüksiyon - Yeniden Kurma	18	14,1%	86	67,2%	10	13,2%	54	71%
Süpermarket - Satış Sarayı	80	62,6%	28	21,8%	46	60,5%	16	21,1%
Tabldot - Seçmesiz Yemek	70	54,7%	32	25%	40	52,6%	20	26,3%
Ültimeatom - Kesin Uyarı	8	6,2%	98	76,6%	14	18,4%	52	68,4%
Akreditif - Güven Yazısı	28	21,9%	64	50%	16	21%	48	63,2%
Tomografi - Kesityazar	66	51,5%	28	21,9%	54	71,1%	12	15,8%
Seminer - Toplu Çalışma	12	9,4%	72	56,3%	30	39,5%	30	39,5%
Zaping - Geçgeç	64	50%	30	23,4%	44	57,9%	14	18,5%
Toplam	128			100%	76			100%

Tablo 4. 62. Birleştirme Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Kelime Bağlamında Cinsiyete Göre Dağılımı

4. 13. 3. Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Kelime Bağlamında Cinsiyete Göre Dağılımı

Kelimeler içinden Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Halüsinasyon*” kelimesine TDK’nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemi* ile oluşturulmuş “*Sanrı*” kelimesi için *Uygun* ve *Tamamen Uygun* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun gören bayan öğretmen sayısı 64’tür ve toplam bayan öğretmen sayısına oranı %50’dir.

Bu kelimeler içinden Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Bar-kot*” kelimesine TDK’nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemi* ile oluşturulmuş “*Çizgi İm*” kelimesi için *Uygun* ve *Tamamen Uygun* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun gören erkek öğretmen sayısı 32’dir ve toplam erkek öğretmen sayısına oranı %42,1’dir.

Ayrıca, Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Business clas*” kelimesine TDK’nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemi* ile oluşturulmuş “*İşlik Orun*” kelimesi için *Hiç Uygun Değil* ve *Uygun Değil* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun görmeyen bayan öğretmen sayısı 110’dur ve toplam bayan öğretmen sayısına oranı %86’dır.

Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Business clas*” kelimesine TDK’nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemi* ile oluşturulmuş “*İşlik Orun*” kelimesi için *Hiç Uygun Değil* ve *Uygun Değil* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun görmeyen erkek öğretmen sayısı 66’dır ve toplam erkek öğretmen sayısına oranı %86,8’dir.

Batı Kökenli Kelimeler ve Önerilen Türkçe Karşılıklar	Bayan				Erkek			
	Uygun Görülme		Uygun Görülme		Uygun Görülme		Uygun Görülme	
	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde
Business clas - İşlik Orun	110	86%	10	7,9%	66	86,8%	4	5,3%
Duayen - Aksakal	96	75%	12	9,4%	44	57,9%	22	29%
Economy clas - Hesaplı Orun	96	75%	14	10,9%	58	76,3%	8	10,5%
Eksantrik - Uçrak	100	78,1%	12	9,4%	60	78,9%	4	5,3%
Nüans - Çalar	92	71,9%	12	9,4%	62	81,6%	8	10,6%
Bar-kot - Çizgi İm	72	56,3%	30	23,4%	26	34,2%	32	42,1%
Slogan - Uran	98	76,5%	8	6,3%	58	76,3%	6	7,9%
Pankart - Uranlık	106	82,8%	6	4,7%	58	76,3%	8	10,5%
Lobi - Dalan	98	76,6%	14	11%	62	81,6%	4	5,2%
Viraj - Büküm	34	26,6%	52	40,6%	24	31,6%	28	36,8%
Kondisyon - Erk	76	59,3%	18	14,1%	40	52,6%	18	23,7%
Espionnage - Çatışlık	102	79,7%	16	12,5%	48	63,1%	18	23,7%
Enfeksiyon - Yangı	78	60,9%	22	17,2%	50	65,8%	12	15,8%
First clas - Birinci Orun	72	56,3%	30	23,5%	58	76,3%	10	13,2%
Halüsinasyon - Sanrı	40	31,2%	64	50%	24	31,6%	28	36,9%
Konsültasyon - Keneş	110	85,9%	12	9,4%	60	78,9%	6	7,9%
Kota - Ülüş	104	81,2%	14	10,9%	54	71,1%	8	10,6%
Paraf - İmce	56	43,8%	38	29,7%	32	42,1%	20	26,3%
Pedal - Ayakça	62	48,4%	22	17,2%	28	36,9%	24	31,5%
Kod - İm	22	17,2%	58	45,4%	22	29%	24	31,6%
Toplam	128		100%		76		100%	

Tablo 4. 63. Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülme Oranlarının Kelime Bağlamında Cinsiyete Göre Dağılımı

4. 13. 4. Çeviri Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Kelime Bağlamında Cinsiyete Göre Dağılımı

Kelimeler içinden Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Bariyer*” kelimesine TDK’nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Çeviri Yöntemi* ile oluşturulmuş “*Engel*” kelimesi için *Uygun* ve *Tamamen Uygun* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun gören bayan öğretmen sayısı 118’dir ve toplam bayan öğretmen sayısına oranı %92,2’dir.

Bu kelimeler içinden Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Call Center*” kelimesine TDK’nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Çeviri Yöntemi* ile oluşturulmuş “*Çağrı Merkezi*” kelimesi için *Uygun* ve *Tamamen Uygun* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun gören erkek öğretmen sayısı 72’dir ve toplam erkek öğretmen sayısına oranı %94,7’dir.

Ayrıca Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Bouns Pas*” kelimesine TDK’nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Çeviri Yöntemi* ile oluşturulmuş “*Sektirme Pas*” kelimesi için *Hiç Uygun Değil* ve *Uygun Değil* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun görmeyen bayan öğretmen sayısı 36’dır ve toplam bayan öğretmen sayısına oranı %28,1’dir.

Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Alan markajı*” kelimesine TDK’nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Çeviri Yöntemi* ile oluşturulmuş “*Alan Tutma*” kelimesi için *Hiç Uygun Değil* ve *Uygun Değil* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun görmeyen erkek öğretmen sayısı 22’dir ve toplam erkek öğretmen sayısına oranı %29’dur.

Batı Kökenli Kelimeler ve Önerilen Türkçe Karşılıklar	Bayan				Erkek			
	Uygun Görülmeme		Uygun Görülme		Uygun Görülmeme		Uygun Görülme	
	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde
Alan markajı - Alan Tutma	24	18,7%	76	58,4%	22	29%	44	57,9%
Bariyer - Engel	10	7,9%	118	92,2%	10	13,1%	66	86,8%
Blokaj - Durdurmak	10	7,8%	96	75,1%	18	23,7%	44	57,9%
Bloke Para - Tutulmuş Para	16	12,5%	88	68,8%	18	23,7%	44	57,9%
Bouns Pas - Sektirme Pas	36	28,1%	68	53,2%	14	18,4%	40	52,6%
Brand Extention - Marka Yayılımı	20	15,7%	88	68,7%	16	21,1%	54	71%

Call Center - Çağrı Merkezi	8	6,2%	116	90,7%	0	0%	72	94,7%
Cash Card - Nakit Kartı	8	6,3%	110	85,9%	4	5,3%	66	86,8%
Casting - Oyuncu Seçimi	14	11%	100	78,1%	6	7,9%	62	81,6%
Check point - Denetim Noktası	2	1,6%	112	87,5%	10	13,2%	64	84,2%
Cohabitation - Birlikte Yaşama	20	15,6%	86	67,2%	6	7,9%	62	81,6%
Damping - İndirim	14	10,9%	98	76,6%	6	7,9%	70	92,1%
Birthtravma - Doğum İncinmesi	32	25,1%	80	62,5%	12	15,8%	46	60,5%
Dealing Room - Satış Odası	18	14,1%	86	67,2%	8	10,6%	54	71,1%
Deep-freeze - Derin Dondurucu	16	12,5%	112	87,5%	4	5,3%	72	94,7%
Deflasyon - Para Kısıtlaması	16	12,5%	90	70,3%	8	10,6%	58	76,3%
Demarke Olmak - Boşta Olmak	26	20,4%	62	48,5%	10	13,1%	50	65,8%
Depresyon - Çöküntü	8	6,3%	96	75%	8	10,5%	52	68,4%
Devalüasyon - Değer Düşürme	2	1,6%	112	87,5%	10	13,2%	56	73,6%
Partner - Eş	6	4,7%	112	87,6%	6	7,9%	56	73,7%
Toplam	128			100%	76			100%

Tablo 4. 64. Çeviri Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmemeye Oranlarının Kelime Bağlamında Cinsiyete Göre Dağılımı

4. 13. 5. Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmemeye Oranlarının Kelime Bağlamında Cinsiyete Göre Dağılımı

Kelimeler içinden Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Chat*” kelimesine TDK’nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemi* ile oluşturulmuş “*Sohbet*” kelimesi için *Uygun* ve *Tamamen Uygun* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun gören bayan öğretmen sayısı 110’dur ve toplam bayan öğretmen sayısına oranı %85,9’dur.

Bu kelimeler içinden Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Chat*” kelimesine TDK’nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemi* ile oluşturulmuş “*Sohbet*” kelimesi için *Uygun* ve *Tamamen Uygun* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun gören erkek öğretmen sayısı 64’tür ve toplam erkek öğretmen sayısına oranı %84,2’dir.

Ayrıca Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Go-kart*” kelimesine TDK’nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemi* ile

oluşturulmuş “Yürüteç” kelimesi için *Hiç Uygun Değil* ve *Uygun Değil* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun görmeyen bayan öğretmen sayısı 86’dır ve toplam bayan öğretmen sayısına oranı %67,2’dir.

Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “Anekdöt” kelimesine TDK’nin önermiş olduğu Türkçe karşılıklardan, *Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemi* ile oluşturulmuş “Fıkra” kelimesi için *Hiç Uygun Değil* ve *Uygun Değil* seçeneklerini işaretleyenleri birlikte değerlendirip incelediğimizde, kelimeyi uygun görmeyen erkek öğretmen sayısı 38’dir ve toplam erkek öğretmen sayısına oranı %50’dir.

Batı Kökenli Kelimeler ve Önerilen Türkçe Karşılıklar	Bayan				Erkek			
	Uygun Görülmeme		Uygun Görülme		Uygun Görülmeme		Uygun Görülme	
	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde
Ambiyans - Hava	10	7,8%	100	78,1%	16	21%	54	71,1%
Anekdöt - Fıkra	38	29,7%	68	53,2%	38	50%	32	42,1%
Ansambl - Topluluk	34	26,6%	78	61%	14	18,5%	52	68,4%
Antet - Başlık	36	28,1%	68	53,2%	16	21,1%	48	63,1%
Go-kart - Yürüteç	86	67,2%	24	18,7%	36	47,4%	22	29%
Entertainment - Eğlence	12	9,4%	104	81,3%	10	13,2%	52	68,4%
Gusto - Zevk	32	25%	76	59,4%	20	26,3%	40	52,6%
Handikap - Engel	18	14%	92	71,9%	20	26,3%	48	63,1%
Adisyon - Hesap	12	9,4%	108	84,4%	6	7,9%	60	78,9%
Argüman - Kanıt	34	26,6%	68	53,2%	16	21%	44	57,9%
Brokır - Sımsar	36	28,1%	70	54,7%	16	21%	50	65,8%
Chat - Sohbet	10	7,9%	110	85,9%	4	5,2%	64	84,2%
Antipatik - Soğuk	22	17,2%	72	56,2%	12	15,8%	48	63,1%
Demagog - Lafazan	50	39%	44	34,3%	16	21,1%	40	52,6%
Planton - Emir Eri	38	29,7%	56	43,7%	24	31,6%	36	47,4%
Rating - Takdir	42	32,8%	62	48,5%	22	28,9%	30	39,5%
Titir - San	52	40,7%	40	31,2%	24	31,6%	40	52,6%
Ekspedisyon - Sefer	30	23,5%	62	48,4%	14	18,4%	50	65,7%
Eksperyans - Deneme	28	21,8%	74	57,8%	18	23,7%	44	57,9%
Ekspozisyon - Sergi	24	18,7%	80	62,5%	16	21,1%	48	63,1%
Toplam	128		100%		76		100%	

Tablo 4. 65. Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemiyle Oluşturulmuş Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Oranlarının Kelime Bağlamında Cinsiyete Göre Dağılımı

4. 14. Batı Kökenli Alıntılara Karşı Önerilen Türkçe Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Tutumlarına Branşın Etkisi

Anket çalışmasına katılan İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmenleri ve Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenlerinin, Batı kökenli alıntılara karşı önerilen Türkçe kelimeleri, uygun görüp görmeme tutumları arasında, istatistiksel açıdan anlamlı bir farkın olduğu tespit edilmiştir ($t(202)=2,2997$, *Anlamlılık Düzeyi*<.05). Aritmetik ortalamaları dikkate alındığında, puanı yüksek olan Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenlerinin, İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmenlerine göre, Batı kökenli alıntılar için önerilen Türkçe kelimelere karşı, daha olumlu bir tutum içinde oldukları anlaşılmaktadır.

Branşlar	Sayı	Aritmetik Ortalama	Standart Sapma	Serbestlik Derecesi	t Değeri	Anlamlılık Düzeyi
İngilizce-Fransızca-Almanca	102	319,88	144,24	202	2,997	0,003
Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı	102	373,66	109,75			

Tablo 4. 66. Batı Kökenli Alıntılara Karşı Önerilen Türkçe Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Tutumlarına Branşın Etkisi

4. 15. Batı Kökenli Alıntılara Karşı Önerilen Türkçe Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Tutumlarına Cinsiyetin Etkisi

Anket çalışmasına katılan bayan öğretmenlerin ve erkek öğretmenlerin, Batı kökenli alıntılara karşı önerilen Türkçe kelimeleri, uygun görüp görmeme tutumları arasında, istatistiksel açıdan anlamlı bir farkın olduğu tespit edilmiştir ($t(202)=2,2251$, *Anlamlılık Düzeyi*<.05). Aritmetik ortalamaları dikkate alındığında, puanı yüksek olan erkek öğretmenlerin, bayan öğretmenlere göre, Batı kökenli alıntılar için önerilen Türkçe kelimelere karşı, daha olumlu bir tutum içinde oldukları anlaşılmaktadır.

Cinsiyetler	Sayı	Aritmetik Ortalama	Standart Sapma	Serbestlik Derecesi	t Değeri	Anlamlılık Düzeyi
Bayan	128	331,06	140,79	202	2,251	0,025
Erkek	76	373,23	107,28			

Tablo 4. 67. Batı Kökenli Alıntılara Karşı Önerilen Türkçe Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Tutumlarına Cinsiyetin Etkisi

4. 16. Batı Kökenli Alıntılara Karşı Önerilen Türkçe Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Tutumlarına Yaşın Etkisi

Anket çalışmasına katılan 20-29 yaş arası öğretmenlerin ve 50-59 yaş arası öğretmenlerin, Batı kökenli alıntılara karşı önerilen Türkçe kelimeleri, uygun görüp görmeme tutumları arasında, istatistiksel açıdan anlamlı bir farkın olduğu tespit edilmiştir. Aritmetik ortalamaları dikkate alındığında, puanı yüksek olan 50-59 yaş aralığındaki öğretmenlerin, 20-29 yaş aralığındaki öğretmenlere göre, Batı kökenli alıntılar için önerilen Türkçe kelimelere karşı, çok daha olumlu bir tutum içinde oldukları anlaşılmaktadır.

Yaş Grupları	Sayı	Aritmetik Ortalama	Standart Sapmanın Aritmetik Ortalaması
20-29 Yaş Aralığı	34	296,52a	1,25
30-39 Yaş Aralığı	83	358,53ab	1,16
40-49 Yaş Aralığı	61	347,55ab	1,63
50-59 Yaş Aralığı	26	395,35b	3,95
ÖNEM		Anlamlılık Düzeyi=0,029	

Tablo 4. 68. Batı Kökenli Alıntılara Karşı Önerilen Türkçe Kelimelerin Uygun Görülüp Görülmeme Tutumlarına Yaşın Etkisi

4. 17. Ankette Yer Alan Batı Kökenli Alıntılarının ve Önerilen Türkçe Kelimelerin Türkçe Ders Kitaplarındaki Kullanım Durumu

Ankette yer alan Batı kökenli alıntılar ve önerilen Türkçe kelimeler, MEB Yayınları'na ait İlköğretim 6, 7 ve 8. Sınıf Türkçe ders kitaplarında taranmıştır. Buna göre, ankette yer alan Batı kökenli yabancı kelimelerden hiçbirine rastlanmamıştır. Önerilen Türkçe kelimelerden ikisi tespit edilmiştir.

Bunlardan ilki, İlköğretim 6. Sınıf Türkçe ders kitabının 94. Sayfasında yer alan Batı kökenli “*Ambiyans*” kelimesine karşılık önerilen “*Hava*” kelimesidir. *Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemi* ile oluşturulmuş bir kelimedir.

Bana öyle gelir ki Kayseri’yi tüm yıksalar da yeniden kursalar, bu hava, bu Selçuklu havası Kayseri’den gitmeyecek (Milli Eğitim Bakanlığı. (2014). “*İlköğretim Türkçe 6 Ders Kitabı*”. Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.).

İkinci olarak, İlköğretim 7. Sınıf ders kitabının 116. Sayfasında yer alan Batı kökenli “*Ansambl*“ kelimesine karşılık önerilen “*Topluluk*” kelimesidir. Yine *Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemi* ile oluşturulmuş bir kelimedir.

Bir başka topluluk ise bunları durdurarak onlarla tartışmaya başladı (Milli Eğitim Bakanlığı. (2014). “*İlköğretim Türkçe 7 Ders Kitabı*”. Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.).

5. SONUÇLAR VE TARTIŞMA

Branş, yaş ve cinsiyet özellikleri dikkate alınmadan, bütün öğretmenlere göre, %74,5 uygun görülme oranıyla, en uygun görülen yöntem, “Çeviri Yöntemi”dir.

“Çeviri Yöntemi”ni sırasıyla, %57,8 ile *Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemi*, %52,8 ile *Birleştirme Yöntemi*, %43,6 ile *Türetme Yöntemi* ve %37,8 ile *Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yöntemi* takip etmektedir.

Buna göre, en uygun görülmeyen yöntem, “*Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemi*”dir.

Bu bağlamda, Batı kökenli alıntılara TDK’nin önerdiği Türkçe kelimeleri oluşturma yöntemlerinden, uygun görülme oranı %50’nin altında kalan *Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemi* ile *Türetme Yöntemi* ve bu yöntemlerle oluşturulan Türkçe karşılıklar, uygun görülmemiştir. Uygun görülme oranları, %50’nin üstünde olduğu için diğer yöntemler ve bu yöntemlerle oluşturulan Türkçe kelimeler, uygun görülmüştür.

Branş, yaş ve cinsiyet özellikleri dikkate alınmadan, yöntemleri ve buna bağlı olarak oluşturulan Türkçe karşılıkları, öğretmenlerin uygun görüp görmeme nedeni, *Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneğidir. Bu durum, katılımcıların Türkçe karşılıkları hangi yöntemle oluşturulursa oluşturulsun, anlama göre değerlendirdiklerini göstermektedir.

Daha ayrıntılı olarak ele aldığımızda, *Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemi* ile oluşturulmuş Türkçe karşılıkların uygun görülme nedeni, %75,7 ile *Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneğidir.

Çeviri Yöntemi ile oluşturulmuş Türkçe kelimelerin uygun görülme nedeni, yine %74,4 ile *Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneğidir.

Birleştirme Yöntemi ile oluşturulmuş kelimelerin uygun görülme nedeni ise benzer biçimde, %69,8 oranla aynı seçenektir.

Aynı seçenek, *Türetme Yöntemi* ile oluşturulmuş kelimelerin uygun görülme nedeni olarak, %62,8 oranda karşımıza çıkmaktadır.

Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemi ile oluşturulmuş kelimelerin uygun görülme nedeni ise %47 ile *Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneğidir.

Ayrıca, *Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemi* ile oluşturulmuş Türkçe karşılıkların uygun görülmemesi nedeni olarak *Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneğinin yanısıra %17,9 ile *Ses* seçeneği, %9,3 ile *Biçim* seçeneği ve %7,6 ile de *Olumlu veya Olumsuz Çağrışım* seçeneği, diğer yöntemlerde rastlamadığımız oranlarda etkili olmuştur.

Buradan hareketle *Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemi* ile oluşturulmuş kelimeler, *Ses*, *Biçim*, *Olumlu veya Olumsuz Çağrışım* yönüyle de değerlendirilmiştir. Bu sonuç bize, bu yöntemle oluşturulmuş Türkçe karşılıkların, kulağa hoş gelmemesi, biçim yönünden uygun görülmemesi ve olumsuz çağrışımlara neden olması yönüyle de uygun görülmediğini göstermektedir. Diğer nedenler ise kayda değer oranlarda değildir.

Branşlara göre değerlendirildiğinde en uygun görülen yöntem, “*Çeviri Yöntemi*”dir. İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmenlerinin %73,5’i, Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenlerinin ise %75,3’ü “*Çeviri Yöntemi*”ni uygun görmüştür.

Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenleri, bu yöntemi, daha yüksek oranda uygun görmüştür. Bu yönüyle ilginçtir. Çünkü bu tutum, İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmenlerinden beklenirdi. Buna göre, Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenlerinin de Batı dilleriyle yakın ilişki içinde olduğu sonucuna ulaşabiliriz.

“*Çeviri Yöntemi*”ni sırasıyla, İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmenlerinin %57,3 ile ve Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenlerinin ise %58,2 ile uygun gördüğü *Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemi* izlemektedir. Ardından, İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmenlerinin %52 ile ve Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenlerinin de %53,6 ile uygun gördüğü *Birleştirme Yöntemi* gelmektedir. Onun ardından, İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmenlerinin %41,2 ile ve Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenlerinin %46,7 ile uygun gördüğü *Türetme Yöntemi* yer almaktadır. Son olarak da İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmenlerinin %17,6 ile ve Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenlerinin %19,4 ile uygun gördüğü *Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemi* takip etmektedir.

Her iki branşta da *Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemi* ile “*Türetme Yöntemi*”nin uygunluğu %50’nin altındadır.

Ayrıca, Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenleri, İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmenlerine göre bütün yöntemleri, daha yüksek oranda uygun görmüşlerdir.

Branşlara göre de önerilen Türkçe karşılıkları oluşturma yöntemlerinin uygun görülüp görülme nedeni, *Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneğidir. Yani her iki branş öğretmenleri de önerilen Türkçe karşılıkları, hangi yöntemle oluşturulursa oluşturulsun, anlamı tam olarak karşılaması yönüyle değerlendirmiştir.

Daha ayrıntılı olarak ele aldığımızda, Türkçe karşılık oluşturma yöntemlerinden *Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemi* ile oluşturulmuş kelimelerin, İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmenleri tarafından uygun görülme nedeni, %79 ile *Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneğidir. Yine aynı yöntemle oluşturulmuş kelimelerin, Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenleri tarafından uygun görülme nedeni de %72,4 ile *Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneğidir.

Çeviri Yöntemi ile oluşturulmuş kelimelerin, İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmenleri tarafından uygun görülme nedeni, %78,9 ile *Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneğidir. Yine aynı yöntemle oluşturulmuş kelimelerin, Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenleri tarafından uygun görülme nedeni, %69,8 ile *Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneğidir.

Birleştirme Yöntemi ile oluşturulmuş kelimelerin, İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmenleri tarafından uygun görülme nedeni, %73,7 ile *Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneğidir. Yine aynı yöntemle oluşturulmuş kelimelerin, Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenleri tarafından uygun görülme nedeni, %65,7 ile *Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneğidir.

Türetme Yöntemi ile oluşturulmuş kelimelerin, İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmenleri tarafından uygun görülme nedeni, %64,2 ile *Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneğidir. Yine aynı yöntemle oluşturulmuş kelimelerin, Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenleri tarafından uygun görülme nedeni, %61,3 ile *Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneğidir.

Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemi ile oluşturulmuş kelimelerin, İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmenleri tarafından uygun görülme nedeni, %46,5 ile *Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneğidir. Yine aynı yöntemle oluşturulmuş kelimelerin, Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenleri tarafından uygun görülme nedeni, %47,3 ile *Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneğidir.

Ayrıca, *Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemi* ile oluşturulmuş Türkçe karşılıkların uygun görülme nedeni olarak *Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneğinin yanısıra İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmenlerinde %17,5 ile, Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenlerinde %18,2 ile *Ses* seçeneği, İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmenlerinde %14,4 ile, Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenlerinde %4,2 ile *Biçim* seçeneği ve İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmenlerinde %6,8 ile, Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenlerinde %8,3 ile de *Olumlu veya Olumsuz Çağrışım* seçenekleri, diğer yöntemlerle oluşturulmuş Türkçe karşılıklarda rastlamadığımız oranda etkili olmuştur.

Buradan hareketle branşlara göre de *Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemi* ile oluşturulmuş kelimelerin, *Ses*, *Biçim* ve *Olumlu veya Olumsuz Çağrışım* yönüyle değerlendirildiğini göstermektedir. Bu sonuç bize, bu yöntemle oluşturulmuş Türkçe karşılıkların, kulağa hoş gelmemesi, biçim yönünden uygun görülmemesi ve olumsuz çağrışımlara neden olması yönüyle de uygun görülmediğini göstermektedir. Diğer nedenler ise kayda değer oranlarda değildir.

İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmenlerinin, Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenlerine göre, kelimelerin anlam yönüne daha çok önem verdiği sonucuna ulaşabiliriz.

Bütün yaş gruplarına göre de önerilen Türkçe karşılıkları oluşturma yöntemleri içinden en uygun görülen yöntem, “*Çeviri Yöntemi*”dir.

Çeviri Yöntemi, 20-29 yaş aralığındaki öğretmenler tarafından %69,9 ile, 30-39 yaş aralığındaki öğretmenler tarafından %77,9 ile, 40-49 yaş aralığındaki öğretmenler tarafından %72,1 ile, 50-59 yaş aralığındaki öğretmenler tarafından ise %74,2 ile uygun görülmüştür.

Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemi, 20-29 yaş aralığındaki öğretmenler tarafından %58,8 ile, 30-39 yaş aralığındaki öğretmenler tarafından %59,6 ile, 40-49 yaş aralığındaki öğretmenler tarafından %54,8 ile uygun görülerek ikinci sırada yer almıştır. 50-59 yaş aralığındaki öğretmenler tarafından ikinci sırada uygun görülen yöntem ise %59,6 ile “*Birleştirme Yöntemi*”dir.

20-29 yaş aralığındaki öğretmenler tarafından %58,5 ile, 30-39 yaş aralığındaki öğretmenler tarafından %52,1 ile, 40-49 yaş aralığındaki öğretmenler tarafından %47,6 ile uygun görülen *Birleştirme Yöntemi*, üçüncü sırada yer almıştır. 50-59 yaş aralığındaki

öğretmenler arasında ise üçüncü sıra yine değişmektedir. Bu yaş grubunda, *Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemi*, %57,3 uygun görülme oranıyla üçüncü sırada yer almaktadır.

20-29 yaş aralığındaki öğretmenler, %43,8 ile, 30-39 yaş aralığındaki öğretmenler, %42,8 ile, 40-49 yaş aralığındaki öğretmenler ise %41 ile ve 50-59 yaş aralığındaki öğretmenler arasında ise %52 ile uygun görülen *Türetme Yöntemi* dördüncü sırada yer almıştır.

Beşinci sırada yer alan yöntem ise bütün yaş gruplarında “*Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemi*”dir. 20-29 yaş aralığındaki öğretmenler tarafından %22, 30-39 yaş aralığındaki öğretmenler tarafından %17,9 ile, 40-49 yaş aralığındaki öğretmenler tarafından %18 ile, 50-59 yaş aralığındaki öğretmenler tarafından ise %16,9 ile uygun görülmüştür.

50-59 yaş grubunda, yöntemlerin uygun görülme oranı bakımından sırası, diğer yaş gruplarına göre değişmektedir. Bu anlamlı farkın ortaya çıkmasının sebebi, yeni kavramlara veya nesnelere, yeni kelimeler oluşturulması gerektiği anlayışı veya anlam yönünden karışıklığa sebep olacağı düşüncesi olabilir.

Bütün yaş gruplarında, %50'nin altında kaldığı için *Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemi* ve *Türetme Yöntemi* uygun görülmeyen yöntemlerdir. Ayrıca, 40-49 yaş aralığındaki öğretmenler tarafından %50'nin altında değerlendirildiği için *Birleştirme Yöntemi* de uygun görülmeyen bir yöntem olmuştur. Buradan yöntemlerin ve buna bağlı olarak kelimelerin değerlendirilmesinde yaş farkının çok etkili olduğu sonucuna ulaşabiliriz. Ayrıca, 20-29 yaş aralığı ile 50-59 yaş aralığı arasında, değerlendirme bakımından daha anlamlı bir fark oluşmuştur.

Bütün yaş gruplarındaki öğretmenler, Türkçe karşılık oluşturma yöntemlerini uygun görüp görmeme nedeni olarak %60 ile *Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneğini işaretlemişlerdir. Yaş grupları arasında, neden açısından büyük bir fark görülmemektedir. Bütün yaş grupları, kelimeleri anlama göre değerlendirmektedir.

Daha ayrıntılı olarak ele alırsak, “*Çeviri Yöntemi*”ni uygun görme nedeni, 20-29 yaş arası öğretmenlerde %80 ile, 30-39 yaş arası öğretmenlerde %75,5 ile, 40-49 yaş arası öğretmenlerde %74,8 ile, 50-59 yaş arası öğretmenlerde ise %60,7 ile *Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneği işaretlenmiştir.

“Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemi”ni uygun görme nedeni, 20-29 yaş arası öğretmenlerde %78,8 ile, 30-39 yaş arası öğretmenlerde %76 ile, 40-49 yaş arası öğretmenlerde %77,1 ile ve 50-59 yaş arası öğretmenlerde ise %67,3 ile *Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneğidir.

“Birleştirme Yöntemi”ni uygun görme nedeni, 20-29 yaş arası öğretmenlerde %76,7 ile, 30-39 yaş arası öğretmenlerde %67,7 ile, 40-49 yaş arası öğretmenlerde %69,5 ile ve 50-59 yaş arası öğretmenlerde ise %67,6 ile *Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneğidir.

“Türetme Yöntemi”ni uygun görmeme nedeni, 20-29 yaş arası öğretmenlerde %65,8 ile, 30-39 yaş arası öğretmenlerde %62 ile, 40-49 yaş arası öğretmenlerde %64 ile ve 50-59 yaş arası öğretmenlerde ise %58,4 ile *Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneğidir.

“Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemi”ni uygun görmeme nedeni olarak 20-29 yaş arası öğretmenlerde %32,9 ile *Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneğini, %19,7 ile *Ses* seçeneği, %18,8 ile *Biçim* seçeneği, %10,8 ile *Olumlu veya Olumsuz Çağrışım* seçeneği izlemiştir.

30-39 yaş arası öğretmenlerde %48,2 ile *Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneğini, %17,2 ile *Ses* seçeneği, %9 ile *Biçim* seçeneği, %5,7 ile *Olumlu veya Olumsuz Çağrışım* seçeneği takip etmiştir.

40-49 yaş arası öğretmenlerde %53,9 ile *Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneğini, %12,8 ile *Ses* seçeneği, %6,5 ile *Biçim* seçeneği, %9,1 ile *Olumlu veya Olumsuz Çağrışım* seçeneği izlemiştir.

50-59 yaş arası öğretmenlerde %47,3 ile *Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneğini, %29,2 ile *Ses* seçeneği, %5,7 ile *Olumlu veya Olumsuz Çağrışım* seçeneği takip etmiştir. Buna göre 50-59 yaş arası öğretmenler, kelimeleri değerlendirirken biçime pek önem vermemişlerdir.

Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemi ile oluşturulmuş kelimelerin *Ses*, *Biçim* ve *Olumlu veya Olumsuz Çağrışım* yönüyle de değerlendirildiğini göstermektedir. Bu sonuç bize, bu yöntemle oluşturulmuş Türkçe karşılıkların, kulağa hoş gelmemesi, biçim yönünden uygun görülmemesi ve olumsuz çağrışımlara neden olması yönüyle de uygun görülmediğini göstermektedir. Diğer nedenler ise kayda değer oranlarda değildir.

Bayanlarda ve erkeklerde %74,4 ile en uygun görülen yöntem, “Çeviri Yöntemi”dir. Bayanlarda ve erkeklerde, yöntemlerin büyükten küçüğe doğru uygun görülme sırası da aynıdır.

“Çeviri Yöntemi”ni bayanlarda sırasıyla, %56,7 ile *Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemi*, %53,2 ile *Birleştirme Yöntemi*, %45,7 ile *Türetme Yöntemi* ve %18 ile *Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yöntemi* takip etmektedir.

“Çeviri Yöntemi”ni erkeklerde ise sırasıyla, %59,3 ile *Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemi*, %52 ile *Birleştirme Yöntemi*, %40 ile *Türetme Yöntemi* ve %19,1 ile *Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yöntemi* takip etmektedir.

Erkekler, “*Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemi*”ni daha yüksek oranda uygun görmüştür. Bayanlar ise “*Birleştirme Yöntemi*”ni daha yüksek oranda uygun görmüştür.

Ankete katılan bayan ve erkek öğretmenlere göre de en uygun görülmeyen yöntem, “*Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemi*”dir.

Bu bağlamda, önerilen Türkçe karşılıkları oluşturma yöntemlerinden %50’nin altında kalan *Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemi* ile *Türetme Yöntemi*, hem bayanlar hem de erkekler tarafından uygun görülmemiştir. Diğer Yöntemler ise uygun görülmüştür.

Cinsiyete göre, önerilen Türkçe karşılıkları oluşturma yöntemlerinin uygun görülüp görülmemesi nedeni, *Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneğidir. Yani öğretmenler, önerilen Türkçe karşılıkları, hangi yöntemle oluşturulursa oluşturulsun, anlamı tam olarak karşılayıp karşılamaması yönüyle değerlendirmiştir.

Daha ayrıntılı olarak ele aldığımızda, *Çeviri Yöntemi* ile oluşturulmuş kelimelerin, bayan öğretmenler tarafından uygun görülme nedeni, %78,2 ile *Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneğidir.

Çeviri Yöntemi ile oluşturulmuş kelimelerin, erkek öğretmenler tarafından uygun görülme nedeni, %67,7 ile *Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneğidir.

Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemi ile oluşturulmuş kelimelerin, bayan öğretmenler tarafından uygun görülme nedeni, %97,5 ile *Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneğidir.

Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemi ile oluşturulmuş kelimelerin, erkek öğretmenler tarafından uygun görülme nedeni, %75 ile *Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneğidir.

Birleştirme Yöntemi ile oluşturulmuş kelimelerin, bayan öğretmenler tarafından uygun görülme nedeni, %73,6 ile *Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneğidir.

Birleştirme Yöntemi ile oluşturulmuş kelimelerin erkek öğretmenler tarafından uygun görülme nedeni, %63,1 ile *Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneğidir.

Türetme Yöntemi ile oluşturulmuş kelimelerin, bayan öğretmenler tarafından uygun görülme nedeni, %65 ile *Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneğidir.

Türetme Yöntemi ile oluşturulmuş kelimelerin, erkek öğretmenler tarafından uygun görülme nedeni, %59 ile *Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneğidir.

Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemi ile oluşturulmuş kelimelerin, bayan öğretmenler tarafından uygun görülme nedeni, %46,5 ile *Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneğidir.

Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemi ile oluşturulmuş kelimelerin, erkek öğretmenler tarafından uygun görülme nedeni, %47,6 ile *Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneğidir.

Ayrıca, *Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemi* ile oluşturulmuş Türkçe karşılıkların uygun görülme nedeni olarak *Anlamı Tam Olarak Karşılama* seçeneğinin yanısıra, bayan öğretmenlerin %17'sinin işaretlediği, erkek öğretmenlerin %18'inin işaretlediği *Ses* seçeneği, bayan öğretmenlerin %12,9'unun işaretlediği, erkek öğretmenlerin %3,1'inin işaretlediği *Biçim* seçeneği ve bayan öğretmenlerin %7,6'sının işaretlediği, erkek öğretmenlerin %7,5'inin işaretlediği *Olumlu veya Olumsuz Çağrışım* seçeneği, diğer yöntemlerde rastlamadığımız oranlarda etkili olmuştur.

Buradan hareketle cinsiyetlere göre de *Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemi* ile oluşturulmuş kelimelerin *Ses*, *Biçim* ve *Olumlu veya Olumsuz Çağrışım* yönüyle değerlendirildiğini söyleyebiliriz. Bu sonuç bize, bu yöntemle oluşturulmuş Türkçe karşılıkların, anlamı tam olarak karşılamamasının yanında, kulağa hoş gelmemesi, biçim yönünden uygun görülmemesi ve olumsuz çağrışımlara neden olması yönüyle de uygun görülmediğini göstermektedir. Diğer nedenler ise kayda değer oranlarda değildir.

Bayan öğretmenler kelimeleri, erkek öğretmenlerden daha yüksek oranda, anlam yönünden değerlendirmiştir.

Branş, yaş ve cinsiyet özellikleri dikkate alınmadan, ankete katılan bütün öğretmenlerin genel dağılımına göre, Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Asist*” kelimesine TDK’nin önerdiği “*Yardımcı*” kelimesi, *Türetme Yöntemi* ile oluşturulan 20 kelime içinden %78,4 uygun görülme oranıyla, en uygun görülen kelime olmuştur. Uygun görülme nedeni, anlamı tam olarak karşılamasıdır.

Bütün öğretmenlerin genel dağılımına göre, Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Play-back*” kelimesine TDK’nin önerdiği “*Söylememe*” kelimesi, *Türetme Yöntemi* ile oluşturulan 20 kelime içinden %77,5 uygun görülme oranıyla, en uygun görülmeyen kelime olmuştur. Uygun görülme nedeni, anlamı tam olarak karşılamamasıdır.

Branş, yaş ve cinsiyet özellikleri dikkate alınmadan, ankete katılan bütün öğretmenlerin genel dağılımına göre, Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Senkronik*” kelimesine TDK’nin önerdiği “*Eş Zamanlı*” kelimesi, *Birleştirme Yöntemi* ile oluşturulan 20 kelime içinden %80,4 uygun görülme oranıyla, en uygun görülen kelime olmuştur. Uygun görülme nedeni, anlamı tam olarak karşılamasıdır.

Bütün öğretmenlerin genel dağılımına göre, Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Süpermarket*” kelimesine TDK’nin önerdiği “*Satış Sarayı*” kelimesi, *Birleştirme Yöntemi* ile oluşturulan 20 kelime içinden %61,8 uygun görülme oranıyla, en uygun görülmeyen kelime olmuştur. Uygun görülme nedeni, anlamı tam olarak karşılamamasıdır.

Branş, yaş ve cinsiyet özellikleri dikkate alınmadan, ankete katılan bütün öğretmenlerin genel dağılımına göre, Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Halüsinasyon*” kelimesine TDK’nin önerdiği “*Sanrı*” kelimesi, *Diğer Lehçe ve Ağzılardan Alıntı Yapma Yöntemi* ile oluşturulan 20 kelime içinden %45,1 uygun görülme oranıyla, en uygun görülen kelime olmuştur. Uygun görülme nedeni, anlamı tam olarak karşılamasıdır. “*Sanmak*” fiilinin belirgin olması da anlam yönünden uygun görülmesine neden olmuş olabilir.

Bütün öğretmenlerin genel dağılımına göre, Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Business clas*” kelimesine TDK’nin önerdiği “*İşlik Orun*” kelimesi, *Diğer Lehçe ve*

Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemi ile oluşturulan 20 kelime içinden %86,3 uygun görülme oranıyla, en uygun görülmeyen kelime olmuştur. Uygun görülme nedeni, anlamı tam olarak karşılamamasıdır.

Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemi ile oluşturulmuş kelimelerin *Ses, Biçim ve Olumlu veya Olumsuz Çağrışım* yönüyle değerlendirildiğini söyleyebiliriz. Bu sonuç bize, bu yöntemle oluşturulmuş Türkçe karşılıkların, anlamı tam olarak karşılamamasının yanında, kulağa hoş gelmemesi, biçim yönünden uygun görülmemesi ve olumsuz çağrışımlara neden olması yönüyle de uygun görülmediğini göstermektedir.

Branş, yaş ve cinsiyet özellikleri dikkate alınmadan, ankete katılan bütün öğretmenlerin genel dağılımına göre, Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Call Center*” kelimesine TDK’nin önerdiği “*Çağrı Merkezi*” kelimesi, *Çeviri Yöntemi* ile oluşturulan 20 kelime içinden %92,2 uygun görülme oranıyla, en uygun görülen kelime olmuştur. Uygun görülme nedeni, anlamı tam olarak karşılamamasıdır.

Bütün öğretmenlerin genel dağılımına göre, Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Bouns Pas*” kelimesine TDK’nin önerdiği “*Sektirme Pas*” kelimesi, *Çeviri Yöntemi* ile oluşturulan 20 kelime içinden %24,5 uygun görülme oranıyla, en uygun görülmeyen kelime olmuştur. Uygun görülme nedeni, anlamı tam olarak karşılamamasıdır.

Branş, yaş ve cinsiyet özellikleri dikkate alınmadan, ankete katılan bütün öğretmenlerin genel dağılımına göre, Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Chat*” kelimesine TDK’nin önerdiği “*Sohbet*” kelimesi, *Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemi* ile oluşturulan 20 kelime içinden %85,3 uygun görülme oranıyla, en uygun görülen kelime olmuştur. Uygun görülme nedeni, anlamı tam olarak karşılamamasıdır.

Bütün öğretmenlerin genel dağılımına göre, Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Go-kart*” kelimesine TDK’nin önerdiği “*Yürüteç*” kelimesi, *Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemi* ile oluşturulan 20 kelime içinden %59,8 uygun görülme oranıyla, en uygun görülmeyen kelime olmuştur. Uygun görülme nedeni, anlamı tam olarak karşılamamasıdır.

İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmenlerine göre, Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Asist*” kelimesine TDK’nin önerdiği “*Yardımcı*” kelimesi, *Türetme Yöntemi* ile oluşturulan 20 kelime içinden %82,3 uygun görülme oranıyla, en uygun görülen kelime olmuştur. Uygun görülme nedeni, anlamı tam olarak karşılamamasıdır.

Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenlerine göre, Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Asist*” ve “*Adaptör*” kelimelerine TDK’nin önerdiği “*Yardımcı*” ve “*Uyarlayıcı*” kelimeleri, *Türetme Yöntemi* ile oluşturulan 20 kelime içinden aynı oranda işaretlenerek %74,6 uygun görülme oranıyla, en uygun görülen kelimeler olmuştur.

İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmenlerinden farklı olarak Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenleri, “*Asist*” kelimesi ile birlikte “*Adaptör*” kelimesini en fazla uygun görmüştür. Branşlar arasında anlamlı bir fark ortaya çıkmıştır. Bu anlamlı farkın ortaya çıkmasının sebebi, çok sık kullanılan “*Adaptör*” kelimesinin yerine, Türkçe bir karşılık bulma ihtiyacının, Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenlerince daha çok hissediliyor olması olabilir. Uygun görülme nedeni, anlamı tam olarak karşılamasıdır.

İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmenlerine göre, Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Podyum*” kelimesine TDK’nin önerdiği “*Çıkmalık*” kelimesi, *Türetme Yöntemi* ile oluşturulan 20 kelime içinden %82,4 uygun görülme oranıyla, en uygun görülmeyen kelime olmuştur. Uygun görülme nedeni, anlamı tam olarak karşılamamasıdır. Ayrıca olumsuz çağrışımlar yapması da olabilir.

Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenlerine göre, Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Play-back*” kelimesine TDK’nin önerdiği “*Söylemleme*” kelimesi, *Türetme Yöntemi* ile oluşturulan 20 kelime içinden %74,5 uygun görülme oranıyla, en uygun görülmeyen kelime olmuştur. Yine branşlar arasında anlamlı bir fark ortaya çıkmıştır. Branşlar arasındaki bu farkın sebebi, İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmenlerinin anlama daha fazla dikkat etmeleri olabilir. Uygun görülme nedeni, anlamı tam olarak karşılamamasıdır.

İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmenlerine göre, Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Bandrol*” kelimesine TDK’nin önerdiği “*Denetim Pulu*” kelimesi, *Birleştirme Yöntemi* ile oluşturulan 20 kelime içinden %80,4 uygun görülme oranıyla, en uygun görülen kelime olmuştur. Anlama çok fazla dikkat eden İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmenlerinin, bu kelimeyi uygun görmesinin nedeni, anlamı tam olarak karşılamasıdır.

Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenlerine göre, Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Senkronik*” kelimesine TDK’nin önerdiği “*Eş Zamanlı*” kelimesi, *Birleştirme Yöntemi* ile oluşturulan 20 kelime içinden işaretlenerek %86,2 uygun görülme oranıyla, en uygun görülen kelime olmuştur. Uygun görülme nedeni, anlamı tam olarak

karşılmasıdır. Branşlar arasındaki bu farkın sebebi, İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmenlerinin anlama daha fazla dikkat etmeleri olabilir.

İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmenlerine göre, Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Süpermarket*” kelimesine TDK’nin önerdiği “*Satış Sarayı*” kelimesi, *Birleştirme Yöntemi* ile oluşturulan 20 kelime içinden %66,7 uygun görülme oranıyla, en uygun görülmeyen kelime olmuştur. Uygun görülme nedeni, anlamı tam olarak karşılamamasıdır. Ayrıca diğer bir neden de son zamanlarda daha sık kullanılan “*AVM*” kısaltması olabilir.

Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenlerine göre, Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Tomografi*” kelimesine TDK’nin önerdiği “*Kesityazar*” kelimesi, *Birleştirme Yöntemi* ile oluşturulan 20 kelime içinden %60,8 uygun görülme oranıyla, en uygun görülmeyen kelime olmuştur. Uygun görülme nedeni, anlamı tam olarak karşılamamasıdır. Yine branşlar arasında anlamlı bir fark ortaya çıkmıştır. Branşlar arasındaki bu farkın sebebi, İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmenlerinin, anlama daha fazla dikkat etmeleri olabilir.

İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmenlerine göre, Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Kod*” kelimesine TDK’nin önerdiği “*İm*” kelimesi, *Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemi* ile oluşturulan 20 kelime içinden %39,2 uygun görülme oranıyla, en uygun görülen kelime olmuştur. Uygun görülme nedeni, anlamı tam olarak karşılamamasıdır. Bu kelimenin uygun görülmesinin başka bir nedeni de diğer kelimelere oranla daha fazla tanınıyor olması olabilir.

Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenlerine göre, Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Halüsinasyon*” kelimesine TDK’nin önerdiği “*Sanrı*” kelimesi, *Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemi* ile oluşturulan 20 kelime içinden %53 uygun görülme oranıyla, en uygun görülen kelime olmuştur. Uygun görülme nedeni, anlamı tam olarak karşılamamasıdır. Bu kelimenin uygun görülmesinde “*Sanmak*” fiil kökünün belirgin olması etkili olmuş olabilir.

Hem İngilizce-Fransızca-Almanca hem de Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenlerine göre, Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Business clas*” kelimesine TDK’nin önerdiği “*İşlik Orun*” kelimesi, *Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemi* ile oluşturulan 20 kelime içinden %88,3 ve %84,3 uygun görülme oranlarıyla, en uygun görülmeyen kelime olmuştur. Uygun görülme nedeni, anlamı tam

olarak karşılamamasıdır. Bu kelimenin uygun görülmemesinin bir sebebi de “Orun” kelimesinin tanınmıyor olması olabilir.

Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemi ile oluşturulmuş kelimelerin Ses, Biçim ve Olumlu veya Olumsuz Çağrışım yönüyle de değerlendirildiğini söyleyebiliriz. Bu sonuç bize, bu yöntemle oluşturulmuş Türkçe karşılıkların, anlamı tam olarak karşılamamasının yanında, kulağa hoş gelmemesi, biçim yönünden uygun görülmemesi ve olumsuz çağrışımlara neden olması yönüyle de uygun görülmediğini göstermektedir.

İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmenlerine göre, Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “Call Center” kelimesine TDK’nin önerdiği “Çağrı Merkezi” kelimesi, *Çeviri Yöntemi* ile oluşturulan 20 kelime içinden %94,1 uygun görülme oranıyla, en uygun görülen kelime olmuştur. Uygun görülme nedeni, anlamı tam olarak karşılamamasıdır.

Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenlerine göre, Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “Bariyer” kelimesine TDK’nin önerdiği “Engel” kelimesi, *Çeviri Yöntemi* ile oluşturulan 20 kelime içinden %92,2 uygun görülme oranıyla, en uygun görülen kelime olmuştur. Uygun görülme nedeni, anlamı tam olarak karşılamamasıdır.

İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmenlerine göre, Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “Alan Markajı” kelimesine TDK’nin önerdiği “Alan Tutma” kelimesi, *Çeviri Yöntemi* ile oluşturulan 20 kelime içinden %23,5 uygun görülme oranıyla, en uygun görülmeyen kelime olmuştur. Bunun sebebi ise anlamı tam olarak karşılamamasıdır.

Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenlerine göre, Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “Bouns Pas” ve “Birthtravma” kelimelerine TDK’nin önerdiği “Sektirme Pas” ve “Doğum İncinmesi” kelimeleri, *Çeviri Yöntemi* ile oluşturulan 20 kelime içinden %27,4 uygun görülme oranıyla, en uygun görülmeyen kelimeler olmuştur. Bu iki kelime, aynı oranda uygun görülmemiştir. Branşlar arasında yine anlamlı bir fark ortaya çıkmıştır. Uygun görülme nedeni, anlamı tam olarak karşılamamasıdır.

İngilizce-Fransızca-Almanca öğretmenlerine göre, Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “Chat” kelimesine TDK’nin önerdiği “Sohbet” kelimesi, *Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemi* ile oluşturulan 20 kelime içinden %90,2 uygun görülme oranıyla, en uygun görülen kelime olmuştur. Uygun görülme nedeni, anlamı tam

olarak karşılamasıdır. Bu kelimenin uygun görülmesinin bir diğer sebebi de çok aşına bir kelime olması olabilir.

Türkçe-Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenlerine göre, Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Chat*” ve “*Adisyon*” kelimelerine TDK’nin önerdiği “*Sohbet*” ve “*Hesap*” kelimeleri, *Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemi* ile oluşturulan 20 kelime içinden aynı oranda işaretlenerek %80,4 uygun görülme oranıyla, en uygun görülen kelimeler olmuştur. Bunun sebebi ise çok aşına kelimeler olması olabilir. Yine branşlar arasında anlamlı bir fark oluşmuştur. Uygun görülme nedeni, anlamı tam olarak karşılamasıdır.

Her iki branş öğretmenlerine göre, Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Go-kart*” kelimesine TDK’nin önerdiği “*Yürüteç*” kelimesi, *Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemi* ile oluşturulan 20 kelime içinden %64,7 ve %54,9 uygun görülme oranlarıyla, en uygun görülmemeyen kelime olmuştur. Uygun görülme nedeni, anlamı tam olarak karşılamamasıdır. Bu kelimenin uygun görülmemesinin diğer bir sebebi de çocukların yürütüldüğü araç ile karıştırılması çekincesi olabilir.

20-29, 30-39 ve 50-59 yaş aralığındaki öğretmenlere göre, Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Asist*” kelimesine TDK’nin önerdiği “*Yardımcı*” kelimesi, *Türetme Yöntemi* ile oluşturulan 20 kelime içinden %82,4-%83,4 ve %84,6 uygun görülme oranlarıyla, en uygun görülen kelime olmuştur. Uygun görülme nedeni, anlamı tam olarak karşılamasıdır.

40-49 yaş aralığındaki öğretmenlere göre, Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Antagonist*” ve “*Adaptör*” kelimelerine TDK’nin önerdiği “*Düşmanca*” ve “*Uyarlayıcı*” kelimeleri, *Türetme Yöntemi* ile oluşturulan 20 kelime içinden %70 uygun görülme oranıyla, en uygun görülen kelimeler olmuştur. Uygun görülme nedeni, anlamı tam olarak karşılamasıdır. Bu kelimeler aynı oranlarda uygun görülmüştür. Diğer yaş gruplarından farklı bir kelime ortaya çıkmıştır. Kelimelerin değerlendirilmesinde yaşın önemli bir faktör olduğunun göstergesidir.

20-29 ve 30-39 yaş aralığındaki öğretmenlere göre, Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Play-back*” kelimesine TDK’nin önerdiği “*Söylemleme*” kelimesi, *Türetme Yöntemi* ile oluşturulan 20 kelime içinden %82,4 ve %76,2 uygun görülme oranlarıyla, en uygun görülmemeyen kelime olmuştur. Uygun görülme nedeni, anlamı tam

olarak karşılamamasıdır. İki yaş grubunda da aynı kelime uygun görülmemiştir. İki yaş grubunun da birbirine yakın olması etkili olmuş olabilir.

40-49 yaş aralığındaki öğretmenlere göre, Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Podyum*” kelimesine TDK’nin önerdiği “*Çıkmalık*” kelimesi, *Türetme Yöntemi* ile oluşturulan 20 kelime içinden %83,3 uygun görülme oranıyla, en uygun görülmeyen kelime olmuştur. Diğer yaş gruplarından farklı bir kelime ortaya çıkmıştır. Kelimelerin değerlendirilmesinde yaşın önemli bir faktör olduğunun göstergesidir. Uygun görülme nedeni, anlamı tam olarak karşılamamasıdır. Bu kelimenin uygun görülmemesinin bir diğer sebebi de olumsuz çağrışımlar oluşturması olabilir.

50-59 yaş aralığındaki öğretmenlere göre, Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Play-back*” ve “*Vokalist*” kelimelerine TDK’nin önerdiği “*Söylememe*” ve “*Seslikçi*” kelimeleri, *Türetme Yöntemi* ile oluşturulan 20 kelime içinden %69,3 uygun görülme oranıyla, en uygun görülmeyen kelime olmuştur. Bu kelimenin uygun görülmemesinin sebebi, anlam ve olumsuz çağrışımlar oluşturması olabilir.

20-29 yaş aralığındaki öğretmenlere göre, Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Asparagas*” kelimesine TDK’nin önerdiği “*Şişirme Haber*” kelimesi, *Birleştirme Yöntemi* ile oluşturulan 20 kelime içinden %88,2 uygun görülme oranıyla, en uygun görülen kelime olmuştur. Kelimenin uygun görülmesinin sebebi, anlamı tam olarak karşılanıyor olmasıdır.

30-39 ve 40-49 yaş aralığındaki öğretmenlere göre, Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Bandrol*” kelimesine TDK’nin önerdiği “*Denetim Pulu*” kelimesi, *Birleştirme Yöntemi* ile oluşturulan 20 kelime içinden %80,9 ve %73,3 uygun görülme oranlarıyla, en uygun görülen kelime olmuştur. Bu kelimenin uygun görülmesinin sebebi, yine anlamı tam olarak karşılanıyor olmasıdır. Yaş gruplarının birbirine yakın olması aynı kelimelerin uygun görülmesi sonucunu ortaya çıkarmış olabilir.

50-59 yaş aralığındaki öğretmenlere göre, Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Aromaterapi*” ve “*Ültime*” kelimelerine TDK’nin önerdiği “*Koku Tedavisi*” ve “*Kesin Uyarı*” kelimeleri, *Birleştirme Yöntemi* ile oluşturulan 20 kelime içinden %92,3 uygun görülme oranıyla, en uygun görülen kelimeler olmuştur. Uygun görülme nedeni, anlamı tam olarak karşılamasıdır. Bu iki kelime aynı oranlarda uygun görülmüştür. Diğer yaş gruplarından farklı iki kelime uygun görülmüştür. Sebebi, yaş farkıyla açıklanabilir.

20-29 ve 30-39 yaş aralığındaki öğretmenlere göre, Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Süpermarket*” kelimesine TDK’nin önerdiği “*Satış Sarayı*” kelimesi, *Birleştirme Yöntemi* ile oluşturulan 20 kelime içinden %64,7 ve %61,9 uygun görülmemeye oranlarıyla, en uygun görülmeyen kelime olmuştur. Uygun görülmemeye nedeni, anlamı tam olarak karşılamamasıdır. Bu kelimenin uygun görülmemesinin diğer sebebi, Batı kökenli kelimenin yerleşmiş olması ve son zamanlarda “*AVM*” kısaltmasının yaygınlaşması olabilir. İki yaş grubunun birbirlerine yakın olması, aynı kelimeyi ortaya çıkarmış olabilir.

40-49 ve 50-59 yaş aralığındaki öğretmenlere göre, Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Tomografi*” kelimesine TDK’nin önerdiği “*Kesityazar*” kelimesi, *Birleştirme Yöntemi* ile oluşturulan 20 kelime içinden %76,6 ve %61,6 uygun görülmemeye oranlarıyla, en uygun görülmeyen kelime olmuştur. Uygun görülmemeye nedeni, anlamı tam olarak karşılamamasıdır. Bu kelimenin uygun görülmemesinin diğer sebebi, “*yazmak*” ile ilgili bir anlamın olmayışı olabilir. İki yaş grubunun birbirlerine yakın olması, aynı kelimeyi ortaya çıkarmış olabilir.

20-29 yaş aralığındaki öğretmenlere göre, Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Viraj*” kelimesine TDK’nin önerdiği “*Büküm*” kelimesi, *Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemi* ile oluşturulan 20 kelime içinden %58,9 uygun görülme oranıyla, en uygun görülen kelime olmuştur. Bu kelimenin uygun görülmesinin sebebi, anlamı tam olarak karşılıyor olmasıdır.

30-39 yaş aralığındaki öğretmenlere göre, Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Kod*” ve “*Halüsinasyon*” kelimelerine TDK’nin önerdiği “*İm*” ve “*Sanrı*” kelimeleri, *Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemi* ile oluşturulan 20 kelime içinden %47,6 uygun görülme oranıyla, en uygun görülen kelime olmuştur. Diğer yaş grubuyla farklı kelimeler uygun görülmüştür. Burada yaş farkının etkisi olmuş olabilir. Her iki kelime de aynı oranlarda uygun görülmüştür. Uygun görülme nedeni, anlamı tam olarak karşılamasıdır. Bu kelimelerin uygun görülmesinin diğer bir sebebi de aşına bir kelime ve kelime kökü oluşu olabilir.

40-49 yaş aralığındaki öğretmenlere göre, Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Halüsinasyon*” kelimesine TDK’nin önerdiği “*Sanrı*” kelimesi, *Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemi* ile oluşturulan 20 kelime içinden %50 uygun görülme oranıyla, en uygun görülen kelime olmuştur. Uygun görülme nedeni, anlamı tam olarak

karşılmasıdır. Bu kelimelerin uygun görülmesinin bir diğer sebebi de aşına bir kelime ve kelime kökü oluşu olabilir.

50-59 yaş aralığındaki öğretmenlere göre, Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Bar-kot*” kelimesine TDK’nin önerdiği “*Çizgi İm*” kelimesi, *Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemi* ile oluşturulan 20 kelime içinden %46,2 uygun görülme oranıyla, en uygun görülen kelime olmuştur. Uygun görülme nedeni, anlamı tam olarak karşılmasıdır. Diğer yaş grubuyla farklı kelimeler uygun görülmüştür. Burada yaş farkının etkisi olmuş olabilir.

20-29 ve 40-49 yaş aralığındaki öğretmenlere göre, Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Business clas*” kelimesine TDK’nin önerdiği “*İşlik Orun*” kelimesi, *Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemi* ile oluşturulan 20 kelime içinden %94,1 ve %83,3 uygun görülme oranlarıyla, en uygun görülmemeyen kelime olmuştur. Kelimenin uygun görülmemesinin sebebi, kelimenin tanınmıyor ve anlamlandırılmıyor olması olabilir.

30-39 yaş aralığındaki öğretmenlere göre, Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Konsültasyon*” kelimesine TDK’nin önerdiği “*Keneş*” kelimesi, *Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemi* ile oluşturulan 20 kelime içinden %88,1 uygun görülme oranıyla, en uygun görülmemeyen kelime olmuştur. Kelimenin uygun görülmemesinin sebebi, kelimenin tanınmıyor ve anlamlandırılmıyor olması olabilir. Diğer yaş grubuyla farklı kelimeler uygun görülmüştür. Burada yaş farkının etkisi olmuş olabilir.

50-59 yaş aralığındaki öğretmenlere göre, Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Business clas*”, “*Nüans*”, “*Slogan*” ve “*Konsültasyon*” kelimelerine TDK’nin önerdiği “*İşlik Orun*”, “*Çalar*”, “*Uran*” ve “*Keneş*” kelimeleri, *Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemi* ile oluşturulan 20 kelime içinden %84,7 uygun görülme oranıyla, en uygun görülmemeyen kelimeler olmuştur. Kelimelerin uygun görülmemesinin sebebi, kelimelerin tanınmıyor ve anlamlandırılmıyor olması olabilir.

Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemi ile oluşturulmuş kelimelerin *Ses, Biçim ve Olumlu veya Olumsuz Çağrışım* yönüyle değerlendirildiğini söyleyebiliriz. Bu sonuç bize, bu yöntemle oluşturulmuş Türkçe karşılıkların, anlamı tam olarak karşılamamasının yanında, kulağa hoş gelmemesi, biçim yönünden uygun görülmemesi ve olumsuz çağrışımlara neden olması yönüyle de uygun görülmediğini göstermektedir.

20-29 yaş aralığındaki öğretmenlere göre, Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Bariyer*” kelimesine TDK’nin önerdiği “*Engel*” kelimesi, *Çeviri Yöntemi* ile oluşturulan 20 kelime içinden %100 uygun görülme oranıyla, en uygun görülen kelime olmuştur. Bunun sebebi, anlamı tam karşılıyor olması ve aşına bir kelime olması olabilir.

30-39, 40-49 ve 50-59 yaş aralığındaki öğretmenlere göre, Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Call Center*” kelimesine TDK’nin önerdiği “*Çağrı Merkezi*” kelimesi, *Çeviri Yöntemi* ile oluşturulan 20 kelime içinden %92,9-%93,3 ve %100 uygun görülme oranlarıyla, en uygun görülen kelime olmuştur. Bunun sebebi, anlamı tam karşılıyor olması ve aşına bir kelime olması olabilir. Her üç yaş grubu tarafından da kelime uygun görülmüştür. Bu yönüyle önemlidir.

20-29 yaş aralığındaki öğretmenlere göre, Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Alan Markajı*” kelimesine TDK’nin önerdiği “*Alan Tutma*” kelimesi, *Çeviri Yöntemi* ile oluşturulan 20 kelime içinden %35,3 uygun görülme oranıyla, en uygun görülmeyen kelime olmuştur. Bunun sebebi, anlamı karşılamıyor olmasıdır.

30-39 yaş aralığındaki öğretmenlere göre, Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Bloke Para*” kelimesine TDK’nin önerdiği “*Tutulmuş Para*” kelimesi, *Çeviri Yöntemi* ile oluşturulan 20 kelime içinden %19 uygun görülme oranıyla, en uygun görülmeyen kelime olmuştur. Bunun sebebi, anlamı karşılamıyor olmasıdır.

40-49 yaş aralığındaki öğretmenlere göre, Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Bouns Pas*” kelimesine TDK’nin önerdiği “*Sektirme Pas*” kelimesi, *Çeviri Yöntemi* ile oluşturulan 20 kelime içinden %36,6 uygun görülme oranıyla, en uygun görülmeyen kelime olmuştur. Bunun sebebi, anlamı karşılamıyor olmasıdır.

50-59 yaş aralığındaki öğretmenlere göre, Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Brand Extention*”, “*Birthtravma*” ve “*Demarke Olmak*” kelimelerine TDK’nin önerdiği “*Marka Yayılımı*”, “*Doğum İncinmesi*” ve “*Boşta Olmak*” kelimeleri, *Çeviri Yöntemi* ile oluşturulan 20 kelime içinden %30,8 uygun görülme oranıyla, en uygun görülmeyen kelimeler olmuştur. Bunun sebebi, anlamı tam karşılamıyor olmasıdır. Bütün yaş gruplarında değişik kelimelerin ortaya çıkması, yaş farkıyla açıklanabilir. Bu yaş grubundaki bütün kelimeler, aynı oranda uygun görülmemiştir.

20-29 yaş aralığındaki öğretmenlere göre, Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Entertainment*” ve “*Adisyon*” kelimelerine TDK’nin önerdiği “*Eğlence*” ve “*Hesap*”

kelimeleri, *Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemi* ile oluşturulan 20 kelime içinden %94,1 uygun görülme oranıyla, en uygun görülen kelimeler olmuştur. Sebebi, anlamı tam olarak karşılıyor olmasıdır. Bu yaş grubundaki bütün kelimeler, aynı oranda uygun görülmüştür.

30-39 yaş aralığındaki öğretmenlere göre, Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Adisyon*” kelimesine TDK’nin önerdiği “*Hesap*” kelimesi, *Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemi* ile oluşturulan 20 kelime içinden %92,8 uygun görülme oranıyla, en uygun görülen kelime olmuştur. Uygun görülme nedeni, anlamı tam olarak karşılamasıdır.

40-49 ve 50-59 yaş aralığındaki öğretmenlere göre, Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Chat*” kelimesine TDK’nin önerdiği “*Sohbet*” kelimesi, *Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemi* ile oluşturulan 20 kelime içinden %80 ve %77 uygun görülme oranlarıyla, en uygun görülen kelime olmuştur. Uygun görülme nedeni, anlamı tam olarak karşılamasıdır. Bu yaş gruplarında, aynı kelime görülmektedir. Bunun sebebi olarak da yaş gruplarının birbirine yakın olması olabilir.

Bütün yaş gruplarındaki öğretmenlere göre, Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Go-kart*” kelimesine TDK’nin önerdiği “*Yürüteç*” kelimesi, *Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemi* ile oluşturulan 20 kelime içinden %76,5-%57,2-%56,6 ve %53,9 uygun görülme oranlarıyla, en uygun görülmemeyen kelime olmuştur. Uygun görülmemeye nedeni, anlamı tam olarak karşılamamasıdır. Bu kelimenin ortaya çıkmasının sebebi, çocukların yürütüldüğü aracı çağrıştırması olabilir. Bütün yaş gruplarında aynı kelimenin ortaya çıkması önemlidir.

Bayan ve erkek öğretmenlere göre, Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Asist*” kelimesine TDK’nin önerdiği “*Yardımcı*” kelimesi, *Türetme Yöntemi* ile oluşturulan 20 kelime içinden %81,2 ve %73,7 uygun görülme oranlarıyla, en uygun görülen kelime olmuştur. Bu kelimenin uygun görülmesinin sebebi, anlamı tam olarak karşılıyor olmasıdır. Bayan ve erkek öğretmenlerde aynı kelimenin ortaya çıkması önemlidir.

Bayan ve erkek öğretmenlere göre, Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Play-back*” kelimesine TDK’nin önerdiği “*Söylemleme*” kelimesi, *Türetme Yöntemi* ile oluşturulan 20 kelime içinden %75 ve %81,6 uygun görülme oranlarıyla, en uygun görülmemeyen kelime olmuştur. Bu kelimenin uygun görülmemesinin sebebi, anlamı tam

olarak karşılamıyor olmasıdır. Bayan ve erkek öğretmenlerde aynı kelimenin ortaya çıkması önemlidir.

Bayan öğretmenlere göre, Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Bandrol*” kelimesine TDK’nin önerdiği “*Denetim Pulu*” kelimesi, *Birleştirme Yöntemi* ile oluşturulan 20 kelime içinden %78,2 uygun görülme oranıyla, en uygun görülen kelime olmuştur. Uygun görülme nedeni, anlamı tam olarak karşılamasıdır.

Erkek öğretmenlere göre, Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Senkronik*” kelimesine TDK’nin önerdiği “*Eş Zamanlı*” kelimesi, *Birleştirme Yöntemi* ile oluşturulan 20 kelime içinden %86,8 uygun görülme oranıyla, en uygun görülen kelime olmuştur. Uygun görülme nedeni, anlamı tam olarak karşılamasıdır. Farklı kelimelerin ortaya çıkmasının sebebi, cinsiyet farkı ve farklı ilgi alanları olabilir.

Bayan öğretmenlere göre, Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Süpermarket*” kelimesine TDK’nin önerdiği “*Satış Sarayı*” kelimesi, *Birleştirme Yöntemi* ile oluşturulan 20 kelime içinden %62,6 uygun görülme oranıyla, en uygun görülmemeyen kelime olmuştur. Bu kelimenin uygun görülmemesinin sebebi, anlamı tam olarak karşılamıyor olması ve son zamanlarda “*AVM*” kelimesinin yaygınlaşmış olması olabilir.

Erkek öğretmenlere göre, Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Tomografi*” kelimesine TDK’nin önerdiği “*Kesityazar*” kelimesi, *Birleştirme Yöntemi* ile oluşturulan 20 kelime içinden %71,1 uygun görülme oranıyla, en uygun görülmemeyen kelime olmuştur. Uygun görülme nedeni, anlamı tam olarak karşılamamasıdır. Bu kelimenin uygun görülmemesinin diğer sebebi de “*Yazmak*” fiil kökünün, karşılaması gereken anlamla örtüşmemesi olabilir. Her iki grupta da farklı kelime ortaya çıkmıştır. Sebebi, cinsiyet farkıyla açıklanabilir.

Bayan öğretmenlere göre, Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Halüsinasyon*” kelimesine TDK’nin önerdiği “*Sanrı*” kelimesi, *Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemi* ile oluşturulan 20 kelime içinden %50 uygun görülme oranıyla, en uygun görülen kelime olmuştur. Uygun görülme nedeni, anlamı tam olarak karşılamasıdır. Diğer sebebi, “*Sanmak*” fiil köküne aşına olunması olabilir.

Erkek öğretmenlere göre, Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Bar-kot*” kelimesine TDK’nin önerdiği “*Çizgi İm*” kelimesi, *Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı*

Yapma Yöntemi ile oluşturulan 20 kelime içinden %42,1 uygun görülme oranıyla, en uygun görülen kelime olmuştur. Uygun görülme nedeni, anlamı tam olarak karşılmasıdır. Diğer sebebi, “*İm*” kelimesine aşına olunması olabilir. Her iki grupta da farklı kelime ortaya çıkmıştır. Sebebi, cinsiyet farkıyla açıklanabilir.

Bayan ve erkek öğretmenlere göre, Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Business clas*” kelimesine TDK’nin önerdiği “*İşlik Orun*” kelimesi, *Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemi* ile oluşturulan 20 kelime içinden %86 ve %86,8 uygun görülme oranlarıyla, en uygun görülmemeyen kelime olmuştur. Uygun görülme nedeni, anlamı tam olarak karşılamaması ve “*Orun*” kelimesine aşına olunmaması olabilir.

Diğer Lehçe ve Ağızlardan Alıntı Yapma Yöntemi ile oluşturulmuş kelimelerin *Ses, Biçim ve Olumlu veya Olumsuz Çağrışım* yönüyle değerlendirildiğini söyleyebiliriz. Bu sonuç bize, bu yöntemle oluşturulmuş Türkçe karşılıkların, anlamı tam olarak karşılamamasının yanında, kulağa hoş gelmemesi, biçim yönünden uygun görülmemesi ve olumsuz çağrışımlara neden olması yönüyle de uygun görülmediğini göstermektedir.

Bayan öğretmenlere göre, Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Bariyer*” kelimesine TDK’nin önerdiği “*Engel*” kelimesi, *Çeviri Yöntemi* ile oluşturulan 20 kelime içinden %92,2 uygun görülme oranıyla, en uygun görülen kelime olmuştur. Sebebi, anlamı tam olarak karşılması ve çok aşına bir kelime olması ile açıklanabilir.

Erkek öğretmenlere göre, Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Call Center*” kelimesine TDK’nin önerdiği “*Çağrı Merkezi*” kelimesi, *Çeviri Yöntemi* ile oluşturulan 20 kelime içinden %94,7 uygun görülme oranıyla, en uygun görülen kelime olmuştur. Sebebi, anlamı tam olarak karşılmasıdır. Diğer grupla farklı bir kelimenin ortaya çıkmasının sebebi, farklı cinsiyetlerin olmasıyla açıklanabilir.

Bayan öğretmenlere göre, Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Bouns Pas*” kelimesine TDK’nin önerdiği “*Sektirme Pas*” kelimesi, *Çeviri Yöntemi* ile oluşturulan 20 kelime içinden %28,1 uygun görülme oranıyla, en uygun görülmemeyen kelime olmuştur. Sebebi, bayanlara uzak bir dalla ilgili bir kelime olmasıyla ve anlamı tam olarak karşılamamasıyla açıklanabilir.

Erkek öğretmenlere göre, Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Alan Markajı*” kelimesine TDK’nin önerdiği “*Alan Tutma*” kelimesi, *Çeviri Yöntemi* ile oluşturulan 20 kelime içinden %29 uygun görülme oranıyla, en uygun görülmemeyen

kelime olmuştur. Sebep olarak da erkekleri yakından ilgilendiren bir dallla ilgili bir kelime olması ve anlamı tam olarak karşılamaması ile açıklanabilir.

Bayan ve erkek öğretmenlere göre, Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Chat*” kelimesine TDK’nin önerdiği “*Sohbet*” kelimesi, *Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemi* ile oluşturulan 20 kelime içinden %85,9 ve %84,2 uygun görülme oranlarıyla, en uygun görülen kelime olmuştur. Anlamı tam olarak karşılayan bir kelime olmasıyla sebebi açıklanabilir. Hem bayanlarda hem de erkeklerde aynı kelimenin ortaya çıkması, kelimenin artık yerleşmiş olmasıyla açıklanabilir.

Bayan öğretmenlere göre, Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Go-kart*” kelimesine TDK’nin önerdiği “*Yürüteç*” kelimesi, *Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemi* ile oluşturulan 20 kelime içinden %67,2 uygun görülme oranıyla, en uygun görülmeyen kelime olmuştur. Uygun görülme nedeni, anlamı tam olarak karşılamamasıdır. Bu kelimenin uygun görülmemesinin bir diğer sebebi de çocukların yürütüldüğü aracı çağrıştırması olabilir.

Erkek öğretmenlere göre, Batı kökenli yabancı kelimelerden biri olan “*Anekdöt*” kelimesine TDK’nin önerdiği “*Fıkra*” kelimesi, *Zaten Var Olan Kelimeleri Kullanma Yöntemi* ile oluşturulan 20 kelime içinden %50 uygun görülme oranıyla, en uygun görülmeyen kelime olmuştur. Uygun görülme nedeni, anlamı tam olarak karşılamamasıdır. Diğer sebebi de aynı kelimeyle birçok kavramın karşılanması olabilir. Diğer grupla farklı bir kelimenin ortaya çıkmasının sebebi ise cinsiyet farkıyla açıklanabilir.

Ayrıca, İlköğretim 6. Sınıf, 7. Sınıf ve 8. Sınıf Türkçe ders kitaplarında Batı kökenli kelimelere rastlanmayıp bu kelimelere TDK tarafından önerilen Türkçe karşılıkların kullanılması, bu kelimelerin kabul görmesi olarak yorumlanabilir. Sadece iki Türkçe karşılığa rastlanması, diğer kelimelerle ilgili okuma parçalarının olmamasıyla açıklanabilir.

Bu durum, kitabı hazırlayan komisyonun bilinçli bir şekilde hareket ettiği şeklinde de açıklanabilir.

En önemlisi, bu kelimelerin öğrencilerin kullanımına sunulması, Batı kökenli kelimenin kullanımının ortadan kalkması ve Türkçe kelimenin genç yaşlardan itibaren yerleşmesi, yani kazanılması anlamına gelmektedir.

6. ÖNERİLER

Türk Dil Kurumu, son dönemde dilimize giren yabancı sözlere Türkçe karşılık önermek amacıyla, resmi internet sitesinde, *Yabancı Sözlere Karşılıklar Kılavuzu* oluşturmuştur. Bu kılavuz, yazı dilinde, bölge ağızlarında, tarihsel metinlerde ve çağdaş Türk lehçelerinde var olan söz varlığımız gözden geçirilerek kullanıma sunulmaktadır. Ayrıca, *Yabancı Sözcüklere Karşılıklar* adlı kitap yayımlayarak bu amaç doğrultusunda çalışmalarını sürdürmektedir.

Yine kurumun internet sitesinde, ilgililerin yabancı sözcüklere Türkçe karşılık önerdikleri bir bölüm de mevcuttur. Önerilen Türkçe kelimeler, kurum komisyonlarında değerlendirilip uygun görüldüğünde, hem internet sitesindeki kılavuzda hem de yayımlanan kitapta yer almaktadır.

Bu uygulamaların dilimizi koruma ve geliştirme açısından takdire şayan çalışmalar olduğunu belirtmek gerekir. Fakat bu çalışmalar, basın yayın organlarında yeterince yer almamaktadır. Daha yüksek sesle dile getirmek gerekmektedir. Bu amaçla, elektronik posta yoluyla toplumun geniş kesimlerine ulaşılarak hem sitenin tanıtılması hem de yabancı kelimelere önerilen Türkçe kelimelerin değerlendirilmesi sağlanabilir.

Türk Dil Kurumu tarafından, Milli Eğitim Bakanlığı ile işbirliğine gidilerek bakanlığa bağlı kurumlarda, yabancı sözlere Türkçe karşılık önerme veya önerilen karşılıkları değerlendirmeye yönelik bir anket çalışması yapılabilir. Anket çalışması, elektronik posta yoluyla veya yüz yüze yapılabilir. Böylece, öğretmenlerimizin ve öğrencilerimizin, konu üzerine dikkatleri çekilmiş, kurumun ve internet sitesinin tanıtımı yapılmış olacaktır.

TDK'nin Batı kökenli kelime daha yaygınlaşmadan hatta mümkünse o teknoloji veya teknolojik araç kullanıma girmeden Türkçe bir karşılık önermesinin önemi büyüktür. Çünkü uzun bir zaman geçtikten sonra, yabancı kelimenin kullanımı yaygınlaştıktan sonra kelimeyi dilimizden çıkarmak daha da zorlaşmaktadır.

TDK'nin Batı kökenli alıntılara karşı önerdiği Türkçe kelimelerin MEB tarafından yayımlanan İlköğretim ve Ortaöğretim bütün ders kitaplarında hatta roman ve hikayelerde kullanılması, Türkçe kelimelerin kullanımının yaygınlaşması bakımından çok önemlidir. Böylelikle Batı kökenli kelimelerin dilimize girmesine engel olmuş oluruz ve Türkçemizi daha iyi koruruz.

KAYNAKLAR

- Aksan, D. (1977). “Köktürkçeden Bugüne, Türkçede Ödünçlemeler Üzerine Bir Sözcük İstatistiği Araştırması”, Türk Dili, XXXVI, 313, 344-347, Ankara, s. 344-347.
- Büyüköztürk, Ş. (2007). “Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı, İstatistik, Araştırma Deseni”, SPSS Uygulamaları ve Yorum, Ankara, Pegem Yayıncılık, s. 1-150.
- Caferoğlu, A. (1984). *Türk Dili Tarihi*, İstanbul, Enderun Kitabevi, s. 151
- Choi, H. W. (1989). “Eski Uygurcada Çince Kelimeler, Uluslararası Türk Dili Kongresi”, (26 Eylül-3 Ekim 1988), Türk Dil Kurumu Yayınları, s. 383-389.
- Clauson, S. G. (1972). “An Etymological Dictionary of Pre-Thirteenth Century Turkish”, Oxford University Press, s. 307.
- Doerfer G. (1980). “Temel Sözcükler ve Altay Dilleri Sorunu”, TDAYB, Ankara, Türk Dil Kurumu Yayınları, s. 1-16
- Ergin, M. (1996). “Orhun Abideleri”, İstanbul, Boğaziçi Yayınları, s. 10-11.
- Gabain, A von. (1988). “Eski Türkçenin Grameri”, (çev.: M. Akalın), Ankara, Türk Dil Kurumu Yayınları, s. 5-23
- Hacıeminoğlu, N. (1996). “Karahanlı Türkçesi Grameri”, Ankara, Türk Dil Kurumu Yayınları.
- İmer, K. (1998). “Türkiye’de Dil Planlaması: Türk Dil Devrimi”, Ankara, Kültür Bakanlığı Yayınları, s. 58-296.
- Levend, A. S. (1961). “Tarih boyunca Türk Dili”, Ankara, Türk Tarih Kurumu Basımevi, s. 1
- Levend, A. S. (1972). “Türk Dilinde Gelişme ve Sadeleşme Evreleri”, Ankara, Türk Dil Kurumu Yayınları, s. 72.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2014). “İlköğretim Türkçe 6 Ders Kitabı”. Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2014). “İlköğretim Türkçe 7 Ders Kitabı”. Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2014). “İlköğretim Türkçe 8 Ders Kitabı”. Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- Öksüz, Y. Z. (1995). “Türkçenin Sadeleşme Tarihi Genç Kalemler ve Yeni Lisan Hareketi”, Ankara, Türk Dil Kurumu Yayınları

Ölmez, M. (1995). “Eski Türk Yazıtlarında Yabancı Ögeler I”, Türk Dilleri Araştırmaları 5, s. 227-229.

Ölmez, M. (1997). “Eski Türk Yazıtlarında Yabancı Ögeler II”, Türk Dilleri Araştırmaları 7, s. 175-186.

Sadoğlu, H. (2003). “Türkiye’de Ulusçuluk ve Dil Politikaları”, İstanbul, Bilgi Üniversitesi Yayınları, s. 200

Sarı, M. (2008). “Türkçenin Batı Dilleriyle İlişkisi”, Ankara, Türk Dil Kurumu Yayınları, s. 3-20.

Sarı, M. (2012, Eylül). “Batı Kökenli Kelimeler İçin Önerilen Karşılıkların Kabul Edilebilirliklerine Yönelik Bir Araştırma”. Makale VII. Uluslararası Dil Kurultayında bildiri olarak sunulmuştur. Ankara, Türkiye.

Sezgin, F. (2004). “Türkçede Batı Kaynaklı Kelimelerin Yoğunluğu”, Ankara, Türk Dil Kurumu Yayınları, s.80-101.

Tekin, T. (1983). “Türkçedeki En Eski Ödünç Sözler”, Ankara, Türk Dil Kurumu Yayınları, s. 526-529.

Tezcan, S. (1978). “Türk Dili ve Yazını, Bilim ve Öğretim Dili Olarak Türkçe”, Ankara, Türk Dil Kurumu Yayınları, s. 271-323.

Tezcan, S. (1997). “Additional Iranian Loan-Words in Early Turkic Languages”, Türk Dilleri Araştırmaları 7, s. 157-164.

Türk Dil Kurumu. (2002). “Yabancı Kelimelere Karşılıklar”. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

UNESCO. (21 Şubat 2012). “Dil Zenginliği Tükeniyor”. 25.06.2015 tarihinde <http://www.ntv.com.tr/arsiv/id/25323979> adresinden alınmıştır.

EKLER:

BATI KÖKENLİ SÖZCÜKLERE ÖNERİLEN TÜRKÇE KARŞILIKLARI DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ

Branş: *T. Dil ve Ed-*

Cinsiyet: *E*

Yaş: *37*

Batı Kökenli Sözcüğe Önerilen Türkçe Karşılık	Hiç Uygun Değil	Uygun Değil	Biraz Uygun	Uygun	Tamamen Uygun	Uygun Olup Olmama Nedeni				
						Ses	Biçim	Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk	Anlamı Tam Olarak Karşılama	Olumlu veya Olumsuz Çağrışım
Air-conditioned-Havalandırılmalı				R		R	R	R	R	
Akustik-Yankılanım				R		R	R	R	R	
Amblem-Belirtke				R		R	R	R	R	
Angaje-Bağlanmış			R			R	R	R	R	
Angajman-Bağlantı			R			R	R	R	R	
Animatör-Canlandırıcı				R		R	R	R	R	
Antagonist-Düşmanca				R		R	R	R	R	
Artikülasyon-Boğumlanma			R			R	R	R	R	R
Asist-Yardımcı				R		R	R	R	R	R
Avans-Öndelik				R		R	R	R	R	R
Banner-Duyurmalık				R		R	R	R	R	
Patent-Buluş		R							R	
Browser-Açar				R		R	R	R	R	R
Play-back-Söylememe		R				R	R	R	R	R
Podyum-Çıkmalık	R						R		R	R
Rant-Getirim			R						R	R
Remix-Bindirim			R						R	R
Vokalist-Seslikçi		R							R	R
Adaptör-Uyarlayıcı		R							R	R
Akreditasyon-Denklik				R		R	R	R	R	R
Arbitraj-Ara Kazanç				R		R	R	R	R	R
Aroma-Hoş Koku				R		R	R	R	R	R
Aromaterapi-Koku Tedavisi				R	R	R	R	R	R	R
Asparagas-Şişirme Haber				R	R	R	R	R	R	R
Bandrol-Denetim Pulu				R	R	R	R	R	R	R
Benel- Yılaşırı		R				R	R	R	R	R
Black Top-Sokak Basketbolu				R	R	R	R	R	R	R
Crash-test-Çarp-sına		R							R	R
Endoskopi-İç Görüm				R		R	R	R	R	R
Pivot-Eksen Oyuncu				R		R	R	R	R	R
Reasürans-İkili Sigorta				R		R	R	R	R	R
Senkronik-Eş Zamanlı				R	R	R	R	R	R	R
Rekonstrüksiyon-Yeniden Kurma				R	R	R	R	R	R	R
Süpermarket-Satış Sarayı			R						R	R
Tabldot-Seçmesiz Yemek			R			R	R	R	R	R
Ültimatom-Kesin Uyarı				R	R	R	R	R	R	R
Akreditif-Güven Yazısı				R	R	R	R	R	R	R
Tomografi-Kesityazar				R	R	R	R	R	R	R
Seminer-Toplu Çalışma			R						R	R
Zaping-Geçgeç				R					R	R
Business clas-İşlik Orun	R					R	R	R	R	R
Duayen-Aksakal	R					R	R	R	R	R
Economyclas-Hesaplı Orun	R					R	R	R	R	R
Eksantrik-Uçrak	R					R	R	R	R	R
Nüans-Çalar	R					R	R	R	R	R
Bar-kot-Çizgi İm				R					R	R
Slogan-Uran	R					R	R	R	R	R
Pankart-Uranlık	R					R	R	R	R	R
Lobi-Dalan	R					R	R	R	R	R
Viraj-Büküm				R	R	R	R	R	R	R
Kondisyon-Erk		R				R	R	R	R	R
Espionnage-Çaşıtlık	R					R	R	R	R	R
Enfeksiyon-Yangı	R					R	R	R	R	R
First clas-Birinci Orun	R					R	R	R	R	R
Halüsinasyon-Sanrı	R					R	R	R	R	R
Konsültasyon-Keneş	R					R	R	R	R	R
Kota-Ülüş	R					R	R	R	R	R
Paraf-İmce				R		R	R	R	R	R

Batı Kökenli Sözcüğe Önerilen Türkçe Karşılık	Hiç Uygun Değil	Uygun Değil	Biraz Uygun	Uygun	Tamamen Uygun	Uygun Olup Olmama Nedeni				
						Ses	Biçim	Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk	Anlamı Tam Olarak Karşılama	Olumlu veya Olumsuz Çağrışım
Pedal-Ayakça				X			X	X	X	
Kod-İm				X		X	X	X	X	
Alan markajı-Alan Tutma					X	X	X	X	X	X
Bariyer-Engel					X	X	X	X	X	X
Blokaj-Durdurmak					X	X	X	X	X	X
Bloke Para-Tutulmuş Para					X	X	X	X	X	X
Bouns Pas-Sektirme Pas					X	X	X	X	X	X
BrandExtention-Marka Yayılımı					X	X	X	X	X	X
Call Center-Çağrı Merkezi					X	X	X	X	X	X
Cash Card-Nakit Kartı					X	X	X	X	X	X
Casting-Oyuncu Seçimi					X	X	X	X	X	X
Checkpoint-Denetim Noktası					X	X	X	X	X	X
Cohabitation-Birlikte Yaşama					X	X	X	X	X	X
Damping-İndirim					X	X	X	X	X	X
Birthtravma-Doğum İncinmesi					X	X	X	X	X	X
DealingRoom-Satış Odası					X	X	X	X	X	X
Deep-freeze-Derin Dondurucu					X	X	X	X	X	X
Deflasyon-Para Kısıtlaması					X	X	X	X	X	X
Demarke Olmak-Boşta Olmak					X	X	X	X	X	X
Depresyon-Çöküntü					X	X	X	X	X	X
Devalüasyon-Değer Düşürme					X	X	X	X	X	X
Partner-Eş					X	X	X	X	X	X
Ambiyans-Hava					X	X	X	X	X	X
Anekdot-Fıkra		X								
Ansambli-Topluluk				X		X	X	X	X	X
Antet-Başlık				X		X	X	X	X	X
Go-kart-Yürüteç			X							
Entertainment-Eğlence			X							
Gusto-Zevk			X							
Handikap-Engel			X							
Adisyon-Hesap					X	X	X	X	X	X
Argüman-Kanıt					X	X	X	X	X	X
Brokir-Simsar					X	X	X	X	X	X
Chat-Sohbet					X	X	X	X	X	X
Antipatik-Soğuk				X						
Demagog-Lafazan			X							
Planton-Emir Eri			X							
Rating-Takdir			X							
Titir-San					X	X	X	X	X	X
Ekspediyon-Sefer					X	X	X	X	X	X
Eksperyans-Deneme					X	X	X	X	X	X
Ekspozisyon-Sergi					X	X	X	X	X	X

AÇIKLAMALAR

- 1- Açık renkli yazılan kelimeler, dilimizde kullanılan yabancı kelimeleri, koyu renkli kelimeler ise TDK'nin önerdiği Türkçe karşılığı ifade eder.
- 2- Önerilen Türkçe kelimeleri, uygun olup olmaması yönüyle derecelerine göre değerlendiriniz.
- 3- Uygun olup olmama nedeni bölümünde yer alan "Ses" kutucuğu, önerilen kelimenin kulağa hoş gelme veya gelmeme yönünü incelemeye dönüktür.
- 4- "Biçim" kutucuğu, önerilen kelimenin basit-birleşik-türemiş olma yönünün uygun olup olmamasını, kısalığını veya gereğinden fazla uzun olmasını incelemeye dönüktür.
- 5- "Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk" kutucuğu, önerilen Türkçe kelimenin uygun eklerle uygun şekilde türetilip türetilmemesi veya uygun kelime ile uygun bir şekilde birleştirilip birleştirilmemesi yönüyle değerlendirilmelidir.
- 6- "Anlamı Tam Olarak Karşılama" kutucuğu, önerilen Türkçe kelimenin yabancı kelimenin anlamını tam olarak karşılayıp karşılamadığı yönüyle değerlendirilmelidir.
- 7- "Olumlu veya Olumsuz Çağrışım" kutucuğu ise önerilen Türkçe kelimenin yanlış anlaşılacak veya ayıp karşılanacak hatta farklı kelimelerle karıştırılacak farklı çağrışımlara sebep olup olmaması yönüyle değerlendirilmelidir.
- 8- Bütün bu değerlendirmeleri ilgili kutucuğa "X" işareti veya "✓" işareti ile yapınız.

BATI KÖKENLİ SÖZCÜKLERE ÖNERİLEN TÜRKÇE KARŞILIKLARI DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ

Branş: İngilizce

Cinsiyet: Bayan

Yaş: 34

Batı Kökenli Sözcüğe Önerilen Türkçe Karşılık	Hiç Uygun Değil	Uygun Değil	Biraz Uygun	Uygun	Tamamen Uygun	Uygun Olup Olmama Nedeni				
						Ses	Bîçim	Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk	Anlamı Tam Olarak Karşılama	Olumlu veya Olumsuz Çağırışım
Air-conditioned-Havalandırılmalı				✓			✓			
Akustik-Yankılanım			✓			✓				
Ambiem-Belirtke	✓									✓
Angaje-Bağlanmış		✓								✓
Angajman-Bağlantı		✓								✓
Animatör-Canlandırıcı			✓				✓			
Antagonist-Düşmanca			✓			✓				
Artikülasyon-Boğumlanma		✓								✓
Asist-Yardımcı				✓					✓	
Avans-Öndelik			✓					✓		
Banner-Duyurmalık	✓									✓
Patent-Buluş	✓		✓			✓				
Browser-Açar		✓								✓
Play-back-Söylemleme	✓									✓
Podyum-Çıkmalık			✓					✓		✓
Rant-Getirim	✓									✓
Remix-Bindirim	✓								✓	
Vokalist-Seslikçi			✓					✓		
Adaptör-Uyarlayıcı			✓				✓			
Akreditasyon-Denklik			✓					✓		
Arbitraj-Ara Kazanç				✓					✓	
Aroma-Hoş Koku				✓		✓				
Aromaterapi-Koku Tedavisi			✓	✓		✓	✓			
Asparagas-Şişirme.Haber			✓	✓		✓	✓			
Bandrol-Denetim Pulu			✓				✓			
Bienal-Yılaşırı	✓									✓
Black Top-Sokak Basketbolu	✓									✓
Crash-test-Çarp-sına	✓									✓
Endoskopi-İç Görüm				✓					✓	
Pivot-Eksen Oyuncu	✓									✓
Reasürans-İkili Sigorta	✓									✓
Senkronik-Eş Zamanlı	✓									✓
Rekonstrüksiyon-Yeniden Kurma			✓			✓				
Süpermarket-Satış Sarayı	✓									✓
Tabldot-Şeçmesiz Yemek	✓									✓
Ültimatom-Kesin Uyarı				✓		✓				
Akreditif-Güven Yazısı	✓									✓
Tomografi-Kesityazar			✓							✓
Seminer-Toplu Çalışma		✓								✓
Zaping-Geçgeç			✓			✓				
Business clas-İşlik Orun			✓							✓
Duayen-Aksakal	✓									✓
Economyclas-Hesaplı Orun				✓		✓				
Eksantrik-Uçrak	✓									✓
Nüans-Çalar	✓									✓
Bar-kot-Çizgi İm				✓		✓				
Slogan-Uran	✓									✓
Pankart-Uranlık	✓									✓
Lobi-Delali	✓									✓
Viraj-Büküm				✓		✓				
Kondisyon-Erk	✓									✓
Espionnage-Çasıtlık	✓									✓
Enfeksiyon-Yangı				✓		✓				
First clas-Birinci Orun				✓		✓				
Halüsinasyon-Sanrı				✓					✓	
Konsültasyon-Keneş	✓									✓
Kota-Ülüş	✓									✓
Paraf-İmce	✓									✓

Batı Kökenli Sözcüğe Önerilen Türkçe Karşılık	Hiç Uygun Değil	Uygun Değil	Biraz Uygun	Uygun	Tamamen Uygun	Uygun Olup Olmama Nedeni					
						Ses	Biçim	Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk	Anlamı Tam Olarak Karşılama	Olumlu veya Olumsuz Çağrışım	
Pedal-Ayakça				✓						✓	
Kod-İm				✓						✓	
Alan markajı-Alan Tutma				✓				✓			
Bariyer-Engel				✓				✓			
Blokaj-Durdurmak			✓			✓					
Bloke Para-Tutulmuş Para				✓						✓	
Bouns Pas-Sektirme Pas	✓									✓	
BrandExtention-Marka Yayılımı				✓							✓
Call Center-Çağrı Merkezi				✓						✓	
Cash Card-Nakit Kartı				✓						✓	
Casting-Oyuncu Seçimi		✓						✓			
Checkpoint-Denetim Noktası				✓						✓	
Cohabitation-Birlikte Yaşama		✓									✓
Damping-İndirim			✓				✓				
Birthtravma-Doğum İncinmesi			✓					✓			
DeallingRoom-Satış Odası				✓				✓			
Deep-freeze-Derin Dondurucu				✓						✓	
Deflasyon-Para Kısıtlaması				✓						✓	
Demarke Olmak-Boşta Olmak	✓										✓
Depresyon-Çöküntü				✓				✓			
Devalüasyon-Değer Düşürme				✓				✓			
Partner-Eş	✓										✓
Ambiyans-Hava	✓									✓	
Anekdot-Fıkra	✓										✓
Ansambli-Topluluk	✓										✓
Antet-Başlık	✓										✓
Go-kart-Yürüteç	✓										✓
Entertainment-Eğlence				✓						✓	
Gusto-Zevk				✓						✓	
Handikap-Engel				✓						✓	
Adisyon-Hesap				✓						✓	
Argüman-Kanıt				✓				✓			
Brökr-Simsar	✓										✓
Chat-Sohbet				✓				✓			
Antipatik-Soğuk				✓				✓			
Demagog-Lafazan			✓					✓			
Planton-Emir Eri	✓										✓
Rating-Takdir	✓										✓
Titr-San	✓										✓
Ekspedisyon-Sefer	✓										✓
Eksperyans-Deneme	✓										✓
Ekspozisyon-Sergi	✓										✓

AÇIKLAMALAR

- 1- Açık renkli yazılan kelimeler, dilimizde kullanılan yabancı kelimeleri, koyu renkli kelimeler ise TDK'nin önerdiği Türkçe karşılığı ifade eder.
- 2- Önerilen Türkçe kelimeleri, uygun olup olmaması yönüyle derecelerine göre değerlendiriniz.
- 3- Uygun olup olmama nedeni bölümünde yer alan "Ses" kutucuğu, önerilen kelimenin kulağa hoş gelme veya gelmeme yönünü incelemeye dönüktür.
- 4- "Biçim" kutucuğu, önerilen kelimenin basit-birleşik-türemiş olma yönünün uygun olup olmamasını, kısalığını veya gereğinden fazla uzun olmasını incelemeye dönüktür.
- 5- "Türkçenin Sözcük Türetme Kurallarına Uygunluk" kutucuğu, önerilen Türkçe kelimenin uygun eklerle uygun şekilde türetilip türetilmemesi veya uygun kelime ile uygun bir şekilde birleştirilip birleştirilmemesi yönüyle değerlendirilmelidir.
- 6- "Anlamı Tam Olarak Karşılama" kutucuğu, önerilen Türkçe kelimenin yabancı kelimenin anlamını tam olarak karşılayıp karşılamadığı yönüyle değerlendirilmelidir.
- 7- "Olumlu veya Olumsuz Çağrışım" kutucuğu ise önerilen Türkçe kelimenin yanlış anlaşılacak veya ayıp karşılanacak hatta farklı kelimelerle karıştırılacak farklı çağrışımlara sebep olup olmaması yönüyle değerlendirilmelidir.
- 8- Bütün bu değerlendirmeleri ilgili kutucuğa "X" işareti veya "✓" işareti ile yapınız.

ÖZGEÇMİŞ

Genel Bilgi

Adres: M. Akif Mahallesi Tuzdeveyolu Caddesi Gurbetçiler Sitesi No: 44/17
Selçuklu/Konya

Tel: 0. 532. 1590599

E-mail: burhanozkol@gmail.com

Web adresi: -

Eğitim ile İlgili Bilgiler

Lisans 1995-1999 Trakya Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü

Lise 1991-1994 Kadınhanı Ata İçil Lisesi, Konya

İş Deneyimi

1999 – 2004 Öğretmen, Çatak Çok Programlı Lisesi, Van

2004 – 2015 Öğretmen, İsmail Kaya Anadolu İmam Hatip Lisesi, Konya

Yayımlar

-

Sunumlar, Katılan Konferanslar/Seminerler

-

Kazanılan Burslar

-

Projeler

-

Üye Olunan Bilimsel Kuruluşlar

-

Konuşulan Diller

İngilizce

Bilişim Teknolojilerine dair Beceriler

Bilgisayar, Microsoft Office, Fatih Eğitim Projesi-Akıllı Tahta

İlgi Alanları

Kitap, M¼zik, Sinema.